पुनर्वास नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

पुनर्वास, कन्चनपुर

सुदूरपश्चिम प्रदेश

पार्श्वचित्र (PROFILE)

फागुन २०७५

पुनर्वास नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

पुनर्वास, कन्चनपुर

सुदूरपश्चिम प्रदेश

पार्श्वचित्र (PROFILE)

<u>तयार गर्ने:</u>

ईएफआई नेपाल प्रा लि

भी न पा ४, महेन्द्रनगर, कन्चनपुर

प्रकाशकीय

नेपालको संविधानले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको मूल संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको हुने र राज्यशक्तीको प्रयोग तीनै तहले संविधान र कानून बमोजिम गर्ने व्यवस्था गरेको छ । संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अन्तरसम्बन्ध सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित हुने व्यवस्था गरेको छ । संविधानको अनुसूची ८ को स्थानीय तहको अधिकारको सूचीको क्रमसंख्या ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क तथा अभिलेख संकलन सम्बन्धी अधिकार तथा क्रमसंख्या १७ मा वेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरेको छ । नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारहरुको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदनले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा, वेरोजगारको तथ्याङ्क सहित स्थानीय तहको आधारभूत तथ्याङ्क, संभाव्य प्राकृतिक, भौतिक र साँस्कृतिक स्रोतसाधनको तथ्याङ्कीय अभिलेख, सूचना तथा प्रविधियुक्त तथ्याङ्क व्यवस्थापनलाई स्थानीय तहको कार्य क्षेत्रमा उल्लेख गरेको छ । उपरोक्त संवैधानिक व्यवस्था र अधिकारको व्याख्या अनुसार स्थानीय तहको विस्तृत र खण्डीकृत तथ्याङ्क सहितको वस्तुस्थिती विवरण तयार गर्न आधारभूत प्रक्रिया, विधि र फारामहरु सहितको गाउँ/नगर वस्तुस्थिती विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ जारी भै सकेको छ ।

एकरुपता र स्तरीयताका लागि गाउँपालिका वा नगरपालिकाले यस गाउँ/नगर वस्तुस्थिती विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ बमोजिमको स्तरीय ढाँचा, तथ्याङ्क व्यवस्थापनका औजार तथा चरणबद्ध प्रक्रिया अबलम्बन गरी गाउँ वा नगर क्षेत्रको समग्र वस्तुस्थिति झल्किने गरी वस्तुस्थिती विवरण तयार गर्नु पर्नेछ । यस कार्यविधिमा आधारित भई तयार हुने वस्तुस्थिती विवरणले स्थानीय तहमा तर्जुमा हुने योजना व्यवस्थापन र कार्यसम्पादनका लागि सूचनाको महत्वपूर्ण आधार तयार हुनेछ । स्थानीय तहको योजना तर्जुमा, अनुगमन तथा प्रगति मापनलाई सूचनामा आधारित, व्यवस्थित, एकीकृत, नतिजामूलक, सहभागितामूलक र प्रभावकारी बनाउन वस्तुस्थिती विवरणले स्थानीय सरकार तथा सरोकारवालालाई महत्वपूर्ण आधार प्रदान गर्दछ । तसर्थ वस्तुस्थिती विवरणमा योजना तर्जुमा, कार्य सम्पादन तथा सेवा प्रवाह, नतिजा अनुगमन र प्रगति मापनको लागि आवश्यक आधारभूत विवरण संकलन गर्ने र निश्चित अवधिमा त्यसलाई अद्यावधिक गर्ने र सो को समुचित उपयोग सुनिश्चित गर्नु पर्ने हुन्छ । यस प्रकार वस्तुस्थिती विवरण तयार गर्दा सूचना प्रविधिमा आधारित भई एकरुपता र स्तरीयता कायम गर्न यस कार्यविधिमा उल्लिखित स्तरीकृत सुचक तथा विषयवस्तु, तथ्याङ्क व्यवस्थापनका औजार तथा चरणबद्ध प्रक्रियालाई आधारभूत रुपमा लिई स्थानीय विशिष्टता एवं आवश्यकता अनुकुल यो वस्तुर्थित विवरण (Profile) तयार गरिएको छ ।

पुनर्वास नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

नक्शा जिल्ला र नगरपालिका

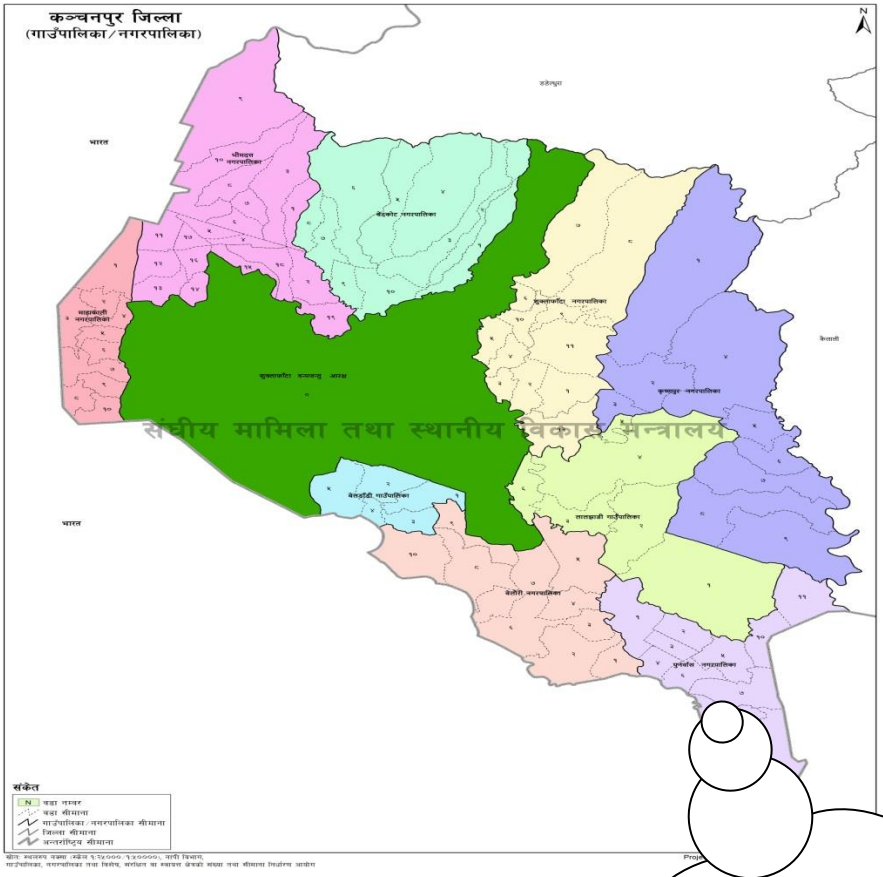

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय

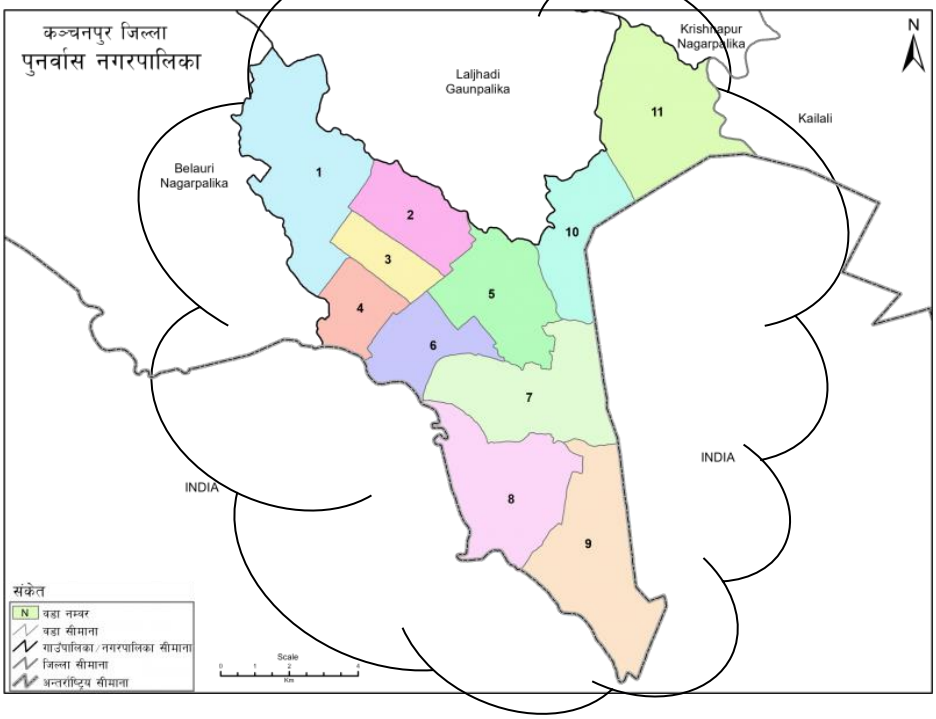

मेरो भनाई

नेपालको संविधानले संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र नेपलाको मुल संरचना, संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरि तीन तहको हुने र राज्यशक्तिको प्रयोग तीनै तहले संविधान र कानुन बमोजिम गर्ने व्यबस्था गरेको छ । संविधानको अनुसूची ८ को स्थानिय तहको अधिकारको सुचीको क्रमसंख्या ६ मा स्थानिय तथ्यांक तथा अभिलेख संकलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचिकृत गरेको छ । उपरोक्त संवैधानिक व्यबस्था अधिकारको व्याख्या अनुसार स्थानिय तहको विस्तृत र खण्डिक्रित तथ्यांक सहितको बस्तुस्थिती विबरण तयार गर्न आधारभूत प्रकृया, विधि र फारामहरु सहितको गाउँ।नगर वस्तुस्थिती तयारि कार्यविधि, २०७५ ले निर्देशित गरे अनुसार नगरपालिकाको पार्श्वचित्र तयार गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ ।

स्थानीय सरकार सन्चालन ऐन २०७४ दफा ११ अनुसार प्रत्येक नगरपालिकाले नगर क्षेत्रको बिकासका लागि नगरस्तरीय बस्तुगत तथ्यांक संकलन गरि नगरको बस्तुगत बिबरण देखिने स्रोत नक्शा तयार गर्नुपर्ने कानुनी ब्यवस्था रहेको छ । नीतिगत तवरबाट संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार पारेको गाउं तथा नगर वस्तुस्थिती तयारि कार्यविधि, २०७५ अनुसार तोकिएको ढाँचा बमोजिम तथ्यांक संकलन गरि यस नगरपालिकाको बस्तुस्थिती विबरण तयार तथा प्राकाशन गर्नुपर्ने हुन्छ ।

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले उपलब्ध गराएको गाउं तथा नगर बस्तुस्थिति बिबरण तयारी कार्यविधि २०७५ अनुसार मोबाईल एप्सको प्रयोगबाट पारिवारिक बिबरण र संस्थागत बिबरण सकलन गरि बिवरणको भण्डारण, प्रशोधन र बिश्लेषणको आधारमा पार्श्वचित्र प्रकाशन गर्ने जमर्को गरिएको छ । मैले बिश्वाश लिएको छुकि तयार गरिएको बस्तुस्थिती बिवरण समय समयमा अद्दयावधिक गरि योजना तथा बजेटलाई प्रभावकारि र नतिजामुखि बनाउदै नगरपालिकाको आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्रको दिगो बिकास गरि यस नगरकालाई सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउने लक्षका साथ यो बस्तुस्थिती बिवरण (पार्श्वचित्र) तयार गरियेको छ ।

यस पार्श्वचित्र तयार गर्नमा सहयोग गर्नुहुने नगरपालिकाका समग्र नेतृत्व वर्ग नगर उपप्रमुख, वार्ड अध्यक्षहरु, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सम्पुर्ण कर्मचारीहारु, परामर्शदाता इएफआई नेपाल, गणकहारु र अन्य सहयोगि सरोकारवालाहरुलाई एबम् सुचना उपलब्ध गराई दिनुहुने सम्पूर्ण नगरवासीलाई नगरपालिकाको तर्फबाट धेरै धेरै धन्यवाद दिन चाहान्छु र आगामि दिनहरुमा पनि अझबढी सहयोगको अपेछा गरेको छु ।

धन्यबाद

जीवन राज थापा

नगर प्रमुख

पुनर्वास नगरपालिका

शुभ-कामना सन्देश

हामीले स्थानीय तहको निर्वाचनको घोषणा पत्रमा नै नगर प्रोफायललाइ महत्वका साथ समाबेश गरेका थियौ । बर्तमान अवस्थामा विकास निर्माणको अवस्था कस्तो ? नगरवासीको सामाजिक, शैक्षिक, स्वास्थ्य, आर्थिक जस्ता आधारभूत तत्वमा उनीहरुको सहभागिता र पहुंचको अवस्था कस्तो छ ? आदि सन्दर्भमा नगरको समग्र अवस्थाको नगर प्रोफायलले स्पष्ट प्रतिबिम्ब गर्दछ । नगरका बिबिध क्षेत्र, विषयमा कार्यक्रम तथा योजना बिनियोजन गर्दा प्राथिमिकरण गर्न यो प्रोफायलले धेरै सहयोग पुग्नेछ । यो प्रोफायलले नगरको समग्र बिषयहरुको बारेमा जानकारी त दिन्छ नै हामि आधार बर्षका कुन कुन सूचकलाई हामीले कति माथि पुरयाउन सफल भयौ भन्ने मापन गर्न सकिन्छ । अर्थात हामीले कार्य सम्पादन गर्ने सवालमा नगरका कुन कुन क्षेत्र बिषय कति सफल र कति असफल भएका रहेछौ भन्ने समिक्षा गर्ने तथ्यपरक आधार नै प्रोफायलको तथ्यांक हो । त्यस कारणले पनि यो प्रोफायल हामीले निर्वाचित भएको पहिलो बर्ष नै सम्पन्न गरेको भए अझ राम्रो हुने थियो । तथापि अहिले पनि राम्रो काम को सम्पन्न हुदैछ ।

यस पटकको प्रोफायल हामीले पूर्ण रुपमा डिजिटलाइजेशन गरि प्रबिधि मैत्री बनाउने कोसिस गरेका छौ । जसले गर्दा आबस्यक परेको तथ्यांक बिस्तृत र सर्बसुलभ प्राप्त गर्न सकिनेछ । यस्ता प्रबिधि युक्त प्रतिबेदनको आवस्यकतालाई महसुस गरि तथ्यांक संकलन, प्रतिबेदन तयार र प्रकाशन गर्न प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष योगदान पुर्याउनु हुने सम्पूर्ण गणकज्यू, तथ्यांक बिश्लेशकज्यू तथा सुचना उपलब्ध गराई दिनुहुने सम्पूर्ण नगरवासीलाई हार्दिक आभार ब्यक्त गर्न चाहन्छु । यस पुनर्वास नगरपालिकाको नगर प्रोफायलमा बिबिध बस्तुहरु समेटी समय सापेक्ष ढंगले तयारि तथा प्रकाशन गर्नको लागि महत्वपूर्ण जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने परामर्शदाता इएफआई नेपाल लगायत सम्पूर्ण टिमलाई धन्यबाद दिन चाहन्छु ।

अन्त्यमा यस नगरपालिका बारे जानकारी लिन चाहनु हुने व्यक्ति तथा निकायलाई यस प्रोफायल प्रतिबेदनले धेरै सहयोग पुग्ने छ भन्ने मैले बिस्वास लिएको छु । साथै समग्र पुनर्वास नगरवासिज्युमा अग्रगामी परिवर्तनको लागि हार्दिक शुभ-कामना ब्यक्त गर्दछु ।

शारदा शर्मा बिष्ट

नगर उप-प्रमुख

पुनर्वास नगरपालिका

मेरा दुई शब्द

नीतिगत तवरबाट संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट जारि गरिएको गांउँ । नगर बस्तुस्थिती बिवरण तयारी कार्यविधि २०७५ अनुसार गांउ । नगर बस्तुगत बिबरण (Profile) निर्माण गर्नुपर्ने ब्यबस्था गरेको छ । स्थानीय सरकार सन्चालन ऐन २०७४ दफा ११ अनुसार प्रत्येक (ङ)नगरपालिकाले नगर क्षेत्रको बिकासका लागि नगरस्तरीय बस्तुगत तथ्याङ्क संकलन गरि नगरको बस्तुगत बिबरण देखिने स्रोत नक्शा समेतको बस्तुस्थिती बिबरण तयार गर्नुपर्ने कानुनी ब्यवस्था रहेको छ । यसका साथै नगरपालिकाको विकासको विद्यमान स्थितिको विश्लेषण गरी नगर विकासको प्रयासलाई दिशा निर्देश गर्न आवधिक तथा बार्षिक नगर विकास योजना तर्जुमायोजनाको नतिजामुलक अनुगमन तथा , विकासका प्रयासहरुको प्रभावको लेखाजोखा गर्न नगरको वस्तुगत विश्लेषण विवरण तयारी तथा अद्यावधिक गर्नु पर्ने नीतिगत व्यवस्था रहेको छ |

नगरपालिकाको समग्र नेतृत्व ,परामर्शदाता इएफआई नेपालको व्यवस्थापकिय सहयोग तथा राजनीतिक दल , सेवाकेन्द्र तथा गाउंपालिकाका समग्र सरोकारवालाको सहभागितामा आवधिक नगर विकास योजनाको पहिलो भागको रुपमा यस नगरपालिकाको पार्श्वचित्र (e-Profile) तयार गरिएको छ यस |बस्तुस्थिती बिबरणले यस नगर क्षेत्रको विकासमा मार्गदर्शन गर्ने विश्वास लिएको छु |नगरपालिकाको घरधुरी सर्वेक्षण तथा संस्थागत तथ्याङक संकलन तथा विश्लेषण गरी नगरको **भैगोलिक ,जनसांख्यिक ,सामाजिक ,आर्थिक , भोतिक तथा वाताबरणिय र संस्थागत** स्थिति विश्लेषण सहित नगर विकासको वस्तुगत चित्रण गर्ने प्रमुख उद्देश्य रहेको छ |

अन्त्यमा ,यस पुगर्वास नगरपालिकाको बस्तुस्थिती बिबरण (e-Profile) तयारी कार्यमा सहयोग गर्ने यस नगरपालिकाका वडा अध्यक्षज्यूहरु ,नगरपालिकाका कर्मचारी साथीहरु ,परामर्शदाता इएफआई नेपाल, तथा गणकहरुको योगदानको उच्च कदर गर्दै सबैलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु |

धन्यवाद |

पिताम्बर पाण्डे

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

पुनर्वास नगरपालिका

नक्शा - नगरपालिका वार्ड

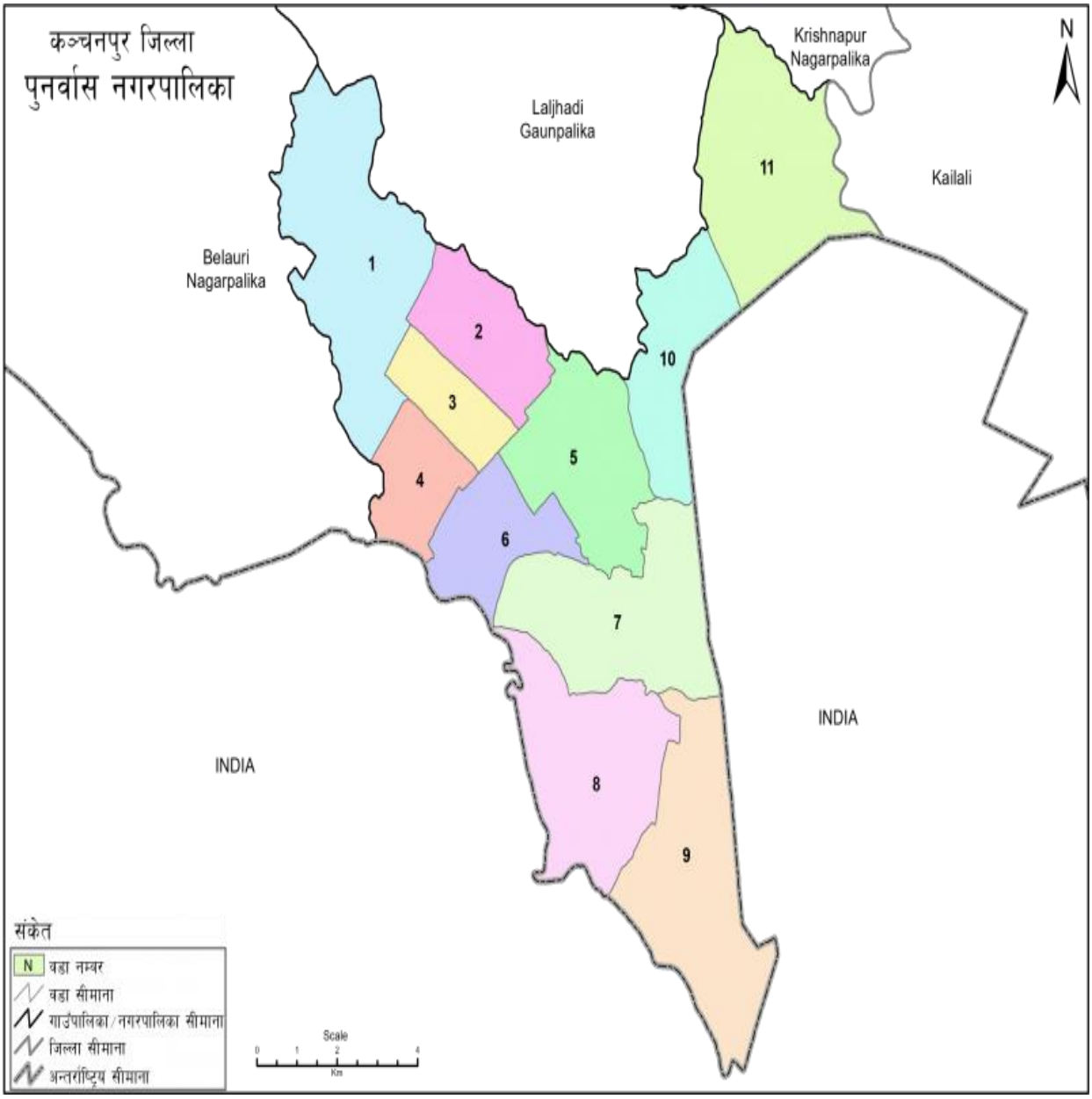

बिषयसूचि Table of Contents

परिच्छेद १: परिचय 14

१.१ पृष्ठभूमिः 14

१.२ उद्देश्यः 14

१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधारहरु 15

१.४ तयारी विधि तथा प्रक्रिया 15

१.५ वस्तुस्थिती विवरणको सिमाः 16

परिच्छेद २: नगरपालिकाको चिनारी 18

२.१. भौगोलिक अवस्थिती तथा हावापानीः 19

२.२. ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण 19

२.३ स्थानीय निकाय पुर्नसंरचनामा पुनर्वास नगरपालिका 20

२.४. राजनीतिक अवस्थिती 20

२.५. धरातलीय अवस्था, भू उपयोग 20

२.६. नदी तथा ताल तलैयाहरू 20

२.७. सार्वजनिक पाटी पौवा र चौतारा 21

२.८ खेलकुद तथा मनोरञ्जन 24

२.९. पार्क, वनस्पति तथा उद्यान सम्बन्धी विवरण 25

२.९. साँस्कृतिक उत्कृष्टता 26

२.९.१. स्थानीय चाडपर्व, जात्रा तथा मेलाहरुको विवरण 26

२.९.२ पर्यटकीय तथा धार्मिक स्थलहरुको विवरण 27

२.९.३ होटेल, रिसोर्ट, रेष्टुरेण्ट र होमस्टे सम्बन्धी विवरणः 29

२.१०. विकासका सम्भावनाहरुः 30

परिच्छेद ३: पारिवारिक विवरण तथा जनसंख्याको विवरण 31

३.१. बस्ती र घरपरिवार विवरण 31

३.२. जनसंख्या वितरणको अवस्था 33

३.३. उमेर तथा लिङ्गका आधारमा जनसंख्या विवरण 34

३.४. भाषाका आधारमा जनसंख्या विवरण 37

३.५. धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण 38

३.६. जातिगत आधारमा जनसंख्या विवरण 40

३.७. उमेर र लिंगका आधारमा घरमुलीको विवरण 42

३.८. पेशाका आधारमा जनसंख्या विवरण 43

३.९. अपांगताका आधारमा जनसंख्या विवरण 45

३.१०. व्यक्तिगत घटना सम्वन्धि विवरण 47

३.११. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वित विवरण 48

३.१२. सामाजिक सुरक्षा किसिम 50
३.१३. घर भाडामा लगाइएको आधारमा परिवार संख्याको विवरण 51
परिच्छेद ४: आर्थिक अवस्था 52
४.१. प्रमुख आर्थिक विवरण 53
४.१.१. औसत आम्दानी विवरण 53
४.१.२. ऋणका आधारमा घरपरिवार संख्या विवरण 54
४.१.३. ऋणको उद्देश्यका आधारमा घरपरिवार विवरण 55
४.१.४. छानाको प्रकारको आधारमा घरधुरी संख्या 57
४.१.५. तलाको आधारमा घरधुरी संख्या 57
४.१.३ पारिवारिक खर्च (ने रु. हजारमा) का आधारमा परिवारहरुको खर्च सम्वन्धी विवरण 58
४.१.६ खाद्यान्न आत्मनिर्भरतका आधारमा घरपरिवार संख्या सम्वन्धी विवरण 60
४.१.७ बैदेशिक रोजगारीमा गएका र विप्रेषणको विवरण 61
४.२ भू-उपयोग तथा स्वामित्व 62
४.२.१ कृषियोग्य जमिनका आधारमा परिवारको संख्या सम्वन्धी विवरण 62
४.२.२ सरकारी/सार्वजनिक जग्गाहरुको विवरण 63
४.३ कृषि तथा पशु विकास 65
४.३.१ कृषियोग्य जमिनको सिचाइका आधारमा परिवारको संख्या सम्वन्धी विवरण 65
४.३.२ सिचांईको स्रोत 65
४.३.३ कृषि उत्पादन (प्रति के.जि.) 67
४.३.४ पशु धन र उत्पादन सम्वन्धि विवरण 75
४.३.५ कृषि सेवा प्रवाह विवरण 76
४.३.६ कृषि सहकारी सम्वन्धि विवरण 78
४.३.७ . पुनर्वास नगरपालिका क्षेत्रभित्र एग्रोभेट एवं विउ तथा मलखाद विक्रेताहरुको विवरण 81
४.४ उद्योग, व्यापार तथा बैंकिङ 82
४.४.१ व्यापार तथा व्यवसाय (किराना, थोक, मासु, तरकारी र फलफुल आदी) सम्वन्धी विवरण 82
४.४.२ नगरपालिकामा दर्ता भएका व्यापार तथा व्यवसायको विवरण 84
४.४.४ बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको विवरण 86
परिच्छेद ५: सामाजिक अवस्था 87
५.१ शैक्षिक तथा मानव संशाधन विकास 88
५.१.१ पाँच वर्ष र सो भन्दा माथिको शैक्षिक अवस्था 88
५.१.२ विद्यालयको विवरण 88
५.१.३ तहगह रुपमा शैक्षिक संस्था तथा विद्यालय (सामुदायिक, संस्थागत र विद्यार्थिक विवरण 89
५.१.४ . वालविकास केन्द्रको विवरण 92

५.१.६ नीजि विद्यालयको विवरण 93
५.१.४ शिक्षकहरुको विवरण 95
५.१.५ वालवालिका विद्यालय जाने आधारमा परिवार संख्या सम्वन्धि विवरण 110
५.१.६ वालक वालीका विद्यालय नजाने वा छाडने आधारमा परिवार संख्या 110
५.१.७ सामुदायिक विद्यालयमा रहेको शौचालयको अवस्था 111
५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण 111
५.२.१ स्वास्थ्य संस्था र उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाहरु (अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, शहरी स्वास्थय केन्द्र र आयुर्वेद औषधालय) को विवरण 111
५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण 114
५.२.३ प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको पहुँचको अवस्था (प्रमुख वस्तीबाट स्वास्थ्य संस्था पुग्न लाग्ने समय) 117
५.२.४ खोप सेवा तथा सुरक्षित मातृत्व सम्वन्धि विवरण 117
५.२.५ वाल स्वास्थ्य र कुपोषणको अवस्था 119
५.२.७ प्रमुख रोग र उपचार सम्वन्धि विवरण 120
५.२.८ उपचारका लागि सर्वप्रथम जाने स्थानको आधारमा परिवार संख्या सम्वन्धि विवरण 120
५.२.९ प्रसुतिको लागी सर्वप्रथम जाने स्थानका आधारमा परिवारको संख्या विवरण 121
५.२.१० खानेनुन प्रयोगका आधारमा परिवार संख्या 122
५.२.१२ पुनर्वास नगरपालिका भित्र सञ्चालित एम्बुलेन्स बिवरण 122
५.२.१३ स्वास्थ्य स्वयम् सेवीकाको विवरण 123
५.३ खानेपानी तथा सरसफाई 127
५.३.१ खानेपानी सुविधाको अवस्था 127
५.३.२ शौचालयको प्रयोगको अवस्था 128
५.३.३ शौचालयको प्रयोगको अवस्था 129
५.३.४ फोहोरमैला व्यवस्थापन 129
५.३.५ फोहोर विसर्जन, करेसावारी आदिका आधारमा घरधुरी संख्या 130
५.३.६ व्यक्तिगत तथा घरेलु सरसफाई 132
५.४ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण 133
५.४.१ लिंग अनुसार बालवालिकाको (उन्नाईस वर्ष मुनिका) विवरण 133
५.४.२ कामदारको रुपमा घर वाहिर रहेका बालवालिका 134
५.४.३ अपाङ्गताका आधारमा जनसंख्या 135
५.४.४ अपांगता परिचयपत्रका आधारमा जनसंख्याको विवरण 136
५.४.५ अपांगता भएको अवस्थाका आधारमा जनसंख्याको विवरण (जम्मा) 137
५.४.६ महिला हिसां सम्वन्धी विवरण 139
५.४.७ वालवालिकाहरुको हत्या अपहरण सम्वन्धी विवरण 140
५.४.८ द्वन्द्वबाट पिडीत भएका आधारमा परिवार संख्याको विवरण 141

५.४.९ परिवारमा विभिन्न कार्यहरु गर्ने लिंगका आधारमा परिवार संख्या विवरण 141
५.४.१० महिला समुहहरुको विवरण 142
परिच्छेद ६ : वन तथा वातावरणीय स्थिति 144
६.१ वन क्षेत्रको अवस्था 144
६.१.१ सामुदायिक वन सम्वन्धि विवरण 144
६.२ विपद् जोखिम व्यवस्थापन 145
६.२.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशील स्थानमा वसोवास गरेका परिवार) विवरण 145
६.२.२ विपद् तथा प्रकोपबाट भएको मानवीय र भौतिक क्षतिको विवरण 146
६.२.३ वडा अनुसार प्रकोपको स्तरीकरण 147
परिच्छेद ७ : भौतिक विकासको अवस्था 148
७.१ यातायात पूर्वाधार 148
७.१.१ सडक संजालको विद्यमान अवस्था 148
७.१.२ निर्माणाधीन नगरस्तरीय सडकहरु 149
७.१.३ सवारी सुविधा र रुट 149
७.२ सार्वजनिक सेवा प्राप्तीका लागि लाग्ने समयका आधारमा परिवार संख्या सम्वन्धि विवरण 150
७.३ वसपार्क तथा वस विसौनी सम्वन्धि विवरण 153
७.४ विद्युत तथा वैकल्पिक उर्जा 154
७.४.१ ईन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार) 154
७.४.२ बत्ति बाल्ने ईन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार 155
७.४.३ खाना पकाउने इन्धन दाउरा भएमा त्यसको श्रोतको आधारमा घरपरिवार संख्या सम्वन्धी विवरण 156
७.४.४ खाना पकाउने चुल्होको प्रयोगका आधारमा घरपरिवार संख्या सम्वन्धी विवरण 157
७.५ सञ्चार तथा प्रविधि 159
७.५.१ हुलाक तथा पत्रपत्रिका सम्वन्धि विवरण 159
७.५.२ संचार सम्वन्धि विवरण 159
७.५.३ टेलीफोन/मोबाईल 159
७.५.४ रेडियो तथा एफ.एम स्टेसन सम्वन्धी विवरण 159
७.५.५ घरमा प्रयोग हुने संचार साधनका आधारमा घरपरिवार संख्या सम्वन्धी विवरण 160
७.६ घरमा उपलब्ध सेवा सुविधाका आधारमा घरपरिवार विवरण 161
७.७ आवास तथा भवन 161
७.७.१ नगरपालिका अन्तर्गतका सरकारी भवन सम्वन्धि विवरण 161
परिच्छेद ८: संस्थागत विवरण 164
८.१. संगठनात्मक तथा मानव संशाधनको अवस्था 164
८.१.१. नगरपालिकाको संगठनात्मक ढाँचा 164
८.१.२. नगरपालिकाको मानव संशाधन तथा विषयगत शाखाको विवरण 165

८.१.३. विषयगत समिति तथा नगरसभाका पदाधिकारीहरुको नामावली 168
८.१.४. नगरपालिका निर्वाचित प्रतिनिधिहरु 170
८.१.५. विगत २ वर्षको आर्थिक वर्षको आयव्यय विवरण 173
८.१.६. नगरपालिकाको चल तथा अचल सम्पत्तिको विवरण 175
८.१.७ सार्वजनिक जग्गा 176
८.२. संस्थागत सम्वन्ध र नागरिक संगठन 177
८.२.१. नगरपालिका भित्र गठित विभिन्न नागरिक समुहहरु 177
८.२.२ विषयगत समुह तथा संस्थाहरु (कृषि, पशुपालन, महिला वालवालिका) सम्वन्धि विवरण 181
८.२.३. गैर सरकारी तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.सम्वन्धि विवरण 181
८.३ ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली 182
८.३.१ नगरपालिका स्वीकृत ऐन, नीति, नियम, निर्देशिका तथा मापदण्डहरु 182
८.३.२. न्यायिक समिति र सम्पादनगरेको मुद्दाको विवरण 184

परिच्छेद १: परिचय

१.१ पृष्ठभूमिः

नेपालको संविधान अनुसार नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदन, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ र स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ ले स्थानीय तहलाई आ-आफ्नो क्षेत्रको वार्षिक, आवधिक तथा रणनीतिक विषय क्षेत्रगत मध्यकालिन र दीर्घकालीन योजनाहरु तयार गर्ने, कार्यान्वयन गर्ने र अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ । सो अनुसार स्थानीय तहको आवधिक, रणनीतिक विषय क्षेत्रगत एवं बार्षिक योजना तर्जुमा र नतिजा अनुगमनको लागि क्षेत्रगत स्थितिसहित स्थानीय तहको वस्तुस्थिती विवरण तयारी आवश्यक रहेको छ । उक्त विवरणमा आर्थिक, सामाजिक, भौतिक पूर्वाधार, वन तथा वातावरण र संस्थागत विकासका क्षेत्रमा स्थानीय तह भित्र रहेका भौतिक, प्राकृतिक, धार्मिक, साँस्कृतिक, सामाजिक, मानवीय स्रोत साधनहरुको तथ्याङ्कको विश्लेषण र प्रस्तुति संलग्न हुन आवश्यक छ ।

स्थानीय योजना तर्जुमा, कार्यान्वन तथा अनुगमनलाई सूचनामा आधारित, व्यवस्थित, एकीकृत, नतिजामूलक, सहभागितामूलक र प्रभावकारी बनाउन वस्तुस्थिती विवरणले गाउँपालिका, नगरपालिका तथा अन्य विकास प्रदायक संस्थालाई महत्वपूर्ण आधार प्रदान गर्दछ । तसर्थ वस्तुस्थिती विवरणमा योजना तर्जुमा, नतिजा अनुगमन तथा सेवा प्रवाहको लागि आवश्यक आधारभूत विवरण संकलन गर्ने र निश्चित अवधिमा त्यसलाई अद्यावधिक गर्दै उपलब्ध स्रोत साधनको समुचित उपयोगगरी दिगोविकास तथा सुशासन सुनिश्चित गर्नुपर्ने हुन्छ ।

त्यसका लागी संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले उपलब्ध गराएको गाउँ तथा नगर वस्तुस्थिती विवरण तयारी कार्यविधि अनुसारको मार्गदर्शन अनुसार मोवाईल एप्सको प्रयोग मार्फत पारिवारिका विवरण र संस्थागत विवरण संकलनगरी विवरणको भण्डारण, प्रशोधन रविश्लेणका आधारमा वस्तुस्थिती विवरण प्रकाशन गर्नुपर्ने देखिन्छ । साथै यसको नगरपालिकाले समय समयमा अद्यावधिकगरी योजना तथा बजेटलाई प्रभावकारी र नतिजामुखी बनाई स्थानीय तहको आर्थिक, सामाजिकरुपमा दिगो विकास गरी नागरिकलाई सुशासनको प्रत्याभुति गराउने लक्ष्यका साथ यो वस्तुस्थित तयार पारिएको छ ।

१.२ उद्देश्यः

नगरपालिकाको समग्र पारिवारिक, सामाजिक, आर्थिक, भौगोलिक, भौतिक, वातावरणीय र संस्थागत वस्तुस्थिति विश्लेषण सहितको एउटा दस्तावे तयार पार्नु ताकी सो दस्तावेजले नगरपालिकासहित अन्य विकास साझेदारहरुलाई सूचनामा आधारित, व्यवस्थित, एकीकृत, नतिजामुलक, सहभागितामूलक र प्रभावकारी योजना तर्जुमा, योजनाको कार्यान्वयन तथा अनुगमन गर्नका लागी महत्वपूर्ण आधार प्रदान गरोस् भन्ने यस वस्तुस्थितिको महत्वपूर्ण उद्देश्य रहेको छ ।

यस वाहेक यसका विशिष्ट उद्देश्य निम्न अनुसार रहेका छन् ।

- मोवाईल एप्सको प्रयोग मार्फत पारिवारिक तथा संस्थागत विवरण संकलन गरी व्यवस्थित

रुपमा राख्नु (online, offline)

- नगरपालिकालाई सूचनामा आधारित योजना तर्जुमा बनाउन, सेवा प्रवाहलाई सुलभ र सरलिकृत बनाउनु,
- नगरपालिकाको अल्पकालिन, दीर्घकालिन तथा विषयगत योजना तर्जुमा, अनुगमन तथा मूल्यांकनको लागी खण्डीकृत र एकिकृत तथ्यांकहरु उपलब्ध गराउनु,
- नगरपालिकाको विकासका लागी चासो राख्ने साझेदार निकाय, संस्थाहरु र अनुसन्धानकर्ताहरुलाई वस्तुपरक तथ्य उपलब्ध गराउनु,
- उपलब्ध तथ्यांकहरुको प्रयोगबाट नगरपालिकामा समावेशी विकास तथा श्रोतहरुको न्यायोचित वितरणमा मद्दत पुर्‍याउनु,

१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधारहरु

नगरपालिकाको वस्तुस्थिति (Profile) तयारीका लागी नेपालको संविधानको अनुसूची ८ मा स्थानीय तहको अधिकारको सूचीको क्रमसंख्या ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क तथा अभिलेख संकलन सम्बन्धी अधिकार तथा क्रमसंख्या १७ मा वेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरेको छ । नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारहरुको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदनः नेपाल सरकारबाट स्वीकृत सघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारको कार्य विस्तृतीकरणले केन्द्रीय तथ्याङ्क अन्तर्गत तथ्याङ्क सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, कानून, मापदण्ड, राष्ट्रिय तथ्याङ्क प्रणालीको व्यवस्थापन र गुणस्तर निर्धारण, राष्ट्रियस्तरको गणना र सर्वेक्षण व्यवस्थापन, नेपाल स्ट्याण्डर्ड वर्गीकरण र मापदण्ड विकास र प्रयोग तथा तथ्याङ्कसम्बन्धी सल्लाहकारी भूमिका बारे उल्लेख गरेको छ ।

त्यसैगरी, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ दफा ११ को उपदफा २ को च (२) र (३) ड को (२), (४), (५) र (६) मा स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन, दफा ११ को उपदफा २ थ (१), (२) (३), (४) र (५) मा वेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन तथा दफा १२ को वडा समितिको काम, कर्तव्य अधिकार अन्तर्गत उपदफा २ को ख मा तथ्याङ्क अद्यावधिक तथा संरक्षण अन्तर्गत खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनासहितको वडाको पार्श्वचित्र तयार तथा अद्यावधिक गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ अनुसार दिग्दर्शनको दफा ८.२ मा गाउँपालिका वा नगरपालिकाले वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा गर्नु पूर्व स्थानीय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको यथार्थ स्थिति देखिने गरी वस्तुस्थिती विविरण (Profile) तयार वा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ । अद्यावधिक वस्तुस्थिती विविरण आफ्नो Website मार्फत सार्वजनिक गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ ।

गाउँ/नगर वस्तुस्थिती विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ मा उपलब्ध मार्गनिर्देशन बमोजिम अनुसूची ३ को (क) संस्थागत तथ्यांक संकलन, सर्वेक्षण फाराम र (ख) पारिवारिक विवरण संकलन फाराम बमोजिम मोवाईल एप्सको प्रयोग गरी तथ्यांक संकलन गरिएको छ । जसमा प्रश्न बमोजिमको जि.आई.एस नक्सा पनि हुने छ व्यवस्था छ । यसका साथै वस्तुस्थिती विवरण संकलन कार्य शुरुगर्नुपूर्व नगरपालिकाका प्रतिनिधिहरु विषयगत शाखाका कर्मचारीहरु र नगरपालिकाका कर्मचारीहरुविच छलफल, सल्लाह र सुझावहरुलाई समेटेर यो वस्तुस्थिति तयार पारिएको छ ।

१.४ तयारी विधि तथा प्रक्रिया

- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले उपलब्ध गराएको गाउँ/नगर वस्तुस्थिती विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ अनुसार पारिवारिक तथा संस्थागत तथ्यांक संकलनका लागी

तयार पारिएको प्रश्नहरुका बारेमा नगरपालिकासँग छलफल गरि सल्लाह सुझाव संकलन गरियो । सो छलफलबाट आएका सुझावहरु समेट्दै प्रश्नहरुलाई Kobo collect द्वारा नगरपालिकाका नाममा मोवाईल एप्स तयार गर्ने ।

- पहिलो चरणमा पारिवारिक तथ्यांक संकलन गर्नका लागी वस्तुस्थिति विवरण संकलनमा सहयोग पुर्‍याउनका लागि नगरपालिकाको तर्फबाट एक जना सम्पर्क व्यक्ति तोकियो । उक्त सम्पर्क व्यक्तिको सहयोगमा वडाका सम्पूर्ण वडा अध्यक्षज्यूहरुलाई गणक छनौटका लागी पत्राचार गरियो र वडा अध्यक्षज्यूहरुले प्रत्येक वडाबाट दुई दुई जनाका दरले गणकहरु छनौट गरियो ।
- गणक छनौट अभिमुखिकरण र परिचालनः प्रत्येक वडाबाट गणकहरु छनौट भएर आईसकेपछि गणकहरुको नाम मोवाईल एप्सको system मा राखियो ताकी वहाँहरुलाई तथ्यांक संकलनका क्रममा अनलाईन अनुगमन गर्न सकियोस र छिटो भन्दा छिटो काम गर्न सकियोस् । तत् पश्चात गणकहरुलाई एक दिनको तथ्यांक संकलनको प्रक्रिया, प्रश्नोत्तर सम्वन्धि अभिमुखिकरण गरियो । अभिमुखिकरणपछि एक दुई दिन गणकहरुलाई परिक्षणका लागी तथ्यांक संकलन कार्य गर्न लगाईयो । त्यसपछि गणकहरुलाई सम्वन्धित वडामा तथ्यांक संकलनका लागी परिचालन गरियो ।
- तथ्यांक प्रशोधन तथा विश्लेषण र श्रोतनक्सा तयारीः नगरपालिकाको सम्पूर्ण पारिवारिक तथ्यांक मोवाईल एप्सबाट आउने र अनलाईन डाटामा बस्ने भएका कारण सूचना तथा प्रविधिमा दक्ष व्यक्तिले तथ्यांकको प्रशोधन, विश्लेषण र श्रोतनक्सा तयार पार्ने मुख्य जिम्मेवारी दिईएको छ ।
- मस्यौदा प्रतिवेदन तयारी र प्रस्तुतिः तथ्यांक संकलनका क्रममा कतिपय तथ्यांकहरु छुटेका पनि हुन सक्छन्, कतिपय, नमिलेका पनि हुन सक्छन् त्यसैले छुटेका कुरालाई अध्यावधिक गर्ने, संकलित तथ्यांकमा सम्वन्धित सवैको सल्लाह सुझाव संकलन गरि वस्तुस्थिती विवरणलाई अन्तिम रुपदिनका लागी मस्यौदा प्रतिवेदन तयार पारी कार्यपालिका सदस्य, नगरपालिका र विषयगत कर्मचारीहरुविचमा एक दिन प्रतिवेदन प्रस्तुतिकरण गरिने छ ।
- नगरपालिका वस्तुस्थिती विवरणको अन्तिम प्रतिवेदन तयारीः मस्यौदा प्रतिवदेन प्रस्तुतिकरणबाट आएका सल्लाह सुझावहरु अनुसार नगरपालिका वस्तुस्थित विवरणलाई अन्तिम रुपदिईने छ र नगरपालिकासँगको सम्झौता अनुसार वस्तुस्थिती विवरणको प्रिन्ट गरि नगरपालिकामा अन्तिम प्रतिवेदन पेश गरिने छ ।

१.५ वस्तुस्थिती विवरणको सिमाः

नगरपालिका वस्तुस्थिती विवरणमा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रलायले उपलब्ध गराएको कार्यविधी, २०७५, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिश्दर्शन २०७४ र नेपालको संविधानमा व्यवस्थाभएको अनुसूची ८ बमोजिम स्थानीय सरकारका एकल अधिकारमा उल्लेख भए वमोजिम, विगतमा भईरहेका अभ्यास र वर्तमान नगरपालिकाका आवश्यकता अनुसार यो वस्तुस्थिती विवरण संकलन गरिएको छ । यस विवरणमा पारिवारिक तथ्यांक पूर्णतया प्राथमिक तथ्यांक संकलन प्रणाली अनुसार मोवाईल एप्सको प्रयोगद्धारा संकलन गरिएको छ भने संस्थागत विवरण द्धितिय तथ्यांकमा आधारित छ । जसमा सरकारी, गैरसरकारी, संस्थानहरु, नगरपालिकाका विभिन्न शाखा, उपशाखा र वडाहरुबाट तथ्यांक संकलन गरिएको छ । साथै यस

वस्तुस्थिती विवरणमा विभिन्न श्रोत नक्साको प्रयोग पनि गरिएको छ । यस तथ्यांकको मुख्य विशेषता भनेको नगरपालिकाले आफ्नो सुविधा अनुसार यसलाई online र offline दुवै तरिकाले राख्न सक्छ । यसको प्रभावकारी प्रयोगमार्फत आफ्नो नगरपालिकामा अल्पकालीन, दीर्घकालिन योजना, गौरवका आयोजना, लक्षित वर्गका लागी योजना बनाई लागूगर्न सक्छ । साथै यसलाई online द्धारा नै अध्यावधि गर्न पनि सक्छन् ।

नक्शा - जनघनत्व

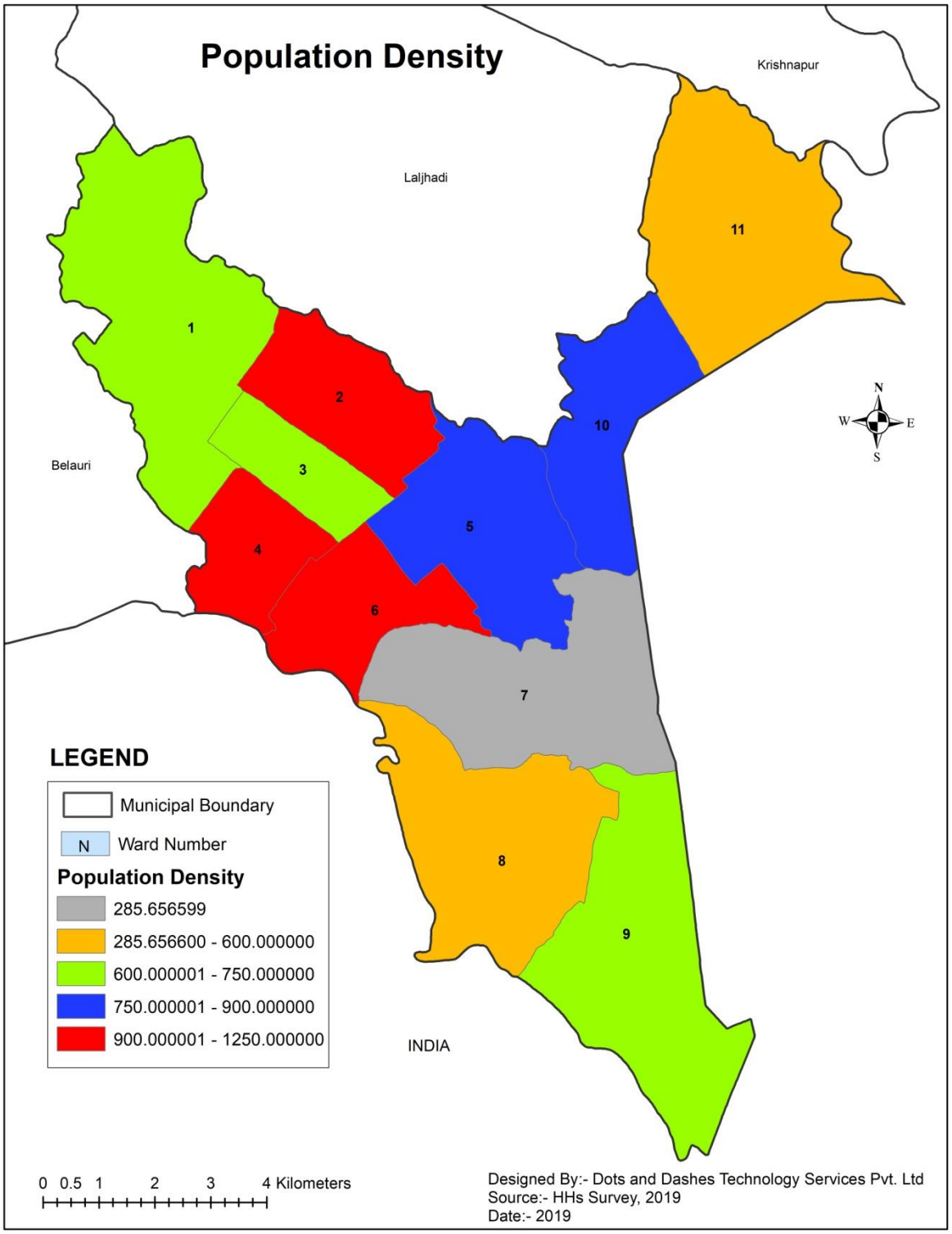
Population Density
Krishnapur
Laljhadi
Belauri
INDIA
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
N
W
E
S
LEGEND
Municipal Boundary
N Ward Number
Population Density
285.656599
285.656600 - 600.000000
600.000001 - 750.000000
750.000001 - 900.000000
900.000001 - 1250.000000
0 0.5 1 2 3 4 Kilometers
Designed By:- Dots and Dashes Technology Services Pvt. Ltd
Source:- HHs Survey, 2019
Date:- 2019

२.१. भौगोलिक अवस्थिती तथा हावापानीः

यस पुर्नवास नगरपालिकाको पूर्वमा कैलाली जिल्ला र भारतको उत्तर प्रदेश अन्तर्गत दुधुवा नेशनल पार्क, पश्चिममा पुनर्वास नगरपालिका, उत्तरमा लालझाडी गाउँपालिका र कृष्णपुर नगरपालिका र दक्षिणमा भारतको उत्तर प्रदेश अन्तर्गतका सिमाना रहेका छन् । २८°३६'३५ "उत्तरी अक्षांश देखि २८°४३'३७ "उत्तरी अक्षांश र ८०°२२'५०"पूर्वी देशान्तर देखि ८०°३०'२०"पूर्वी देशान्तर सम्म फैलिएका] यस नगरपालिकाको क्षेत्रफल १०३.७१ वर्ग कि.मि.रहेको छ ।

उष्णप्रदेशीय हावापनी पाईने यस नगरमा वैशाख, जेष्ठ महिनामा अधिकतम तापक्रम ४३° सेल्सियस सम्म पुग्छ भने पुस माघ महिनामा न्यूनतम तापक्रम ५.६° सेल्सियससम्म झर्दछ । यस नगर क्षेत्रमा साउन । भदौ महिनामा अधिक वर्षा हुने गर्दछ ।

२.२. ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण

कञ्चनपुर जिल्लाको दक्षिण–पूर्वी भेगमा अवस्थित पुनर्वास नगरपालिका साविकका परासन, त्रिभुवनवस्ती, कालिका र वाईसी विचवा गा.वि.स.गरी ४ वटा गा.वि.स. गाभिएर बनेको हो । नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदको २०७१।०१।२५ निर्णयबाट यो नगरपालिका गठन भएको हो । जिल्ला सदरमुकाम देखि २२ कोष टाढा सूदूर दक्षिणमा रहेको नगरपालिकाले आफ्नो ऐतिहासिक भौगोलिक, राजनैतिक, सामाजिक र धार्मिक महत्व बोकेको छ । वि.सं.२०२८ सालमा तत्कालिन नेपाल पुनर्वास कम्पनी लि. द्धारा व्यवस्थित रुपले वसोवास गराईएको हुंदा सोही समय देखि नै यस क्षेत्रलाई पुनर्वास क्षेत्र भनिएको हो । यस क्षेत्रमा नेपाल पुनर्वास कम्पनीद्धारा वस्ती विकास गरी वसोवास गराउनु पूर्व अधिकांश आदीवासी राना थारुहरु नदी किनारमा वसोवास गर्ने गरेको स्थानीय जानकारहरु बताउंछन् । वि.सं.२०२४ सालमा विचफाँटाबाट वसोवास सुरु भै वि.सं.२०२८ सालमा पुनर्वास कम्पनीद्धारा रामवस्ती, त्रिभुवनवस्ती, वुद्धवस्ती, जनकवस्ती, सितावस्ती, मोतिवस्ती, भानुवस्ती, अरनिकोवस्ती, वीरवलभद्रवस्ती नामाकरण गरि गाउंहरु बसाईएको थियो । त्यस वेला प्रत्येक पुनर्वासवासीहरुलाई कम्तिमा चारकट्टा र वढीमा तीन विगाह सम्म जमीन उपलब्ध गराईएको थियो । योजनाबद्ध तरिकाले बसोबास गरिएकोले यहाको सडकहरु सिधारेखामा तथा चौडा रहेका छन । पुरानो परम्परागत थारु गउंहरु बाहेक नयां बसोबास गराइएको गाउंहरुमा घरहरु एकैठाउंमा गुजमुज्ज नभै सडकसंगै लहरै परेका छन । हेर्दा यहांका गाउहरु व्यवस्थित र सुन्दर देखिन्छन ।

२.३ स्थानीय निकाय पुर्नसंरचनामा पुनर्वास नगरपालिका

हाल कायम वडा नं.	साविकगा.वि.स/न.पा	साविक वडा नं.	जनसंख्या	मतदाता संख्या	क्षेत्रफल (व.कि.मि)
१	पुनर्वासनगरपालिका	१४,१५	६७१४	३५८३	१०३.७१
२	पुनर्वासनगरपालिका	११,१३	६,४०४	३२१८	
३	पुनर्वासनगरपालिका	१२	२,२२३	१०३९	
४	पुनर्वासनगरपालिका	८	३,६११	२००५	
५	पुनर्वासनगरपालिका	९,१०	६,२८३	३३४४	
६	पुनर्वासनगरपालिका	६,७	४२७४	२६४९	
७	पुनर्वासनगरपालिका	५	२,८५१	१४०८	
८	पुनर्वासनगरपालिका	२,४	४,४५०	२३८१	
९	पुनर्वासनगरपालिका	१,३	७,१२६	१९६९	
१०	वाईसीविचवा	५,६	४,७९७	२१११	
११	वाईसीविचवा	७,८र९	४,८४०	२२६२	
जम्मा			**५३,६३३**	**२५९६९**	

२.४. राजनीतिक अवस्थिती

कुल ११ वटा वडाहरुमा विभक्त यो नगरपालिका राजनैतिक विभाजन अनुसार कञ्चनपुर जिल्लाको संसदीय निर्वाचन क्षेत्र नं. १ र २ मा पर्दछ । साविकमा परासन, त्रिभुवनवस्ती र कालिका गा.वि.स.मा विभक्त यो नगरपालिका तत्कालिन ईलाका नं. २ र ३ गरी दुईतर्फ विभाजित थियो ।

२.५. धरातलीय अवस्था, भू उपयोग

स्थानीय वासीका अनुसार मुख्य पेशा कृषि रहेको यस नगरपालिकामा अधिकांश खेतियोग्य जमिन समथर रहेको, बलौटे र चिम्ट्याईलो माटो पाईन्छ । यहाँको मुख्यबालीका रुपमा खाद्यान्न, तेलहन, दलहन र उखु रहेका छन् । अहिले कृषिपेशालाई आधुनिकीकरण गर्दै बेमौसमि तरकारी बालीको पनि उत्पादन गर्ने गरेको पाईन्छ ।

२.६. नदी तथा ताल तलैयाहरू

यस पुनर्वास नगरपालिका क्षेत्र भएर वग्ने मुख्य नदी तथा खोलाहरुमा दोदा नदी र कुर्सानाला पर्दछन् । भने ताल तलैयाहरुमा साना ठूला लगाएर ९ वटा तालहरु यस नगरपालिकामा रहेका छन् । जस मध्ये प्याराताल, नैनी ताल, गंगाला ताल, पुरैया ताल यस क्षेत्रका मुख्य तालहरु हुन । यी तालहरुमा सफा तथा प्राकृतिक पानी, जलचराहरु लगायत माछाहरु पाईने गर्दछ । कतिपय तालहरु । यसका साथसाथै यी तालहरुले अन्य विकास सम्भावनाहरु जस्तै: पर्यटन, आयआर्जन, सिंचाईको पनि वोकेको देखिन्छ । तर

उचित संरक्षण, सम्वर्द्धनका र दिनप्रतिदिन वढ्दै गईरहेको तापमानका कारण तालको पानी घट्दै गईरहेको देखिन्छ । ताल तथा नदीको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं.१ नदी तथा ताल तलैयाको विवरण

सि.न.	नाम	स्थान	क्षेत्रफल (हेक्टर)
१	प्याराताल	वडान.९	१
२	नैनीताल	वार्डन. १ ढक्का	३
३	गंगालतताल	वार्डन. १ ढक्का	१.९
४	पुरैयाताल	वडान. ६	३०बिघा
५	ठुलोताल	वडान. ६	३०बिघा
६	चुरेनिताल		
७	कान्क्रीताल	वडा न. ८	
८	रातोताल	वडा न. ५	
९	आवताल		
सि. न.	**नदीहरु**	**स्थान**	**कैफियत**
१.	दोदानदी	वडान. १	
२.	कुर्सानाला		

२.७. सार्वजनिक पाटी पौवा र चौतारा

विश्राम, कचहरी गर्नका लागी परापूर्वकाल देखि नै सार्वजनिक पाटीपौवा र चौताराहरु बनाउने गरेको पाईन्छ । खासगरी यातायातको सुविधा नभएको अवस्थामा पैदल यात्रुहरुको थकान मेटाउनका लागी विश्राम गर्न सार्वजनिक स्थलहरुमा पाटी पौवा, चौताराहरु बनाउने चलन रहेको थियो । कसैको व्यक्तिगत हक वा स्वामित्वमा नभएको यी स्थलहरु सबैले सार्वजनिक सम्पत्तिका रुपमा प्रयोग गर्दै आईरहेको अहिले पनि पाईन्छ । प्रायजसो स्थानीय वासीहरुले यी सम्पत्तिहरुलाई सामाजिक विकासका लागी वहस, छलफल गर्न, विश्राम गर्न अहिले पनि प्रयोग गर्ने गरेको पाईन्छ । तर पूर्वाधार विकासका क्रममा यी पूरातात्विक सम्पत्तिहरु लोपहुने खतरामा भने रहेकाछन् । जसको संरक्षण, संवर्द्धन गर्नका लागी स्थानीय वासीहरुलाई जिम्मेवार बनाउनु र भत्केका संरचनाको पुनसंरचना गर्नुपनि नगरपालिकाको दायित्वभित्र पर्दछ । पुनर्वास नगरपालिका भित्र रहेका सार्वजनिक पाटीपौवा तथा चौताराहरुको विवरण तलको तालिकामा देख्न सकिन्छ ।

तालिका नं.२ सार्वजनिक पाटीपौवा तथा चौताराहरुको विवरण

वार्ड नं.	सार्वजनिक वस्तु विवरण	स्थान	उपयोग
६	चौतारा ४ वटा	वडा नं.६	विश्राम
११	चौतारा	अमरवस्ती	विश्राम
	चौतारा	अमरबस्ती डोकेबजर	बिश्राम
७	चौतारा	दयाराम, पिपल चोक	बिश्राम
	चौतारा	डिस्लारी चोक	बिश्राम
१०	चौतारा	काफ्ले चोक	बिश्राम
	चौतारा	मेडिकल चोक	बिश्राम

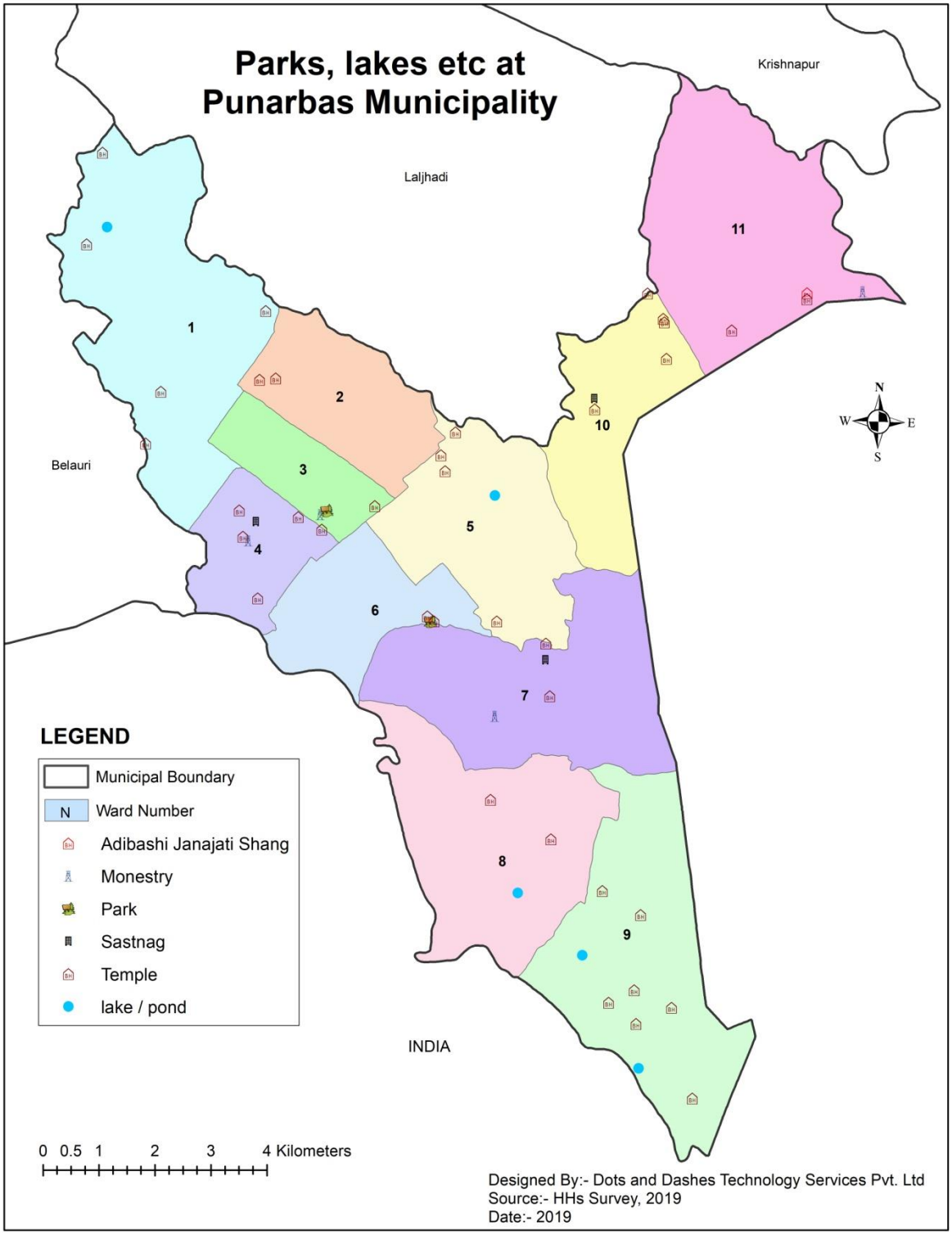
Parks, lakes etc at
Punarbas Municipality
Krishnapur
Laljhadi
Belauri
INDIA
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
N
W
E
S
LEGEND
Municipal Boundary
N Ward Number
Adibashi Janajati Shang
Monestry
Park
Sastnag
Temple
lake / pond
0 0.5 1 2 3 4 Kilometers
Designed By:- Dots and Dashes Technology Services Pvt. Ltd
Source:- HHs Survey, 2019
Date:- 2019

२.८ खेलकुद तथा मनोरञ्जन

खेलकुदले एउटा व्यक्तिको सर्वांङगीण व्यक्तित्व विकासमा मद्दत पुर्‍याउनुका साथसाथै राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय सम्वन्धलाई वलियो बनाउँछ र सामाजिक सौहार्दतालाई वढाउँछ । त्यसैले नेपालको संविधान, २०७२ को धारा ५१ बमोजिमका राज्यका नीति (ञ) सामाजिक न्याय र समावेशीकिरण सम्वन्धि नीति अन्तर्गत १३ नं. वूँदामा स्वास्थ्य, सक्षम र अनुशासित नागरिक तयार गर्न खेलकुद तथा खेलाडीमा योजनाबद्ध लगानी गर्ने नीति र अन्तराष्ट्रिय क्षेत्रमा राष्ट्रिय सम्मान अभिवृद्धि गर्ने माध्यमको रुपमा विकास गर्ने नीति रहेको छ । त्यसैले उक्त नीतिको परिपालन गर्नु सबै तहका सरकारको दायित्व भएका कारण पुनर्वास नगरपालिकाले पनि संविधानको अनुसूची ९ मा रहेको साझा अधिकारका क्षेत्रको प्रयोग गर्दै खेलकुदको संरचनाका पूर्वाधार निर्माण, सञ्चालन तथा विकास गर्नका लागी नीति तथा कार्यक्रमहरु बनाई कार्यान्वयन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

नगरपालिकाको वस्तुस्थिती विवरण संकलनका क्रममा जम्मा ८ वटा खेल मैदानहरु देखिएका छन् । जुन खेलमैदानहरु खेलकुद मैदानहरुलाई स्तोन्नति गर्नुपर्ने देखिन्छ । त्यसको उचित व्यवस्थापन गर्नका लागी संस्थागत संरचनाको आवश्यकता पनि देखिन्छ । साथै राज्यको समावेशी विकासको नीति अनुसार खेलमैदानहरुमा पनि सबै अवस्थाका (वालवालिका, युवा अपांगहरु) व्यक्तिहरुले खेल्न सक्ने गरी खेलमैदानको विकासगर्नुपर्ने देखिन्छ ।

अहिलेको प्रविधिले र वढ्दो शहरीकरणले गर्दा वालवालिका तथा युवा जमातहरुमा सामाजिकीकरणको अवस्था एकदमै कमजोर देखिदै आएको पाईन्छ अथाव मानिसलाई एक्ल्याएको छ जसले गर्दा विभिन्न विकृतिहरुको शिकार हुनुपर्ने जोखिमहरु वढ्दै गईरहेको छ । त्यसकारण खेलकुद मात्रै एउटा यस्तो क्षेत्रहो जसले व्यक्तिको सामाजिक, शारिरीक र मानसिक विकासमा मद्दत पुर्‍याउदै अनुशासित बनाउँछ । खेलकुदको क्षेत्र र मनोरञ्जनको क्षेत्रको विकास गरिएमा युवाहरु विभिन्न क्लवद्धारा संगठित हुने मौका पाउँछन् ।

त्यसका लागी नगरपालिकाले खेलकुदका लागी पूर्वाधार विकास, खेलकुद प्रतियोगिताको विद्यालय स्तरीय, नगरपालिका स्तरीय, अन्तरनगरपालिका स्तरीय, आयोजना र सहभागिता गर्नपर्ने देखिन्छ । खेलकुदको विकासका लागी नगरपालिका एक्लैले मात्र नगरी नीजि संघ संस्थाहरुलाई पनि साझेदारीताको लागी आव्हान गर्नपर्ने देखिन्छ । साथै नगरपालिका भित्र रहेका युवा खेलाडीहरु र खेल प्रशिक्षहरुको खोजिगरी अभिलेखिकरण गर्नु, सम्मान गर्ने र युवा वालवालिकाको कस्ता खेलमा वढी चासो रहेको छ कुन कुरालाई प्रवर्द्धन गर्नुपर्दछ त्यसको खोजी गरी योजना बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।

साथै मनोरञ्जनका क्षेत्रको विकासका लागी स्थानीय थारु सांस्कृतिक कार्यक्रमलाई प्रवर्धन गर्न सकिन्छ । वडास्तरमा होम स्टेहरुको व्यवस्था गरी स्थानीय खानपान, मनोरञ्जन गराउन सकिन्छ र वाल उद्यानहरुको व्यवस्थापनि गर्नुपर्ने देखिन्छ । नगरपालिकाको वार्षिक तथा आवधिक योजना बनाउँदा प्रायजसो युवा लक्षित कार्यक्रमगरेको पाईदैन । त्यसकारण युवाहरुमा निरासापन पनि देखिन्छ । त्यसैले नगरपालिकाले आफ्नो अल्पकालिन तथा दीर्घकालिन योजनामा युवा लक्षित कार्यक्रमहरु खेलकुद तथा मनोरञ्जनलाई प्रवर्द्धन गर्ने खालका कार्यक्रम वनाउनुपर्ने टड्कारो आवश्यकता देखिन्छ । नगरपालिकामा रहेका खेल मैदानहरु सम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं.३ खेल मैदान सम्वन्धि विवरण

क्र.सं.	खेल मैदानको नाम	स्थान	अनुमानित क्षेत्रफल
१	अरनिको युवाक्लब	वडा न. २	३६०
२	मोतियुवा क्लब	वडान. २	३६०
३	न्युत्रिभुवन युवा क्लब	वडान. ६	१ बिघा १० कट्टा
४	रास्ट्रियमा.बि. खेल मैदान	वडान. ११	३ बिघा
५	बुद्धबस्ति युवा क्लब	वडान. ७	२५ कट्टा
६	रानायुवा क्लब, परासन	वडान. ७	१५ कट्टा
७	बिजयमा.बि.	वडान.११	१.५ कट्टा
८	अलंकार	वडान.११	१ बिघा

श्रोत:पुनर्वास नगरपालिका वडा कार्यालय, २०७५

२.९. पार्क, वनस्पति तथा उद्यान सम्बन्धी विवरण

पुनर्वास नगरपालिकामा २ वटा पार्क रहेको पाईयो । सार्वजनिक सम्पदाको रुपमा रहेका उक्त पार्कहरुको उचित व्यवस्थापन र संरक्षण गर्नुपर्ने देखिन्छ । नगरपालिका क्षेत्रभित्र वालवालिका लक्षित चिल्ड्रेन पार्कको व्यवस्थापन भएको देखिदैन । अहिलेको शहरीकरण भईरहेको अवस्थामा वालवालिकाको व्यक्तित्व विकासका लागी प्रत्येक नगरक्षेत्रमा वाल उद्यान हुन अत्यावश्यक छ । जसले वालवालिकाको व्यक्तित्व विकासमा मद्दत पुर्‍याउँछ । त्यसकारण नगरपालिकाले प्रत्येक वडामा यस्ता वालवालिका लक्षित पार्कहरुको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखिन्छ । साथै वनस्पती उद्यानको निर्माणले वालवालिका, युवाहरुलाई वनस्पतीको अवलोकन, अध्ययन मार्फत सिक्ने मौकापनि प्राप्त हुन्थ्यो । त्यसैले नगरपालिकाको आन्तरिक आयश्रोत वढाउन र नागरिकलाई मनोरञ्जन दिनका लागी यस्ता पार्क, वनस्पती तथा उद्यानको व्यवस्थापन हुन जरुरी छ । जसले पर्यावरण संरक्षणमा पनि ठूलो मद्दत पुग्दछ र नगरपालिकालाई हरित, सफा र सुन्दर नगरपालिका बनाउन पनि सहयोग गर्दछ । यस नगरपालिकामा रहेका पार्क तथा उद्यानहरु सम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं.४ पार्क, वनस्पति तथा उद्यानको नाम

वडा नं.	पार्क, वनस्पति तथा उद्यान को नाम	अनुमानित क्षेत्रफल
३	आइबि आर डी पार्क	१५ कठ्टा
६	भानुपार्क	१० कट्टा

२.९. साँस्कृतिक उत्कृष्टता

२.९.१. स्थानीय चाडपर्व, जात्रा तथा मेलाहरुको विवरण

यस पुनर्वास नगरपालिकामा धार्मिक तथा सामाजिक विविधताले भरिपूर्ण नगरपालिकाका रुपमा पनि चिन्न सकिन्छ । यहाँ विभिन्नजातजाती, धार्मिक आस्था, भेषभुषा तथा भाषाका मानिसहरू बसोबास गर्दछन् । यहाँ अधिकांश हिन्दू धर्म मान्ने मानिसहरूको बसोवास रहेका पाईन्छ भने बौद्ध, इस्लाम र इसाई धर्म मान्ने मानिसहरूको वसोवास रहेको पाईन्छ । सबै जातजाती र सम्प्रदायका आ-आफ्नै खाले धर्म संस्कृति र चालचलनहरू रहेको पाईन्छन् । जसमा बडादशैं, तिहार, रामनवमी, महाशिवरात्री, हरितालिका तिज, श्रीकृष्ण जन्माष्टमी, गौरापर्व पहाडी समुदाय तथा हिन्दु धर्मालम्बीको मुख्य पर्व हुन् । त्यसैगरी, माघी र आईतवारी थारु चौधरी समुदायको मुख्य पर्वका रुपमा रहेको छ भने क्रिस्मस ईसाई धर्मालम्बीहरुका लागी महान् पर्वका रुपमा रहदै आएको छ । विभिन्न धर्मालम्बीहरुका आ आफ्नै चाडपर्व भएतापनि वद्लिदो समाजको स्वरुपका कारण सबै धर्मालम्बीहरुले सबैका चाडपर्वहरुमा उत्सव मनाउदै आएको पनि पाईन्छ । त्यसैले परापूर्वकाल देखि नै चल्दै आएका यी र यस्ता सांस्कृतिक धरोहरहरुले समाजमा एकता र सौहार्दताको वातावरण सिर्जना गरेको पाईन्छ । त्यस कारण यी सांस्कृतिक उत्कृतष्टताहरुको जगेर्ना गर्नु जरुरी देखिन्छ । यस नगरपालिकामा मनाईने स्थानीय चाडपर्व, जात्रा तथा मेला सम्बन्धी विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ५ चाडपर्व, जात्रा तथा मेला सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	चार्डपर्वहरुका नाम	मनाइने महिना	मेलाहरुका नाम	मनाइने महिना
१	नयाँ वर्ष	बैशाख १ गते	शिवरात्री	फागुन
२	तिज, ऋृषी पञ्चमी, श्रीकृष्ण जन्माष्टमी, गौरापर्व	भदौ	दशहरा मेला	जेठ
३	दशै, तिहार	असोज, कार्तिक		
४	होली	फागुन		
५	माघी	माघ १ गते		
६	आईतवारी पर्व	माघ		
७	क्रिस्टमस	पुष		
८	ईद	जेष्ठ		
९	सोनमल्होसार	पुष, माघ		
१०	जनै पूर्णिमा	भदौ		
११	तमु ल्होसार	पुष		

श्रोत: वडा कार्यालय, पुनर्वास नगरपालिका, २०७५

२.९.२ पर्यटकीय तथा धार्मिक स्थलहरुको विवरण

नेपाल सामाजिक, सांस्कृति, भौगोलिक र वन वनस्पतीमा विविधतापूर्ण राष्ट्र भएका कारण विश्वमा नै एउटा पर्यटकीय गन्तब्य स्थलकोरुपमा परिचित छ । ८००० मि. भन्दा अग्ला हिमालका चोटी देखि समुद्री सतह देखि ७२ मि. सम्मको समथर भूमि पनि यहाँ नै रहेको छ । त्यसैले प्राकृतिक सौन्दर्यताका साथै सामाजिक साँस्कृतिक रुपमा पनि धनी यस राष्ट्रमा पर्यटनका अनेक सम्भाव्यताहरु रहेका छन् । त्यसैले नेपाल सरकारले भिजन २०२० को योजनामा २० लाख पर्यटकहरु नेपाल भित्र्याउने लक्ष्य पनि राखेको छ । साथै पर्यटन नीति २०६५ ले मुलभूतरुपमा पर्यटन मार्फत स्वरोजगार श्रृजना, गरिबी निवारण, मूर्त तथा अमूर्त सम्पदाको खोज अनुसन्धान, हवाई तथा स्थलमार्गको थप विकास र विस्तार गर्ने र पर्यटन पुर्वाधारलाई दिगो विकासको अवधारणा अनुरुप अगाडि बढाउने उद्देश्य लिएको छ ।

यी उद्देश्य पूरा गर्नका लागी स्थानीय सरकारको पनि अहम भूमिका देखिन्छ । पुनर्वास नगरपालिकासँग पनि अनेकन धार्मिक, पर्यावरणीय पर्यटन स्थलहरु रहेका छन् । यहाँका प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक धार्मिक पर्यटकीय स्थलहरुले आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटकहरुलाई आकर्षण गर्न सक्दछ । तर यसका लागी नगरपालिकासँग उचित पर्यटन प्रवर्द्धन रणनीति हुन जरुरी छ । जसले नीजि लगानीकर्ताहरुलाई पनि साझेदार बनाउन सकोस् । साथसाथै नेपाल सरकारको भिजन २०२० र पर्यटन नीतिका लक्ष्यहरुलाई पनि पूरा गर्न सकोस् । यस नगरपालिकामा रहेका प्रमुख धार्मिक तथा पर्यटकिय स्थलहरुको विवरण निम्नानुसार रहेका छन् ।

तालिका नं. ६ पर्यटकीय स्थलहरुको विवरण (धार्मिक/ऐतिहासिक/पुरातात्विक):

वडा नं.	पर्यटकीय स्थलहरुको नाम	कैफियत
०१	जैतुन ए.जि.चर्च	
	श्री कालेश्वर महादेव मन्दिर	
	शिव मन्दिर	
	हेब्रोन चर्च	
	महिमा चर्च	
	श्री सिद्धनाथ मन्दिर	
	श्री बैजनाथ मन्दिर	
०२	विजयागालिन चर्च	
	श्री नवदुर्गा मन्दिर	
	श्री सिद्धनाथ मन्दिर	
	विजयागालिल अनुग्रह एजि चर्च	
	श्री कालिका मन्दिर	
	श्री शिव मन्दिर	
	इमालुएल चर्च	

	अरनिको ईभनगेलिकल चर्च	
	सिनाई चर्च	
०३	श्री कन्चन मोईलिंग गुम्बा	
	करुणा चर्च	
	गेट्समनी एजि मण्डलि	
	जिवन ज्योति चर्च	
	नवज्योति चर्च	
	राधाकृष्ण मन्दिर	
	श्री शिव मन्दिर	
०४	श्री कोटी मन्दिर	
	श्री कोटेश्वरी मन्दिर	
	श्री कालिका मन्दिर	
	शान्त निरंकारी मण्डल नेपाल, संतसँग भवन	
	शिव, कालिका र सरस्वती मन्दिर	
	मन्जुश्री गुम्बा	
०५	श्री भुतनदेवी मन्दिर	
	श्री कालिका मन्दिर	
	श्री शिव मन्दिर	
	श्री दुर्गा मन्दिर	
	श्री रामजानकी मन्दिर	
	ज्योति आराधना मण्डली	
०६	भिमसेनथान मन्दिर	
	श्री कालिका मन्दिर	
	सानमेरिस आश्रम केथलिक चर्च	
०७	परासन सतसंग मण्डली	
	शिव मन्दिर	
	विजय एल वेथेल मण्डली	
	पुक्का शान्ति चर्च	
	ताराचिन गुम्बा	
	शान्ति आराधना मण्डली	

	न्यु लाईभ चर्च	
०८	कनकाड क्रिस्टियन मण्डली	
	शिव मन्दिर	
	श्री निवास दिब्या	
०९	शिव मन्दिर	
	विजया गलिल पराशन चर्च	
	श्री दुर्गा मन्दिर	
	जय महाकाली मन्दिर	
	श्री नवदुर्गा मन्दिर	
	निलकण्ठ शिव मन्दिर	
	शिव मन्दिर	
१०	राधास्वामी सतसंग नेपाल	
	शिव मन्दिर	
	इमानुएल एजी चर्च	
	श्री पशुपति मन्दिर	
११	श्री नवदुर्गा मन्दिर	
	शिव मन्दिर	
	श्री सिद्धदेवी भवानी मन्दिर	
	श्री राधाकृष्ण मन्दिर	
	श्री विन्धवासिनी मन्दिर	
	वुद्ध थर्पालिंग थेक्पा चेन्वो गुम्बा	

२.९.३ होटेल, रिसोर्ट, रेष्टुरेण्ट र होमस्टे सम्बन्धी विवरणः

स्थानीय स्तरको उत्पादनलाई प्रबर्दन गर्दै नागरिकहरुलाई रोजगार बनाउन होटल, रिसोर्ट, रेष्टुरण्टहरुको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ । यसले नगरपालिकाको आन्तरिक आयमा वृद्धि गर्नपनि मद्दत पुर्‍याउँछ । पुनर्वास नगरपालिका पनि आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटनको सम्भाव्यता बोकेको नगरपालिका भएकाले स्थानीय व्यवसायीहरुलाई होटल, रिसोर्ट र होमस्टे संचालनको आचारसहिंता अनुसार संचालनका लागी प्रोत्साहन गरेमा पर्यटन तथा आर्थिक विकासमा टेवा पुग्ने देखिन्छ । थारु, चौधरीहरुको वाहुल्यता भएको यो नगरपालिकामा थारु संस्कृति, खानपानलाई होमस्टे मार्फत संरक्षण गर्न सकेमा पनि यहाँका नगरवासि र नगरपालिका दुवैको विकास हुने देखिन्छ । त्यसकारण नगरपालिकाले यस क्षेत्रको विकासका लागी विषय विज्ञहरुको सहयोगमा योजना बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।

तालिका नं.७ पुनर्वास नगरपालिका भित्र संचालनमा रहेका मुख्य होटल, रेष्टुरेन्ट र होमस्टेहरुको विवरण

क्र.सं.	होटलको नाम	वडा नं.	स्थान	क्षमता		होटेलको प्रकार	होटेलको स्तर	बार्षिक पर्यटक (संख्या)	
				कोठा संख्या	वेड संख्या			आन्तरिक	वाह्य (विदेशी)
१.									
२.									

२.१०. विकासका सम्भावनाहरु:

पुनर्वास नगरपालिका भित्र अनेकन विकासका सम्भावनाहरु रहेको देखिन्छ । जसलाई नगरपालिकाले अल्पकालिन तथा दीर्घकालिन योजना मार्फत कार्यान्वन गर्नुपर्ने हुन्छ । सो योजनाहरुका लागी विषय विज्ञ, प्राविधिकहरुको सल्लाह सुझाव अपरिहार्य रहेको देखिन्छ । यो नगरपालिका प्राकृतिक, सामाजिक, सांस्कृतिक रुपमा विविधतायुक्त रहेको क्षेत्र हो । तर उक्त नगरपालिकामा नागरिकले चाहेको विकास अझै देख्न सकेका छैनन् ।

यस पुनर्वास नगरपालिकामा रहेको विकास सम्भावनाहरु यस प्रकार छन्:

१. धार्मिक तथा पर्यापर्यटन (Eco-tourism)विकासको सम्भावना
२. उखु उत्पादन अत्यधिक हुने भएका कारण चीनि, गुड मिलको स्थापनागरी रोजगारी वढाउन सकिने,
३. तालतलैयाहरु उचित संरक्षण गर्दै माछापालनका साथसाथै, जलचरहरु अवलोकन र पौडीखेल्ने स्थलहरुको विकास गर्न सकिने,
४. नगदेवालीको उत्पादन वढी हुनेभएको कारण विभिन्न औद्योगिक क्षेत्रको विकास गर्न सकिने,
५. होमस्टे, थारु म्युजिएमहरुको स्थापना गर्न सकिने,
६. नगरपालिकाको अधिकांश क्षेत्र वनजंगलले ओगटेकोले वनवनस्पती सम्वन्धि अध्ययन केन्द्र स्थापना गर्न सकिने, जडीवुटीको नर्सरी स्थापना गर्न सकिने,
७. कृषिका अन्य उत्पादन क्षेत्रलाई आधुनिक प्रविधिद्धारा प्रवर्द्धन गर्न सकिने,

परिच्छेद ३: पारिवारिक विवरण तथा जनसंख्याको विवरण

३.१. बस्ती र घरपरिवार विवरण

साविकका ४ वटा गाविसहरु (परासन, कालिका, त्रिभुवन वस्ती र वाईसिविचवा) समायोजन गरी हाल ११ वटा वडाहरुमा विभाजित भएको छ । स्थानीय तह पुर्नसंरचनाको तथ्यांक अनुसार पुनर्वास नगरपालिकाको कुल जनसंख्या ५३६३३ रहेको थियो भने क्षेत्रफल १०३.७ वर्ग किलो मिटर रहेको छ । यस नगरपालिकाको मुख्य टोल, वस्तीको तथा घरधुरी विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ८ पुनर्वास नगरपालिकामा रहेका मुख्य वस्तीहरु

वडा नम्बर	जम्मा घरधुरी	मुख्य वस्ती
१	१५९०	सितावस्ती, अंशुवर्मा वस्ती, गणेशवस्ती, ढक्का, पुरैना, पुष्पलाल वस्ती, वलभद्रवस्ती, भकुण्डा, महेन्द्रवस्ती, हिरापूरवस्ती
२	१३४५	मोतीवस्ती, अमरैया, अरनिकोवस्ती, दशरथवस्ती, ग गाउँ, ज्योतिवस्ती,रातोताल, सिमरी
३	४८५	मोतीवस्ती, रामवस्ती, शिविर, आई.भि.आर.डि, रामचोक, आई.भि.आर.डि बजार, गुम्बा लाईन, जनकल्याण स्कुललाईन, रामवस्ती टोल, हाटबजार लाईन, नरसिंहचोक, कान्छीबजार, शिविरटोल
४	९५०	घ गाउँ, भानुवस्ती, ग गाउँ, अन्सुवर्मा, घ गाउँ कोटीहोम
५	१३३३	भानुवस्ती (ग गाउँ), रातो ताल, सिमरी, त्रिभुवनवस्ती, भानुवस्ती मदनटोल, उदरी, भानुवस्ती शिवमन्दीर
६	१०५०	त्रिभुवनवस्ती, मनकामनाटोल, ग गाउँ
७	५५५	च गाउँ जमुनाहारी, च गाउँ वत्तिस नम्बर टोल, सुकुम्वासीटोल, ईलाका प्रशासन टोल, स्कुल लाईन टोल, एक नं. टोल, इनार लाईन टोल, दक्षिणपट्टी मन्दिर टोल, मौराटोल
८	१०३५	क गाउँ, अछामीटोल, कँकड, ककँड शिविर खड्डा, मोतियाफाँटा
९	१३८०	सितावस्ती, सितावस्ती ख गाउँ, सितावस्ती क गाउँ, डिब्बा कलौनी, हरियाली टोल, भेदी टोल, विचफाँटा, राकुलीटोल, धनसिंहा, वालुवाघाट
१०	१११६	विकासवस्ती, भिमवस्ती
११	११६२	अमरवस्ती, भिमवस्ती, अमरटोल, अमरवस्ती (डोकेवजार), अमरवस्ती, देउराली टोल, अमरवस्ती, शिवालयटोल, आश्रितटोल, डाँडागाउँ, रामजानकी टोल, विन्दवासिनी टोल, वुद्धटोल, शान्तिटोल, हनुमानटोल

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण विवरण, २०७५

जनसंख्या नक्शा

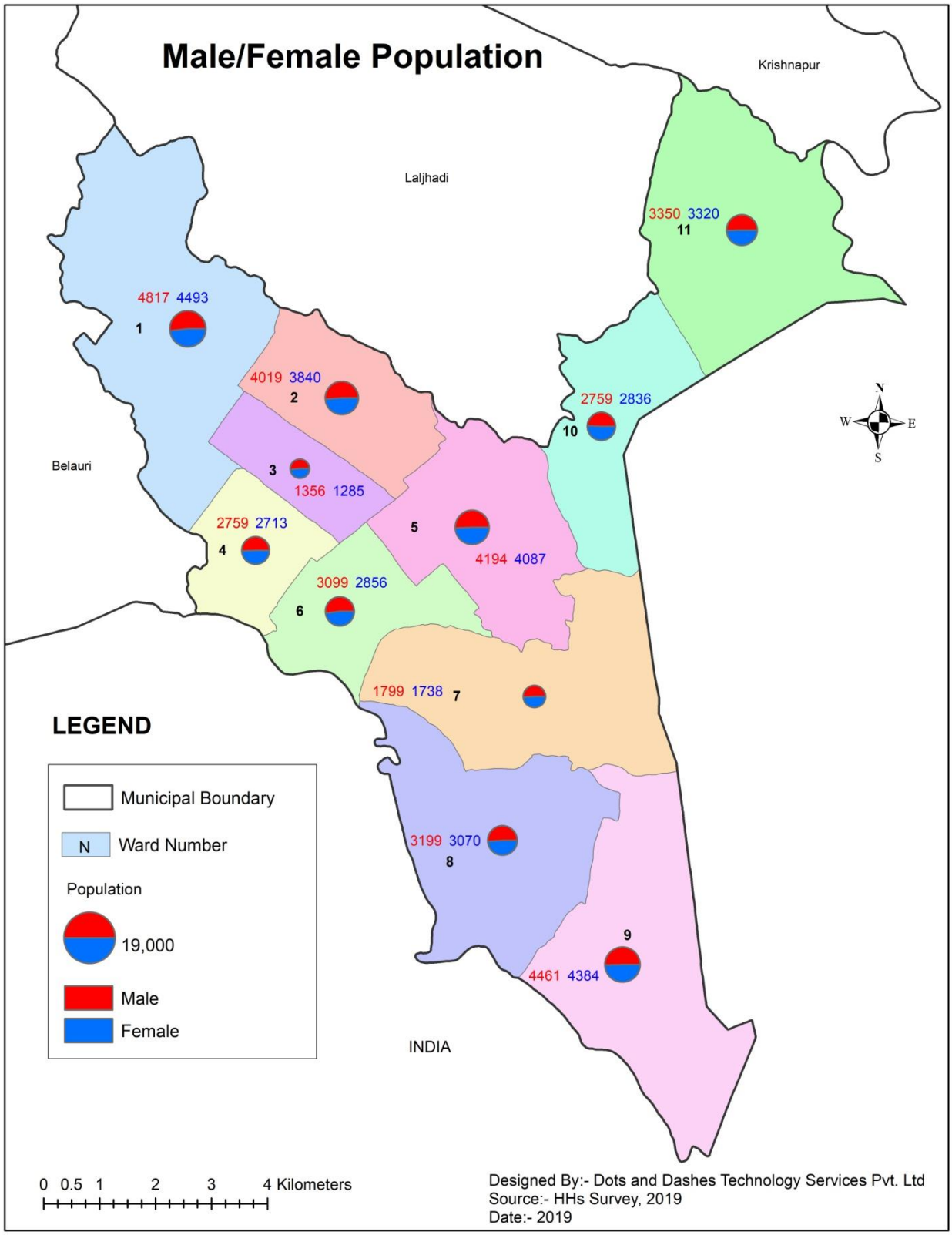
Male/Female Population
Krishnapur
Laljhadi
Belauri
INDIA
4817 4493
1
4019 3840
2
1356 1285
3
2759 2713
4
4194 4087
5
3099 2856
6
1799 1738
7
3199 3070
8
4461 4384
9
2759 2836
10
3350 3320
11
N
S
E
W
LEGEND
Municipal Boundary
N Ward Number
Population
19,000
Male
Female
0 0.5 1 2 3 4 Kilometers
Designed By:- Dots and Dashes Technology Services Pvt. Ltd
Source:- HHs Survey, 2019
Date:- 2019

३.२. जनसंख्या वितरणको अवस्था

यस पुनर्वास नगरपालिकामा जम्मा ११ ओटा वडा रहेका छन् । क्षेत्रफलका हिसाबले सबैभन्दा ठूलो वडा नम्बर १ रहेको छ । नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल १०३.७ वर्ग किलोमिटरको १५.४ वर्गकिलोमिटर यस वडाको क्षेत्रफल रहेको छ भने सबैभन्दा सानो अर्थात नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफलको जम्मा ३.७२ वर्गकिलोमिटर वडा नं. ३ को क्षेत्रफल रहेको छ । जनसंख्याको हिसाबले सबैभन्दा ठूलो ९,३१० अर्थात १३.२२ प्रतिशत जनसंख्या वडा नं.१ मा रहेको छ, त्यसपछिको दोश्रो ठूलो ८,८४५ अर्थात १२.५६ प्रतिशत जनसंख्या वडा नं.९ मा रहेको छ । भने सबैभन्दा थोरै जनसंख्या वडा नं.३ मा नगरपालिकाको कुल जनसंख्याको जम्मा ३.७५ प्रतिशत मात्र जनसंख्या रहेको छ । नगरपालिकाको वस्तुगत तथ्यांक २०७५ अनुसार नगरपालिकाको कुल जनसंख्याको ७०,४३४ रहेको छ, जसमा महिलाको जनसंख्या ३४,६२२ अर्थात ४९ प्रतिशत र पुरुषको जनसंख्या ३५,८१२ अर्थात ५१ प्रतिशत जनसंख्या रहेको छ । घरपरिवारको औसत जनसंख्या हेर्दा वडा नम्बर ३ र १० मा ५ जना औसत परिवारसंख्या प्रतिघर रहेको छ भने अन्य वडाहरु (१, २, ४ देखि ९ र ११) मा औसत घरपरिवार संख्या ६ जना रहेको छ ।

तालिका नं. ९: घर परिवारको विवरण

वडा	जनसंख्या	प्रतिशत	पुरुष	महिला	जम्मा घरधुरी	(औसत (जनसंख्या प्रतिघर)
१	९३१०	१३.२२	४८१७	४४९३	१५९०	६
२	७८५९	११.१६	४०१९	३८४०	१३४५	६
३	२६४१	३.७५	१३५६	१२८५	४८५	५
४	५४७२	७.७७	२७५९	२७१३	९५०	६
५	८२८१	११.७६	४१९४	४०८७	१३३३	६
६	५९५५	८.४५	३०९९	२८५६	१०५०	६
७	३५३७	५.०२	१७९९	१७३८	५५५	६
८	६२६९	८.९०	३१९९	३०७०	१०३५	६
९	८८४५	१२.५६	४४६१	४३८४	१३८०	६
१०	५५९५	७.९४	२७५९	२८३६	१११६	५
११	६६७०	९.४७	३३५०	३३२०	११६२	६
जम्मा	**७०४३४**	**१००**	**३५८१२**	**३४६२२**	**१२००१**	**६**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण विवरण, २०७५

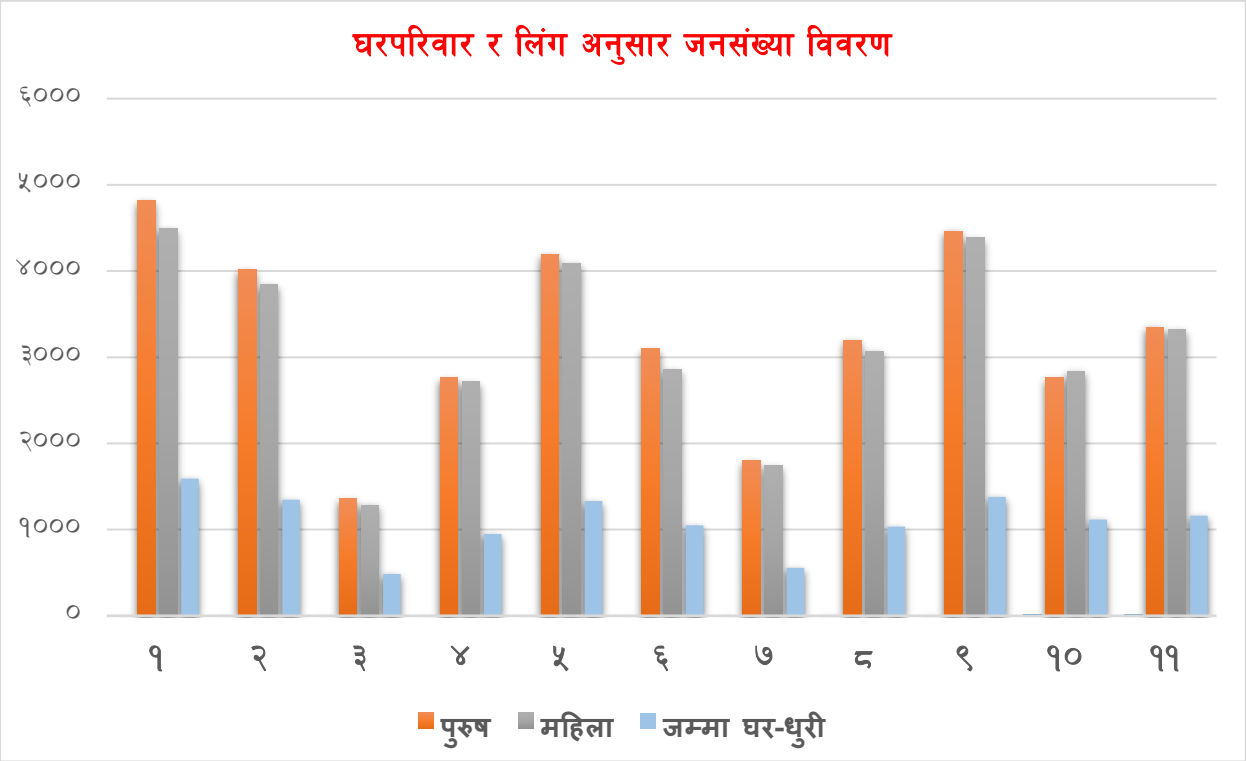

३.३. उमेर तथा लिङ्गका आधारमा जनसंख्या विवरण

पुनर्वास नगरपालिकाको कुल जनसख्या ७०४३४ मध्ये सबै भन्दा कम ७० वर्षभन्दा माथीको संख्या २०१५ अर्थात २.८६ प्रतिशत रहेको छ, त्यसैगरी ५वर्षमुनिका वालवालिकाको जनसंख्या जम्मा ५१२० अर्थात ७.२७ प्रतिशत छ, भने सबैभन्दा वढी २५ देखि ४९ उमेर समुहको जनसंख्या रहेको छ जसमा नगरपालिकाको कुल जनसंख्याको ३६.१६ प्रतिशत जनसंख्या रहेको छ त्यसपछि क्रमशः १५ देखि १९ उमेर समूहका मानिसको जनसंख्या ८०७६ अर्थात ११.४७ प्रतिशत रहेको छ, २० देखि २४ उमेर समुहको ११.०९ प्रतिशत जनसंख्या रहेको देखिन्छ । यस तथ्याकंले नगरपालिकामा उत्पादकमूलक जनशक्ति राम्रो भएको देखिन्छ । जुन नगरापालिकाको सामाजिक, आर्थिक विकासको लागी अवसर पनि हो । नगरपालिकाले युवा स्वरोजगारमुलक कार्यक्रमका लागी दीर्घकालीन योजना बनाई परिचालन गर्न सकेमा युवाहरुले वाहिर पलायन हुने अवस्थामा कमी आउन सक्थ्यो । नगरपालिकाको जनसांख्यिकीय विवरण तलको चार्ट र तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. १० उमेर तथा लिङ्गका आधारमा जनसंख्याको विवरण

वडा नं.	विवरण	०-४बर्ष	५-९बर्ष	१०-१४बर्ष	१५-१९बर्ष	२०-२४बर्ष	२५-२९वर्ष	३०-३४बर्ष	३५-३९बर्ष	४०-४४बर्ष	४५-४९बर्ष	५०-५४बर्ष	५५-५९बर्ष	६०-६४वर्ष	६५-६९बर्ष	७०माथी	जम्मा
१	पुरुष	३५६	४८६	५२९	५१७	५१४	४८०	३३५	३८२	२४१	२९५	१७२	१५५	१०२	१२९	१२४	४८१७
	महिला	३१४	४०५	४७०	४९३	५१९	४५३	३६०	३१३	२६२	२६१	१५८	१२९	१२२	९९	१३५	४४९३
	जम्मा	**६७०**	**८९१**	**९९९**	**१०१०**	**१०३३**	**९३३**	**६९५**	**६९५**	**५०३**	**५५६**	**३३०**	**२८४**	**२२४**	**२२८**	**२५९**	**९३१०**
२	पुरुष	३२७	४१३	४३६	४३४	४३७	४०६	३०६	२९७	२२६	१९४	१२०	११५	९७	८५	१२६	४०१९
	महिला	२७१	३२७	४०४	४४५	४७०	४२१	२९५	२८७	१९२	१६७	१३२	१०९	११२	७०	१३८	३८४०
		५९८	**७४०**	**८४०**	**८७९**	**९०७**	**८२७**	**६०१**	**५८४**	**४१८**	**३६१**	**२५२**	**२२४**	**२१०**	**१५५**	**२६३**	**७८५९**
३	पुरुष	८८	१२४	१२९	१५६	१६५	१२५	१००	११४	७६	७९	४२	४६	३३	३५	४४	**१३५६**
	महिला	६५	९६	१३३	१४४	१७१	१०९	११३	९९	८५	७०	५२	३६	३३	२३	५६	**१२८५**
	जम्मा	**१५३**	**२२०**	**२६२**	**३००**	**३३६**	**२३४**	**२१३**	**२१३**	**१६१**	**१४९**	**९४**	**८२**	**६६**	**५८**	**१००**	**२६४१**
४	पुरुष	२३५	२४३	३२१	२८६	२८८	२७०	१८८	२०३	१७२	१६४	९७	७६	६८	६७	८१	**२७५९**
	महिला	२४२	२६४	२८१	२९३	३३५	२७६	२०४	१८८	१४९	१२५	७०	६२	८५	६४	७५	**२७१३**
	जम्मा	**४७७**	**५०७**	**६०२**	**५७९**	**६२३**	**५४६**	**३९२**	**३९१**	**३२१**	**२८९**	**१६७**	**१३८**	**१५३**	**१३१**	**१५६**	**५४७२**
५	पुरुष	३३८	३८६	४७८	४६४	४४६	३६४	२९६	२६३	२२५	२२५	२७७	१०९	१०४	९१	१२८	**४१९४**
	महिला	२८२	३८०	४१३	४५२	४५४	३७४	२७८	२६६	२४१	३०४	१९८	११६	९९	९८	१३२	**४०८७**
	जम्मा	**६२०**	**७६६**	**८९१**	**९१६**	**९००**	**७३८**	**५७४**	**५२९**	**४६६**	**५२९**	**४७५**	**२२५**	**२०३**	**१८९**	**२६०**	**८२८१**
६	पुरुष	२४४	३०७	३८१	३५८	३१६	२९४	२३३	२४६	१६०	१३४	९६	१०१	८५	५६	८८	**३०९९**
	महिला	२०९	२३३	२९६	३२८	२९६	३२३	२१६	२१३	१५४	१४८	११३	१०३	८६	५६	८२	**२८५६**
	जम्मा	**४५३**	**५४०**	**६७७**	**६८६**	**६१२**	**६१७**	**४४९**	**४५९**	**३१४**	**२८२**	**२०९**	**२०४**	**१७१**	**११२**	**१७०**	**५९५५**
७	पुरुष	१२७	१७६	१८८	१९३	२११	१८८	१२६	१२८	१०८	१०९	६५	५३	२८	४९	५०	**१७९९**
	महिला	८९	१६८	१७६	२२९	२२३	१६५	१२८	११०	१२०	८५	६०	४७	३४	४२	६२	**१७३८**
	जम्मा	**२१६**	**३४४**	**३६४**	**४२२**	**४३४**	**३५३**	**२५४**	**२३८**	**२२८**	**१९४**	**१२५**	**१००**	**६२**	**९१**	**११२**	**३५३७**
८	पुरुष	२७४	३०४	३६८	३७९	३७९	२९६	२१९	२१३	१७९	१६३	१२३	७९	७८	५५	९०	**३१९९**
	महिला	२२७	२९०	३३९	३५८	३८३	२९१	२१६	२१६	१६६	१७९	९८	७८	८५	६१	८३	**३०७०**
	जम्मा	**५०१**	**५९४**	**७०७**	**७३७**	**७६२**	**५८७**	**४३५**	**४२९**	**३४५**	**३४२**	**२२१**	**१५७**	**१६३**	**११६**	**१७३**	**६२६९**
९	पुरुष	२२७	३०१	३१७	५०६	४०५	३३२	२७१	७५०	२२३	३५९	१४९	५१	३८९	८९	९२	**४४६१**

	महिला	२०१	२८७	३२७	५६७	४४५	३४२	१६९	६९९	२७८	३४५	१६२	५१	३४४	७८	८९	**४३८४**
	जम्मा	**४२८**	**५८८**	**६४४**	**१०७३**	**८५०**	**६७४**	**४४०**	**१४४९**	**५०१**	**७०४**	**३११**	**१०२**	**७३३**	**१६७**	**१८१**	**८८४५**
१०	पुरुष	२४५	३१८	३५९	३७२	३१०	२४८	१९३	१८४	१११	१२८	७५	५८	७०	३९	४९	**२७५९**
	महिला	१९९	२२७	३११	३३१	३४०	३२९	१९९	२१३	१७४	१५१	१११	५३	९३	३९	६६	**२८३६**
	जम्मा	**४४४**	**५४५**	**६७०**	**७०३**	**६५०**	**५७७**	**३९२**	**३९७**	**२८५**	**२७९**	**१८६**	**१११**	**१६३**	**७८**	**११५**	**५५९५**
११	पुरुष	२८२	३३७	३९६	३७९	३३०	३०९	२६७	२५३	१९६	१३४	१३१	१०८	७५	५०	१०३	**३३५०**
	महिला	२७८	२८३	३६६	३९२	३७४	३४०	२५०	२६३	१५४	१६०	१०२	९१	७८	६७	१२२	**३३२०**
	जम्मा	**५६०**	**६२०**	**७६२**	**७७१**	**७०४**	**६४९**	**५१७**	**५१६**	**३५०**	**२९४**	**२३३**	**१९९**	**१५३**	**११७**	**२२५**	**६६७०**
कुल जम्मा	**पुरुष**	**२७४३**	**३३९५**	**३९०२**	**४०४४**	**३८०१**	**३३१२**	**२५३४**	**३०३३**	**१९१७**	**१९८४**	**१३४७**	**९५१**	**११२९**	**७४५**	**९७५**	**३५८१२**
	महिला	**२३७७**	**२९६०**	**३५१६**	**४०३२**	**४०१०**	**३४२३**	**२४२८**	**२८६७**	**१९७५**	**१९९५**	**१२५६**	**८७५**	**११७१**	**६९७**	**१०४०**	**३४६२२**
	जम्मा	**५१२०**	**६३५५**	**७४१८**	**८०७६**	**७८११**	**६७३५**	**४९६२**	**५९००**	**३८९२**	**३९७९**	**२६०३**	**१८२६**	**२३००**	**१४४२**	**२०१५**	**७०४३४**
	%	७.२७	९.०२	१०.५३	११.४७	११.०९	९.५६	७.०४	८.३८	५.५३	५.६५	३.७०	२.५९	३.२७	२.०५	२.८६	१००.००

उमेर र लिंग अनुसार चार्ट

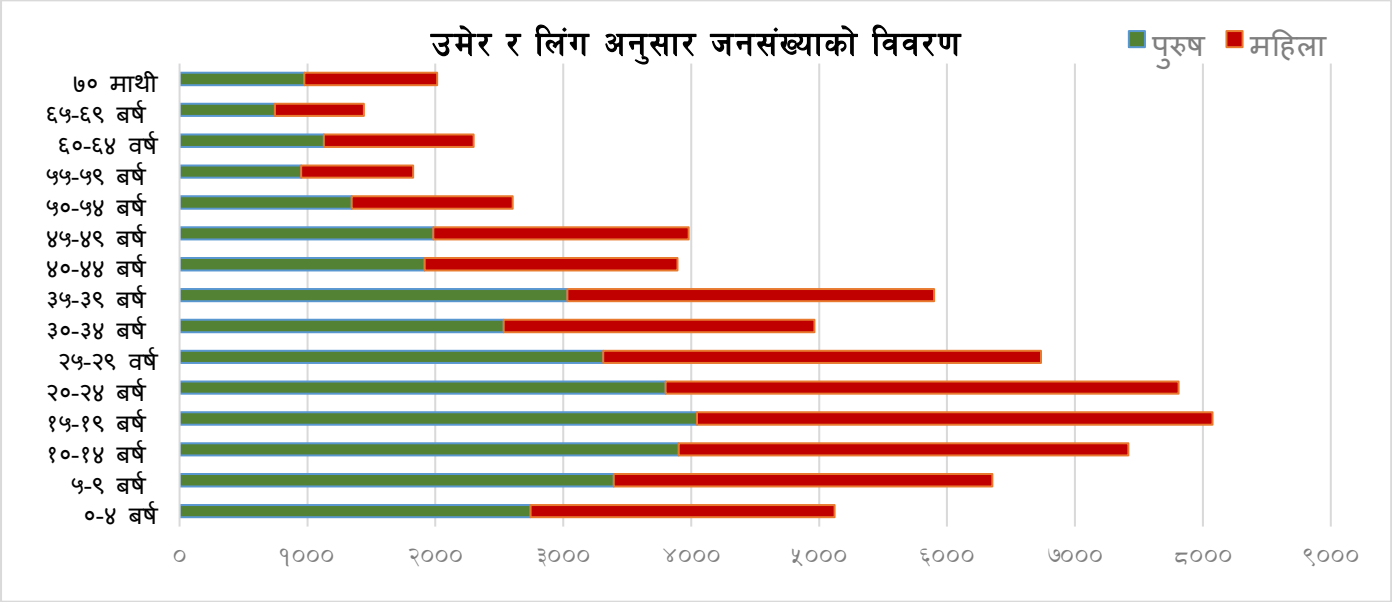

३.४. भाषाका आधारमा जनसंख्या विवरण

नगरपालिकामा रहेका कुल ७०,४३४ जनसङ्ख्यामध्ये सबैभन्दा बढी २६,५४४जना अर्थात् ३७.७ प्रतिशतले नेपाली भाषा वोल्ने गरेको पाईयो, त्यसपछि क्रमशः चौधरी भाषा १२७९२ जना अर्थात् १८.२ प्रतिशत, ७,९६८ अर्थात ११.२ प्रतिशतले तामाङ भाषा र ७,१०९ अर्थात १०.१ प्रतिशतले राना भाषा वोल्ने गरेको पाईयो । भने सवैभन्दा कम क्रमशः ०.५ प्रतिशतले नेवारी, १.१ प्रतिशतले गुरुङ, १.६ प्रतिशतले अछामी र २.१ प्रतिशतले दैलेखी भाषा वोल्ने गरेको यस तथ्यांकले देखाउँछ । यस नगरपालिकामा नेपाली भाषा वोल्ने समुदायको बाहुल्यता वढी रहेको देखिन्छ । त्यसपछीको ठूलो जनसंख्या भनेको थारु चौधरीहरुको रहेको छ ।

तालिका नं. ११ वडा अनुसार मातृभाषा विवरण

वार्ड	अछामी	गुरुङ	तामांग	चौधरी	डोटेली	दैलेखी	नेपाली	बाझागी	बैतडी	राना	नेवारी	जम्मा
१	५३३	३३	१५७५	३४४९	५३२		२७१३	१७	४३५	१७६८		११०५५
२		३०	१७६०	१८८०	३८५	२६	४३४५	१३५	४१९	६०९		९५८९
३		२६	१८२१	९८			८१५			२०	२	२७८२
४		८४	२९४	३१	१२९		४३१२			८	६	४८६४
५		१०८	२२	१४४८	२९५०	३९	२३७१	८७९	७४	१०९५	६३	९०४९
६		१५५	३५५	७१			४०५७				१७५	४८१३
७		१८	१५५६	१८००			२१५			१५७०	१५	५१७४
८	३४१	६५	७०	११६१	१२८९	६२६	८५७	३६६	१५७	९४०		५८७२
९	२३७		६	३८	३९२	८१५	१०५	२०३३	१०२	१		३७२९
१०	१३	११२	११६	१७६३	११३६		१९११	४४	२१७	१०९८		६४१०
११		१६३	३९३	१०५३	३५८		४८४३	७७	१५१		५९	७०९७
जम्मा	११२४	७९४	७९६८	१२७९२	७१७१	१५०६	२६५४४	३५५१	१५५५	७१०९	३२०	७०४३४
प्रतिशत	१.६	१.१	११.३	१८.२	१०.२	२.१	३७.७	५.०	२.२	१०.१	०.५	१००.०

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण विवरण २०७५

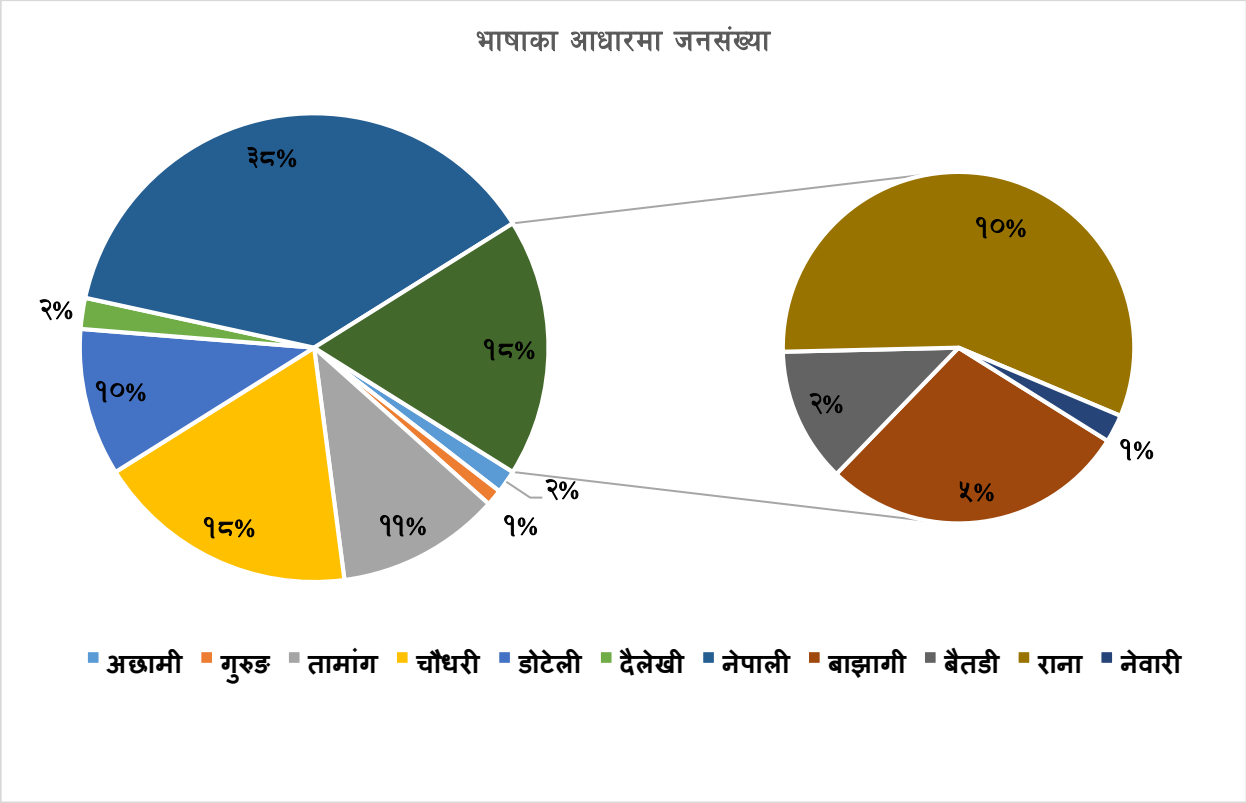

३.५. धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण

नगरपालिकामा रहेका कुल जनसङ्ख्याको ६०७१९ अर्थात ८६ प्रतिशत जनसङ्ख्याले हिन्दू धर्म मान्दछन् । दोस्रोमा क्रिस्चियन धर्म मान्नेको सङ्ख्या ७०१९ अर्थात् १० प्रतिशत रहेको छ र २५७० अर्थात ४ प्रतिशत मानिसहरु वौद्ध धर्मालम्बी रहेका छन् भने ईस्लाम र किराँत धर्ममान्नेहरुको जनसंख्या एकदमै न्युन रहेको छ नगरपालिका भित्र धार्मिक विविधता रहेतापनि हिन्दु धर्मालम्बीहरुको वाहुल्यता रहेको देखिन्छ । नगरवासीहरु जुनसुकै धर्मालम्बी भएतापनी आपसमा सद्भाव तथा सामाजिक सौहार्दता भने राम्रो रहेको देखिन्छ । वडागत रूपमा विभिन्न धर्मावलम्बीहरूको विस्तृत विवरण माथी तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १२ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण

वार्ड	इस्लाम	किरात	क्रिस्टियन	बौद्ध	हिन्दु	जम्मा
१		४	१७८९	७६	७४४१	९३१०
२		६	१४३२	६०९	५८१२	७८५९
३	४	१५	१३४४	५३३	७४५	२६४१
४	३२	२३	६५	३३५	५०१७	५४७२
५			२४	५१	८२०६	८२८१
६			१०२	२४२	५६११	५९५५

७		११	१६२६	४५	१८५५	३५३७
८		३	२२७	१२९	५९१०	६२६९
९		५	२५	१३	८८०२	८८४५
१०	४	२	२०८	८४	५२९७	५५९५
११	३	१४	१७७	४५३	६०२३	६६७०
जम्मा	**४३**	**८३**	**७०१९**	**२५७०**	**६०७१९**	**७०४३४**
प्रतिशत	**०**	**०**	**१०**	**४**	**८६**	**१००**

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण विवरण, २०७५

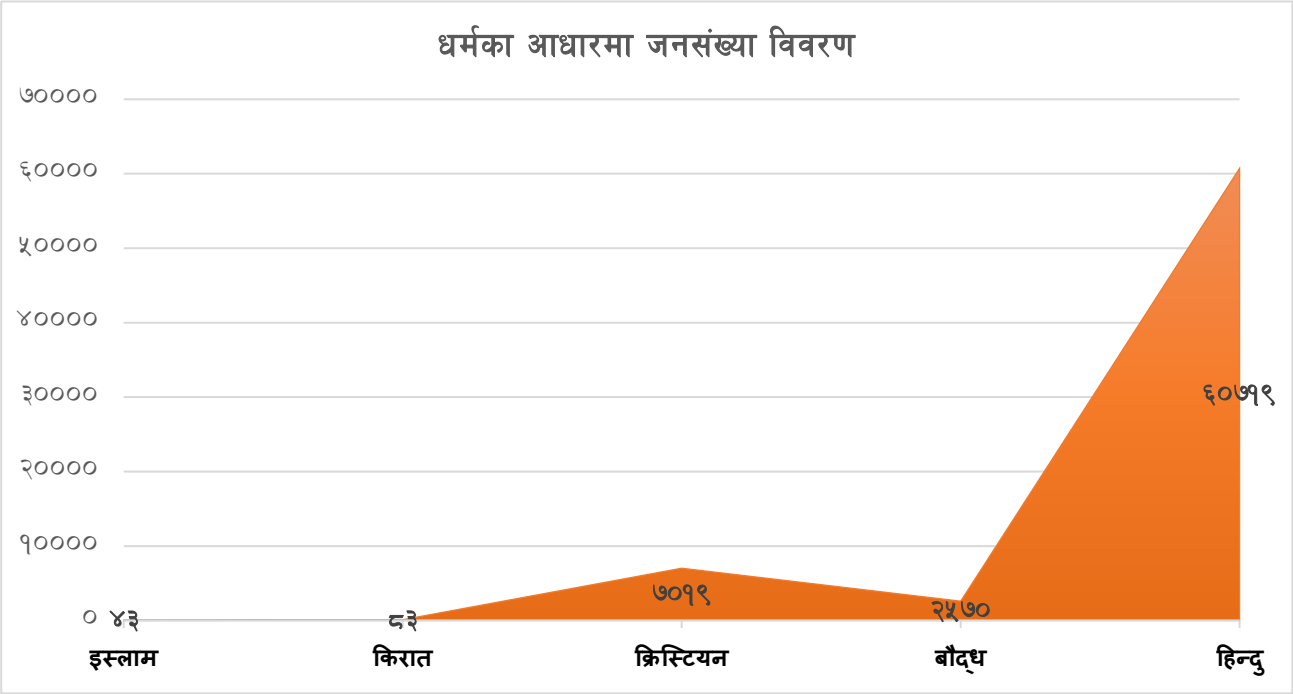

३.६. जातिगत आधारमा जनसंख्या विवरण

पुनर्वास नगरपालिकाको वस्तुगत तथ्यांक, २०७५ अनुसार १७ जातजातिहरुको पहिचान भएका छन् , जसमा थारु चौधरी, ब्राह्मण, क्षेत्री, ठकुरी, दलित, तामाङ, मगर र गुरुङ्ग मुख्य जातजातिहरु रहेका छन् । नगरपालिकाको कुल जनसंख्या ७०४३४ मध्ये सबैभन्दा वढी २०८२२ अर्थात २९.५६ प्रतिशत वसोवास क्षेत्रीहरुको रहेको छ, त्यसैगरी १७९६२ अर्थात २५.५० प्रतिशत दलितहरुको जनसंख्या रहेको छ,

तालिका नं. १३ जातिगत आधारमा जनसंख्या विवरण

वार्ड	क्षेत्री	गुरुङ	छन्त्याल	ठकुरी	तामांग	थकाली	थारु	दनुवार	दलित	नेवार	ब्राह्मण	भोटे	मगर	मुस्लिम	यादव	राई	लिम्बु	जम्मा
१	१७५७	३३		४६८	१५७५	६	३४४९		१३९७		५७१	१	४५			८		९३१०
२	१५६९	३०		२८	१७६०		१८८०	६	१८८६		६६३		३२			५		७८५९
३	१३९	२६		२६	१८२१		९८		१६४	२	२७६	१	७२	८		८		२६४१
४	१९७७	८४			२९४		३१		१७७८	६	१२०९		६२	३०		१		५४७२
५	३७४५	१०८		४१७	२२		१४४८	१	१८५८	६३	५९३		२४	२				८२८१
६	१४०५	१५५	१	१३८	३५५	१	७१		२०५४	१७५	१४०७		१८८				५	५९५५
७	४६	१८		४	१५५६	१	१८००		८३	१५	९						५	३५३७
८	२२०२	६५		१३६	७०		११६१		२०७१		५३५	१	२८					६२६९
९	३७६९		१	११३	६		३८		४०६८		७०७		१४०			३		८८४५
१०	२१५४	११२		४९	११६	१	१७६३		९३१		३७५		८९		५			५५९५
११	२०५९	१६३		४४०	३९३		१०५३		१६७२	५९	६३८		१८३	३		१	६	६६७०
जम्मा	**२०८२२**	**७९४**	**२**	**१८१९**	**७९६८**	**९**	**१२७९२**	**७**	**१७९६२**	**३२०**	**६९८३**	**३**	**८६३**	**४३**	**५**	**२६**	**१६**	**७०४३४**
प्रतिशत	**२९.५६**	**१.१३**	**.००**	**२.५८**	**११.३१**	**०.०१**	**१८.१६**	**०.०१**	**२५.५०**	**०.४५**	**९.९१**	**०.०**	**१.२३**	**.०६**	**.०१**	**.०४**	**.०२**	**१००**

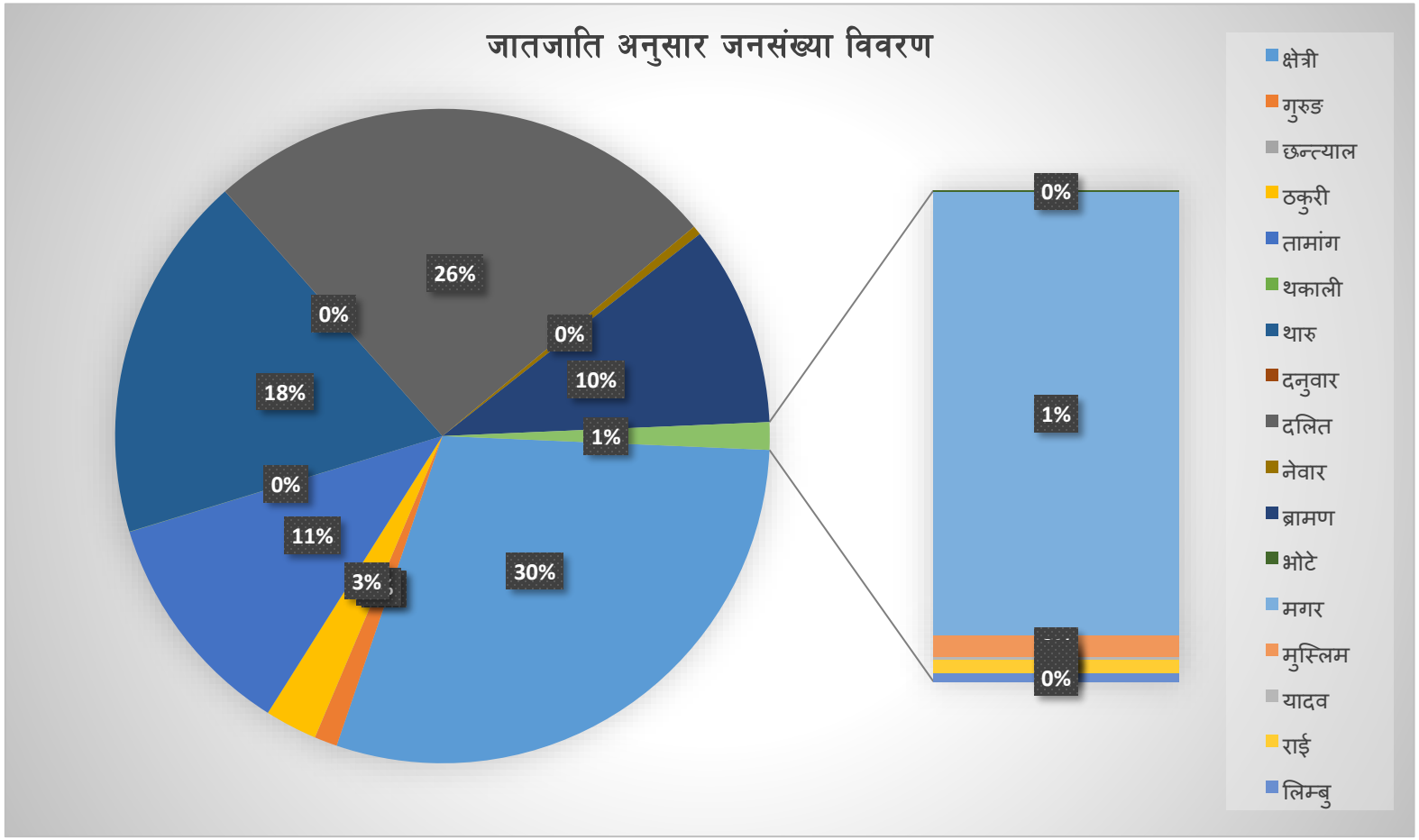
जातजाति अनुसार जनसंख्या विवरण
26%
0%
0%
10%
1%
18%
0%
11%
3%
30%
0%
1%
0%
क्षेत्री
गुरुङ
छन्त्याल
ठकुरी
तामांग
थकाली
थारु
दनुवार
दलित
नेवार
ब्रामण
भोटे
मगर
मुस्लिम
यादव
राई
लिम्बु

३.७. उमेर र लिंगका आधारमा घरमुलीको विवरण

पुनर्वास नगरपालिकाको कुल घरधुरी १२००१ रहेको छ, जसमध्ये ८२ प्रतिशत घरधुरीमा घरमुलीको रुपमा पुरुष रहेका छन् भने १८ प्रतिशत घरपरिवारमा घरमुलीका रुपमा महिलाहरु रहेका छन् । उमेरगत रुपमा हेर्दा ३१ देखि ५९ वर्ष उमेरसमुहका घरमुलीको संख्या सबै भन्दा वढी ७८६२ अर्थात ६५.५१, त्यसपछि ६० देखि ७० वर्ष उमेरका घरमुली भएको संख्या १८.७ प्रतिशत रहेको छ । घरमुलीको लिंग अनुसारको विस्तृत विवरण माथीको तालिकामा हेर्न सकिन्छ र उमेर अनुसार वडागत विवरण तलको तालिका बाट हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. १४ लिंगका आधारमा वडागत घरमुली विवरण

वार्डन.	पुरुष	महिला	जम्माघर-धुरी
१	१२७२	३१८	१५९०
२	११७०	१७५	१३४५
३	४०५	८०	४८५
४	७९०	१६०	९५०
५	११०७	२२६	१३३३
६	८७८	१७२	१०५०
७	३८२	१७३	५५५
८	८७४	१६१	१०३५
९	११२१	२५९	१३८०
१०	९०६	२१०	१११६
११	९६३	१९९	११६२
जम्मा	**९८६८**	**२१३३**	**१२००१**

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण विवरण २०७५

तालिका नं. १५ उमेरको आधारमा घरमुली विवरण

वार्ड न.	१३-१९	२०-३०	३१-५९	६० -७०	७० भन्दा माथि	जम्मा
१	३	१३८	११०५	२४५	९९	१५९०
२	२	१२१	८६७	२५६	९९	१३४५
३		२५	३३९	७७	४४	४८५
४	१	१०२	५२८	२४९	७०	९५०
५	१	७४	८६६	२५७	१३५	१३३३
६	२	५३	६९५	२२८	७२	१०५०
७	५	७८	४०५	५३	१४	५५५
८	१	९१	७०४	१६१	७८	१०३५
९	४	१०६	८४२	३२४	१०४	१३८०

१०	२	१५१	७१०	२१९	३४	१११६
११	१	८८	८०१	१८१	९१	११६२
जम्मा	**२२**	**१०२७**	**७८६२**	**२२५०**	**८४०**	**१२००१**
प्रतिशत	**०.१८**	**८.५६**	**६५.५१**	**१८.७५**	**७.००**	

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण विवरण २०७५

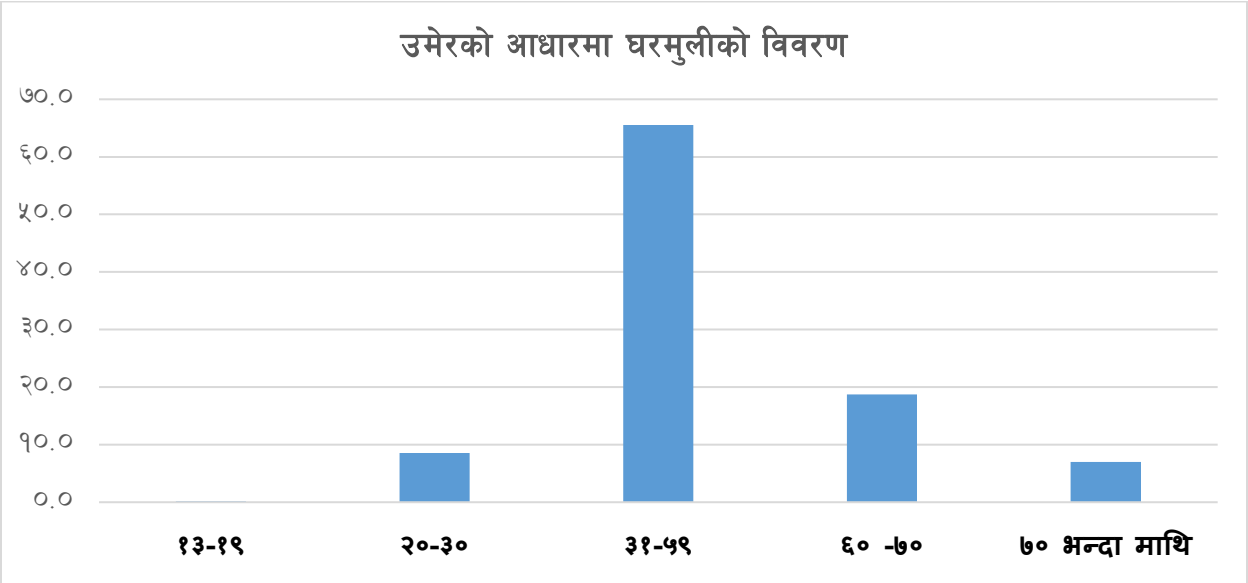

३.८. पेशाका आधारमा जनसंख्या विवरण

यस नगरपालिकामा पेशागत रुपमा जनसंख्याको विवरण हेर्दा कुल जनसंख्याको **४२०३५ अर्थात** ६२.५२ प्रतिशत मानिसहरु कृषिपेशामा आवद्ध रहेका छन्, त्यसैगरी ११७५९ अर्थात १७.४९ प्रतिशत जनसंख्या वैदेशिक रोजगारीमा विभिन्न देशहरु जस्तैः भारत, मलेशिया, दुवै, कतार र भारतीय सेनामा रहेका छन् र कुल जनसंख्याको ७४७९ अर्थात ११.१२ प्रतिशत जनसंख्या श्रमिकका रुपमा विभिन्न कामहरु जस्तैः सवारी चालक, सह सवारी चालक, प्लम्बर, सिकर्मी, डकर्मी, मेकानिक्स, रंगलगाउने र अन्य घरायसी काममा आवद्ध रहेको देखिन्छ । त्यसैगरी सबैभन्दा कम अर्थात कुल परिवारका सदस्य मध्ये ४२९ अर्थात ०.६४ प्रतिशत मानिसहरु उद्योग, होटल र पसल व्यवसायमा संलग्न छन् । यो तथ्यांक हेर्दा नगरपालिकाका वासिन्दाहरुको मुख्य पेशा कृषि रहेको देखिन्छ । नगरपालिकाको पेशागत विवरण हेर्दा परिवारका सदस्यहरु एक भन्दा वढी पेशामा पनि संलग्न रहेको देखिन्छ । तरपनि नगरपालिकामा कृषिपेशामा संलग्न रहेको जमात वढी देखिएको कारण कृषिपेशालाई निर्वाहमुखीबाट व्यवसायीमुखी बनाउन युवा उद्यमीशिलता जस्ता कार्यक्रमहरुमा नगरपालिकाले जोडदिनुपर्ने देखिन्छ । वडागत विवरण तलको तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. १६ परिवारका सदस्यको पेशाका आधारमा जनसंख्या विवरण

वार्ड	कृषि - पशुपालन	व्यापार	सरकारीनोकरी (अवकाश प्राप्त, सस्थान, सेना, प्रहरी, शिक्षण)	जागिर (निजी, शिक्षण)	श्रमिक (सवारी चालक, प्लम्बर, सिकर्मी, डकर्मी, सवारी सह-चालक, मेकानिक्स, रंग-लगाउने, घरयेसी कामदार)	उद्योग, होटेल, पसल	बैदेशिकरोजगार, भारतीय सेना	जम्मा
१	३८७८	२१८	१३७	१७०	७६७	५५	११०५	६३३०
२	७००१	२३०	१४७	१६९	१०३९	४८	८३९	९४७३
३	९३८	३४२	१५१	७५	७३	२९	२०३	१८११
४	२४८९	९७	२	९९	५	३४	६५९	३३८५
५	५७६८	२१८	१७०	११८	३५७	३९	८८३	७५५३
६	१०५०	२७५	१६६	१४५	४३९	४२	५७७	२६९४
७	२९००	१५४	६९	३९	९७	२१	११४	३३९४
८	४५६७	५८६	१३२	३०१	१३२७	३४	१९३३	८८८०
९	७८००	२६८	१७०	१२४	६९	५६	३२९५	११७८२
१०	४५५०	१७३	६९	६३	२७७७	२८	१३८७	९०४७
११	१०९४	१९३	१२७	१३९	५२९	४३	७६४	२८८९
जम्मा	४२०३५	२७५४	१३४०	१४४२	७४७९	४२९	११७५९	६७२३८
प्रतीशत	६२.५२%	४.१०%	१.९९%	२.१४%	११.१२%	०.६४%	१७.४९%	

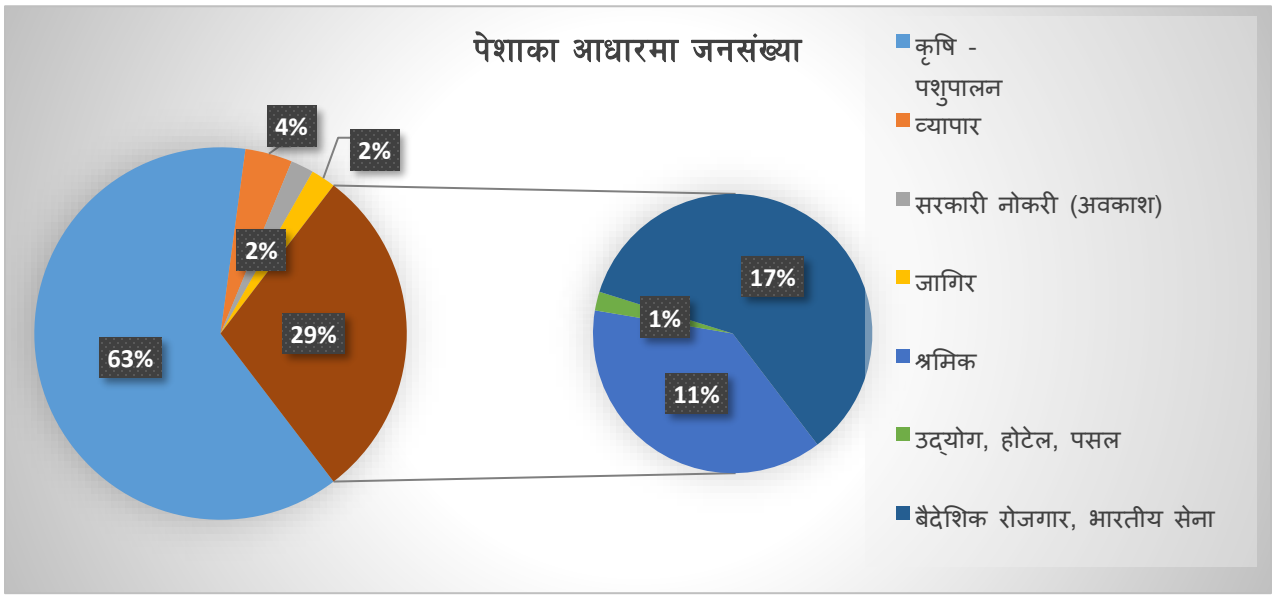

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण विवरण २०७५

३.९. अपांगताका आधारमा जनसंख्या विवरण

पुनर्वास नगरपालिकाको कुल जनसंख्या ७०४३४ मध्ये ६८८ अर्थात १ प्रतिशत जनसंख्या अपांगता भएका व्यक्तिहरुको जनसंख्या रहेको छ। अपांगता भएका कुल जनसंख्यामा सबैभन्दा अधिक अर्थात ६१.३ प्रतिशत जनसंख्या शारिरीक अपांगता भएका व्यक्तिहरुको रहेको छ, त्यसपछि दृष्टि सम्वन्धि अपांगता ११.२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ भने सबैभन्दा कम अटिज्म सम्वन्धि अपांगता भएका व्यक्तिहरुको रहेको छ। वडा अनुसार अपांगता भएका व्यक्तिहरुको विवरण तलको तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ।

तालिका नं. १७ अपांगताका आधारमा जनसंख्या विवरण

वार्ड	अपाङ्गताको प्रकार									
	अटिज्म सम्वन्धि अपाङ्गता	दृष्टिसंबन्धि अपाङ्गता	बौद्विक अपाङ्गता	मानसिकवा मनोसामाजिक अपाङ्गता	वहु अपाङ्गता	शारिरक अपाङ्गता	श्रवणदृष्टिविहिन अपाङ्गता	सुनाईसम्बन्धि अपाङ्गता (वहिरा, सुस्त श्रवण)	स्वरर वोलाई सम्बन्धि अपाङ्गता	जम्मा
१		९		९	१	२४	१	२	७	५३
२		८		५		७१	२	३	५	९४
३		४	४			६			३	१७
४		३	१	५		४१	२	५	९	६६
५		१०	१	६		४१		८	८	७४
६		३		१		१८		२	४	२८
७		६		२		१०		१		१९
८		१४	३	२	१	४५	१	१६	२	८४
९		८	२	३		१२१		१३	१७	१६४
१०		२		२		९			२	१५
११	३	१०	१	४		३६		१२	११	७४
जम्मा	३	७७	१२	३९	२	४२२	६	६२	६८	६८८
प्रतिशत	०.४	११.२	१.७	५.७	०.३	६१.३	०.९	९.०	९.९	१००.०

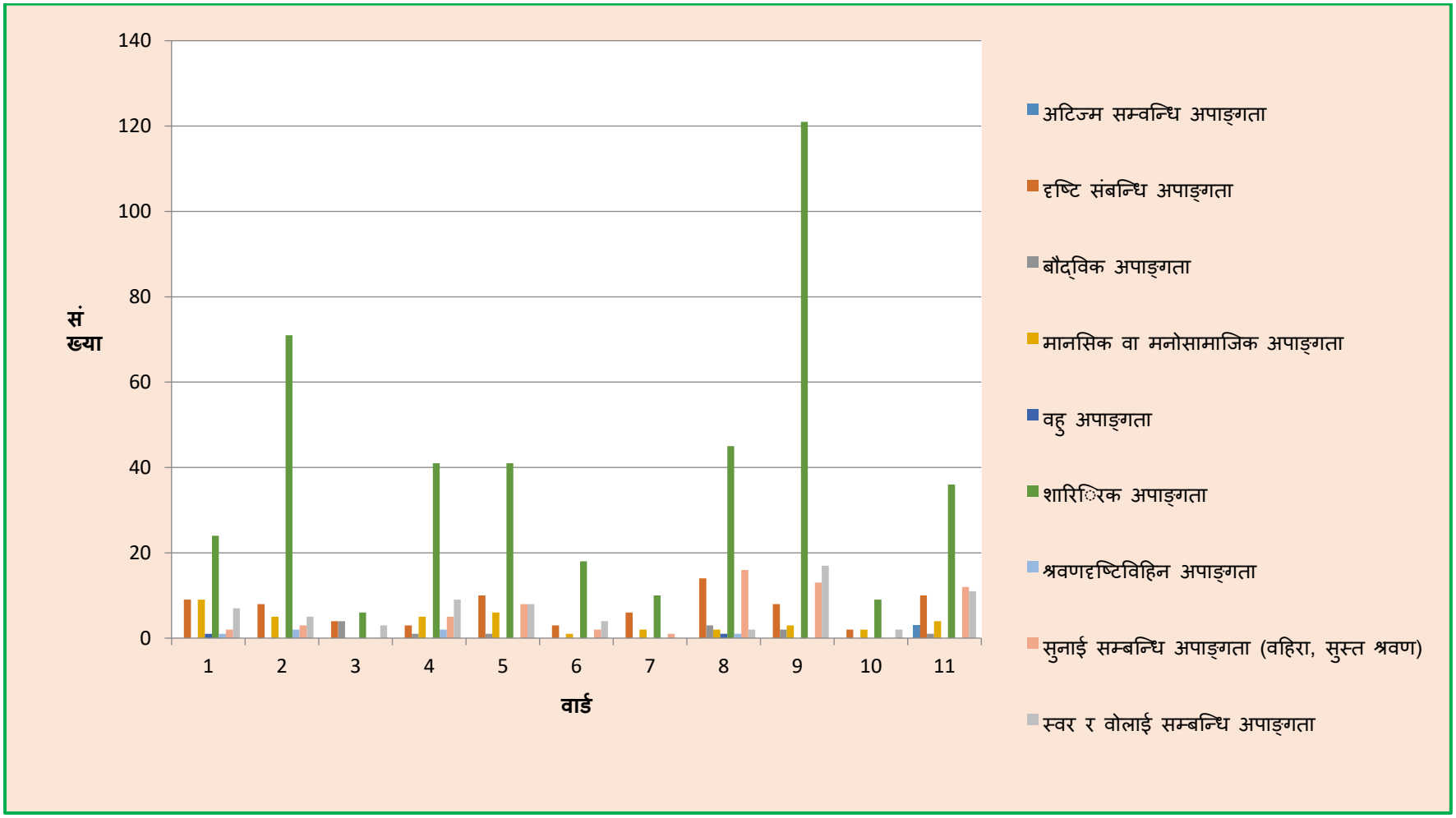
140
120
100
80
60
40
20
0
संख्या
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
वार्ड
अटिज्म सम्वन्धि अपाङ्गता
दृष्टि संबन्धि अपाङ्गता
बौद्विक अपाङ्गता
मानसिक वा मनोसामाजिक अपाङ्गता
वहु अपाङ्गता
शारिरिक अपाङ्गता
श्रवणदृष्टिविहिन अपाङ्गता
सुनाई सम्बन्धि अपाङ्गता (वहिरा, सुस्त श्रवण)
स्वर र वोलाई सम्बन्धि अपाङ्गता

३.१०. व्यक्तिगत घटना सम्वन्धि विवरण

संविधानले नागरिकलाई विभिन्न अधिकारको प्रत्याभूत गरेको छ । त्यसको केन्द्र विन्दु भनेकै व्यक्तिगत घटना दर्ता हो । कहाँ कति जन्मे, कतिको मृत्यु भयो कतिले बसाइँसराइँ गरे, कतिको विवाह र सम्बन्ध विच्छेद भयो भन्ने कुराको जानकारी राज्यले पाउनु पर्छ किनकी यस तथ्यांकले देश विकासको योजनामा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्दछ । त्यसकारण स्थानीय सरकार वा संघीय सरकारले सामाजिक, पुर्वाधार, आर्थिक वा अन्यक्षेत्रमा नीति नियमबनाउन, योजना तर्जुमागर्न बजेट बनाउनका लागी नागरिकको अवस्थाबारे जान्न पाउनुपर्ने अधिकार रहन्छ भने नागरिकको पनि बेलैमा व्यक्तिगत घटनाको दर्ता गरी सरकारलाई सहयोग गर्ने कर्तव्य रहन्छ । व्यक्तिगत घटना सम्वन्धि नीतिमा कुनैपनि घटना भईसकेपछि ३५ दिन भित्र वडा वा नगरपालिका कार्यालयलाई जानकारी गराउनुपर्ने हुन्छ । तर अझै पनि नागरिकहरुमा आफुलाई जतिबेला चाहियो त्यो बेला दर्ता गर्ने परिपाटिले वास्तविक तथ्यांक पाउनका लागी अप्ठ्यारो भईरहेको देखिन्छ । त्यसैले नगरपालिकाले विभिन्न टोल विकास समिति, नागरिक सचेतना केन्द्र र अन्य समुहहरु मार्फत व्यापक जनचेतना जगाउनुपर्ने देखिन्छ । यस नगरपालिकाको गत २०७४ श्रावण १ देखि २०७५ असार मसान्त सम्मको घटना दर्ता सम्वन्धि विवरणमा जम्मा ५१८० जनाले व्यक्ति घटनादर्ता गराएका छन् । जसमध्ये २६७७ जन्मदर्ता भएको छ, ५९८ जनाको मृत्यु दर्ता भएको छ त्यसैगरी, १४११ ले विवाह दर्ता गराएका छन् भने ९ जनाको सम्वन्ध विच्छेद भएको दर्ता भएको छ । नगरपालिका वनि सकेपछि बसाई सराई गरी आउने र जानेको संख्यामा पनि ठूलो परिवर्तन आएको देखिन्छ । वसाईसरी जानेको भन्दा आउने को संख्या डबल देखिन्छ । गत एक वर्षमा ३६३ घरपरिवारका झण्डै १३७५ परिवार सदस्य वसाई सरि आएका थिए भने वसाई सरी जानेमा १२२ घरपरिवारका ४१४ परिवार सदस्यहरु रहेको पाईन्छ बसाईसराई गरी आउने र जाने कारणमा अध्ययन, नोकरी, आर्थिक उन्नती, व्यापार, द्धन्द्ध र सामाजिक अवस्था मुख्य कारक तत्व रहेको पाईन्छ ।

तालिका नं. १८ व्यक्तिगत घटना सम्वन्धि विवरण

वडानं.	जन्म			मृत्यु			सम्बन्ध बिच्छेद	विवाह	बसाई सरी आएको		बसाई सरी जाने		कुल जम्मा
	पुरूष	महिला	जम्मा	पुरूष	महिला	जम्मा	जम्मा	जम्मा	दर्ता संख्या	सदस्यको संख्या	दर्तासंख्या	सदस्यकोसंख्या	
१	१७१	१२९	३००	३९	२७	६६	२	१७३	३३	९८	१७	६५	५९१
२	१२०	१२१	२४१	४१	२७	६८		१५९	३२	१०८	१२	३५	५१२
३	३४	२८	६२	१०	१०	२०	२	५०	२	३	३	१२	१३९
४	९०	१०९	१९९	१९	१९	३८	१	८६	३९	१५९	१६	५१	३७९
५	१५४	१४०	२९४	३६	२५	६१	१	१५९	३१	१४७	९	२०	५५५

६	१०२	७९	१८१	२५	१८	४३	१	९०	३३	१४२	२०	६९	३६८
७	९३	८१	१७४	२२	१९	४१		८९	१	१	६	२०	३११
८	१२७	१०५	२३२	२७	१९	४६		१२४	२७	१००	७	२२	४३६
९	१८८	१३६	३२४	३९	३५	७४		२०६	२४	८९	१०	३०	६३८
१०	२१६	१६१	३७७	५२	२७	७९	१	१३५	८४	३२०	१०	४०	६८६
११	१५७	१३६	२९३	४४	१८	६२	१	१४०	५७	२०८	१२	५०	५६५
जम्मा	**१४५२**	**१२२५**	**२६७७**	**३५४**	**२४४**	**५९८**	**९**	**१४११**	**३६३**	**१३७५**	**१२२**	**४१४**	**५१८०**

स्रोतः सा.सु तथा पंजिकरण शाखा, पुनर्वास २०७५

३.११. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वित विवरण

सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण गरिबी न्युनिकरण र मानव सुरक्षाको महत्वपूर्ण साधन हो । नेपालको संविधानले सामाजिक सुरक्षाको हक मौलिक हकको रुपमा स्थापित गरेको छ । मुलुकको समावेशी विकास गर्न र दिगो विकास लक्ष्यका प्रमुख नतिजाहरुको प्राप्तीका लागी सामाजिक सुरक्षाले महत्वपूण योगदान गर्न सक्छ । सामाजिक सुरक्षा ऐन २०७५ अनुसार जेष्ठ नागरिक (दलितका हकमा ६० वर्ष र अन्यका हकमा ७० वर्ष), आर्थिक रुपले विपन्न, असक्त र असहाय अवस्थामा रहेका व्यक्ति, असहाय एकल महिला, अपांगता भएका व्यक्ति, वालवालिका, आफ्नो हेरचाह आफै गर्न नसक्ने र लोपोन्मुख जातिले सामाजिक सुरक्षाभत्ता पाउने व्यवस्था गरेको छ । सोही व्यवस्था अनुसार पुनर्वास नगरपालिकाले पनि आफ्नो नगरवासीका यी वर्गलाई प्रत्येक चौमासिकमा वडा कार्यालय मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्दै आईरहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७५/७६ पुषसम्ममा ४८७८ जनाले सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेको जसमध्ये १०९८ जना ५ वर्षमुनिका दलित वालवालिका सुरक्षा भत्ताबाट लाभान्वित भएका छन् भने १२५६ अन्य जेष्ठ नागरिक र ९४७ दलित जेष्ठ नागरिकले सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेका छन्, १६०५ जेष्ठ नागरिकले उपचार भत्ता प्राप्त गरिरहेका छन् जवकी नगरपालिकाको वस्तुगत तथ्यांक २०७५ अनुसार ७० वर्ष भन्दा माथीको जनसंख्या २०१५ रहेको छ । त्यसकारण नगरपालिकाले सामाजिक सुरक्षा भत्ता र यसको सुविधाका लागी उमेर पुगेका नागरिकले गर्नुपर्ने प्रक्रियाका बारेमा वडा वडाबाट जानकारी दिन पनि जरुरी देखिन्छ ।

तालिका नं. १९ सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाईरहेकाको विवरण

वडा नं.	सामाजिक सुरक्षा भत्ताको किसिम							जम्मा
	जेष्ठ नागरिक भत्ता- अन्य	जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	बिधवा भत्ता	पूर्णअपाङ्गता भत्ता	अतिअशक्त अपाङ्गता भत्ता	बालबलिका सुरक्षा भत्ता दलित	जे .ना. आषधी उपचार भत्ता	
	संख्या	संख्या	संख्या	संख्या	संख्या	संख्या	संख्या	संख्या
१	१३७	७१	१३६	१४	१८	९१	१६२	४६७
२	१२३	११४	१४५	११	१६	८९	१७१	४९८

३	७५	५	३१	६	५	३	७८	१२५
४	८८	८०	९३	७	१२	१००	११५	३८०
५	१८८	८५	१८५	६	१७	११७	२१९	५९८
६	१११	१०७	११६	७	१०	१३४	१५०	४८५
७	१०२	३	६९	५	६	०	१०३	१८५
८	९७	९८	१२८	७	१७	१०८	१२८	४५५
९	१३४	२३५	१७६	१२	५	२९९	२१७	८६१
१०	७८	५७	१४०	६	१४	६१	९७	३५६
११	१३२	९२	१३१	५	१२	९६	१६५	४६८
जम्मा	**१२६५**	**९४७**	**१३५०**	**८६**	**१३२**	**१०९८**	**१६०५**	**४८७८**

स्रोतः सामाजिक सुरक्षा तथा पंजिकरण शाखा पुनर्वास, २०७५

३.१२. सामाजिक सुरक्षा किसिम

तालिका नं. २० सामाजिक सुरक्षा भत्ताको किसिम

सा.सु.को किसिम		वडा नं.												
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	**जम्मा**	
जेष्ठ नागरिक भत्ता- अन्य	**संख्या**	१३७	१२३	७५	८८	१८८	१११	१०२	९७	१३४	७८	१३२	**१२६५**	
जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	**संख्या**	७१	११४	५	८०	८५	१०७	३	९८	२३५	५७	९२	**९४७**	
बिधवा भत्ता	**संख्या**	१३६	१४५	३१	९३	१८५	११६	६९	१२८	१७६	१४०	१३१	**१३५०**	
पूर्ण अपाङ्गता भत्ता	**संख्या**	१४	११	६	७	६	७	५	७	१२	६	५	**८६**	
अति अशक्त अपाङ्गता भत्ता	**संख्या**	१८	१६	५	१२	१७	१०	६	१७	५	१४	१२	**१३२**	
बालबलिका सुरक्षा भत्ता - दलित	**संख्या**	९१	८९	३	१००	११७	१३४	०	१०८	२९९	६१	९६	**१०९८**	
जे .ना. आैषधी उपचार भत्ता	**संख्या**	१६२	१७१	७८	११५	२१९	१५०	१०३	१२८	२१७	९७	१६५	**१६०५**	
जम्मा	**संख्या**	४६७	४९८	१२५	३८०	५९८	४८५	१८५	४५५	८६१	३५६	४६८	**४८७८**	
	स्रोत: समाजिक सुरक्षा तथा पंजीकरण शाखा, पुनर्वास न. पा													

३.१३. घर भाडामा लगाइएको आधारमा परिवार संख्याको विवरण

यस पुनर्वास नगरपालिकाका ११ वटै वडामा रहेका कुल १२००१ घरपरिवारमध्ये ९१ अर्थात १.३७ घरपरिवारले आफ्नो घर भाडामा दिएको देखियो । वडागत रुपमा हेर्दा सबैभन्दा वढी घरभाडामा दिने वडा नं.६ रहेको छ । त्यसपछि क्रमशः वडा नं.५, १ र १० रहेका छन् भने वडा नं.८ र ९ मा जम्मा गरेर ५ परिवारहरुमात्र भाडामा वस्ने गरेको देखिन्छ । पुनर्वास नगरपालिका धनगढी उप महानगरपालिकाबाट नजिक भएका हिसाबले पनि अधिकांशमानिसहरु धनगढीबाट नै आवतजावत गर्ने गरेको पनि देखिन्छ । ती भाडामा लगाएका घरहरुमा जम्मा १०१ परिवारहरुका ३५३ व्यक्तिहरु वस्ने गरेको पाईन्छ । जसमा ११० पुरुष र २४३ महिलाहरु रहेका छन् ।

तालिका नं.२१ घर भाडामा लगाएको आधारमा परिवार संख्या विवरण

वडा न	जम्मा घर शंख्या		भाडामा दीएको घर		भाडामा बस्ने परीवार शंख्य		भाडामा बस्ने जनसंख्या	
	घरसंख्या	प्रतीसत	घरसंख्या	प्रतीसत	घरसंख्या	प्रतीसत	पुरुस	महिला
१	१५९०	१३.३७	११	०.०९%	१०	०.०८%	९	७
२	१३४५	११.३१	८	०.०७%	८	०.०७%	७	५
३	४८५	४.०८	६	०.०५%	७	०.०६%	६	४
४	९५०	७.९६	१०	०.०८%	१२	०.१०%	११	१२
५	१३३३	१०.७५	१५	०.१२%	१८	०.१५%	१५	१७
६	१०५०	८.८३	१७	०.१४%	१९	०.१६%	१७	१६
७	५५५	४.६७	९	०.०७%	११	०.०९%	१५	१३
८	१०३५	८.७	२	०.०२%	२	०.०२%	६	६
९	१३८०	११.२१	३	०.०२%	४	०.०३%	८	७
१०	१११६	९.३८	५	०.०४%	५	०.०४%	७	९
११	११६२	९.७४	५	०.०४%	५	०.०४%	९	८
जम्मा	१२००१	१००	९१	१.३७	१०१	१.६२	११०	२४३

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण विवरण २०७५

नक्शा - उद्दयोग व्यबसाय

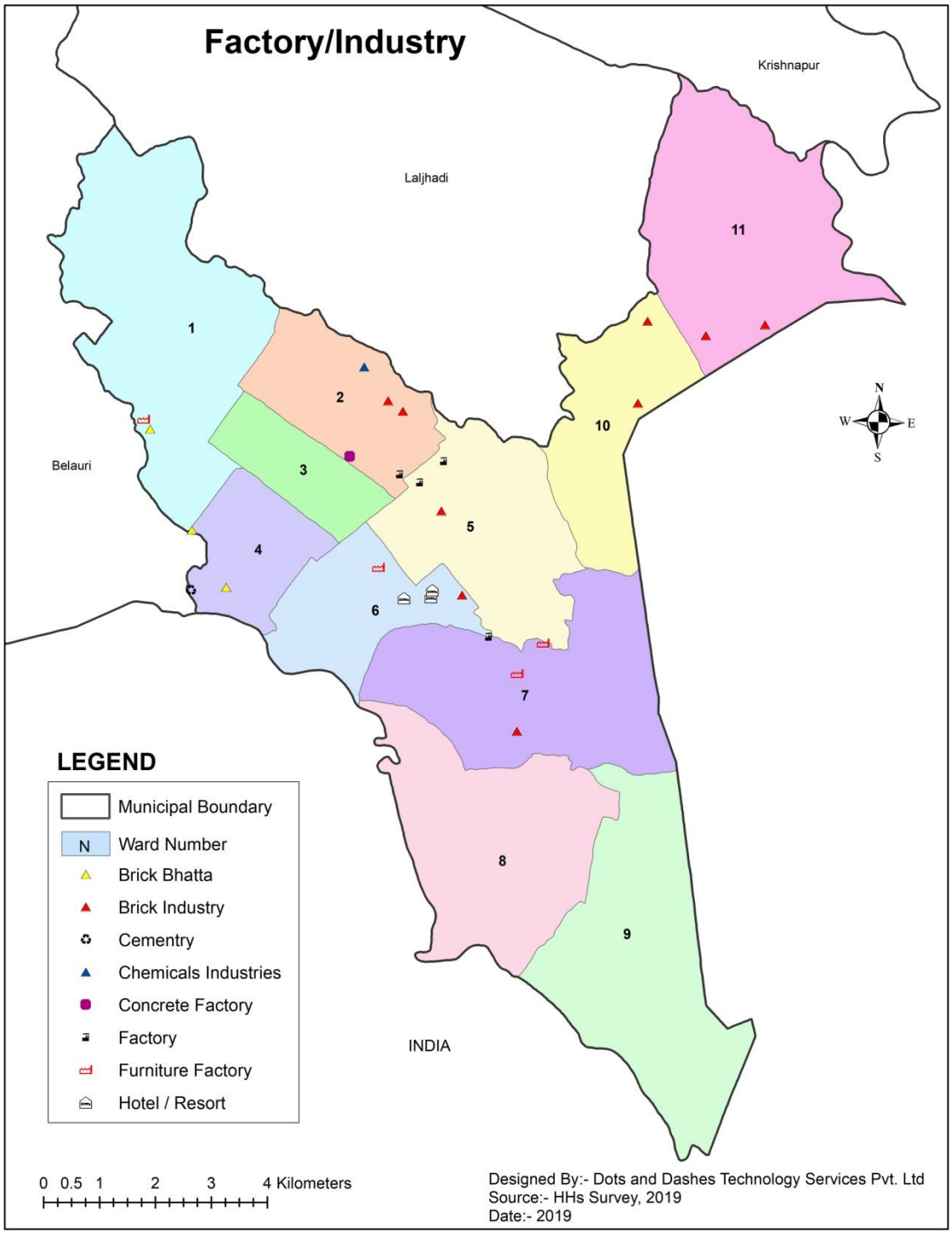

४.१. प्रमुख आर्थिक विवरण

४.१.१. औसत आम्दानी विवरण

१५ औ आवधिक योजनाको आधारपत्र अनुसार ६० प्रतिशत मानिसहरु अहिलेपनि कृषिपेशामा आवद्ध रहेको पाईन्छ । जसले नेपालको कुल ग्राहस्त उत्पादनको २७ प्रतिशत योगदान दिएको देखिन्छ । पुर्नवास नगरपालिकाको घरधुरी सर्वेक्षण २०७५ अनुसार ६२.५२ प्रतिशत मानिसहरु कृषिपेशामा संलग्न भएको देखिन्छ । तरअधिकांशले कृषिपेशालाई व्यवसायिकमूलक भन्दा पनि निर्वाहमुखिका रुपमा गर्दै गरेको देखिन्छ । त्यसैले औसत आम्दानीको विवरण हेर्दा नगरपालिकाका कुल घरधुरी १२००१ मध्ये ४७ प्रतिशत घरपरिवारको वार्षिक औसत रु. १ लाख भन्दा कम आम्दानी भएको देखिन्छ, १ लाख देखि ३ लाख सम्म वार्षिक आम्दानी भएको परिवारको संख्या २५ प्रतिशत रहेको छ, त्यसैगरी रु.३ लाख देखि ५ लाख सम्म आम्दानी हुने घरपरिवार १८ प्रतिशत छन्, ५ देखि ७ लाख आम्दानी गर्नेमा ७ प्रतिशत घरपरिवार छन् भने ७ लाख भन्दा वढी वार्षिक आम्दानी गर्ने घरपरिवार ३.१ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । समग्रमा यस नगरपालिकामा १००० अमेरिकी डलर भन्दा कम वार्षिक आम्दानी गर्ने परिवारको संख्या अत्यधिक देखिन्छ । वडागत रुपमा वार्षिक आम्दानी विवरण तलको तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. २२ वार्षिक आम्दानीका आधारमा परिवार संख्याको विवरण

वडा	घरधुरी	रु. १ लाख भन्दा कम		रु. १ - ३ लाख		रु. ३ - ५ लाख		रु. ५ - ७ लाख		रु. ७ लाख भन्दा बढी	
		घरधुरी	प्रतीसत्	घरधुरी	प्रतीसत्	घरधुरी	प्रतीसत्	घरधुरी	प्रतीसत्	घरधुरी	प्रतीसत्
१	१५९०	७००	६%	६६५	६%	१३८	१%	७७	१%	१०	०.१०%
२	१३४५	५३६	४%	३३४	३%	३०१	३%	१२३	१%	५१	०.४०%
३	४८५	९५	१%	९४	१%	१४८	१%	९३	१%	५५	०.५०%
४	९५०	७७०	६%	१०१	१%	४५	०%	२२	०%	१२	०.१०%
५	१३३३	४२१	४%	४२२	४%	३८८	३%	६२	१%	४०	०.३०%
६	१०५०	३५०	३%	२७१	२%	३३९	३%	५४	०%	३६	०.३०%
७	५५५	४३३	४%	४९	०%	२२	०%	३४	०%	१७	०.१०%
८	१०३५	५४२	५%	२४१	२%	१०३	१%	४८	०%	१०१	०.८०%
९	१३८०	१०५७	९%	१९६	२%	९८	१%	२३	०%	६	०.००%
१०	१११६	५०५	४%	६५	१%	२०९	२%	२९१	२%	४६	०.४०%
११	११६२	२१३	२%	५८३	५%	३३४	३%	३१	०%	१	०.००%
जम्मा	१२००१	५६२२	४७%	३०२१	२५%	२०३८	१८%	७५३	७%	३७५	३.१०%

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

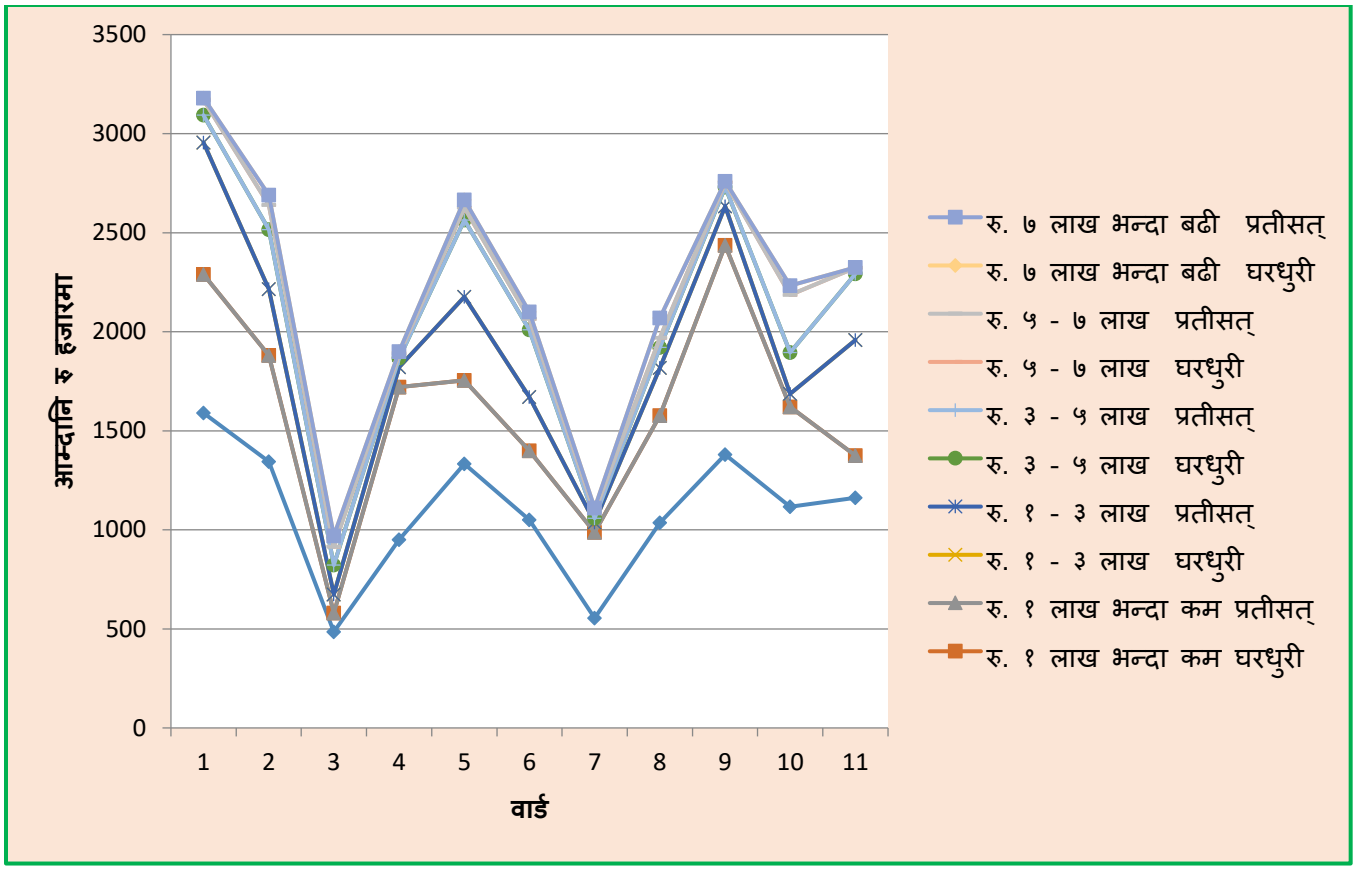

४.१.२. ऋणका आधारमा घरपरिवार संख्या विवरण

यस नगरपालिकामा रहेका कुल घरधुरी मध्ये ४१८१ घरपरिवार ऋणमा रहेको पाइएको छ । तीमध्ये बैंक तथा बित्तिय संस्थाबाट ऋण लिने परिवारको संख्या ८५४, सहकारीबाट ऋणलिनेको संख्या १७०८, विभिन्न प्रकारको कोषबाट ऋण लिने परिवारको संख्या ८७८, र व्यक्तिबाट ऋण लिनेको संख्या ५७९ रहेको पाइएको छ । यो विवरण हेर्दा सहकारीबाट ऋण लिने परिवारको संख्या अत्यधिक देखिन्छ । ऋण खासगरी घरधन्दा चलाउनका लागी, जग्गा जमिन खरिद गर्न, घरवनाउन, अध्ययन, व्यापारका लागी लिने गरेको देखिन्छ । गाउँघरमै सस्तो व्याजमा सहजै ऋण प्राप्त गर्न सकिने भएका कारण विभिन्न साना साना समुहहरुमा पनि वचत तथा ऋण गर्ने गरेको पाईन्छ ।

तालिका नं. २३ ऋणको श्रोतको आधारमा घरपरिवार संख्या सम्वन्धी विवरण

वार्ड	ब्यक्तीगत	अन्य कोष	बैंक वित्तीयसंस्थाबाट	बैंक, वित्तीयसंस्थाबाट	सहकारी	जम्मा
१	३	१३	२८	३	२	४९
२	२९०		१७८	११	१९४	६७३
३	४१	७३	१५४	६	५८	३३२
४	२१	३८८	७९	३३	१८०	७०१
५	४०	६२	५३	१८	२३१	४०४

६	२	११	१७६	४३	११३	३४५
७	४४	१४	८०	१४	२७१	४२३
८	४४	९३	३०	१८	२७८	४६३
९	७८	२१५	५७	१६	३५०	७१६
१०	२	४	७		२५	३८
११	१४	५	१२		६	३७
जम्मा	५७९	८७८	८५४	१६२	१७०८	४१८१

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

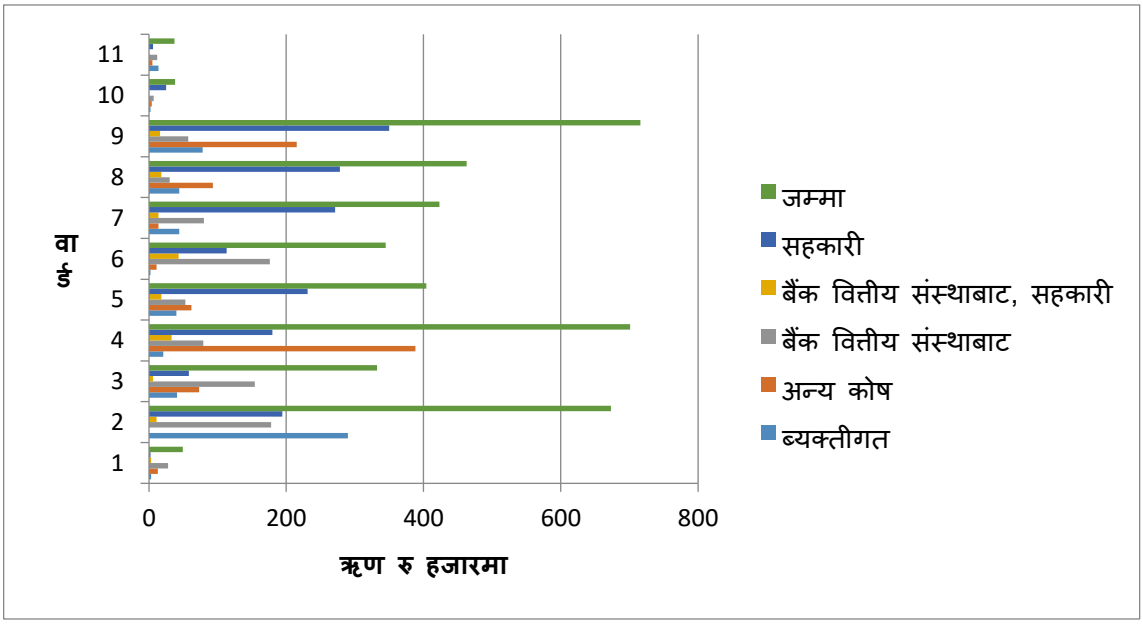

४.१.३. ऋणको उद्देश्यका आधारमा घरपरिवार विवरण

नगरपालिकामा रहेको कुल घरपरिवार मध्ये ४१८१ अर्थात ३४.८ प्रतिशत घरपरिवारले विभिन्न प्रयोजनका लागी ऋण लिएको देखिन्छ । कुल ऋण लिएका घरपरिवार मध्ये सबैभन्दा वढी अर्थात ३२.२ प्रतिशत घरपरिवारले व्यापारिक प्रयोजनका लागी ऋण लिएको देखिन्छ । त्यसैगरी घर निर्माण र जग्गा खरिदका लागी ऋणलिने घरपरिवारको संख्या १४.३ प्रतिशत रहेको छ भने सबैभन्दा कम अर्थात ५.२ घरपरिवारले उपचारका लागी ऋण लिएको देखिन्छ । ऋणको उद्देश्य अनुसार ऋण लिने घरपरिवारको विवरण तलको तालिकामा हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं.२४ ऋणको उद्देश्यको आधारमा घरपरिवार विवरण

वार्ड नं.	औषधी उपचारको लागी	घर निर्माण र जग्गा खरिद	गाडी किन्न	बैदेशिक रोजगार	शिक्षा	व्यापार	घर खर्च	जम्मा

१	१०	५	१	१८	२	१३		४९
२	९	१२४	४१	१२९	७४	१९४	१०२	६७३
३	३	५६	२३	९८	३४	९६	२२	३३२
४	१२	६४	३१	९०	१८९	२२२	९३	७०१
५	२०	७२	७८	९८	६०	५२	२४	४०४
६	२०	८९	३०	३४	७६	७५	२१	३४५
७	५९	४६	३०	६७	७८	९८	४५	४२३
८	२२	४५	१४	३०	६३	२१६	७३	४६३
९	३४	७८	१३	५१	८७	३४५	१०८	७१६
१०	१०	१०				१८		३८
११	९	७				१९	२	३७
जम्मा	**२०८**	**५९६**	**२६१**	**६१५**	**६६३**	**१३४८**	**४९०**	**४१८१**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

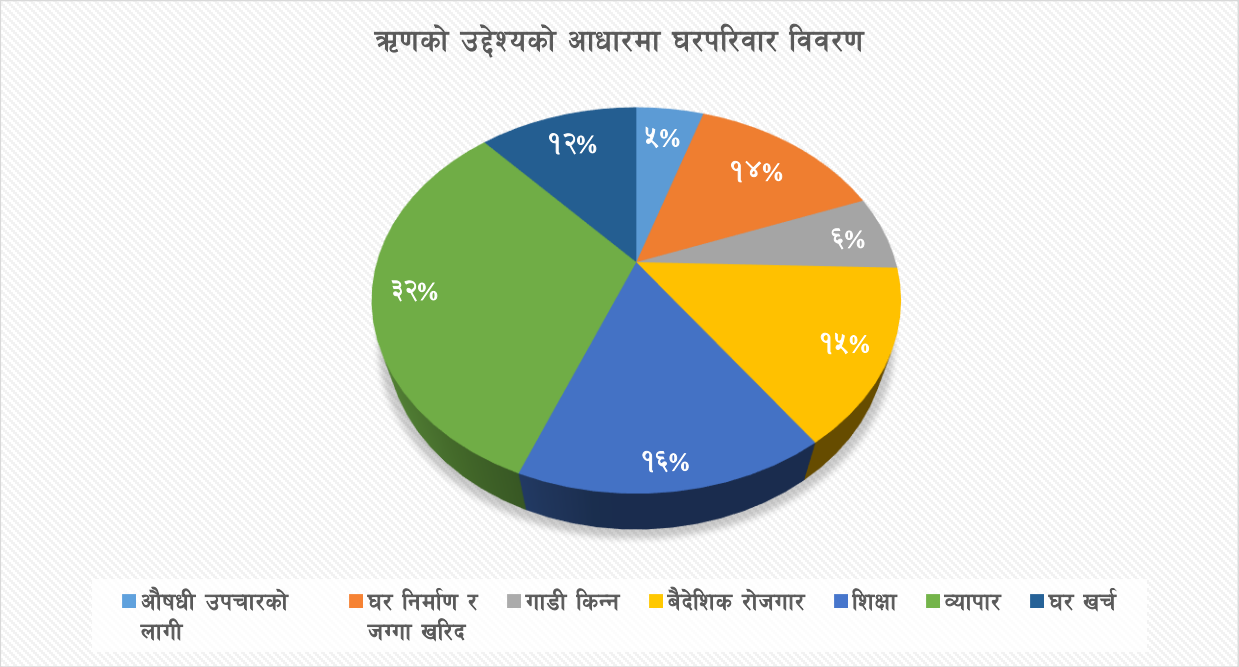

४.१.४. छानाको प्रकारको आधारमा घरधुरी संख्या

घरधुरी सर्वेक्षणका क्रममा घरको छानाको प्रकारका बारेमा जान्नका लागी ६ प्रकारका प्रश्न राखी प्रश्न सोधिएको थियो । जसमा नगरपालिकाको कुल घरधुरी मध्ये सवैभन्दा वढी अर्थात २२.६ प्रतिशत घरपरिवारले जस्ता, टिन वा च्यादर लगाएको देखियो, त्यसैगरी १९.७ प्रतिशत घरपरिवारको छाना टायल/कपडा/झिगटी/ढुंगाले छाएर बनाएको देखिन्छ भने १६.२ प्रतिशतको घर सिमेन्ट/ढलान गरेको छ । सवैभन्दा कम काठ, माटो, खर, पराल लगाएर घरको छाना बनाएको घरपरिवारको संख्या देखिन्छ । विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं.२५ छानाका प्रकारका आधारमा घरधुरी संख्या

वडा नं.	काठ, फल्याक	पराल, छावाल, खर	जस्ता,टिन, च्यादर	टायल, झिगटी र ढुंगा	टायल, कपडा, झिगटी, ढुंगा	सिमेन्ट ढलान	जम्मा
१		४६	१२०	५७७	५५७	२९०	१५९०
२	७८		२२२	३८४	३९३	२६८	१३४५
३		७	४५	१५२	१०२	१७९	४८५
४			२७५	३४०	१५६	१७९	९५०
५	१६	४	१६४	४८५	४३६	२२८	१३३३
६		७	१४४	५२०	१४१	२३८	१०५०
७		६	१७८	२७०	८२	१९	५५५
८	२	२६	३१२	४०१	१६०	१३४	१०३५
९	२०	८६	३०१	५२०	१९६	२५७	१३८०
१०		११	५५४	५०१	५	४५	१११६
११		५	३९८	५१५	१३२	११२	११६२
जम्मा	**११६**	**१९८**	**२७१३**	**४६६५**	**२३६०**	**१९४९**	**१२००१**
प्रतिशत	**१.०**	**१.६**	**२२.६**	**३.९**	**१९.७**	**१६.२**	**१००**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

४.१.५. तलाको आधारमा घरधुरी संख्या

नगरपालिकाको कुल घरधुरी मध्ये सबैभन्दा वढी १०५०६ अर्थात ९०.०८ प्रतिशत घरधुरीहरु भुई तला भएका छन्, ९.१३ प्रतिशत घरहरु एकतला, ०.८ प्रतिशत दुईतला, तीन तला र चारतला भएका घरधुरी क्रमशः २, २ वटा रहेका छन् । अधिकांश थारु चौधरीको वसोवास भएको यस नगरपालिकामा माटोले पोतेको घरहरु वढीमात्रामा देख्न सकिन्छ ।

तालिका नं. २६ तलाको आधारमा घरधुरी संख्या

वडा	भुइ तला		एक तला		दुइ तला		तीन तला		चार तला		जम्मा	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१	१५४८	१५.१८	४०	०.४	२	०		०		०	१५९०	१५.६

२	१०८३	१०.८	२४४	२.४५	१८	०.२		०		०	१३४५	१३.४३
३	३०५	३.०६	१६२	१.६३	१८	०.२		०		०	४८५	४.८७
४	९२७	९.२७	२३	०.२३		०		०		०	९५०	९.५
५	१११०	१०.६१	२०८	२.०३	१४	०.१	१	०		०	१३३३	१२.७८
६	९२९	९.२७	९७	०.९७	२२	०.२		०	२	०.०२	१०५०	१०.४९
७	४२९	०.२९	१२५	०.०५	१	०		०		०	५५५	०.३५
८	८३४	४.४८	२००	१.२८		०	१	०		०	१०३५	५.७६
९	१०८०	४.४१	२९९	०.०२	१	०		०		०	१३८०	४.४४
१०	११०७	११.१२	९	०.०३		०		०		०	१११६	११.१५
११	११५४	११.५९	८	०.०४		०		०		०	११६२	११.६३
जम्मा	**१०५०६**	**९०.०८**	**१४१५**	**९.१३**	**७६**	**०.८**	**२**	**०**	**२**	**०**	**१२००१**	**१००**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

४.१.३ पारिवारिक खर्च (ने रु. हजारमा) का आधारमा परिवारहरुको खर्च सम्वन्धी विवरण

यस नगरपालिकाको पारिवारिक खर्च विवरण हेर्दा सबैभन्दा वढी खर्च खाद्यान्न क्षेत्रमा अर्थात कुल खर्च रकमको १८ प्रतिशत, त्यसपछि क्रमशः स्वास्थ्य १७ प्रतिशत, ऋण फिर्तागर्नमा १४ प्रतिशत, लत्ताकपडा १३ प्रतिशत र खाद्यान्नमा १० प्रतिशत खर्च हुने गरेको पाईयो । त्यसैगरी सबैभन्दा कम खर्च पानीविजुली, लघुउद्यम, घडी रेडियो टेलिफोनमा खर्च हुने गरेको देखियो ।

तालिका नं. २७ पारिवारिक खर्च विवरण

वार्ड	खाद्यान्न	शिक्षा	स्वास्थ्य	लत्ता कपडा	चाडपर्व	कर तिरो	लघु उद्योग	पानीविजुली	घडी रेडियो टेलीफोन	संचार	ऋण फिर्ता	व्याज
१	८,६८,४५,५००	२,१९,६०,०००	१,९७,११,३००	१,८६,८३,९००	७८,००,८००	४६,२४,७५८	५००	९१,३९,२२०	२१७४३०००	७७,२६,८५६	१४,१३,६००	६४,०५,२००
२	६,०७,३०,८८०	४,०५,३२,६००	७,३३,२६,४०८	३,९०,५१,९००	२,०३,१३,६८०	३६,१८,४५५	२,३६,०४०	१,११,५६,५७०	६९,१३,१००	१२,०००	१६,५७,११,०००	४,३८,८५,०५०
३	४३,४०,०००	३,५४,८८,५००	१,४७,७९,०००	१,४१,२३,०००	९३,२३,०००	५४,७५,४५०	२४,८५,०००	७६,८०,७००	५२,६२,०००	७०,६८,२००	३,३२,१६,६००	२,७२,६०,६८०
४	२,५५,९४,५००	२,८८,२८,२५२	१,७३,८६,७०५	१,५६,४८,२३८	१,५९,७८,०९७	३७,६८,३४५	६१	१,०१,७०,०४५	५,०००	४,०००	३,०४,१४,०७५	१,४२,५०,९४५
५	१,०५,०५,४०८	२,७०,२४,२६६	२,३९,४५,९४७	२,१९,३४,४७७	१,४८,२७,०५६	४३,३३,७५३	४,३१,९२६	१,१३,७९,२५८	७८,९३,७९५	८४,९०,६५१	१,११,६८,७००	५७,८४,५००
६	३,३७,७३,६७०	४,३९,२०,७२०	२,१०,४६,८६१	१,६९,६६,६१३	१,७५,०३,६४९	१९,९६,०५४	६,२०,००८	६९,२९,७४२	२३,३५,९८१	५०,०८,७१३	५,६०,०००	२,५०,१५,१००
७	७१,४८,०००	२,०१,०७,०००	१,२४,७०,५००	१,१७,८७,०००	२९,३८,५००	५३,५३,९००	-	६४,३३,५००	२३,०००	१२,१२,८००	-	२,४४,०५,५००
८	१,६१,५५,०००	२,९४,९७,००८	२,९६,८४,०००	१,८२,८५,०००	१,२२,९३,३००	६९,३८,३००	५८,०००	६९,८७,१००	१,६१,४४,५००	१,१२,७१,४००	३,९३,७३,०००	९,२०,८९,०००
९	२,४३,१४,६२८	३,३८,८५,७१३	२,३३,६५,१५२	२,४०,४५,३०७	१,०७,१६,२२८	४,७६,७५०	२५,८६,३०३	९,०१,७५०	६,०००	१,८१,४००	१७,५१,०००	५१,३८,४७०
१०	२,८२,०६,६८०	३,०५,११,३००	४,३४,८६,३४५	३,८३,९४,८१६	५,७७,७२,६४४	४५,३७,४८०	१,४९,८२,०७९	४२,९५,३००	१,६४,०००	८०,०००	१२,००,०००	१८,८५,०००
११	६,१९,९८,४००	२,१७,७२,८००	३,२५,९२,५००	२,४३,४३,०००	१,९३,८२,४००	१५,४१,८५८	३,७२,०००	८३,६०,७००	७,६६,२००	२९,४३,५५०	१२,१९,९००	४,९७,९००
जम्मा	**३५,९६,१२,६६६**	**३,३५,२८,१५९**	**३१,१७,९४,७१८**	**२४,३२,६३,२५१**	**१८,८८,४९,३५४**	**४,२६,६५,१०३**	**२,१७,७१,९१७**	**८,३४,३३,८८५**	**६,१२,५६,५७६**	**४,३९,९९,५७०**	**२८,६०,२७,८७५**	**२४,६६,१७,३४५**

४.१.६ खाद्यान्न आत्मनिर्भरतका आधारमा घरपरिवार संख्या सम्वन्धी विवरण

नेपालको संविधानले नै खाद्यान्न संम्वन्धि हकलाई मौलिक हकका रुपमा स्थापित गरेको छ । साथै सन् २०३० सम्मा कुनैपनि मानिसले भोगको कारणले ज्यान गुमाउन नपरोस् भन्नकालागी दिगो विकास लक्ष्य प्राप्तका लागी पनि नेपाल सरकारले विभिन्न कार्यक्रमहरु गरिरहेको छ । पुनर्वास नगरपालिका तराईक्षेत्र भएका कारण पनि यस क्षेत्रमा कृषि वाहेक पनि आयआर्जनका अन्य सम्भावना पनि रहन्छन् त्यसकारण खाद्य संकटकै अवस्था भने त्यति आउदैन । यस नगरपालिकाको कुल घरपरिवार मध्ये ५६१४ अर्थात ४६.७८ प्रतिशत घरपरिवारलाई आफ्नो खेतीबाट १२ महिना सम्म नै पुग्ने गरेको छ । त्यसैगरी १६६२ अर्थात १३.८५ प्रतिशत घरपरिवारलाई १२ महिनासम्म खानपुगी बेच्न सहित पुग्ने गरेको तथ्यांकले देखाउँछ भने २१.५ प्रतिशत घरपरिवारलाई आफ्नो खेतीपातीले ३ महिना भन्दा कम पुग्ने गरेको देखिन्छ । बाँकी महिनाका लागी यी घरपरिवारले अन्य जिविकोपार्जनका कार्यहरु गरेको देखिन्छ ।

तालिका नं.२८ खाद्यान्न सुरक्षाको विवरण

वार्ड	३ महिनाभन्दा कम खान पुग्ने	४-६ महिना खान पुग्ने	७-९ महिना खान पुग्ने	१०-१२ महिना खान पुग्ने	आफ्नो खेतबारीको उत्पादनबाट खान पुगेर बेचबिखन गर्ने	जम्मा
१	१३२	६३	७२	१०९८	२२५	१५९०
२	२४२	१५८	११५	४४३	३८७	१३४५
३	११२	९	७	३०५	५२	४८५
४	२६५	१२०	४४	३२	४८९	९५०
५	८०	१००	१६६	८६२	१२५	१३३३
६	४३४	१८३	९४	३३१	८	१०५०
७	१३	३२	५७	१०४	३४९	५५५
८	२६३	१८२	९८	४९२		१०३५
९	१९६	२२०	९५	८५७	१२	१३८०
१०	६६२	४६	३७	३७१		१११६
११	१८१	१९७	५०	७१९	१५	११६२
जम्मा	**२५८०**	**१३१०**	**८३५**	**५६१४**	**१६६२**	**१२००१**
प्रतिशत	**21.50%**	**10.92%**	**6.96%**	**46.78%**	**13.85%**	

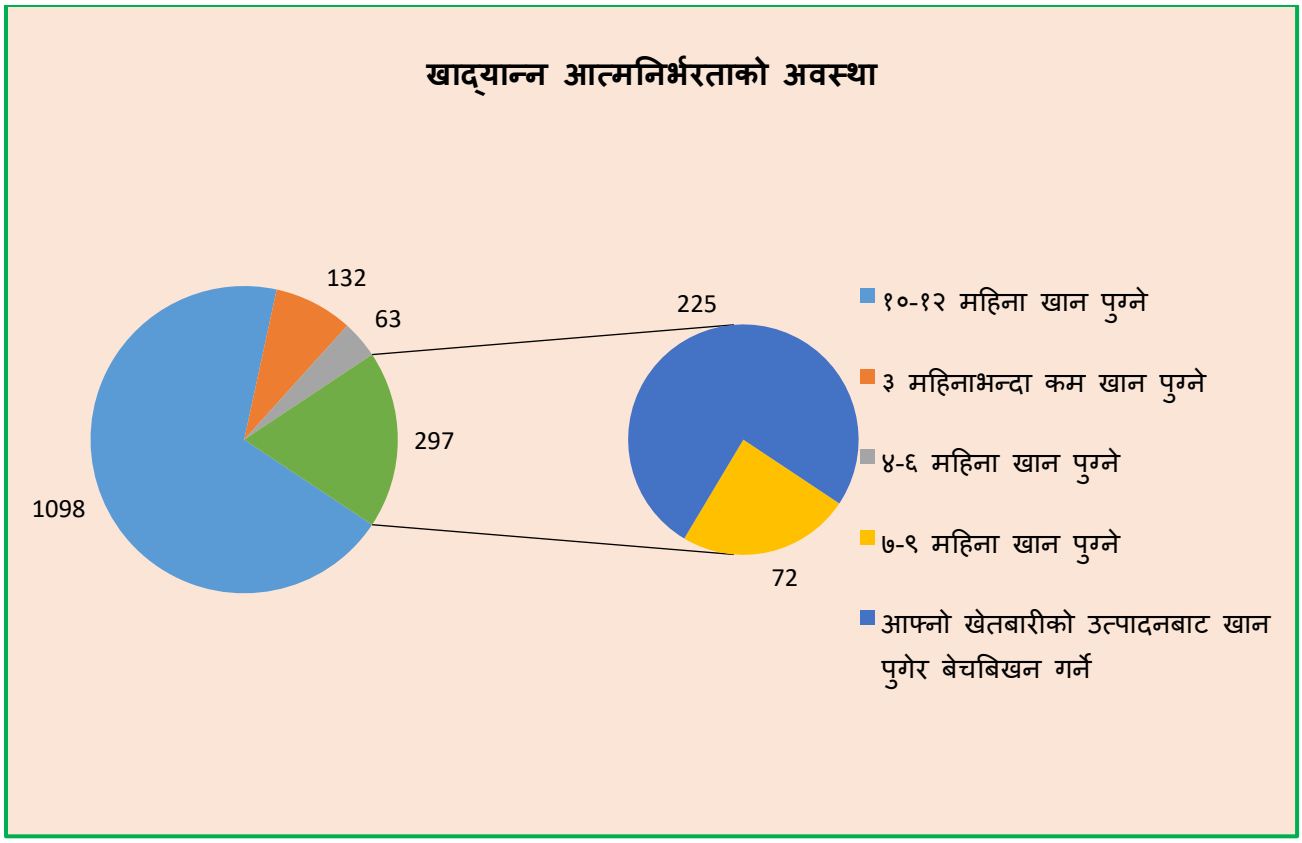

४.१.७ बैदेशिक रोजगारीमा गएका र विप्रेषणको विवरण

नगरपालिकाको संस्थागत विवरण संकलनगर्ने क्रममा ४ वटा वडाहरुबाट मात्र बैदेशिक रोजगारीका लागी गएका व्यक्तिहरुको विवरण प्राप्त भयो । जसमा युवाहरु विभिन्न कामको खोजीमा मलेसिया, साउदी अरब, जापान, कतार, दुवै, अमेरिका र छिमेकी राष्ट्र भारत जाने गरेको पाईयो । अन्य वडाहरुबाट वैदेशिक रोजगारीका लागी गएका देशहरुको नाम आएतापनी कामदारको संख्या आउन नसकेका कारण यहाँ उल्लेख गर्न सकिएको छैन । बैदेशिक रोजगारीबाट विप्रेषण वढेतापनी युवा जनशक्तिको विदेश पलायनका कारण भविष्यमा नगरपालिकामा दक्ष युवा जनशक्तिको अभाव भई विकासका काम गर्नका लागी वाह्य जनशक्ति मगाउनुपर्ने अवस्था आउन सक्छ । त्यसकारण युवाहरुलाई विदेशिन नदिन रोजगारमुलक योजनावद्ध रोजगारमुलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

तालिका नं.२९ बैदेशिक रोजगारीमा गएका र विप्रेषणको विवरण

वडा नं.	यस ठाउँबाट रोजगारीको लागि गएको मुख्य देशहरु	बैदेशिक रोजगारमा गएको कामदारहरुको अनुमानित सख्याः	बार्षिक आयतित (भित्रने) रकम
३	दुवै	२००	५००००००
	मलेसिया	३००	९००००००
	कोरिया	५०	६००००००

	जापान	१००	१०००००००
४	मलेसिया		
	साउदी अरब		
	कतार		
११	भारत	१०००	
	ओमन दुवै	२०	
	कतार	३५	
	साउदी अरब	३०	
7	दुवै	८	२५०००००
	मलेसिया	२०	४००००००
	कतार	१०	३००००००
	साउदी अरब	१०	३५०००००
	दुवै		
	मलेसिया		
	कतार		
	साउदी अरब		
	भारत		

स्रोतः संस्थागत तथ्यांक, २०७५

४.२ भू-उपयोग तथा स्वामित्व

४.२.१ कृषियोग्य जमिनका आधारमा परिवारको संख्या सम्वन्धी विवरण

यस नगरपालिकामा कुल घरपरिवार मध्ये १८३६ अर्थात १५.३० प्रतिशत घरपरिवारसँग खेतीयोग्य जमिन नभएको पाईयो । खेती योग्य जमिन भएको परिवार मध्ये ७९६२ घरपरिवारमा जमिनको स्वामित्व पुरुषको रहेको छ, १४१२ घरपरिवारमा महिलाको स्वामित्वमा छ भने ९६ घरपरिवारमा संयुक्त स्वामित्व रहेको छ । त्यसैगरी ६५७४ घरपरिवारसँग खेतीपातीका लागी खेत रहेको छ, १४५८ परिवारसँग पाखोवारी र ११३५ घरपरिवारसँग ऐलानी जमिन रहेको छ ।

तालिका नं.३० कृषि योग्य जमिनका आधारमा परिवार संख्या विवरण

वार्ड	ऐलानी	खेत	खेत, ऐलानी	खेत, पाखोबारी	खेत, पाखोबारी, ऐलानी	पाखोबारी	पाखोबारी, ऐलानी	जम्मा	जमिन नभएको घरधुरी
१	३६	१५२६	१					१५६३	२७

२	२	१२१३	१			२	१	१२१९	१२६
३		३७८						३७८	१०७
४	३९४	४	१	३३		४२५	२७	८८३	६७
५	९२	३८१	३२	३७९	३१	३०६	३२	१२५३	८०
६	७४	४४८	१	४		३०४	२	८३३	२१७
७	८१	२४९	१८३		१			५१४	४१
८	२२१	६२६	६४			१	२	९१४	१२१
९	७०	६०१	१२९	१		१८८	१६	१००५	३७५
१०	११६	७३२	१	३				८५२	२६४
११	१७	४१६	९	७४		२३२	३	७५१	४११
जम्मा	**११०३**	**६५७४**	**४२२**	**४९४**	**३२**	**१४५८**	**८३**	**१०१६५**	**१८३६**

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

तालिका नं ३१ खेती योग्य जमिनको स्वामित्व				
वार्ड	**पुरुषको नाममा भएको**	**महिलाको नाममा भएको**	**पुरुष र महिलाको संयुक्त स्वमित्व भएको**	**जम्मा**
१	१३९३	१५०	२०	१५६३
२	१००३	२००	१६	१२१९
३	२८३	७८	१७	३७८
४	७०९	१७३	१	८८३
५	९४३	३०१	९	१२५३
६	६१९	२०९	५	८३३
७	४९६	१८		५१४
८	७३६	१७२	६	९१४
९	८१९	१७४	१२	१००५
१०	८०३	४७	२	८५२
११	६३२	१११	८	७५१
जम्मा	**७९६२**	**१४१२**	**९६**	**१०१६५**

४.२.२ सरकारी/सार्वजनिक जग्गाहरुको विवरण

यस नगरपालिकाको सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गाको विवरण संकलनका क्रममा वडा नं. १, २, ३, ४, ५ र ६ मा जमिनहरु रहेको देखियो । यी सार्वजनिक जमिनहरु हाल विभिन्न प्रयोजन जस्तै, राष्ट्रिय आवास कम्पनी (तत्कालिन पुर्नवास कम्पनी), मन्दिर, क्लव, सामुदायिक भवन, विद्यालय, खेलमैदानका रुपमा प्रयोग हुदै आईरहेको छ । जग्गाको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख भएको छ ।

तालिका नं.३२ सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गाहरुको विवरण

राष्ट्रिय आवास कम्पनी लि. (कम्पनी) को नाममा दर्ता श्रेस्ता कायम रहेको जग्गाको विवरण				
सि.नं.	नगरपालिका	कित्ता नं.	क्षेत्रफल (व.मि)	कैफियत
१	बेलौरी जाने बाटो बलभद्रवस्ती वडा नं.२,	१	३५६४०	
२	बेलौरी जाने बाटो बलभद्रवस्ती अरनिकोवस्ती वडा नं.२,	७०	१९१६०	
३	बेलौरी जाने बाटो बलभद्रवस्ती वडा नं.२,	२२१	२७२६५	
४	६५ विगाहा क्षेत्र वडा नं.२,	१८२	५१४३०	
५	बेलौरी जाने बाटो बलभद्रवस्ती अरनिकोवस्ती वडा नं.३	२	५११५०	
६	६५ विगाहा क्षेत्र वडा नं.३,	१५८	११८८७५	
७	६५ विगाहा क्षेत्र वडा नं.१,	१८३	१४७९४५	
८	बेलौरी जाने बाटो बलभद्रवस्ती वडा नं.१,	४५०	२०७२५	
९	बेलौरी जाने बाटो बलभद्रवस्ती वडा नं.१,	५३३	३५२००	
कम्पनीको फुटकर जग्गाको विवरण				
सि.नं.	स्थान	क्षेत्रफल	वर्गमिटर	
१	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.६	५८-८-२	३९५५५३.७	
२	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.६	६/८/२००६	४३४४६.२२	
३	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.६	३३-१-५	२२३९१९	
४	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.४	६६-१९-८	४५३५६१.०१	
५	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.४	५२-४-३	३५३५८०	
६	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.४	१२/६/२०१०	८३४७२.२६	
७	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.५	२९-९-१	१९९४७०	
८	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.५	६१-६-१०	४१५३२९.६८	
९	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.५	२४-१३-८	१६७०८०.०३	
	जम्मा	**३४४-१६-१३**	**२३३५४१२**	

वडा नं.	जग्गा रहेको स्थान	क्षेत्रफल (वर्ग मि.)	स्वामित्व	कैफियत
१	भुईया मन्दिर	६७०	मन्दिर	
२	मोतिबस्ती	१ कि.मि. २६ मि.		
	अरनिको बस्ती	६१८ मि.		
३	आई.बि.आर.डी.स्थित (६५ बिगा)	६६३.४९	सरकारी	
	रामबस्ती	११६.३८	सरकारी	

श्रोतः वडा कार्यालय, पुनर्वास २०७५

४.३ कृषि तथा पशु विकास

४.३.१ कृषियोग्य जमिनको सिचाइका आधारमा परिवारको संख्या सम्वन्धी विवरण

यस नगरपालिकामा जम्मा खेतियोग्य जमीन कूल ३१५० परिवारले सिँचाईको सुविधा पाइरहेको अध्ययनले देखाएको छ । त्यसमा ५६०२ परिवारको खेतमा र ८४९ परिवारको पाखोवारीमा बाह्रै महिना सिँचाई पुग्ने गरेको छ । वर्षातको समयमा मात्र सिँचाई हुने परिवारको संख्या ३१० रहेको छ, जसमा २७३ को खेतमा र ३७ को पाखेवारीमा सिँचाई हुने गरेको पाइएको छ ।

तालिका नं. ३३ जग्गाको किसिम अनुसारको विवरण (बिघा । रोपनी) :

क्र.सं.	जग्गाको किसिम	जम्मा क्षेत्रफल हे.	
१	अब्बल	१७८०	
२	दोयम	२५५५	
३	सिम	१५०	
	जम्मा	**४४८५**	

तालिका नं. ३४ कृषियोग्य जमिनमा उपलब्ध सिंचाईका आधारमा परिवार संख्या विवरण

क्र.स.	विवरण	वडा नं १	वडा नं २	वडा नं ३	वडा नं ४	वडा नं ५	वडा नं ६	वडा नं ७	वडा नं ८	वडा नं ९	वडा नं १०	वडा नं ११
		क्षेत्रफल (हे)										
१	सालैभर सिंचित											
२	मौसमी सिंचित											
३	कूल सिंचित क्षेत्रफल											
४	असिंचित जमिन							४०				
५	खेतियोग्य जमिन							८०			२७०.९१	
६	खेति गरीएको जमिन										३३८.६३	
	जम्मा											

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

४.३.२ सिचांईको स्रोत

यस नगरपालिकामा सिंचाइको असुविधा रहेको छ । यहां अधिकास क्षेत्रमा नदी नालाहरुको कमि देखिन्छ । धेरै कम मात्रामा वोरिङबाट सिंचाईको सुविधा उपलब्ध भएको देखिन्छ । नगरपालिका भित्र सबै वडामा सिंचाईको सुविधा पुगेको देखिदैन । धेरैजसोले खेती हुने समयमा मात्र प्रयोग गर्ने गरेर वोरिङबाट सिंचाई

गर्ने गरेको देखिन्छ । कम्तीमा पनि ११ वटै वडाका खेतहरुमा मात्र पनि सिंचाईको सुविधा पुग्ने हो भने अहिले भईरहेको उत्पादनमा दोब्बर गर्न सकिन्छ । यस नगरपालिकाभित्र बाह्रै महिना सिंचाई गर्नका लागी उपयोग भईरहेका नदी दोंदा र खोल्सा हुन । यी नदी तथा खोल्साले पनि केही वडालाई मात्र सिंचाईको सुविधा दिईरहेको छ । नगरपालिकालाई अन्न उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउनका लागि सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराउन जरुरी छ । तथ्यांक संकलनका क्रममा यस नगरपालिका भित्र भएका सिंचाईका स्रोतको विवरण तलको तालिकाबाट लिन सकिन्छ ।

तालिका नं. ३५ सिंचित क्षेत्रफलको विवरण

क.स.	विवरण	क्षेत्रफल (हे)	प्रतिशत
१	सालैभर सिंचित	०	
२	मौसमी सिंचित	०	
३	कूल सिंचित क्षेत्रफल	३१५०	
४	असिंचित जमिन	१३३५	
५	खेतियोग्य जमिन	४४८५	
६	खेति गरीएको जमिन	४४८४	
	जम्मा	**१३४५४**	

तालिका नं. ३६ सिंचाईका स्रोतको विवरण

वडा नं.	सिचांईको स्रोतको नाम	प्रकार (नहर, खोला, खोल्सा, कुलो आदि)
१	दीप टियुबल	भूमिगत
२	बोरिंग -तेलबाट चल्ने)	
३	०	०
४	समर सेल	पाईप
	सरकारी बोरिंग	पाईप
	विधुतीय बोरिंग	पाईप
७	स्यालो टिउबल	
१०	लमैया नाला	कुलो
	दोदा नदी	नादी

स्रोत: वडा कार्यालय, पुनर्वास नपा २०७५

४.३.३ कृषि उत्पादन (प्रति के.जि.)

यस नगरपालिकाको अधिकांस जमीन सुख्खा र पाखो भएकोले अन्न उत्पादनको दृष्टिले यो नगरपालिका पछाडी परेको छ । यस नगरपालिकाको मुख्य उत्पादन धान, मकै, गहुँ, उखु, आलु, दलहन, तेलहन तथा तरकारी मुख्य कृषि रहेका छन् । त्यसमध्ये पनि सबैभन्दा बढी धान उत्पादन हुने गरेको छ भने दोस्रोमा गहुँ उत्पादन हुने गरेको छ । धान ९०५८०० केजी, गहुँ ८६५८०० केजी, मकै २७५०० र उखु १३१३०० उत्पादन वार्षिक हुने गरेको पाइएको छ । सबैभन्दा कम उत्पादन मकै र कोदो हुने गरेको देखिन्छ । वडागत कृषि उत्पादनको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं.३७ कृषि उत्पादनको विवरण (प्रति किग्रा)

धान उत्पादन गर्ने घर-धुरी (किग्रा)							
वार्ड	**१- ५०**	**५१ -१००**	**१०१ - २००**	**२०१ - ५००**	**५०१ - १०००**	**१००० भन्दा बढी**	**जम्मा**
१	१०	३७	९०	२०५	१८७	८६२	१३९१
२	४४१	१५४	२९	४१	११७	३१७	१०९९
३		१	१	१०	३६	३२१	३६९
४		१६	५०	१२२	२७३	९५	५५६
५	७६	२४	३८	५४	१४७	८८५	१२२४
६	७	१२	५६	१५७	२३५	२३८	७०५
७		२५	३५	३९	७७	३३३	५०९
८	१२	३८	८४	१४४	१७१	४१४	८६३
९	१०	३०	५१	१३४	१९६	४३७	८५८
१०	५५	१२७	१३६	४२	८४	३६६	८१०
११	२	३४	५१	१८०	१७४	२३३	६७४
जम्मा	६१३	४९८	६२१	११२८	१६९७	४५०१	९०५८
मकै उत्पादन गर्ने घर-धुरी (किग्रा)							
वार्ड	**१- ५०**	**५१ -१००**	**१०१ - २००**	**२०१ - ५००**	**५०१ - १०००**	**१००० भन्दा बढी**	**जम्मा**
१	२	१६	१			२	२२
२	१०४	११	२०	४७	२०	४	२०८
३	१	७	१०	४८	३४	१७०	२७३
४		२	३	२	१	१	१३
५	७	१८	९	७	३	३६	८५
६	१३	१०२	३४	३७	२९	३१	२५२
७	१०	१४	११	४		१	४७

८	२१	९	२४	२१	१८	४	१०५
९	५	३	१	४	३	२१	४६
१०	१५	१२०	११	३	१	५	१६५
११	४९	११२	२१	२		११२	
जम्मा	२२७	४१४	१४५	१७५	१०९	४१४	२७५
गहुँ उत्पादन गर्ने घर-धुरी (किग्रा)							
वार्ड	**१- ५०**	**५१ -१००**	**१०१ - २००**	**२०१ - ५००**	**५०१ - १०००**	**१००० भन्दा बढी**	**जम्मा**
१	७	२४	९३	२०८	१९३	८५०	१३७५
२	२२३	२५९	८१	५०	११९	३१७	१०४९
३		१		७	१६	३३७	३६१
४		११	४३	१२३	२५७	९६	५३०
५	२३	७२	३७	९४	१८१	८००	१२०७
६	८	२२	७१	१५५	२३२	२४७	७३५
७	१	३९	२२	३६	७३	३३८	५०९
८	९	५०	११०	१४६	१६०	३५१	८२६
९	३	१६	४६	१३९	१७४	२४९	६२७
१०	४८	१३२	१७०	७१	७८	३०१	८००
११	२२	७७	१७१	१७८	६२	१२९	६३९
जम्मा	३४४	७०३	८४४	१२०७	१५४५	४०१५	८६५८
कोदो उत्पादन गर्ने घर-धुरी (किग्रा)							
वार्ड	**१- ५०**	**५१ -१००**	**१०१ - २००**	**२०१ - ५००**	**५०१ - १०००**	**१००० भन्दा बढी**	**जम्मा**
१							
२	२	२	२		४	२	१२
३							
४					१		१
५	३	२	२			४	११
६	२		४	१	१	२	१०
७		१	१			१	३
८	१	१		१	१		४
९	३			२	२	२	९
१०	२	१	२			१	६
११				२			२
जम्मा	१३	७	११	६	९	१२	५८

आलु उत्पादन गर्ने घर-धुरी (किग्रा)							
वार्ड	१- ५०	५१ -१००	१०१ - २००	२०१ - ५००	५०१ - १०००	१००० भन्दा बढी	जम्मा
१	१२८८	१३९		७			१४३५
२	६३	५	३	६	२३	३	१०९
३	२	२		३	२		११
४	१				१		२
५	६०३	१३०	२	२१	६	२	७६३
६	१४९	७०	१	१८	४	१	२४३
७	८३	३४		५९	३		१८०
८	३५५	११४		१८	२		४९२
९	७	४	२		१	२	१६
१०	७	१९३	५	३१	१७	५	२६४
११	२५	६८		९४	१६		२०४
जम्मा	२५८३	७५९	१३	२५७	७५	१३	३७१९

दलहन उत्पादन गर्ने घर-धुरी (किग्रा)							
वार्ड	१- ५०	५१ -१००	१०१ - २००	२०१ - ५००	५०१ - १०००	१००० भन्दा बढी	जम्मा
१	१	३	२				६
२	१४	२	४	२	२	३	२७
३					४	१	५
४	१	१०	१				१२
५	३५	२८७	२९५	१३५	३७	३	७९२
६	९	४६	४७	१९	३	१	१२५
७	३०	१२	४६	२९	१	१	११९
८	९	८	१४	९	३	२	४५
९	३	३	२	३	१	१९	३१
१०		८	४		१		१३
११	१५३	४१	८	२			२०४
जम्मा	२५५	४२०	४२३	१९९	५२	३०	१३७९

तेलहन उत्पादन गर्ने घर-धुरी (किग्रा)							
वाड	१- ५०	५१ -१००	१०१ - २००	२०१ - ५००	५०१ - १०००	१००० भन्दा बढी	जम्मा
१	५	३१	२२	३	२	२	६५
२	१२८	१२	१६	१२	५२	३८	२५८
३		७	२	१०	७	८	३४

४	३	२	७	६	१		१९
५	५२	१८४	२४१	२३४	६०	१	७७२
६	९	६६	१३८	२०२	१२०	२०	५५५
७	२३	१७	४१	४०	८		१२९
८	५२	२८	७२	५९	५३	३९	३०३
९	१	५	६	१६	४९	१२०	१९७
१०	२	२	७	३	३		१७
११	१६५	४१	७	१			२१४
जम्मा	४४०	३९५	५५९	५८६	३५५	२२८	२५६३
तरकारी उत्पादन गर्ने घर-धुरी (किग्रा)							
वडा	**१- ५०**	**५१ -१००**	**१०१ - २००**	**२०१ - ५००**	**५०१ - १०००**	**१००० भन्दा बढी**	**जम्मा**
१	३०	३	१				३४
२	५१	१६	१२	२४	४४	१८	१६५
३					३	१	४
४	२७	१०		२		२	४१
५	६२६	१९६	६५	३१	१२	१	९३१
६	११४	४३	११	५	१		१७४
७	१७५	१८	१४	७		१	२१५
८	४९५	२१	३	२	१	१	५२३
९	१		१	१		२	५
१०		७	१	२	१		११
११	३३	२५	१३	७	२		८०
जम्मा	१५५२	३३९	१२१	८१	६४	२६	२१८३
फलफुल उत्पादन गर्ने घर-धुरी (किग्रा)							
वडा	**१- ५०**	**५१ -१००**	**१०१ - २००**	**२०१ - ५००**	**५०१ - १०००**	**१००० भन्दा बढी**	**जम्मा**
१				१	१		२
२	१	१	१		१	१	५
३				१	२	१	४
४							
५	४	१		१		१	७
६		१			२	२	५
७						१	१
८	२					१	३
९		१					१
१०							

११	१		१				२
जम्मा	८	४	२	३	६	७	३०

ऊंखु (किग्रा)

वडा	१- ५०	५१ - १००	१०१ - १५०	१५१ - २००	२०१ - ५००	१००० भन्दा बढी	जम्मा
१	३	३		१	६	१९५	२२१
२	१		१	१	१	२३१	२४२
३						११८	११९
४						७८	८५
५	१				१	१५४	१६८
६		१			२	२९	३७
७	१		२१	१	४	१३८	१६८
८					१	१४१	१४६
९				१	२	९९	१११
१०						१२	१६
११							
जम्मा	६	४	२२	४	१७	११९५	१३१३

अन्न / बाली बिक्री गर्ने घरधुरी

धान (किग्रा)

वडा	०-५०	५१ - १००	१०१ - २००	२०१ - ५००	५०१ - १०००	१००० भन्दा बढी	जम्मा
१	१	१५	४५	१९	९४	४५	२१९
२	४	११	११	३७	४४	३८	१४५
३		१	१	४	४	९	१९
४		८	२५	६६	५	५	१०९
५		१	९	३६	१४६	२९	२२१
६		१	१९	४६	३३	५	१०४
७	५	१३	१३	२८	१६	३८	११३
८		१	२	१५	४४	८८	१५०
९		३	२	६	१८	१७	४६
१०				२	१	१	४
११		१	९	९	४		२३
जम्मा	१०	५५	१३६	२६८	४०९	२७५	११५३

मकै (किग्रा)

वडा	०-५०	५१ - १००	१०१ - २००	२०१ - ५००	५०१ - १०००	१००० भन्दा बढी	जम्मा
१		१		१	१		३
२	१		८	१९	४	२	३४

३	१	२	८	२५	१८	१६५	२१९
४				१	१	१	३
५	१	४	३			३५	४३
६	८	१	८	८	४	१	३०
७	२		१				३
८	२			५			७
९			१				१
१०			१				१
११							
जम्मा	१५	८	३०	५९	२८	२०४	३४४

गहुँ (किग्रा)

वडा	०-५०	५१ - १००	१०१ - २००	२०१ - ५००	५०१ - १०००	१००० भन्दा बढी	जम्मा
१	१	१०	५७	१३२	२३२	४७	४७९
२		४	११	३६	१३२	११४	२९७
३		१	४	६	१३	३३२	३५६
४		६	२५	६२	८	४	१०५
५		१	२२	४९	१३१	७४	२७७
६		२	१९	६६	३६	८	१३१
७	६	१४	७	११	१०६	९४	२३८
८		१	६	१६	२६	५७	१०६
९		२	६	६	१५	१२	४१
१०				१	२	१	४
११		३	१२	५			२०
जम्मा	७	४४	१६९	३९०	७०१	७४३	२०५४

आलु (किग्रा)

वडा	०-५० के. जी	५१ - १०० के जी	१०१ - २०० के. जी	२०१ - ५०० के. जी	५०१ - १००० के. जी	१००० के.जी भन्दा बढी	जम्मा
१	११	१	१			५	१८
२		२	४	५	२	१	१४
३			१		२		३
४							
५	१७	८	१		१	२	२९
६		१				२	३
७	३	२	१			३	९
८	४	१					५
९	१	१				१	३
१०		१	१				२

११			३	१			४
जम्मा	३६	१७	१२	६	५	१४	९०
				दलहन (किग्रा)			
वडा	०-५० के. जी	५१ - १०० के जी	१०१ - २०० के. जी	२०१ - ५०० के. जी	५०१ - १००० के. जी	१००० के.जी भन्दा बढी	जम्मा
१							
२	१			१			२
३						१	१
४							
५	१	४८	३५	१७	७	१	१०९
६	२				१		३
७		१	२				३
८						१	१
९						१	१
१०							
११		१					१
जम्मा	४	५०	३७	१८	८	४	१२१
				तेलहन (किग्रा)			
वडा	०-५० के. जी	५१ - १०० के जी	१०१ - २०० के. जी	२०१ - ५०० के. जी	५०१ - १००० के. जी	१००० के.जी भन्दा बढी	जम्मा
१						१	१
२	२	७	११	८	१३	४	४५
३		१	२	१	५	८	१७
४							
५	३	३५	३६	१९	८	१	१०२
६	१	४	१६	५०	६	२	७९
७	१		१	१	१		४
८	२			२	३	३	१०
९		१		४	२	२	९
१०							
११	१						१
जम्मा	१०	४८	६६	८५	३८	२१	२६८
				उखु (किग्रा)			
वडा	५१ - १०० के जी	१०१ - २०० के. जी	२०१ - ५०० के. जी	५०१ - १००० के. जी	१००० के.जी भन्दा बढी	जम्मा	
१		२	२	७	२०२	२१३	
२	१		१	१	२३२	२३५	

३					१२२	१२२	
४			१	५	७७	८३	
५			१	३३	१२३	१५७	
६		१		१	२६	२८	
७		२१	३	५	१२६	१५५	
८				२	१३७	१३९	
९				३	२७	३०	
१०							
११							
जम्मा	१	२४	८	५७	१०७२	११६२	

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

४.३.४ पशु धन र उत्पादन सम्वन्धि विवरण

पुनर्वास नगरपालिकामा रहेका कुला १२००१ घरपरिवारमा पशुपंक्षीहरुको विवरण र तीनबाट हुनेगरेको उत्पादनका तथ्यांक लिने क्रममा सबैभन्दा वढी २१३३५ वटा बाख्रा भेडाको संख्या रहेको पाईयो, त्यसैगरी १७२३४ वटा कुखुराहरु रहेको पाईयो । गाई गोरु र भैसी रागाको संख्या क्रमशः ८३८७ र ६३९१ रहेको पाईयो । यी पशुपंक्षीहरुबाट मासु, दुधजन्य चिजहरु उत्पादन भएको देखिन्छ । मासु वार्षिक ३२०९९८२ के.जि., दुध ५६३४३३८ लिटर, अण्डा १३७८८२ गोटा र उन १२ के.जी. उत्पादन हुने गरेको पाईन्छ । यस तथ्यांकमा व्यवसायिक रुपमा र व्यक्तिगत प्रयोजनका लागी पालन गरेको पशुपंक्षीहरुको विवरण छुट्याईएको छैन । तर अधिकांश परिवारले व्यवसायिक रुपमा भन्दा पनि व्यक्तिगत उपभोगका लागी पशुपालन गरेको पाईन्छ । त्यसकारण नगरपालिकाले युवाहरुलाई उद्यमी बनाउनकालागी परिवेश सुहाउँदो योजना बनाउनुपर्ने देखिन्छ । वडागत पशुधन र तीनको उत्पादन सम्वन्धि विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं.३८ पशुधन र उत्पादन सम्वन्धि विवरण

वार्ड	पशु धान											उत्पादन			
	गाई, गोरु	भैसी रागा	घोडा खच्चर	वाख्रा भेडा	सुगुर वंगुर	खरायो	हास परेवा	कुखुरा	माछा पोखरी	मौरी (घार)	ऊन	मासू (के. जी)	दुध लिटर	मह केजि	अन्डा गोटा
१	७९५	९०७	१	२१४३	१४३	५	६३	६८८१	०	०	०	३२१८५	१०४५०८	०	५५०४८
२	१२६९	१०१०	०	२९३४	२१२	१६	३४	२१५७	०	०	०	४१५८८	१६७५५२	०	१७२५६
३	७१	३४५	०	९९४	६१	४	३१	२७१३	०	०	०	५३५१२	१३४५५०	०	२१७०४
४	५०९	३९८	२	१९२८	६	०	०	३२३	०	०	०	५४४८९	२००४८९५	०	२५८४
५	१४६७	१००४	५	२७२१	९५	११	९	१०६०	२	४	०	४३३१७	५२५९६५	३८	८४८०
६	६४४	३८२	०	२००५	८	७	२	६४६	०	३	०	१७२८६	१७४५२०	२५	५१६८
७	३०६	३९१	१	१०३८	४४	२	८	८९७	०	५	०	१४८०	३८४३	५९	७१७६
८	७६२	५३१	०	२२१२	०	१०	२६	८३४	१	०	०	२०७७९	५४३८६५	०	६६७२
९	१०१७	७८३	१९	२५७५	१९	०	१५	६९०	०	०	१२	२७२७४	७७९२०	०	५५२०
१०	९३५	३५५	१०	११३५	१२	२	६	५०३	०	०	०	१८०४८००	१२५५०००	०	४०२४
११	६१२	२८५	०	१६५०	६१	११	२	५३०	१५	०	०	१११३२७२	६४१७२०	०	४२४०
जम्मा	**८३८७**	**६३९१**	**३८**	**२१३३५**	**६६१**	**६८**	**१९६**	**१७२३४**	**१८**	**१२**	**१२**	**३२०९९८२**	**५६३४३३८**	**१२२**	**१३७८७२**

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण २०७५

४.३.५ कृषि सेवा प्रवाह विवरण

यस पुनर्वास नगरपालिका मा कृषि तथा पशुसेवाको क्षेत्रमा विकास गर्नका लागी एक कृषि विकास शाखा र एक पशुसेवा शाखा रहेको छ । जसले नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका ११ वटै वडामा सेवा प्रवाह गरेको पाईन्छ । त्यसकारण प्रत्येक वडामा कृषि समुह र पशुपालन समुहको गठन गरी विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गरिरहेको पाईन्छ । ११ वटै वडामा जम्मा १५४ वटा लगाएर कृषक समुहहरु र २० वटा पशुपालनका समुहहरु गठन भएको छ । वडा नं.१, ७ र १० मा पशुपालन सम्वन्धि समुह गठन नभएको देखियो । वडागत विवरण तलको तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. ३९ कृषि सेवा प्रवाह

कृषि सेवा प्रवाह विवरण (भवन गोटा)

सि.नं.	विवरण	वडा नं.											जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	
१	कृषि शाखा												१
२	उपकेन्द												
३	कृषक समूह												१५४
जम्मा													

पशु सेवा प्रवाह विवरण (भवन गोटा)

सि.नं.	विवरण	वडा नं.											जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	
१	पशु सेवा शाखा												१
२	उपकेन्द												
३	पशुपालन समूह	२	३	०	३	३	७	४	३	१	२	६	३५
जम्मा													

तालिका नं ४० पशुपालन समूह सम्वन्धि विवरण

सि. नं.	फर्मको नाम	संचालकको नाम	वडा नं.	सि.नं.	फर्मको नाम	संचालकको नाम	वडा नं.
१	पारस बाखाप फर्म	चन्द्र ब. वुढा	९	२१	धिताल बाखापालन फर्म	विजय धिताल	४
२	शाही वहुउद्देश्य फर्म	अनिल शाही	६	२२	पुनर्वास स्वाईन एण्ड फिसफार्मिङ	लाल प्र. घिमिरे, करिवली	४
३	न्यु चौधरी पोल्ट्रफर्म	भिक्खुराम चौधरी	११	२३	शाही पोल्ट्री फर्म	श्याम ब.शाही	६
४	विश्वकर्मा खसि, कुखुरा खरिद विक्रि तथा पालन फर्म	याम लाल वि.क	२	२४	गैरे बाखापालन फर्म	सीता गैरे	४

५	श्री मल्ल बाखा तथा पोल्ट्री फर्म	राम बहादुर मल्ल	११	२५	लक्की वंगुर पालन	लक्ष्मण सुनार ण्ड	
६	श्री वन नारायण पशु फर्म	जंग बहादुर तामाङ	७	२६	बराल गाईपालन फर्म	त्रिविक्रम वराल	६
७	श्री महारुद्र बाखपालन फर्म	दुर्गा दत्त पैतोला	१०	२७	विवेक वंगुर तथा हाँस फर्म	कमल बहादुर भण्डारी	११
८	जयानन्द वहुउद्देश्यीय कृषि फर्म	सिद्धराज तिवारी	१०	२८	सन्देश गाई, भैसी तथा बाखापालन फर्म	पर्शुराम पौडेल	८
९	विप मल्टी एग्रो फर्म	अजित सैजु	५	२९	श्री घटाल पोल्ट्री एण्ड बंगुर मासुपसल	देवी दमाई	११
१०	प्रगति बाखापालन	सुदिप गौतम	८	३०	सुन्दरी भैंसी पालन फर्म	डावंन तामाङ	७
११	होसान वंगुर फर्म	विर बहादुर तामाङ	१	३१	डोल्मा पाडापाडी नर्सरी फर्म	वाङदोर्जे तामाङ	७
१२	न्यौपाने खसी, बोका, कुखुरा तथा माछाखरिद विक्रि	दलब व.न्यौपाने	६	३२	शर्मा पशुपालन	शिवलाल शर्मा	६
१३	कालिका पशुपालन फर्म	सुशिला खत्री	२	३३	पशुपति मत्सेह्याचरी एण्ड पशुपालन	पशुपति सुार	८
१४	मोती पशुपालन फर्म	मायावती वडु	२	३४	शिला गाईभैंसी पालन फर्म	रमेश थापा क्षेत्री	६
१५	नमस्ते एग्रो एण्ड कृषि फर्म	मान ब.थापा	७	३५	गंगा गाई पालन फर्म	विष्ण प्रसाद अर्याल	६
१६	एन एण्ड वि.फ्रेसमिट हाउस	भिम सोनी	१				
१७	बोहरा बाखापालन फर्म	राजिव बोहरा	११				
१८	प्रगतिपशुपालन फर्म	तुलसी भट्टराई	५				
१९	जय वेष्णौमाता शिवजी गौशला	हरिमाया पाण्डेय	११				
२०	कोपिला बाखपालन फर्म	यादव कुमार वि.क	५				

स्रोतः पशुसेवा शाखा,पुनर्वास, २०७५

४.३.६ कृषि सहकारी सम्वन्धि विवरण

यस नगरपालिकाको कृषि विकास शाखा अनुसार कृषि सम्वन्धि विभिन्न सिप, ज्ञान वढाउन र लगानी आफ्नै स्थानीय तहमा सस्तो व्याजदरमा लगानी गर्न पाईने गरी कृषकहरुलाई निर्वाहमुखि भन्दा जीवनोपयोगी कृषिको विकास गर्ने उद्देश्यका साथ विभिन्न वडाहरुमा कृषक सहकारी संस्थाहरु गठन गरिएको छ। जसको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं.४० कृषि सहकारी सम्वन्धि विवरण

सि.नं.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	सहकारी संघ,संस्थाको नाम	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	किसिम	कार्यक्षेत्र	सम्पर्क नं.	कैफियत
३	९३।०६०।६१	२०६१।३।२७	साना किसान कृषि बउदेश्य स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.६		कृषि	त्रिभुवनवस्ती पुरै	०९९५६००९३	
४	२६८।०६६।०६७	२०६६।७।२३	राना कृषि बउदेश्य स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.७		कृषि	परासन त्रिभुवनवस्ती		
५	२८०।०६६।६७	२०६६।९।२०	साना किसान कृषि स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.८		कृषि	परासन पुरै	९८१२७८६१५७	
६	२८१।०६६।६७	२०६६।९।२०	साना किसान कृषि स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.३		कृषि	कालिका पुरै	०९९५६०२२७	
७	४१०।०६८।६९	२०६८।४।२५	प्याराताल सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.९		कृषि	परासन पुरै	९७४९५०६६३८	
८	४३१।०६८।६९	२०६८।७।२२	जनसेवा कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.३		कृषि	कालिका पुरै	९८५८७५०७८६	
९	४४३।०६८।६९	२०६८।९।५	दौंदा कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.९		कृषि	परासन पुरै	९८६८४५९५६६	
१०	५९०।०६९।७०	२०६९।११।२३	अरनिको कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.२		कृषि	कालिका पुरै	९८४८८२०२४७	
११	६०९।०६९।७०	२०७०।१।१२	सुनौलो महिला कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.६		कृषि	त्रिभुवनवस्ती पुरै	०९९५६००२५८	
१२	६२५।०६९।७०	२०७०।२।२६	नव कृषक सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.१		कृषि	कालिका पुरै		
१३	६८८।०६०।७१	२०७०।९।८	पुनर्वास प्रगतिशिल कृषि सहकारी सं.लि.	पुनर्वास		कृषि	त्रिभुवनवस्ती पुरै	९७४१०४९५६७	

				न.पा.५					
१४	७२९।०७०।७१	२०७१।३।२०	नमुन कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.७		कृषि	पुनर्वास ५ र ६	९८०६४५१८९७	
१५	७४३।०७१।७२	२०७१।६।७	उषा कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.९		कृषि	पुनर्वास १ र ३		
१६	७९८।०७२।७३	२०७२।८।१४	आनन्द कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.२		कृषि	पुनर्वास ११ र १२		
१७	८१५।०७२।७३	२०७३।३।२	न्यु प्रगति कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.५		कृषि	पुनर्वास १०		
१८	८२०।०७३।७४	२०७३।४।२१	माछा पुच्छ्रे कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.६		कृषि	पुनर्वास ६	९८४८८२०३३८	
१९	८२९।०७३।७४	२०७३।७।३	तुलसी कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.४		कृषि	पुनर्वास ८		
२०	८४४।०७३।७४	२०७४।३।३०	गाउँ शहर महिला विकास कृषि	पुनर्वास न.पा.५		कृषि	त्रिभुवनवस्ती पुरै		
२१	१५।०५६।५७	२०५६।१०।१९	प्रतिभा बहुमुखी सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.६		बहुमुखी	त्रिभुवनवस्ती,कालिका र परासन	०९९५६०१००	
२२	३६।०५७।५८	२०५७।१०।९	परासन बहुमुखी सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.८		बहुमुखी	परासन	९८०६४९४५९९	
२३	१८।०५६।५७	२०५७।१।२७	पृथ्वी पशुपालन सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.३		पशुपालन	परासन	९८०४६६३१७४	
२४	२१४।०६४।६५	२०६५।२।२८	जागरण पशुपालन बहुमुखि स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.६		पशुपालन	त्रिभुवनवस्ती,१,२ र ८	९८४८८१५८८६	
२५	४५२।०६८।६९	२०६८।११।१४	सुभेक्षा पशुपालन	पुनर्वास न.पा.३		पशुपालन		९८०९४७०००२	
२९	३९४।०६७।६८	२०६८।२।८	धनलक्ष्मी दुग्ध उत्पादन स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.५		दुग्ध	त्रिभुवनवस्ती पुरै		
३०	३९७।०६७।६८	२०६८।२।२२	भानु दुग्ध उत्पादन स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.५		दुग्ध	त्रिभुवनवस्ती पुरै		
३१	३९८।०६७।६८	२०६८।२।२२	पृथ्वी दुग्ध उत्पादन सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास		दुग्ध	परासन पुरै	९८०६४४४९२१	

				न.पा.८					
३२	४६६।०६८।६९	२०६९।२।२१	शिवशक्ती दुग्ध सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.८		दुग्ध	परासन पुरै	९७४९०७७५४	
३३	५५२।०६९।७०	२०६९।८।२५	मोति दुग्ध उत्पादन सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.२		दुग्ध	कालिका पुरै		
प्रादेशिक संघ ,संस्थाहरूको विवरण									
सि.नं.	**दर्ता नं.**	**दर्ता मिति**	**सहकारी संघ,संस्थाको नाम**	**ठेगाना**	**अध्यक्षको नाम**	**किसिम**	**कार्यक्षेत्र**	**सम्पर्क नं.**	**कैफियत**
१	२७७।०६६।६७	२०६६।९।३	कालिका कृषि बहुउदेश्य सहकारी सं.लि.	पुनर्वास न.पा.३		कृषि	कालिका,लक्ष्मीपुर,श्रीपुर र त्रिभुवनवस्ती		
२	१२६।०६३।६४	२०६३।१२।२	जनमुखी बहुउदेश्य कृषक सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.२		कृषि	कालिका,लक्ष्मीपुर,श्रीपुर र शंकरपुर		
३	३६९।०६७।६८	२०६७।७।२५	किसान दुग्ध उत्पादन स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.१		दुग्ध	कालिका,लक्ष्मीपुर,श्रीपुर र परासन		
४	८३६।०७३।७४	२०७३।१२।०१	सिमाना साना किसान कृषि स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.११		कृषि	बाईसी विचवा		
५	१६।०५६।५७	२०५६।११।१७	किसान जागरण बहुमुखी सहकारी संस्था लि।	पुनर्वास न.पा.५	शंकर व.के.सी.	कृषि	पुनर्वास र बाईसी विचवा	९८१५६०००५०	

स्रोत कृषि विकास शाखा, पुनर्वास

४.३.७. पुनर्वास नगरपालिका क्षेत्रभित्र एग्रोभेट एवं विउ तथा मलखाद विक्रेताहरुको विवरण

नगरपालिका क्षेत्रभित्र कृषि तथा पशुपालनको विकाससंगसंगै विभिन्न एग्रोभेट खुल्ने क्रममा पनि विकास भएको छ । जसले किसानहरुलाई कृषि वालीमा तथा पशुपंक्षीमा लाग्ने विभिन्न रोगहरुको उपचार, आधुनिक विउ विजनका साथै अन्य कृषि जन्य सामग्री पाउन सहज भएको देखिन्छ । पुनर्वास क्षेत्रभित्र भएको एग्रोभेट तथा मलखाद विक्रेताको विवरण तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं.४१ एग्रोभेट एवं वीउ तथा मलखाद विक्रेताहरुको विवरण

कृषि सेवा केन्द्र पुनर्वास अर्न्तगत अनुमति पत्र प्राप्त विउ व्यवसायिकहरुको विवरण:				
सि.न.	प्रोपराईटरको नाम	फर्म वा संस्थाको नाम	ठेगाना	अनुमति पत्र नं.
१	नरकान्त घिमिरे	शिखर एग्रोभेट सेन्टर	वडा नं. ३	५६७
२	खडानन्द गौतम	गौतम एग्रेभेट	वडा नं.३	५७९
३	लक्ष्मी प्रसाद वराल	बराल एग्रोभेट	वडा नं. ३	५६१
४	जनक ब डगौरा	पशुपति एग्रोभेट	वडा नं. १	५६४
५	सन्त कुमार चौधरी	सरोज एग्रोभेट	वडा नं.१	३७
६	सरस्वती ओझा	पराशन विजवृद्धि कृषक समुह	वडा नं.८	८२
७	नर बं विष्ट	रनु एग्रोभेट	वडा नं. ६	२२
८	चक्त प्र ओझा	अत्रि एग्रोट सेन्टर	वडा नं.८	५
९	योगेन्द पौडेल	योगेन्द्र पौडेल	वडा नं.८	५७०
१०	वल विर चौधरी	सि.जि एग्रोभेट	वडा नं.१०	७७
११	डाक्टर राना	न्यु राना एग्रोभेट सेन्टर	वडा नं. ६	१७५५
१२	धन बं. राना	राना एग्रोभेट सेन्टर	वडा नं.६	५७२

स्रोत कृषि विकास शाखा, पुनर्वास

४.४ उद्योग, व्यापार तथा बैंकिङ

४.४.१ व्यापार तथा व्यवसाय (किराना, थोक, मासु, तरकारी र फलफुल आदी) सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकाको वस्तुगत अध्ययनको क्रममा प्रत्येक वडाबाट व्यापार तथा व्यवसायको विवरण संकलन गरिएको थियो । जसमा वडा नं. २, ३, ४, ७, १० र ११ बाट प्राप्त तथ्यांक अनुसार जम्मा ९७५ वटा व्यापार तथा व्यवसायहरुको संख्या प्राप्त भयो । जसको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं.४२ व्यापार तथा व्यवसाय सम्वन्धि विवरण

सि.नं	व्यपार, व्यवसाय विवरण	जम्मा संख्या										
		वडा नं. १	वडा नं.२	वडा नं.३	वडा नं.४	वडा नं.५	वडा नं.६	वडा नं.७	वडा नं.८	वडा नं.९	वडा नं.१०	वडा नं.११
१	दुग्घ व्यवसायी	०	०	०	०		०	०			०	०
२	टेलर्स	०	१०	०	४		०	०			१०	०
३	सुनचाँदी व्यवसायी		०	१२	०		०	०			१	०
४	भाडा व्यवसायी		०		०		०	०			१५	०
५	होटल व्यवसायी		२	१०	०		०	३			०	१०
६	फेन्सी व्यवसायी		०	२००	०		०	१			०	६
७	क्लिनिक तथा औषधी व्यवसायी		१	८	०		०	०			६	२
८	तरकारी तथा फलफूल व्यवसायी		६	२५	१		०	१			३	२
९	इलेक्ट्रोनिक व्यवसायी		०	१५	०		०	१			२	२
१०	माछामासु पसल, व्यवसायी		११	८	०		०	५			१०	४
११	हेयर सैलुंग तथा सौन्दर्यकला व्यवसायी		१	७	०		०	१			१	२
१२	उद्योग		४	६	०		०	०			३	२
१३	आर्ट व्यवसायी		०	२	०		०	०			०	०
१४	बेकरी तथा मिष्ठान्न व्यवसायी		०	४	०		०	१			०	०
१५	वाल मनोरञ्जन		०	०	०		०	०			०	०
१६	बंगुर पालन		१२	१५०	१		०	१			०	०
१७	कार्ड बोर्ड उत्पादन		०	१३			०	०			०	०
१८	बोडिंग स्कुल संचालन		३	१	२		०	१			२	३
१९	ठेक्कापट्टा		०	०	०		०	०			०	३

२०	जुत्ता पसल		०	६	०		०	०			२	०
२१	फोटो स्टुडियो		०	२	०		०	०			०	१
२२	फर्निचर		२	५	१		०	२			४	२
२३	किनारा पसल तथा व्यवसायी		३५	१०	५०		०	१८			५०	६
२४	सि.डि.पसल		१	५	०		०	०			०	०
२५	पुल हाउस		०	४	०		०	१			०	०
२६	अटो वर्कसप		०	०	०		०	०			३	१
२७	कपास उद्योग		०	०	०		०	०			०	०
२८	राइस मिल		५	३	०		०	०			२	०
२९	घडि रेडियो टि.भी मर्मत		०	७	०		०	०			०	१
३०	पेट्रोल पम्प		०	१	०		०	०			०	०
३१	मसला उद्योग		०	१	०		०	०			०	०
३२	चस्मा पसल		०	१	०		०	०			०	०
३३	पस्मिना पसल		०	०	०		०	०			०	०
३४	माटाका भाडा, मुकुण्डो तथा सेरामिक्स		०	०	०		०	०			०	०
३५	खोज अनुसन्धान सेन्टर		०	०	०		०	०			०	०
३६	खाजाघर तथा चिया पसल		३०	२६	२०		०	८			१०	५
३७	ढुवानी सेवा		०	५	०		०	०			१५	०
३८	पांगो माटो व्यवसाय		०	०	०		०	०			०	०
३९	टयुसन सेन्टर		०	०	०		०	०			०	०
४०	हाउजिंग		०	०	०		०	०			०	०
४१	कार्पेट पसल		०	१३	०		०	०			०	०
४२	सरसफाइ तथा फोहोर मैला संकलन		०	१	०		०	०			०	०
४३	नर्सरी फुल व्यवसायी		०	०	०		०	०			०	०
४४	कुरियर		०	७	०		०	०			०	०
४५	मदिरा व्यवसाय		०	३	०		०	४			३	४
४६	ग्यास डिलर		०	१५	०		०	०			३	०
४७	नृत्य प्रशिक्षण तथा संगित प्रशिक्षण केन्द्र		०	१	०		०	०			०	०
४८	पाउ भण्डार		०	४	०		०	०			०	०

४९	क्याटरिंग		०	०	०		०	०			०	०
५०	कानुन व्यवसायी र परामर्श सेवा		०	०	०		०	०			०	०
५१	जिमखाना		०	१	०		०	१			०	०
५२	निर्माण व्यवसायी तथा सप्लायर्स		०	१४	०		०	०			०	२
५३	कवाडी संकलन केन्द्र		०	०	०		०	०			०	०
५४	मल बिउ उत्पादन		०	९	०		०	०			२	०
५५	कम्प्युटर टेनिंग सेन्टर साईवर व्यवसायी		०	४	०		०	०			१	०
५६	फिल्म हल		०	–	०		०	०			०	०
५७	सिसा पसल		०	५	०		०	०			०	०
५८	पुस्तक व्यवसायी तथा फोटोकपी		३	३	०		०	१			६	२
५९	मनी टान्सफर		०	४	०		०	०			०	०
६०	सहकारी		०	४	०		०	२			१	०
६१	बैक		०	४	०		०	०			१	१
६२	बिज्ञापनमिडियारकेवल सेवा		०	३	०		०	०			०	०
६३	कागज उद्योग तथा छापाखाना		०	२	०		०	०			०	०
६४	पानी फिल्टर		०	१	०		०	०			०	०
६५	पार्टी प्यालेस		०	०	०		०	०			०	०
६६	भेटनरी		०	९	०		०	१			१	०
	जम्मा	०	१२६	६४४	७९	०	०	५३	०	०	१५७	६१

स्रोतः वस्तुगत विवरण, २०७५

४.४.२ नगरपालिकामा दर्ता भएका व्यापार तथा व्यवसायको विवरण

पुनर्वास नगरपालिकामा राजस्व शाखाका अनुसार विभिन्न प्रकारका व्यवसाय तथा व्यापार दर्ता भएको पाईयो । जसमा चिया पसल देखि लिएर कृषि व्यवसाय फर्महरु पनि रहेका छन् । ४.४.१ को तालिका अनुसार ११२० वटा व्यवासायहरु संचालनमा रहेका देखिन्छन् भने नगरपालिकाको विवरण हेर्दा जम्मा १७० वटा व्यवसायमात्र दर्ता भएको देखिन्छ । त्यसकारण नगरपालिकाले साना ठूला सवै प्रकारका व्यवसायीलाई नगरपालिकामा दर्ता गर्नका लागी सम्वन्धित वडाबाट पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ । जसले नगरपालिकाको आन्तरिक आयमा पनि वृद्धि गर्न सकियोस् । विभिन्न व्यवसायीहरुको विवरण तलको तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. ४३ नगरपालिकामा दर्ता भएका व्यापार तथा व्यवसायहरु

आ .ब २०७५/७६ फागुण मसान्त सम्मको ब्यवसाय दर्ता		
सि.नं.	व्यवसायको नाम	व्यवसाय दर्ता संख्या
१	फलफुल तथा तरकारी सम्बन्धी व्यवसाय-	७
२	मोवाइल तथा विजुलीका सामान मर्मत तथा विक्री	६
३	कुखुरा, बोका,माछा पालन, वंगुर पालन व्यवसाय	३१
४	मेडिकल	१
५	नापी	१
६	चाउमिन उत्पादन तथा बिक्री	१
७	कुटानी पिसानी, पेलानी	३
८	कस्मेटिक तथा ब्युटी पार्लर	९
९	दुना टपरी व्यवसाय	१
१०	जाली उधोग	१
११	किराना पसल	२९
१२	स-मिल तथा गल्ला	५
१३	छापाखाना तथा फोटोकपी	२
१४	लघु वित्त वितिय संस्था	२
१५	ग्रिल सटर बनाउने व्यवसाय	३
१६	हार्डवयर तथा साईकल मर्मत	३
१७	फेन्सी तथा गामेन्ट सिलाई	१५
१८	अगरवत्ती व्यवसाय	१
१९	आल्मुनियमका सामाग्री उत्पादन तथा बिक्री	३
२०	ट्राभल एजेन्सी	१
२१	वोडिङ्ग स्कुल	९
२२	मोटरसाइकल पार्टपुजा	१
२३	होटल तथा नास्ता पसल बिक्रो खोली मदिरा	२१
२४	जुत्ता चप्पल पसल	१
२५	पापड बनाउने उधोग	१
२६	गाई भैसी पालन तथा दुग्ध उत्पादन	३
२७	पाउरोटी उधोग	१
२८	फर्निचर उधोग	२

२९	ईट्टा उधोग	४

स्रोतः राजस्व शाखा, पुनर्वास नपा, २०७५

४.४.४ बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको विवरण

पुनर्वास नगरपालिका भित्र ४ प्रकारका बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरु रहेको छ । जसमध्ये २ वटा विकास बैक, १ वाणिज्य बैंक र १ बचत बैकहरु रहेका छन् । जसले गर्दा ग्रामीण क्षेत्रमा वसोवास गर्ने मानिसहरुलाई विभिन्न व्यवसायका लागी सजिलै ऋण प्राप्ती गर्न, लघुकर्जाहरुको सुविधा भएको छ भने वचत गर्ने वानीको विकास पनि भएको पाईन्छ ।

तालिका नं.४४ बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरुको विवरण

वडा नं.	नाम	बैंक तथा सहकारीको किसिम	सदस्य संख्या	
			महिला	पुरुष
३	कन्चन विकास बैंक	बिकास	४	३
	नागरिक बचत बैंक		४	३
	माछापुच्छ्रे विकास बैंक	बिकास	३	१
११	लक्ष्मी बैंक -शाखा रहित		०	१

स्रोतः संस्थागत विवरण संकलन, २०७५

परिच्छेद ५: सामाजिक अवस्था

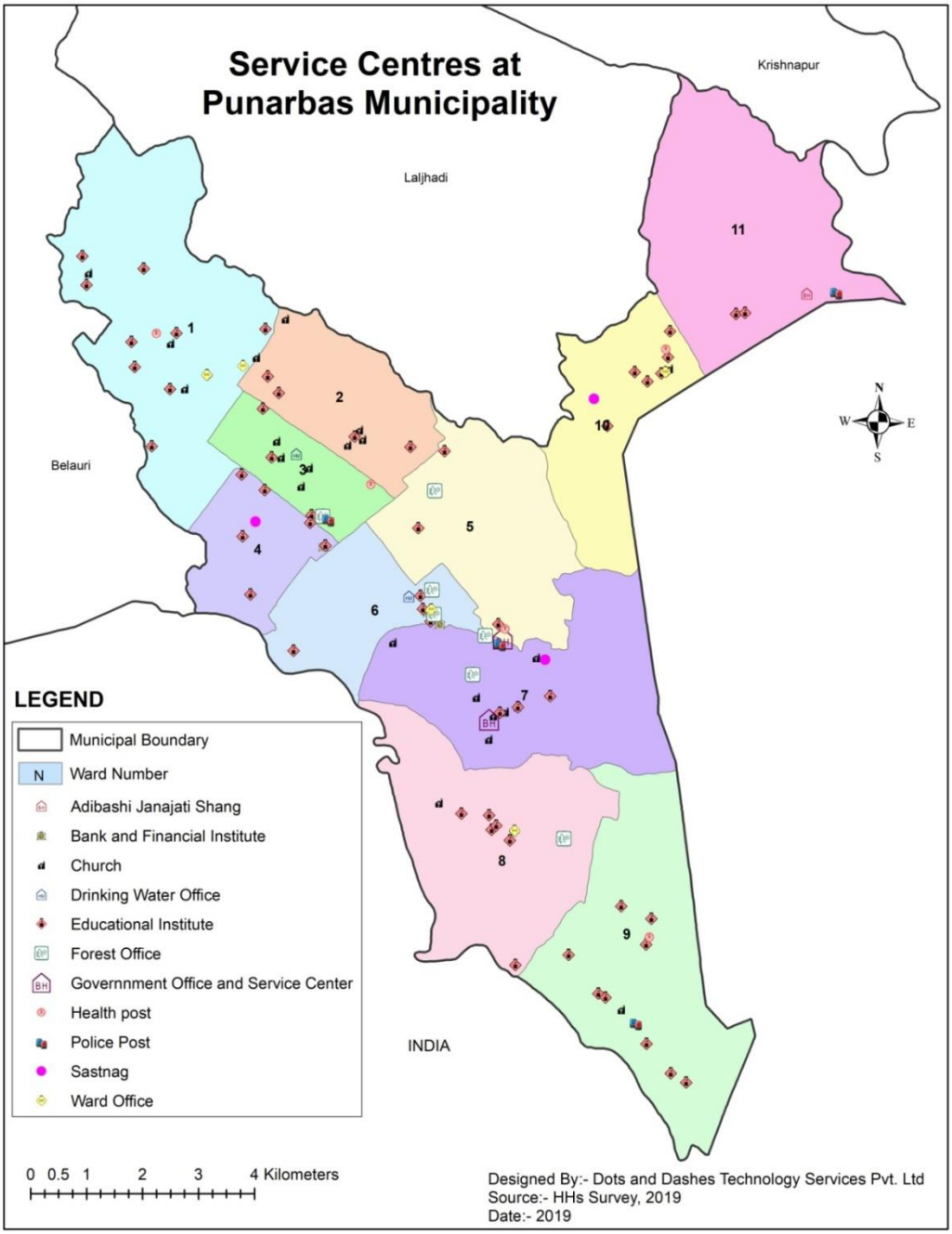

५.१ शैक्षिक तथा मानव संशाधन विकास

५.१.१ पाँच वर्ष र सो भन्दा माथिको शैक्षिक अवस्था

यस नगरपालिकाको शैक्षिक अवस्था हेर्दा पढन र लेख्न नसक्नेको संख्या १५२४० अर्थात २१.६४ प्रतिशत लेख्न नसक्नेको संख्या १४४ अर्थात ०.२० प्रतिशत रहेको छ । आधाभुत तहको संख्या ३९१३७, माविततहको संख्या ११७६३ छ भने उच्च शिक्षा हांसिल गरेको संख्या ४१५० रहेको पाईन्छ ।

तालिका नं. ४५ उमेर अनुसार शैक्षिक अवस्था

वार्ड	पढन लेख्न नसक्ने	लेख्न नसक्ने	आधारभूत तह	प्रवेशिका/ S.E.E.	प्रमाणपत्रतह (दश जोड दुई)	स्नातक उतीर्ण	स्नातकोत्तर उत्तीर्ण	जम्मा
१	१३३१	२	६१९०	९५९	४३३	२९३	१०२	९३१०
२	१७६७	१६	४३९७	७६१	४४२	३२९	१४७	७८५९
३	१७४		१४२८	३८५	३२३	२३३	९८	२६४१
४	१२६६	१८	२८९६	६२८	४६८	१६२	३४	५४७२
५	१४५६	२४	५०३१	८७१	५४६	२१८	१३५	८२८१
६	११३३	६	३४३९	५२६	४५८	२३७	१५६	५९५५
७	११४९	२८	१४६५	३९७	१७६	२२३	९९	३५३७
८	१८६३	११	३२४२	४४८	२३३	३०६	१६६	६२६९
९	२२७४	२६	३२९५	९४४	१४९८	५६७	२४१	८८४५
१०	१२६७	०	३७१६	२९८	१३४	१०२	७८	५५९५
११	१५६०	१३	४०३८	५४७	२८८	१२६	९८	६६७०
जम्मा	१५२४०	१४४	३९१३७	६७६४	४९९९	२७९६	१३५४	७०४३४
प्रतीशत	21.64%	0.20%	55.57%	9.60%	7.10%	3.97%	1.92%	

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण विवरण, २०७५

५.१.२ विद्यालयको विवरण

नेपालको संविधानको भाग ३ को धारा ३१ मा शिक्षा सम्वन्धि हकलाई मौलिक हकको रुपमा राखेको छ र भाग ४ को धारा ५१ को राज्यका नीतिमा पनि शिक्षालाई आधारभुत आवश्यकताको रुपमा वर्गिकरण गरेको छ । यसका साथै दिगो विकास लक्ष्य अन्तर्गत गुणस्तरीय शिक्षालाई लक्ष्य नम्बर ४ मा राखेको छ । नागरिकलाई शिक्षाको अवसर उपलब्ध गराउनका लागी राज्यबाट विभिन्न प्रयासहरु भईरहेका छन् । शिक्षालाई अझै व्यवहारिक तथा सिपमुलक बनाई जिवनोपयोगी बनाउनका लागी संविधानले शैक्षिक क्षेत्रको पूर्वाधार विकास, व्यवस्थापकीय, नीति तथा कार्यक्रम बनाई गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्ने अधिकार स्थानीय तहलाई दिईएको छ । सो अधिकार बमोजिम हाल नगरपालिकाले शिक्षा नीति, कार्यक्रम बनाई कार्यान्वयन गर्दै आईरहेको छ । यस पुनर्वास नगरपालिकामा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्म संचालनमा रहेका सामुदायिक तथा नीजि विद्यालयको विवरण तपशिल बमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ४६ पुनर्वास नगरपालिकामा रहेका शिक्षण संस्थाहरुको विवरण

विवरण	सामुदायिक		निजी विद्यालय	कुल	कैफियत
वालविकास केन्द्र	२०		०	२०	
आधारभुत	१९		२१	४०	
मा. वि.	१३		९	२२	
क्याम्पस	३		०	३	
जम्मा	५५		३०	८५	

कक्षा १ देखि ५ सञ्चालन भएका = ११	सामुदायिक विदद्यालय ३२
कक्षा १ देखि ८ सञ्चालन भएका = ०८	
कक्षा १ देखि १० सञ्चालन भएका = ०६	
कक्षा १ देखि १२ सञ्चालन भएका = ७	

कक्षा १ देखि १२ सञ्चालन भएका = ०२	संस्थागत विद्द्यालय ३०
कक्षा १ देखि १० सञ्चालन भएका = ०४	
कक्षा १ देखि ९ सञ्चालन भएका = ०३	
कक्षा १ देखि ८ सञ्चालन भएका = ०८	
कक्षा १ देखि ७ सञ्चालन भएका = ०५	
कक्षा १ देखि ४ सञ्चालन भएका = ०३	
कक्षा १ देखि ३ सञ्चालन भएका = ०३	
कक्षा १ देखि २ सञ्चालन भएका = ०१	
कक्षा १ देखि १ सञ्चालन भएका = ०१	

स्रोतः शिक्षा शाखा, पुनर्वास नगरपालिका २०७५

५.१.३ तहगह रुपमा शैक्षिक संस्था तथा विद्यालय (सामुदायिक, संस्थागत र विद्यार्थिक विवरण

यस पुनर्वास नगरपालिकामा जम्मा ८५ वटा शैक्षिक संस्थाहरु रहेका छन जसमध्ये वालविकास केन्द्र २०, आधारभूततह ४०, माविततह २२ र क्याम्पस ३ रहेका छन । सामुदायिक तथा संस्थागतको अवस्था हेर्दा ४० वटा आधारभुत विद्यालय र २२ माध्यमिक विद्यालय गरेर जम्मा ३२ वटा सामुदायिक विद्यालयहरु र ३० वटा नीजि विद्यालयहरु रहेका छन् । साथै तनिवटा क्याम्पसहरुपनि संचालनमा रहेका छन् ।

तालिका नं. ४७ तगहत विद्यालयको विवरण

पुनर्वास नगरपालिका अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुको बिबरण							
क्र.सं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	हाल संचालित कक्षा	प्र.अ.को नाम	प्र.अको सम्पर्क नं.	विद्यालयको सम्पर्क नं.	खाता नं.
१	पुनर्वास जनता मा.वि.	त्रिभुवनस्ती-६	कक्षा १-१२	मान वहादुर तामाङ	९८४८८२६१३८	०९९-५६०१०२	३८८०
२	वागीश्वरी मा.वि	पृथ्वीवस्ती-८	कक्षा १-१२	दोजराज घिमिरे	९८४८७५३०८३	०९९-६२१०५१	३८८२
३	राष्ट्रिय मा.वि.	अमरवस्ती-११	कक्षा १-१०	नवराज पाण्डेय	९८४८८८२२८४		३८८६
४	विजय मा.वि.	भिमविकासवस्ती-१०	कक्षा १-१२	भवानीदत्त अवस्थी	९८२४६३१०३४		३८८८
५	गौरीशंकर मा.वि.	भानुवस्ती-५	कक्षा १-१२	लोक वहादुर थापा	९८४८७४५०८१	०९९-५६०१४८	३८९५
६	वाल वागीश्वरी मा.वि.	बुद्धवस्ती-७	कक्षा १-१०	राजेन्द्र वराल	९८५८४२५१९६		३८९६
७	राष्ट्रिय मा.वि.	विचफांटा-९	कक्षा १-१०	लोक वहादुर क्षेत्री	९८०६४२०८७२		३८९८
८	सरस्वती मा.वि.	मोतिवस्ती-२	कक्षा १-१२	भीमलाल तामाङ	९८०६४३१६९५		३८९९
९	जिवनज्योति मा.वि.	त्रिभुवनस्ती-६	कक्षा १-१०	भरत कुमार बस्नेत	९८४८७८४८७८		३९०४
१०	जनकल्याण मा.वि.	आई.वी.आर.डी.३	कक्षा १-१२	राम नारायण कंडेल	९८५८७५०९१०		३९१७
११	दुर्गा मा.वि.	जनकवस्ती-४	कक्षा १-१२	विनोद चन्द	९८१२५००६६६		३९१०
१२	शान्ती मा.वि.	अंशुवर्मावस्ती-२	कक्षा १-१०	राजेन्द्र रोकाया	९८०६४८८४८१		३९६७
१३	रामबुद्ध मा.वि.पुरैना	पुरैना-१	कक्षा १-१०	कृष्ण वहादुर कुवंर	९८०६४२४३०३		३९१९
१४	सरस्वती आ.वि.	ढक्का-१	कक्षा १-८	लाल वहादुर शाही	९८०६४६३१३३		१३३५
१५	चन्द्रवाल आ.वि.	सिमरी-५	कक्षा १-८	कृष्णहरि पण्डित	९८४८७७७७७५		३९०५
१६	सरस्वती आ.वि.	खड्डा-८	कक्षा १-५	धन वहादुर क्षेत्री	९७४९५३००१९	९९५६००९५	३९०७
१७	महाकाली आ.वि.	कोटीहोम-४	कक्षा १-५	खडानन्द सुबेदी	९७४९००३५५५		३९०९
१८	जिवनशक्ती आ.वि.	सितावस्ती-९	कक्षा १-८	आनन्द सिंह क्षेत्री	९८१८४४१३२१		३९१३
१९	राष्ट्रिय आ.वि.	परासन-७	कक्षा १-५	चन्द्र वहादुर थापा	९८१२६००२२६		४००७
२०	ऐश्वर्य आ.वि.	अमरैया-१	कक्षा १-८	यज्ञ वहादुर कोईराला	९८०९४८३०८५		३९५६
२१	जनशक्ती आ.वि.	बलभद्रवस्ती-२	कक्षा १-८	टेक वहादुर वि.क.	९८०५७७८६६३		३९६९
२२	मालिका आ.वि.	महेन्द्रवस्ती-१	कक्षा १-८	केदार भण्डारी	९८०६४२४७३७		३९६५
२३	अरनिको आ.वि.	अरनिकोवस्ती-२	कक्षा १-८	अम्मर राज हड्खले	९८०५४६१७४०		३९७३

२४	गोरखा आ.वि.	रामवस्ती-३	कक्षा १-८	श्रीमाया गुरूङ	९८१०६७७७९०		३९७५
२५	मदन आश्रित स्मृति आ.वि.	मदनटोल-५	कक्षा १-६	दल वहादुर रोकाया	९८४८६६४४०४		३९९९
२६	कृष्ण आ.वि.	कंकड-८	कक्षा १-५	मिन वहादुर गुरूङ	९८४८७५३०१०		४२८०
२७	नवदुर्गा आ.वि.	मोतियाफांटा-८	कक्षा १-५	लक्ष्मी ढुङ्गाना	९८६९५६३६६२		४४५८
२८	दिपशिखर आ.वि.	विचफांटा-९	कक्षा १-५	ईश्वरा पाण्डे	९८०४६५०९६९		४४१९
२९	वालजागृति आ.वि.	त्रिभुवनस्ती-६	कक्षा १-५	रत्न वहादुर वि.क.	९८१०६१३२२९		४६९३
३०	नमुना रामजी आ.वि.	जनकवस्ती-४	कक्षा १-५	कुसुम न्यौपाने	९८४८७८००३		४७०६
३१	अलंकार आ.वि.	विकासवस्ती-१०	कक्षा १-५	राम वहादुर राना	९८१२७४४९३७		४३१५
३२	पशुपति आ.वि.	भिमवस्ती-१०	कक्षा १-५	कविन्द्र विष्ट	९८१४६१९९०२		४७०५
जम्मा सामुदायिक विद्यालय संख्या ३२							
	कक्षा १ देखि ५ सञ्चालन भएका = ११						
	कक्षा १ देखि ८ सञ्चालन भएका = ०८						
	कक्षा १ देखि १० सञ्चालन भएका = ०६						
	कक्षा १ देखि १२ सञ्चालन भएका = ०७						

सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थि विवरण २०७५

क्र.सं.	विद्यालयको नाम र विद्यालय कोड	तह	सञ्चालित कक्षा	ठेगाना न.पा./गा.पा	वार्ड नं.	विद्यार्थी विवरण
१	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय ढक्का	आधारभूत	१-८	पुनर्वास	१	३८७
२	श्री मालिकाआधारभूत विद्यालय	आधारभूत	१-८	पुनर्वास	१	११६
३	श्री जनशक्ति आधारभूत विद्यालय	आधारभूत	१-८	पुनर्वास	१	४२३
४	श्री ऐश्वर्य आधारभूत विद्यालय	आधारभूत	१-८	पुनर्वास	२	३५४
५	श्री अरनिको आधारभूत विद्यालय	आधारभूत	१-८	पुनर्वास	२	१०३
६	श्री गोरखा आधारभूत विद्यालय	आधारभूत	१-८	पुनर्वास	३	८७
७	श्री राम बुद्ध मा.वि.	मा.वि.	१-१०	पुनर्वास	१	२९९
८	श्री जनकल्याण मा.वि.	मा.वि.	१-१२	पुनर्वास	३	४९४
९	श्री शान्ति मा.वि.	मा.वि.	१-१०	पुनर्वास	१	१५९
१०	श्री सरस्वती मा.वि. मोती बस्ती	मा.वि.	१-१२	पुनर्वास	२	२९६
११	श्री पुनर्वास जन्ता मा.वि.	मा.वि.	१-१२	पुनर्वास	६	७०८
१२	श्री जिवन ज्योती मा.वि.	मा.वि.	१-१०	पुनर्वास	६	५५३
१३	श्री वाल जागृती आधारभूत वि.	आधारभूत	१-५	पुनर्वास	६	१२३
१४	श्री विजय मा.वि विकास बस्ती	मा.वि.	१-१२	पुनर्वास	१०	७८७
१५	श्री राष्टिय मा.वि. अमरवस्ती	मा.वि.	१-१०	पुनर्वास	११	७५५

१६	श्री अलंकार आधारभूत विद्यालय	आधारभूत	१–५	पुनर्वास	१०	१३७
१७	श्री पशुपति आधारभूत विद्यालय	आधारभूत	१–५	पुनर्वास	१०	१४६
१८	श्री वागेश्वरी मा.वि.	मा.वि.	१–१२	पुनर्वास	६	७८९
१९	श्री वाल वागेश्वरी मा.वि.	मा.वि.	१–१०	पुनर्वास	५	३०१
२०	श्री राष्टिय मा.वि.परासन	मा.वि.	१–१०	पुनर्वास	९	५१४
२१	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय	आधारभूत	१–५	पुनर्वास	९	९५
२२	श्री मदनआश्रीत आधारभूत विद्यालय	आधारभूत	१–५	पुनर्वास	५	३२५
२३	श्री दिप सिखर आधारभूत विद्यालय	आधारभूत	१–५	पुनर्वास	९	१७३
२४	श्री कृष्ण आधारभूत विद्यालय	आधारभूत	१–५	पुनर्वास	८	१०७
२५	श्री नव दुर्गा आधारभूत विद्यालय	आधारभूत	१–५	पुनर्वास	८	१२३
२६	श्री चन्द्रवाल आधारभूत विद्यालय	आधारभूत	१–८	पुनर्वास	५	३०२
२७	श्री गौरीशंकर मा.वि.	मा.वि.	१–१२	पुनर्वास	५	५४५
२८	श्री दुर्गा मा.वि.जनक बस्ती	मा.वि.	१–१२	पुनर्वास	४	६३८
२९	श्री नमुना आधारभूत विद्यालय	आधारभूत	१–५	पुनर्वास	४	१८२
३०	श्री महाकाली आधारभूत विद्यालय	आधारभूत	१–५	पुनर्वास	४	३७
३१	श्री जिवन शक्ति आधारभूत विद्यालय	आधारभूत	१–८	पुनर्वास	३	५००
३२	श्री राष्टिय आधारभूत विद्यालय	आधारभूत	१–७	पुनर्वास	७	२७४
	जम्मा					**१०८३२**

५.१.४. वालविकास केन्द्रको विवरण

तालिका नं. ४८ वालविकास केन्द्रको विवरण

वडा न.	बालविकास केन्द्रको जम्मा संख्या	भर्ना भएका बालबालिका संख्या		जम्मा
		बालक	बालिका	
१	१	९	११	२०
२	६	१००	६७	१६७
३	४	२३	१९	४२
४	३	२६४	२१६	४८०
५	०	०	०	०
६		७	१५	२२
७	१	२६	२६	५२
८				०

९				०
१०	३	२६४	१९५	४५९
११	२	१४	२५	३९
जम्मा	२०	७०७	५७४	१२८१

५.१.६ नीजि विद्यालयको विवरण

तालिका नं. ४९ पुनर्वास नगरपालिका अन्तर्गत रहेका संस्थागत विद्यालयहरुको बिबरण

शैक्षिक सत्र २०७५ सम्म						
क्र.सं.	विद्यालयको नाम	ठेगाना	अनुमति प्राप्त कक्षा	प्र.अ.को नाम	प्र.अको सम्पर्क नं.	विद्यालय को सम्पर्क नं.
१	युगज्योति एकाडेमी	त्रिभुवनस्ती-६	कक्षा १-१२	खेमराज श्रेष्ठ	९७४९५०४९८७	९९५६००९३
२	सिद्धार्थ पब्लिक स्कुल	त्रिभुवनस्ती-६	कक्षा १-१२	संजय थापा	९८४८६६४४५०	
३	भानु मेमोरियल ई.बो.	त्रिभुवनस्ती-६	कक्षा १-१०	नरेन्द्र प्रसाद गौतम	९८४८८२२०९४	
४	ए.जि.ई.बो.	मोतिवस्ती-२	कक्षा १-10	ढक वहादुर तामाङ	९८०५७८८१११	
५	नन्दी नारायण किण्डर गार्टेन	त्रिभुवनस्ती-६	कक्षा १-10	खगेन्द्र जोशी	९८४८७०३७४२	
६	वाल रूपान्तर ई.बो.	जनकवस्ती-४	कक्षा १-10	बालकृष्ण ढकाल	९८५८७५०१२७	
७	दुर्गा वाल विद्या मन्दिर	भिमवस्ती-१०	कक्षा १-९	कर्ण व.खड्का	९८५८७५००८१	
८	अरेण्ट ई.बो.	पृथ्वीवस्ती-८	कक्षा १-९	राजेन्द्र प्रसाद अधिकारी	९८०६४४४३२२	
९	खप्तड ई.बो.	त्रिभुवनस्ती-६	कक्षा १-९	भिम कुमार श्रेष्ठ	९८४१७२१६५९	
१०	प्रिती गार्डन ई.बो.	विचफांटा-९	कक्षा १-८	हेम ब साउंद	९८०६४७३३५२	
११	ए.जि.ई.बो.	भिमवस्ती-१०	कक्षा १-८	जोखन चौधरी	९८०४६८१९०४	
१२	ब्राईट विचफांटा ई.बो.	विचफांटा-९	कक्षा १-८	ईश्वर बुढा	९८५८४२३७३५	
१३	आदर्श ई.स्कुल	भिमवस्ती-१०	कक्षा १-८	नरेन्द्र सुनार	९८४८४८४०५०	
१४	सिद्धानाथ विद्द्या निकेतन	पु.न.पा.२	कक्षा १-८	पुस्कर सुनार	९८०६४६५९६४	
१५	नवयुग विद्या निकेतन	पु.न.पा.१	कक्षा १-८	सितल खरेल		
१६	रि-टच ई.बो.	पु.न.पा.१	कक्षा १-८	दिनेश गैरे	९८०६४२४२१६	
१७	ब्रिलेन्ट ई.स्कुल	पु.न.पा.१	कक्षा १-८	आर.पी.सार्की	९८०६४२९९६१	
१८	सितावस्ति पब्लिक स्कुल	सितावस्ती-९	कक्षा १-७	चन्द्र सिंह वोगटी	९८६८४६८७३८	
१९	ए.जि.ई.बो.	बुद्धवस्ती-७	कक्षा १-७	विदुर राना	९८११६३३३४९	
२०	पशुपति शिक्षा मन्दिर	अमरवस्ती-११	कक्षा १-७	राज कुमार चौधरी	९८१५६९५०४२	

२१	न्यु ब्लुम फिल्ड एकाडेमी	पु.न.पा.१	कक्षा १-७	भजनु राना	९०९४१५७१३	
२२	कञ्चन पब्लिक स्कुल	अमरवस्ती-११	कक्षा १-७	सुरेश अधिकारी	९८१३२६०४०८	
२३	फारवेस्ट पब्लिक स्कुल	पु.न.पा.१	कक्षा १-४	राम ओली	९८४८८२०९५२	
२४	पपुलर ई.बो.	भिमवस्ती-१०	कक्षा १-४	तेज प्रसाद उपाध्याय	९८४८६३४५३८	
२५	अलंकार पब्लिक स्कुल	पृथ्वीवस्ती-८	कक्षा १-४	पुष्पराज ओझा	९८०६४६३६०६	
२६	समशिक्षा ईन्टरनेशनल	पृथ्वीवस्ती-८	कक्षा १-३	लाल प्रसाद घिमिरे	९८१२७४४५७९	
२७	माधवी ई.बो.	सितावस्ती-९	कक्षा १-३	ईश्वर वि.क.	९८४८८८२२४२	
२८	पुनर्वास पब्लिक स्कुल	पु.न.पा.६	कक्षा १-३	हेम वहादुर थापा	९७४९५०६२७३	
२९	बुद्ध शान्ती बौद्ध पाठशाला	जनकवस्ती-४	कक्षा १-२	माधव कुमार रोक्का	९८१५६००१३८	
३०	भैरव विद्या निकेतन	पु न पा २	कक्षा १			
कक्षा १ देखि १२ सञ्चालन भएका = ०२						
कक्षा १ देखि १० सञ्चालन भएका = ०४						
कक्षा १ देखि ९ सञ्चालन भएका = ०३						
कक्षा १ देखि ८ सञ्चालन भएका = ०८						
कक्षा १ देखि ७ सञ्चालन भएका = ०५						
कक्षा १ देखि ४ सञ्चालन भएका = ०३						
कक्षा १ देखि ३ सञ्चालन भएका = ०३						
कक्षा १ देखि २ सञ्चालन भएका = ०१						
कक्षा १ देखि १ सञ्चालन भएका = ०१						
जम्मा सामुदायिक विद्यालय संख्या ३०						

तालिका नं. ५० नगरपालिकामा रहेका क्याम्पसहरुको विवरण

क.सं	उ.मा.वि, कलेजको नाम	ठेगाना	संचालित कार्यक्रम तथा तह	विद्यार्थि संख्या
क.	अप्राविधिक			
	सरस्वती उच्च मा.बि.	वडा न. २		३५१
	श्री जनकल्याण उ.मा.बि.	आई.बि.आर.डी. ३		४७६
	पुनर्वास बहुमुखी क्याम्पस	वडा न.६		
ख.	प्राविधिक			

५.१.४ शिक्षकहरुको विवरण

यस नगरपालिकामा रहेका ३द्द वटा सामुदायिक विद्यालयहरुमा जम्मा १७८७ जना शिक्षक/शिक्षिकाहरु अध्यापन गराईरहेका छन् । त्यस्तै ३२ जना कार्यालय सहयोगी तथा १२ जना लेखा सहयोगी कार्यारत रहेको देखिन्छ । जसमा स्वीकृत दरवन्दीमा स्थायी १०९, अस्थायी ३७ रहेका छन भने, राहतमा ७५, अनुदानमा १२ जना शिक्षण गरिरहेका छन । वालविकास तर्फ ५५ जना सहजकर्ता र अनौपचारिक तर्फ २ जना कार्यरत रहेको देखिन्छ । लिंगका आधारमा शिक्षक संख्या हेर्ने हो भने स्वीकृत दरवन्दी स्थायी तर्फ पुरुषको संख्या वढी छ भने महिलाको अनुदान तर्फ वालविकासमा पढाउनेको संख्या अधिक छ । यस तथ्यांकले अझै महिलाहरुको संख्या स्वीकृत दरवन्दी तर्फ र औपचारिक शिक्षामा कम भएको देखिन्छ । यसका लागी नरपालिकाले पनि शिक्षक सेवा आयोगका कक्षा संचालन मार्फत महिलाहरुलाई शिक्षक सेवाका लागी प्रेरित गर्नुपर्ने देखिन्छ । शिक्षक/शिक्षिकाको तहगत विवरण तलको तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं.५१ सामुदायिक विद्यालयमा रहेका शिक्षक/शिक्षिकाहरुको विवरण

शैक्षिक सत्र २०७५						
क्र स	**विद्यालयको नाम**	**शिक्षकको नाम थर**	**संकेत न**	**नियुक्तीको किसिम**	**तह**	**श्रेणी**
१	श्री बाल जागृती आधारभूत विद्यालय त्रिभुवनबस्ती	रत्न बहादुर विक	१३०७५१	स्थायी	प्रावि	तृतिय
		मिठी विक		राहत	प्रावि	–
		दान बहादुर विक		राहत	प्रावि	–
		गंगा शर्मा		सहजकर्ता	बालविकास	–
		फुल कुमारी सुनार		सहजकर्ता	बालविकास	–
		तुल्सी सार्की		का स		–
						–
२	श्री ऐश्वर्य आधारभूत विद्यालय अमरैया	यज्ञ बहादुर कोइराला	३१०६८	स्थायी	प्रावि	–
		इश्वरी प्रसाद ढकाल	३१०५९	स्थायी	प्रावि	–
		गौरीलाल सिकर्मी	३०६१८	स्थायी	प्रावि	–
		कृष्ण बहादुर तामांग		अस्थायी	प्रावि	–
		रामप्रकाश राना		राहत	प्रावि	–
		टेकराज जोशी रामसिह राना	सयुक्त	राहत	प्रावि	–

		जानकी जोशी		सहजकर्ता	बालविकास	–
		टेक बहादुर चौधरी		का स		–
	जम्मा					
३	श्री जनशक्ती आधारभूत विद्यालय बीरबलभद्रबस्ती	टेक बहादुर विश्वकर्मा		स्थायी	प्रावि	–
		कृष्णराज पन्त		स्थायी	प्रावि	–
		शम्शेर बहादुर तामांग		अस्थायी	प्रावि	–
		सुनिता तामांग		अस्थायी	प्रावि	–
		लाल बहादुर मगर		अस्थायी	प्रावि	–
		राममाया तामांग		सहजकर्ता	बालविकास	–
		सानुमाया तामांग		सहजकर्ता	बालविकास	–
		सावित्री विश्वकर्मा		सहजकर्ता	बालविकास	–
		बीर बहादुर सार्की		का स		–
	जम्मा					–
४	श्री दुर्गा मा वि जनकबस्ती	सूर्यभक्त पौडेल		अनुदान	उमावि	–
		सन्तोषभक्त पौडेल		अनुदान	उमावि	–
		इन्द्रजीत अधिकारी		राहत	मावि	–
		अम्विकाप्रसाद खतिवडा		राहत	मावि	–
		धनबीर तामांग		राहत	मावि	–
		राजुप्रसाद पौडेल		राहत	मावि	–
		बासुदेव जीसी		स्थायी	निमावि	–
		विनोद चन्द		स्थायी	निमावि	–
		कैलासचन्द्र तिवारी		स्थायी	निमावि	–
		गीरीराज अर्याल		स्थायी	प्रावि	–
		मोहनकृष्ण गौतम		स्थायी	प्रावि	–
		मनिराम आचार्य		स्थायी	प्रावि	–
		धनमाया सिंह		स्थायी	प्रावि	–
		कर्ण बहादुर चन्द		स्थायी	प्रावि	–

		रुकमाया भुजेल		सहजकर्ता	बालविकास	–
		विष्णु पौडेल		सहजकर्ता	बालविकास	–
		सान्त कुमार मगर		करार	लेखा सहायक	–
		रामचन्द्र भट्टराइ		करार	कास	–
	जम्मा					–
५	श्री सरस्वती माध्यमिक विद्यालय मोतीबस्ती	जय बहादुर चन्द		अनुदान	उमावि	–
		बीर बहादुर चन्द		अनुदान	उमावि	–
		टंकराज पन्त		स्थायी	मावि	–
		शिव बहादुर पाण्डे		राहत	मावि	–
		हेमलता भण्डारी		राहत	मावि	–
		धनुमाया ओली कार्की		राहत	मावि	–
		भीमलाल तामांग		स्थायी	निमावि	–
		महावीर चन्द		स्थायी	निमावि	–
		नरेश भुल		स्थायी	निमावि	–
		बुद्धि बहादुर तामांग		अस्थायी	निमावि	–
		रघुनाथ चौधरी		स्थायी	प्रावि	–
		छत्र बहादुर विक		स्थायी	प्रावि	–
		बीर बहादुर महरा		स्थायी	प्रावि	–
		तारा अधिकारी		राहत	प्रावि	–
		गिता तिवारी		सहजकर्ता	बालविकास	–
		दिपक सार्की		करार	लेखा सहायक	–
		गुरीलाल चौधरी		करार	का स	–
	जम्मा					–
६	श्री गौरीशंकर मावि भानुबस्ती	कर्ण बहादुर भण्डारी		अनुदान	उमावि	–
		रमेश खाती		अनुदान	उमावि	–
		रेखा थापा		राहत	मावि	–
		गणेश थापा		राहत	मावि	–

		शान्ती दाहाल		राहत	मावि	–
		रोम बहादुर शाही		राहत	मावि	–
		लोक बहादुर थापा		स्थायी	निमावि	–
		देवराज भट्ट		स्थायी	निमावि	–
		गोविन्द प्रसाद काफ्ले		स्थायी	निमावि	–
		धन बहादुर थापा		अस्थायी	निमावि	–
		नन्दराज उपाध्याय		स्थायी	प्रावि	–
		विष्णु प्रसाद तिमिल्सिना		स्थायी	प्रावि	–
		दिर्घराज घिमिरे		स्थायी	प्रावि	–
		दुर्गा नेपाल		स्थायी	प्रावि	–
		एकनारायण पोखेल		स्थायी	प्रावि	–
		भक्त बहादुर रोकाया		स्थायी	प्रावि	–
		राम बहादुर सिंह		राहत	प्रावि	–
		भवानी दाहाल		सहजकर्ता	बालविकास	–
		कोपिला विक		सहजकर्ता	बालविकास	–
		गजेन्द्रकेशरी अधिकारी		करार	लेखा सहायक	–
		धन बहादुर पुजारा		करार	का स	–
	जम्मा					
७	श्री शान्ती मावि अंशुबर्माबस्ती	होमा सुवेदी		स्थायी	मा वि	–
		किशनसिंह खत्री		राहत	निमावि	–
		लक्ष्मी प्रसाद सुवेदी		राहत	निमावि	–
		बीर बहादुर विष्ट		राहत	निमावि	–
		राजेन्द्र ब रोकाया		स्थायी	प्रा वि	–
		बीर बहादुर गुरुंग		अस्थायी	प्रा वि	–
		सूर्य बहादुर तामांग		अस्थायी	प्रा वि	–
		राजेन्द्र कुमार वड		राहत	प्रा वि	–
		सीता मोक्तान		सहजकर्ता	बालविकास	–

		श्यामलाल चौधरी		करार	लेखा सहायक	–
		अक्कल बहादुर तामांग		करार	का स	–
	जम्मा					–
८	श्री चन्द्रवाल आधारभूत विद्यालय सीमरी	कृष्णहरी पण्डित		स्थायी	प्रावि	–
		अम्मर ब क्षेत्री		स्थायी	प्रावि	–
		बीर बहादुर गुरुंग		स्थायी	प्रावि	–
		गणेश शाहु		स्थायी	प्रावि	–
		मीना पण्डीत		अस्थायी	प्रावि	–
		धौल बहादुर रोकाया		राहत	प्रावि	–
		कल्पना राना		सहजकर्ता	बालविकास	–
		हर्क बहादुर थापा		करार	कास	–
	जम्मा					–
९	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय ढक्का	लाल बहादुर शाही		स्थायी	प्रावि	–
		रुक्मणी थापा		अस्थायी	प्रावि	–
		शेर ब बम		अस्थायी	प्रावि	–
		बेलु भट्ट		राहत	प्रावि	–
		भक्त बहादुर बोहरा		राहत	प्रावि	–
		गीता शर्मा गौतम		राहत	प्रावि	–
		ज्योती राना		सहजकर्ता	बालविकास	–
		विपना मिश्र		सहजकर्ता	बालविकास	–
		खडक ब ऐर		करार	कास	–
	जम्मा					–
१०	श्री नवदुर्गा आधारभूत विद्यालय मोतियाफाटा	लक्ष्मी ढुंगाना		राहत	प्रावि	–
		काशीराम ओझा		अस्थायी	प्रावि	–
		उमा नेपाली		अस्थायी	प्रावि	–
		टीका सुवेदी		सहजकर्ता	बालविकास	–
		हेमा बुढा काण्डपाल	नया नियुक्ती	करार	कास	–

११	श्री विजय मावि भिमविकासबस्ती	लक्ष्मी उप्रेती		अनुदान	उमावि	–
		दीपा बोहरा		अनुदान	उमावि	–
		निर्मल सुवेदी		राहत	मावि	–
		तोयनाथ उप्रेती		राहत	मावि	–
		राजेन्द्र जेठारा		राहत	मावि	–
		भानदेव जोशी		राहत	मावि	–
		भवानीदत्त अवस्थी		स्थायी	निमावि	–
		मणिरत्न अवस्थी		स्थायी	निमावि	–
		लोहीत भट्टराइ		स्थायी	निमावि	–
		द्रोपती भट्ट		स्थायी	निमावि	–
		घनश्याम विक		स्थायी	प्रावि	–
		विमल नेपाली		स्थायी	प्रावि	–
		शेर बहादुर विक		स्थायी	प्रावि	–
		टेक बहादुर विक		स्थायी	प्रावि	–
		भैरव भण्डारी		अस्थायी	प्रावि	–
		दुर्गा जोशी		सहजकर्ता	बालविकास	–
		हिरा बोहरा		सहजकर्ता	बालविकास	–
		टेक बहादुर विष्ट		करार	लेखा सहायक	–
		कालीचरण चौधरी		करार	कास	–
	जम्मा					
१२	श्री महाकाली आधारभूत विद्यालय कोटीहोम	खडानन्द सुवेदी		स्थायी	प्रावि	–
		रामरतन पञ्जीयार		स्थायी	प्रावि	–
		तालावती पौडेल		सहजकर्ता	बालविकास	–
		पार्वती पुडासैनी		करार	कास	–
१३	श्री जीवनज्योती माध्यमिक विद्यालय	भरतकुमार बस्नेत	३११६६	स्थायी	प्रावि	–

		राम प्रसाद सुवेदी	१३३६८६	स्थायी	प्रावि	–
		सेते विश्वकर्मा	१३१७३३	स्थायी	प्रावि	–
		विजया श्रेष्ठ	१३३६८५	स्थायी	प्रावि	–
		पार्वती शर्मा बराल	१५४०६७	स्थायी	प्रावि	–
		चन्द्र प्रसाद ढकाल		राहत	निमावि	–
		एकदेब जैसी		राहत	निमावि	–
		नवराज ओझा		राहत	निमावि	–
		मान बहादुर बोगटी		राहत	प्रावि	–
		युवराज सुयल		राहत	प्रावि	–
		बसुन्धरा शर्मा		सहजकर्ता	बालविकास	–
		शान्ती क्षेत्री		सहजकर्ता	बालविकास	–
		कालिका प्रसाद ढकाल		करार	लेखा सहायक	–
		सूर्य ब बस्नेत		करार	कास	–
१४	श्री मालिका आधारभूत विद्यालय महेन्द्रबस्ती	केदार बहादुर भण्डारी		स्थायी	प्रावि	–
		विष्णु ब शाही		स्थायी	प्रावि	–
		भोगेन्द्र पाण्डे		स्थायी	प्रावि	–
		देवनारायण सिंह		स्थायी	प्रावि	–
		दिलराज गिरी		राहत	प्रावि	–
		चन्द्रा खड्का		सहजकर्ता	बालविकास	–
		विस्ना भट्ट		करार	कास	–
१५	श्री रामबुद्ध माध्यमिक विद्यालय पुरैना	कृष्ण बहादुर कुवर	५७३१८	स्थायी	प्रावि	–
		लोकेन्द्र बहादुर खडायत	३०९८३	स्थायी	प्रावि	–
		सुरत बहादुर बोहरा	३०९६०	स्थायी	प्रावि	–
		रामकिशन राना	१५३६०९	स्थायी	प्रावि	–
		सुशिला सिह	–	अस्थायी	प्रावि	–

		धर्मराज जोशी	–	राहत	मावि	–
		धौलसिह जागरी	–	राहत	निमावि	–
		जय बहादुर मडै		राहत	निमावि	–
		शालिकराम खराल		राहत	निमावि	–
		भिमसेन राना		राहत	प्रावि	–
		उर्मिला खडायत		सहजकर्ता	बालविकास	–
		लोकराज जोशी		करार	लेखा सहयोगि	–
		रतन गिरी		करार	कास	–
१६	श्री जीवनशक्ती आधारभूत विद्यालय सीताबस्ती	आनन्दसिह क्षेत्री		स्थायी	प्रावि	दितिय
		कृष्ण बहादुर खत्री		स्थायी	प्रावि	दितिय
		लता देवि शर्मा		अस्थायी	प्रावि	–
		प्रयागराज शर्मा		अस्थायी	प्रावि	–
		भागरथि विष्ट		राहत	प्रावि	–
		रण बहादुर खाती		राहत	प्रावि	–
		गोपाल साउद		सहजकर्ता	बालविकास	–
		लक्ष्मी केशी		सहजकर्ता	बालविकास	–
		हरिनादेवि साउद		करार	कास	–
१७	श्री दिपशिखर आधारभूत विद्यालय विचफाटा	काली नेपाली	–	राहत	प्रावि	–
		कर्ण बहादुर मगर	–	राहत	प्रावि	–
		इश्वरा पाण्डे	–	सहजकर्ता	बालविकास	–
		बशन्ती सुनार	–	सहजकर्ता	बालविकास	–
		इन्द्रकला सुनार	–	करार	कास	–
१८	श्री अलंकार आधारभूत विद्यालय विकासबस्ती	राम बहादुर राना	३०९६९	स्थायी	प्रावि	दितिय
		भागरथी राना	१०७१२८	स्थायी	प्रावि	तृतिय

		विमला अर्याल	–	राहत	प्रावि	–
		रेश्मा राना	–	राहत	प्रावि	–
		वविता बडायक	–	सहजकर्ता	बालविकास	–
		अनिता कुमारी राना		सहजकर्ता	बालविकास	
		रामदुलारी राना	–	करार	कास	–
						–
१९	श्री राष्टिय आधारभूत विद्यालय परासन	चन्द्र बहादुर थापा		स्थायी	प्रावि	तृतिय
		सम्झना राज भणडारी		राहत	प्रावि	–
		कर्मराज राना		राहत	प्रावि	–
		रामफल राना		राहत	प्रावि	–
		संगिता राना		सहजकर्ता	बालविकास	–
		नारायण राना		करार	कास	–
२०	श्री पशुपती आधारभूत विद्यालय भिमबस्ती	उदयसिंह झुकाल		स्थायी	प्रावि	दितिय
		टेक बहादुर शाह		स्थायी	प्रावि	दितिय
		राम प्रसाद पोखेल		स्थायी	प्रावि	दितिय
		विमला जोशी		सहजकर्ता	बालविकास	–
		विनिता शाह		सहजकर्ता	बालविकास	–
		फुलराम चौधरी		करार	कास	–
२१	श्री जनकल्याण माध्यमिक विद्यालय आइबीआरडी	रामनारायण कडेल	३०५५२	स्थायी	प्रावि	दितिय
		गणेश बहादुर खडका		स्थायी	प्रावि	दितिय
		धनमाया गुरुंग	१०७०७४	स्थायी	प्रावि	तृतिय
		लालमाया तामांग		अस्थायी	प्रावि	–
		विष्णुराज घिमिरे		राहत	प्रावि	–
		गोमती ठाकुर	३६६२२	स्थायी	निमावि	दितिय
		खगराज कडेल	१५५२७९	स्थायी	निमावि	–
		लिला कुवर		राहत	निमावि	–

		सुनिल कुमार लो		राहत	मावि	–
		मायादेवी पौडैल		राहत	मावि	–
		प्रकाश जोशी		राहत	मावि	–
		विनोद कुमार जोशी		अनुदान	उमावि	–
		नवराज थापा		अनुदान	उमावि	–
		संगिता मल्ल		सहजकर्ता	बालविकास	–
		चाहना पंगाली		सहजकर्ता	अनौपचारिक	–
		रेवती ढकाल		सहजकर्ता	अनौपचारिक	–
		युवराज मगर		करार	लेखा सहयोगी	–
		महादेव भुषाल		करार	कास	–
२२	श्री बागेश्वरी मा वि पृथ्वीबस्ती	डिल्ली प्रसाद शर्मा		स्थायी	निमावि	तृतिय
		डम्मर बहादुर दाहाल		अस्थायी	निमावि	–
		राजकुमार अधिकारी		अस्थायी	निमावि	–
		तारा क्षेत्री		राहत	निमावि	–
		कर्ण बहादुर विष्ट		स्थायी	प्रावि	प्रथम
		राजेन्द्र कुमार श्रेष्ठ		स्थायी	प्रावि	दितिय
		शेर बहादुर विष्ट		स्थायी	प्रावि	दितिय
		नारायण प्रसाद पौडेल		स्थायी	प्रावि	दितिय
		चण्डी प्रसाद सुवेदी		स्थायी	प्रावि	तृतिय
		दोजराज घिमिरे		स्थायी	मावि	दितिय
		गंगा ठाकुर (बम)		स्थायी	मावि	तृतिय
		गगन बहादुर साउद		अनुदान	उमावि	–
		अजय शर्मा		अनुदान	उमावि	–
		राजु थापा		राहत	मावि	–
		छविलाल भट्टराइ		राहत	मावि	–
		उषा विक		सहजकर्ता	बालविकास	–

		गंगा बुढा		सहजकर्ता	बालविकास	–
		दामोदर प्रसाद सुवेदी		करार	लेखा सहयोगी	–
		जीत बहादुर रानाभाट		करार	कास	–
२३	श्री सरस्वती आधारभूत विद्यालय खड्डा	धन बहादुर क्षेत्री		स्थायी	प्रावि	दितिय
		खड्क बहादुर मगर		स्थायी	प्रावि	दितिय
		बसुन्धरा खत्री		अस्थायी	प्रावि	–
		सूर्य प्रसाद पौडेल		राहत	प्रावि	–
		भवानी रेग्मी		सहजकर्ता	बालविकास	–
		कमल खड्का		सहजकर्ता	बालविकास	–
		लक्ष्मी राना		सहजकर्ता	बालविकास	–
		पुस्पा कुवर		करार	कास	–
२४	श्री राष्टिय माध्यमिक विद्यालय अमरबस्ती	नवराज पाण्डेय		स्थायी	मावि	तृतिय
		दुर्गा प्रसाद शर्मा		स्थायी	प्रावि	तृतिय
		राम प्रसाद चौधरी		स्थायी	प्रावि	दितिय
		रामनाथ शर्मा		स्थायी	प्रावि	दितिय
		धन बहादुर शाही		स्थायी	प्रावि	दितिय
		सविता अर्याल		अस्थायी	प्रावि	–
		कूल प्रसाद गौतम		अस्थायी	प्रावि	–
		राधिका शाह		अस्थायी	प्रावि	–
		हेमा उप्रेती		राहत	निमावि	–
		रघुनाथ जोशी		राहत	निमावि	–
		विजयकुमार उपाध्याय		राहत	निमावि	–
		कमला पौडेल		सहजकर्ता	बालविकास	–
		यशोदा चौधरी		सहजकर्ता	बालविकास	–
		निर्मला बोहरा थापा		सहजकर्ता	बालविकास	–

		किशोर पाण्डेय		करार	लेखा सहयोगी	–
		हरीराम चौधरी		करार	कास	–
२५	श्री राष्टिय माध्यमिक विद्यालय विचफाटा	लोक बहादुर क्षेत्री		स्थायी	प्रावि	दितिय
		नारायण प्रसाद अर्याल		स्थायी	प्रावि	तृतिय
		भविश्वर अर्याल		स्थायी	प्रावि	तृतिय
		मनिषा शर्मा		अस्थायी	प्रावि	तृतिय
		सीता साउद		राहत	मावि	–
		यम प्रसाद शर्मा		राहत	निमावि	–
		जनक बहादुर चन्द		राहत	निमावि	–
		प्रेम प्रसाद जैसी		राहत	निमावि	–
		ठाकुर प्रसाद शर्मा		राहत	प्रावि	–
		नर बहादुर बुढा		राहत	प्रावि	–
		जमुना पाण्डे		सहजकर्ता	बालविकास	–
		सीता जैसी		सहजकर्ता	बालविकास	–
		इश्वरा बुढा		सहजकर्ता	बालविकास	–
		अशोक सुनार		करार	लेखा सहयोगी	–
		लाल प्रशाद शर्मा		करार	कास	–
२६	श्री कृष्ण आधारभूत विद्यालय कंकड पुनपा ८	नरेन्द्रसिंह दियाल		स्थायी	प्रावि	दितिय
		मीन बहादुर गुरुंग		राहत	प्रावि	–
		पुष्पा राना		राहत	प्रावि	–
		मनिषा बडवाल		सहजकर्ता	बालविकास	–
		हरीलाल राना		करार	कास	–
२७	श्री गोरखा आधारभूत विद्यालय रामबस्ती पुनपा ३	श्रीमाया गुरुंग		स्थायी	प्रावि	दितिय
		श्यामनारायण पञ्जियार		स्थायी	प्रावि	दितिय
		विष्णु सिंह		अस्थायी	प्रावि	तृतिय

		तर्कराज भट्ट		राहत	निमावि	–
		शंकरदत्त भट्ट		राहत	निमावि	–
		जसमाया तामांग		राहत	निमावि	–
		राम बहादुर तामांग		राहत	प्रावि	–
		मनमाया तामांग		सहजकर्ता	बालविकास	–
		धनमाया तामांग		करार	कास	–
२८	श्री पुनर्वास जनता मा वि त्रिभुवनबस्ती पुनपा ६	मान बहादुर तामांग		स्थायी	मावि	तृतिय
		माधव प्रसाद पोखरेल		स्थायी	मावि	तृतिय
		अञ्जना तामांग		स्थायी	मावि	तृतिय
		अमरनाथ यादव		अस्थायी	मावि	–
		कृष्ण प्रसाद चापागाइ		अस्थायी	मावि	–
		नारायण सिंह ऐरी		अस्थायी	साविक उमावि	–
		नगेन्द्र ब जेठारा		अस्थायी	साविक उमावि	–
		उमा कुमारी चौधरी		स्थायी	निमावि	तृतिय
		वीरभद्र न्यौपाने		स्थायी	निमावि	तृतिय
		डिलमाया विक		स्थायी	निमावि	तृतिय
		भोजराज श्रेष्ठ		स्थायी	प्रावि	दितिय
		विष्णु प्रसाद अर्याल		स्थायी	प्रावि	दितिय
		नारायण प्रसमद बगाले		स्थायी	प्रावि	दितिय
		राधिका कोइराला		स्थायी	प्रावि	दितिय
		नन्दकला शाही		अस्थायी	प्रावि	–
		कर्ण रोकाया		राहत	प्रावि	–
		रामकृष्ण विक		राहत	प्रावि	–
		कमला विक		सहजकर्ता	बालविकास	–
		प्रतिमा गुरुंग		सहजकर्ता	बालविकास	–
		होमनाथ चापागाइ		करार	लेखा सहयोगी	–

		पदम बहादुर कुवर		करार	कास	–
२९	श्री बालबागिश्वरी मा वि बुद्धबस्ती पुनपा ७	राजेन्द्र बराल		स्थायी	प्रावि	दितिय
		हरिषचन्द्र राना		स्थायी	प्रावि	तृतिय
		गोमा घिमिरे		अस्थायी	प्रावि	–
		खड्कसिह रावल		अस्थायी	प्रावि	–
		जानकी रावल		अस्थायी	प्रावि	–
		बेक बहादुर तामांग		राहत	निमावि	–
		पदमा तामांग		राहत	निमावि	–
		हरीप्रसाद जोशी		राहत	निमावि	–
		विष्णु प्रसाद शर्मा अर्याल		राहत	प्रावि	–
		आनन्दमाया तामांग		सहजकर्ता	बालविकास	–
		कञ्चन तामांग		करार	लेखा सहयोगी	–
		करनसिंह राना		करार	कास	–
३०	श्री मदन आश्रित स्मृती आधारभूत विद्यालय पुनपा ५	दल बहादुर रोकाया		राहत	प्रावि	–
		भक्त बहादुर रोकाया		राहत	प्रावि	–
		लक्ष्मण बहादुर खडायत		राहत	प्रावि	–
		रामलाल स्याङ्दन तामांग		राहत	प्रावि	–
		नरवीर विष्ट		राहत	प्रावि	–
		तारा राना		सहजकर्ता	बालविकास	–
		दुर्गा रोकाया		सहजकर्ता	बालविकास	–
		पार्वती पोखेल		सहजकर्ता	बालविकास	–
		गंगाराम राना		करार	कास	–
३१	श्री नमूना रामजी आधारभूत विद्यालय जनकबस्ती पुनपा ४	महेश्वर ओझा	३१०४१	स्थायी	प्रावि	दितिय
		कुशुम न्यौपाने		राहत	प्रावि	–
		कर्ण बहादुर धामी		अस्थायी	प्रावि	–

		सीता लामिछाने		सहजकर्ता	बालविकास	–
		रेनु कडेल		सहजकर्ता	बालविकास	–
		अनिता चौधरी		करार	का स	–
३२	श्री अरनिको आधारभूत विद्यालय अरनिकोबस्ती पुनपा २	अम्मरराज हडखले		स्थायी	प्रावि	दितिय
		हिरा चन्द		स्थायी	प्रावि	दितिय
		बासुमाया तामांग		स्थायी	प्रावि	दितिय
		फूलमाया तामांग		अस्थायी	प्रावि	–
		दिलिपकुमार तामांग		अस्थायी	प्रावि	–
		पार्वती तामांग		सहजकर्ता	बालविकास	–
		बेमाया तामांग		करार	कास	–

५.१.५ वालवालिका विद्यालय जाने आधारमा परिवार संख्या सम्वन्धि विवरण

यस पुनर्वास नगरपालिकामा रहेका जम्मा घरधुरी १२००१ मध्ये १०४३८ घरपरिवारका वालवालिकाहरु विद्यालय जाने तथ्यांक देखिएको छ । जसमा नगरपालिका भित्र नै रहेका सामुदायिक विद्यालयमा ५५७० घरपरिवारका वालवालिका विद्यालय जाने गरेको देखिन्छ भने नगरपालिका वाहिरका सरकारी विद्यालयमा ५६२ परिवारका वालवालिका अध्ययनरत रहेको देखिन्छ । त्यसैगरी नगरपालिका भित्र रहेका ३० वटा वोर्डिङ स्कुलमा ४०४६ घरपरिवारका वालवालिकाले पढ्ने गरेको देखिन्छ र वाहिरका वोर्डिङमा १३८४ वालवालिकाहरु पढ्ने गरेको देखिन्छ ।

तालिका नं. ५२ वालवालिका विद्यालय जाने आधारमा परिवार संख्या

वार्ड	भित्रका सरकारी विद्यालय	वाहिरका वोर्डिन	भित्रका वोर्डिन	वाहिरका सरकारी विद्यालय	जम्मा
१	८२३	८६	४८०	१९३	१५८२
२	६११	६९	६१३	३९	१३३२
३	१४४	८२	२४९	४७	५२२
४	४७७	३७३	६	५	८६१
५	६८०	४५	६१७	२५	१३६७
६	४६७	९१	४५४	७१	१०८३
७	३९१	१५	९७	८	५११
८	५३९	२३८	२१८	२८	१०२३
९	५१९	४१	६२२	१३	११९५
१०	४६४	१९३	३०५		९६२
११	४५५	१५१	३८५	१३३	११२४
जम्मा	५५७०	१३८४	४०४६	५६२	१०४३८

५.१.६ वालक वालीका विद्यालय नजाने वा छाडने आधारमा परिवार संख्या

तालिका नं ५३ वालक वालीका विद्यालय नजाने वा छाडने आधारमा परिवार संख्या सम्वन्धि विवरण

वार्ड	अपांगता भएका वालक			अपांगता भएका वालीका			अपांगता नभएका वालक			अपांगता नभएका वालीक		
	३ (५ वर्ष	५ - १३ वर्ष	१४ - १८ वर्ष	३ (५ वर्ष	५ - १३ वर्ष	१४ - १८ वर्ष	३ (५ वर्ष	५ - १३ वर्ष	१४ - १८ वर्ष	३ (५ वर्ष	५ - १३ वर्ष	१४ - १८ वर्ष
१		१			१		३	१	२	४	१	२
२	३		२३	३		२१	२०		३६	२०		३५
३		१					१					
४			२			२	६२	१	४३	६१	१	४३

५	३		१	३		१	७		५	२		५
६							२	१	५१	२	२	१२
७							३	३	७	३	१	६
८							२६	३	३	६	२	३
९		२				१	६			५		
१०							१					
११		२	४		१	५			४			३
जम्मा	६	६	३०	६	२	३०	१३१	९	१५१	१०३	७	१०९

५.१.७ सामुदायिक विद्यालयमा रहेको शौचालयको अवस्था

यस पुनर्वास नगरपालिकामा रहेका ३२ वटा सामुदायिक विद्यालय मध्ये शिक्षक शिक्षिका, छात्रछात्रा र अपांगता भएका विद्यार्थिहरुको छुट्छुट्टै र अपांग मैत्री शौचालयको व्यवस्थापन भएको देखिदैन र भएका विद्यालयहरुमा पनि उचित व्यवस्थापनको कमी छ । जसले गर्दा विद्यार्थि त्यसमा पनि छात्राहरुलाई पठनपाठनमा समस्या परिरहेको हुन्छ । त्यसकारण नगरपालिकाले पनि विद्यालयमा शौचालय र खानेपानीको निर्माणकालागी योजना बनाउनुपर्ने देखिन्छ ।

५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण

नेपालको संविधानले प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क प्राप्त गर्ने हक हुनेछ र कसैलाईपनि आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाबाट वञ्चित गरिने छैन भनि धारा ३५ मौलिक हकमा नै व्यवस्था गरेको छ । साथै अनुसूची ८ वमोजिम स्थानीय तहले आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्वन्धि कार्यक्रम संचालन गर्ने र गराउने सम्वन्धि अधिकारको व्यवस्थापनि गरेको छ । सो बमोजिम नगरपालिकाले नागरिकहरुलाई स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउनका लागी स्वास्थ्य संस्था तथा सेवाको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने, स्वास्थ्य सम्वन्धि विभिन्न जनचेतनामुलका कार्यक्रम संचालन गर्नुका साथै निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर संचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ । यस पुनर्वास नगरपालिकाले पनि स्वास्थ्य क्षेत्रको विकासका लागी सहरी स्वास्थ्य क्लिनिक लगायत, स्वास्थ्य चौकीहरुको स्तोरोन्नतिका लागी भौतिक पूर्वाधारहरुको सुधार पनि गर्दै आईरहेको छ । नागरिकलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउनका लागी स्वास्थ्य संस्थाहरुमा पर्याप्त स्वास्थ्यकर्मीहरु, स्वास्थ्य उपकरणहरु, सामग्री र औषधीको उपलब्धता हुन पनि जरुरी देखिन्छ । साथै समय समयमा निःशुल्क स्वास्थ्य शिविरहरुको आयोजना गर्न सकेमा गरिब, विपन्न, असहायहरुले स्वास्थ्य जाँचको अवसर प्राप्त पनि गर्न सक्छन् । त्यसकारण नगरपालिकाले यस विषयमा पनि ध्यान दिन जरुरी देखिन्छ ।

५.२.१ स्वास्थ्य संस्था र उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाहरु (अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, शहरी स्वास्थय केन्द्र र आयुर्वेद औषधालय) को विवरण

हाल नगरपालिका भित्र २ वटा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, ३ वटा स्वास्थ्य चौकी, ० प्राथमिक स्वास्थ्य चौकी र १ आयुर्वेद औषधालय रहेको छ । पुनर्वास नगरपालिका अर्न्तगत रहेका प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा सुविधा रहेको छ । त्यसैगरी ३ वटा स्वास्थ्य चौकीहरुमा एम्वुलेन्सहरु रहेका छन् जसले गर्दा विरामीहरुलाई छिटो छरितो स्वास्थ्य संस्थासम्म पुग्नका लागी सुविधा पुगेको छ र रिफर गर्नुपर्ने

विरामीहरुलाई स्वास्थ्य जोखिम पनि न्युन हुने गरेको छ । सुरक्षित सुत्केरीका लागी दक्ष स्वास्थ्य कर्मीहरुबाट सुत्केरी सेवा उपलब्ध होस् र मातृशिशु मृत्युमा कमी होस् भन्ने उद्देश्यका साथ नगरपालिका भित्र रहेका ३ वटै स्वास्थ्य चौकीहरुमा वर्थिङ सेन्टरहरु रहेका छन् जसले गर्दा दक्ष स्वास्थ्यकर्मीहरुबाट स्वास्थ्य संस्थामा नै शतप्रतिशत सुत्केरी हुने गरेको पाईन्छ । स्वास्थ्य सम्वन्धि अन्य विवरण तल उल्लेख गरिएको छ ।

तलिका नं.५४ स्वास्थ्य सम्बन्धी सूचकांकहरु

क.सं.	सूचक	प्रतिशत
१	शिशु मृत्युदर	०
२	६ महिना सम्म शिशुलाई आमाले अनिवार्यरुपमा पूर्ण स्तनपान गराएको	४१
३	गर्भवती महिलाले टिटानस विरुद्धको २ वटा खोप लगाएको	८८
४	कुपोषणको अवस्था	९२

तालिका नं. ५५ यस नगरपालिकामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवाको विवरण

क्र. सं.	स्वास्थ्य सेवा	वडागत विवरण										
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय											
२	सरकारी अस्पताल		१									
३	प्रसुती गृह											
४	वाल अस्पताल											
५	आयुर्बेद अस्पताल											
६	प्राकृतिक चिकित्सा											
७	स्वास्थ्य चौकी	१					१					१
८	उप-स्वास्थ्य चौकी											
९	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र											
१०	शहरी स्वास्थ्य केन्द्र		१								१	
११	निजि अस्पताल											
१२	फार्मेसी											
१३	चिकित्सक संख्या			१								०
१४	चिकित्सक अनुपात											
१५	नीजि क्लिनिक		१	८							६	२
१६	बर्थिङ सेन्टर:						१					०

१७	नीजि पोलिक्लिनिक	१	०	१								०
१८	स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराउने प्रतिशत	४०	३३	१०				९५				९५
१९	दक्ष स्वास्थ्यकर्मी बाट सूत्केरी गराउने प्रतिशत	४०	३३	१०			२४६					
२०	सुडेनीवाट सुत्केरी गराउने प्रतिशत:											
२१	भिसीटी केन्द्र संख्या:											
२२	महिला स्वयम सेविका संख्या:	१५	१४	३	८	०	२६	५			८	९
२३	टि.बी. उपचार केन्द्र:											१
२४	परिवार नियोजन का ५ बिधी र ३ बिधीको सेवा उपलब्ध स्वास्थ्य संस्था संख्या:	१	५					२			०	३
	३ बिधीको सेवा उपलब्ध स्वास्थ्य संस्था संख्या:		१	१								
२५	बि.ओ.सी.(आधारभुत):	०	१	०								
२६	सि.ई.ओ.सी.(अपरेसन सेवा) उपलब्ध स्वास्थ्य संस्था											
२७	गर्भवती जाँच पहिलो पटकको प्रतिशत:	७८	५९	४३			१००	१००			३७	१००
२८	गर्भवती जाँच चौथो पटक सम्मको प्रतिशत:	६१	६१	६७			८५	९९			३७	१००
२९	सुत्केरी पश्चात जाच गराउन आउने प्रतिशत:	३०	२४	९०			३०	९९			०	९०
३०	पहिलो पटक गर्भवती हुँदाको उमेर	१८	१८	१८				२०			१७	१८
	औसत आयु: ७०.२ वर्ष											
	महिला ७१.६ वर्ष											
	पुरुष: ६८.८ वर्ष **स्रोत WHO 2018 world heath ranking**											

स्रोत: स्वास्थ्य शाखा, पुनर्वास नगरपालिका २०७५

५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण

पुनर्वास नगरपालिका अन्तरगत रहेका ५ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा जम्मा २६ जना स्वास्थ्य कर्मीरहेको पाईयो । नगरपालिकामा रहेको १ मात्र अर्युवेद अस्पतालमा एकजना डाक्टर रहेको छ । नगरपालिकाले अन्य डाक्टरको पदपूर्तिका लागी सम्वन्धित निकायसँग मांग गर्नुपर्ने देखिन्छ । स्वास्थ्य संस्था अनुसार स्वास्थ्य कर्मीको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ५६ पुनर्वास नगरपालिकामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा कार्यरत स्वास्थ्य कर्मीको विवरण

कालिका स्वास्थ्य चौकी													
सि. नं.	कर्मचारीको नाम,थर	कर्मचारी संकेत नं.	पद	सेवा	समुह	श्रेणी/ तह	हाल कार्यरत पदको शुरू नियुक्ती	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	पदपुर्ति संख्या	रिक्त पद संख्या	कार्यालय मा हांजिर मिति	काज,अध्ययन विदा वा अन्य	कैफियत
१	श्री जयबन्धु अर्याल		हे.अ.	स्वास्थ्य		अधिकृत छैठौ							स्थायी
२	श्री नन्दराज भट्ट		सि.अ.हे.व	स्वास्थ्य		अधिकृत छैठौ							स्थायी
३	श्री रामनारायण राय		सि.अ.हे.व.	स्वास्थ्य		अधिकृत छैठौ							स्थायी
४	श्री नारायणी जोशी		अ.न.मी.	स्वास्थ्य		सहायक पांचौ							स्थायी
५	श्री ममता राय		अ.न.मी.	स्वास्थ्य		सहायक चौथा							स्थायी
६	श्री निर्मला चौधरी		अ.न.मी.	स्वास्थ्य		सहायक चौथा							स्थायी
७	श्री चक्र वहादुर विष्ट		अ.हे.व.	स्वास्थ्य		,,							ज्यालादारी
८	श्री बल वहादुर रोकाया		ल्या.अ.	स्वास्थ्य		,,							,,
९	श्री शान्ती तामाङ		अ.न.मी.	स्वास्थ्य		सहायक चौथो							करार
१०	श्री मन्जु तामाङ		,,	स्वास्थ्य		,,							,,
११	श्री प्रदेशी चौधरी		का.स.	स्वास्थ्य		श्रेणी विहिन							,,
१२	श्री लाल कुमारी तामाङ		स्विपर	स्वास्थ्य		श्रेणी विहिन							,,
१३	श्री मना तामाङ		,,	स्वास्थ्य		श्रेणी विहिन							,,
त्रिभुवनवस्ती स्वास्थ्य चौकी													
सि.	कर्मचारीको नाम,थर	कर्मचारी	पद	सेवा	समुह	श्रेणी/ तह	हाल	स्वीकृत	पदपु	रिक्त	कार्यालय	काज,अ	कैफियत

नं.		संकेत नं.					कार्यरत पदको शुरू नियुक्ती	दरबन्दी संख्या	र्ति संख्या	पद संख्या	मा हांजिर मिति	ध्ययन विदा वा अन्य	
१	श्री पुर्ण प्रसाद जैशी		हे.अ.	स्वास्थ्य		पांचौ							स्थायी
२	श्री राम वहादुर धामी		सि.अ.हे.व.अ.	स्वास्थ्य		छैठौ							स्थायी
३	श्री कल्पना पौडेल		सि.अ.न.मी.अ	स्वास्थ्य		छैठौ							स्थायी
४	श्री शोभा गुरूङ		अ.हे.व.	स्वास्थ्य		सहायक चौथा							स्थायी
५	श्री जुनधारा कुमारी बुढा		अ.हे.व.	स्वास्थ्य		सहायक चौथा							स्थायी
६	श्री शकुन्तला अधिकारी		अ.न.मी.	स्वास्थ्य		सहायक चौथा							स्थायी
७	श्री दुर्गादत्त भट्ट		ल्या.अ.	स्वास्थ्य		,,							करार
८	श्री सिता भाट		अ.न.मी.	स्वास्थ्य		सहायक चौथो							करार
९	श्री बिमला जोशी		अ.न.मी.	स्वास्थ्य		सहायक चौथो							करार
१०	श्री बिष्णुदत्त वडु		का.स.	स्वास्थ्य		श्रेणी विहिन पांचौ							स्थायी
११	श्री सुशिला चौधरी		स्विपर	स्वास्थ्य		श्रेणी विहिन							करार
१२	श्री बिनिता श्रेष्ठ		स्विपर	स्वास्थ्य		श्रेणी विहिन							करार

परासन स्वास्थ्य चौकी

सि. नं.	कर्मचारीको नाम,थर	कर्मचारी संकेत नं.	पद	सेवा	समुह	श्रेणी/ तह	हाल कार्यरत पदको शुरू नियुक्ती	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	पदपु र्ति संख्या	रिक्त पद संख्या	कार्यालय मा हांजिर मिति	काज,अ ध्ययन विदा वा अन्य	कैफियत
१	श्री नन्द कुमार देव		सि.अ.हे.व.अ.	स्वास्थ्य		अधिकृत छैठौ							स्थायी
२	श्री राम चन्द्र तिमिल्सेना		अ.हे.व.	स्वास्थ्य		सहायक पांचौ							स्थायी
३	श्री ओम प्रकाश पटेल		अ.हे.व.	स्वास्थ्य		सहायक चौथा							स्थायी
४	श्री प्रदिप कुमार लाहोती		अ.हे.व.	स्वास्थ्य		सहायक चौथा							स्थायी
५	श्री संजिता तामाङ		अ.न.मी.	स्वास्थ्य		सहायक चौथा							स्थायी

६	श्री हिरा भण्डारी		अ.न.मी.	स्वास्थ्य		सहायक चौथा							स्थायी
७	श्री उर्मिला क्षेत्री		अ.न.मी.	स्वास्थ्य		सहायक चौथो							स्थायी
८	श्री जनक सिंह धामी		ल्या.अ.	स्वास्थ्य		सहायक चौथो							करार
९	श्री सरिता विष्ट		अ.न.मी.	स्वास्थ्य		सहायक चौथो							करार
१०	श्री कल्पना तामाङ		अ.न.मी.	स्वास्थ्य		सहायक चौथो							ज्यालादारी
११	श्री देवकी विष्ट		का.स.	स्वास्थ्य		श्रेणी विहिन							करार
१२	श्री चन्द्रा खाती		स्विपर	स्वास्थ्य		श्रेणी विहिन							करार

शहरी स्वास्थ्य केन्द्र,पु.न.पा.२,अरनिकोवस्ती

सि. नं.	कर्मचारीको नाम,थर	कर्मचारी संकेत नं.	पद	सेवा	समुह	श्रेणी/ तह	हाल कार्यरत पदको शुरू नियुक्ती	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	पदपुर्ति संख्या	रिक्त पद संख्या	कार्यालय मा हांजिर मिति	काज,अध्ययन विदा वा अन्य	कैफियत
१	श्री राजेन्द्र भट्ट		अ.हे.व.	स्वास्थ्य		सहायक चौथो							करार
२	श्री मरियम तामाङ		अ.न.मी.	स्वास्थ्य		,,							करार
३	श्री बसन्ती राना		का.स.	स्वास्थ्य		श्रेणी विहिन							करार

शहरी स्वास्थ्य केन्द्र,पु.न.पा.१०,भिमबस्ती

सि. नं.	कर्मचारीको नाम,थर	कर्मचारी संकेत नं.	पद	सेवा	समुह	श्रेणी/ तह	हाल कार्यरत पदको शुरू नियुक्ती	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	पदपुर्ति संख्या	रिक्त पद संख्या	कार्यालय मा हांजिर मिति	काज,अध्ययन विदा वा अन्य	कैफियत
१	श्री सरोज गौतम		अ.हे.व.	स्वास्थ्य		सहायक चौथो							करार
२	श्री शोभा पौडेल		अ.न.मी.	स्वास्थ्य		सहायक चौथो							करार
३	श्री सरस्वती वि.क.		अ.न.मी.	स्वास्थ्य		सहायक चौथो							करार
	श्री दशरथ जोशी		का.स.			श्रेणी विहिन							करार

स्रोतः स्वास्थ्य शाखा, पुनर्वास नपा, २०७५

५.२.३ प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको पहुँचको अवस्था (प्रमुख वस्तीबाट स्वास्थ्य संस्था पुग्न लाग्ने समय)

शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र अस्पताल जस्ता स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध हुने स्थलसम्मको पहुँचबारे थाहा पाउनका लागि यो अध्ययन गरिएको हो । यसमा विभिन्न सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई सम्म पुग्नका लागी ३० मिनेट लाग्ने घरपरिवारको संख्या सबैभन्दा वढी अर्थात १९११ घरपरिवार रहेका छन् । अस्पताल सम्म सेवा लिनका लागी सबै भन्दा बढी समय लाग्ने सबैभन्दा वढी अर्थात ४५८२ घरपरिवारलाई १ देखि २ घण्टा समय लाग्छ । विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ५७ प्रमुख वस्तीहरुबाट स्वास्थ्य संस्थामा पुग्न लाग्ने समय

वार्ड	अस्पताल		
	३० मीनेट	३० -६० मीनेट	१ - २ घण्टा
१	१७०	४२५	९९५
२	१५	१२८	१२०२
३	४७५	९	१
४	२६	९१९	५
५	३५५	८००	१७८
६	१९३	८४४	१३
७	५३५	२०	
८	१०	४५	९८०
९	२०	११६६	१९४
१०	११	१५०	९५५
११	१२२	८७१	१६९
जम्मा	१९११	४०४०	४६९२

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

५.२.४ खोप सेवा तथा सुरक्षित मातृत्व सम्वन्धि विवरण

सरकारले मातृमृत्यु र वालमृत्युदर घटाउनका लागी देशभरी आमा सुरक्षा कार्यक्रम संचालनमा ल्याएको छ । जसले गर्दा अति गरिब, पिछडीएका समुदायका महिलाहरुले पनि निशुल्क गर्भवती जाँच र सुत्केरी हुने अवसर प्राप्त गरेका छन् । यस वाहेक सुरक्षित मातृत्व सम्वन्धि संचालनमा आएका सुनौला हजार दिन, वहुक्षेत्रीय पोषणकार्यक्रम र अन्य गत विगतमा चलेका सुरक्षित मातृत्व सम्वन्धि कार्यक्रमले शिशु तथा नवजात शिशु र मातृ मृत्युदरमा कमी ल्याएको छ । चौधौ आवधिक योजना अनुसार शिशु तथा नवजात शिशु मृत्युदर प्रतिहजारमा क्रमशः ३३ र २३ मा झरेको छ भने मातृमृत्युदर प्रतिलाखमा २८१ बाट २५८ मा झरेको छ । तर अझैपनि यो दर अन्य विकसित मुलुकको भन्दा उच्च नै हो । यसको मुख्य कारण भनेको स्वास्थ्य सम्वन्धि जनचेतनामा कमी हुनु, भएका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा स्वास्थ्यकर्मीको

कमी, दक्ष स्वास्थ्यकर्मी नहुनु, स्वास्थ्य सम्वन्धि उपकरण तथा औजारहरु नहुन र स्वास्थ्य क्षेत्रको विकास भन्दा अन्य वाटोघाटो र अन्य भौतिक पूर्वाधारलाई मात्र विकासका रुपमा लिनुले पनि यो संख्यामा कमी हुन सकेको छैन ।

क) सुरक्षित मातृत्वको अवस्थाः सरकारले स्वास्थ्य सेवा विभाग मार्फत सुरक्षित मातृत्व तथा नवजात शिशु स्वास्थ्यका लागी समुदायमा आधारित कार्यक्रम संचालन गरिरहेको छ । यसको सेवा शहरी क्षेत्र देखि ग्रामीण क्षेत्रका मानिसले लिईरहेका छन् । स्थानीय तहहरुले पनि यस विषयमा कार्यक्रमहरु बनाई लागुगर्दै आईरहेको पाईन्छ । तर पनि ग्रामीणभेगमा अझैपनि यस विषयमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गनुपर्ने र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाका लागी स्वास्थ्य संस्थाहरुमा दक्ष जनशक्ति र उपकरणहरु हुन आवश्यक देखिन्छ । पुनर्वास नगरपालिकाको विगत १ वर्षमा ४९० जना महिलाहरु प्रसुति भएको देखिन्छ । सबै महिलाहरु प्रसुतिका लागी स्वास्थ्य संस्थामा गई सुरक्षित सुत्केरी गरेका थिए । जसमध्ये २ जना महिलाको शिशुको मृत्यु भएको पाईयो । सुरक्षित मातृत्व सम्वन्धि अवस्था तल उल्लेख गरिएको छ ।

- पहिलो पटक गर्भवति जाँच सेवा लिनेको संख्या ५१७
- प्रोटोकल अनुसार ४ पटक गर्भवति जाँच सेवा लिनेको संख्या ५१०
- दक्ष प्रसुतिकर्मीबाट (डाक्टर,नर्स र तालिम प्राप्त नर्स) प्रसुति गराएको जम्मा संख्या ३२९
- स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुति भएको संख्या ३७३
- सुत्केरी पाश्चात जांच गराउनेको संख्या ३६३

ख) खोप सम्वन्धि विवरण

वालवालिकाहरुलाई खोप तथा मातृशिशु स्वास्थ्य परिक्षण गर्ने कार्य गरिन्छ । नगरपालिकाले पूर्ण खोप सेवा उपलब्ध गराउनका लागी खोप सम्वन्धि स्वास्थ्य स्वयम् सेविका मार्फत आमा समुहहरुमा जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु पनि संचालन गर्ने गरेको देखिन्छ । ६ किसिमका विभिन्न प्राणघातक रोगहरुबाट बचाउनका लागी जन्मेको १ वर्ष भित्र ७ वटा खोपहरु लगाई सक्नु पर्ने हुन्छ । जसले वाल्यावस्थामा लगाएको खोपले युवावस्थाको स्वास्थ्य कस्तो हुन्छ भन्ने कुरा निर्धारण गर्दछ ।

विगत १ वर्षमा पुनर्वास नगरपालिकाभित्र रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुले दिएको खोप तथा सुरक्षित मातृत्व सेवाबाट लाभान्वितको विवरण तलका तालिकाहरुमा हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. ५८ खोप सेवा लिएका वालवालिकाको विवरण

क्र.सं.	विवरण	गत आ व २०७४।०७५										
		वडान १	वडा न २	वडा न ३	वडा न ४	वडा न ५	वडा न ६	वडा न ७	वडा न ८	वडा न ९	वडा न १०	वडा न ११
१	वि.सि.जि.	२	०		०	०	०	४८			२०	
	दादुरा	२०	३	३	०	०	०	३६				
२	डि.पि.टि पहिलो	०	०	०	०	०	०	४८			०	
	डि.पि.टि दोश्रो	०		०	०	०	०				०	
	।हेपटाइटिस वि.। एच.आइ.भि १ र डि.पि.टि।हेपटाइटिस वि.। एच.आइ.भि. ३	०		७	०	०	०				०	
३	खोप नलगाएका बालबालिका	०		०	०	०	०	०			०	
४.	एक वर्ष भित्रका वालवालिकाले पूर्णरुपमा खोप पाएको	११९	१०७	४५	०	०	०	२२			१४५	
		१४१	**११०**	**५५**	**०**	**०**	**०**	**१५४**	**०**	**०**	**१६५**	**०**
												स्रोत स्वास्थ्य चौकीहरु, पुनर्वास

५.२.५ वाल स्वास्थ्य र कुपोषणको अवस्था

नेपाल जनसांख्यिक तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण २०१६ का अनुसार नेपालमा ३६ प्रतिशत वालवालिकाहरु अझै कुपोषणको घेरामा रहेका छन् । जसले गर्दा ५ वर्ष मुनिका वालवालिकाको मृत्युदर अझैपनि प्रतिहजार जिवित जन्ममा ३९ जनाको मृत्यु हुने गर्दछ । यो दर ग्रामीण क्षेत्रमा अधिक रहेको छ । यसै गरी यस नगरपालिकामा पनि पाँचवर्षमुनिका जम्मा वालवालिका मध्ये ३४ जना वालवालिका अझैपनि कुपोषित रहेको पाईयो जसमा कुपोषित हुने वालकको संख्या वढी छ । त्यसैगरी वडागत रुपमा हेर्दा सबैभन्दा वढी कुपोषित वालवालिका वडा नं. ४, ९ र १० रहेको पाईयो । त्यसकारण वडाकार्यालयहरुले आफ्नो योजना बनाउँदा स्वास्थ्य तथा पोषणको क्षेत्र सुधार जस्ता कार्यक्रमहरु बनाउनुपर्ने देखिन्छ । वडागत रुपमा कुपोषित वालवालिकाको अवस्था तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ५९: ५ वर्ष मुनिका वालवालिकाको विगत ३ वर्षको कुपोषणको अवस्था

कुपोषणको आधारमा जनसंख्या (५ वर्षमुनिका वालवालिका)							
वार्ड	१ वर्ष भन्दा कम	१ वर्ष	२ वर्ष	३ वर्ष	४ वर्ष	५ वर्ष	जम्मा
१		१	२		१		४
२		१	१				२
३					१		१
४	१	१	१			२	५
५	१	१	२				४
६		२	१			१	४
७				१	१		२
८				२			२
९		१	१	१	१	१	५
१०		२	२			१	५
११							०
जम्मा	२	९	१०	४	४	५	३४

स्रोत: स्वस्थ्य शाखा

५.२.७ प्रमुख रोग र उपचार सम्वन्धि विवरण

यस नगरपालिकाको पारिवारिक तथ्यांकको विवरण, २०७५ अनुसार नगरवासिहरुमा विभिन्न किसिमका सरुवा तथा नसर्ने रोगहरु देखापरेको छ । जुन रोगको उपचार तथा रोकथामसम्वन्धि नगरपालिकाले विभिन्न जनचेतनामुलक र प्रद्धर्धनात्मक कार्यक्रमहरु संचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ । साथै समय समय निशुल्क स्वास्थ्य परिक्षण शिविरहरुको आयोजनाको आवश्यकता पनि देखिन्छ । जसले गर्दा गरिब, असहाय व्यक्तिहरुले पनि आफ्नो गाउँघरमा नै स्वास्थ्य सेवा पाउन सकुन । खासगरि नगरपालिका भित्र देखापरेका रोगहरु एच.आई.भि. एड्स, हेपाटाईटिस वी, क्यान्सर, क्षयरोग, मलेरिया, सुगर, मुटु सम्वन्धि, मेनेन्जाईटिस, कुष्ठरोग, अनुवंशीय रक्तश्राब, सिकलसेल एनिमिया देखा परेका छन ।

५.२.८ उपचारका लागि सर्वप्रथम जाने स्थानको आधारमा परिवार संख्या सम्वन्धि विवरण

परिवारका सदस्य विरामी भएपछि स्वास्थ्य सेवाका लागी सर्वप्रथम कहाँ जान्छन् भन्नेबारेको तथ्यांक लिंदा सबैभन्दा बढी ७४३२ अर्थात ६२.१० प्रतिशत परिवार सबैभन्दा पहिले स्वास्थ्य चौकी गएको पाइयो । त्यस्तै दोस्रोमा ३१२५ अर्थात २६.०१ प्रतिशत परिवार अस्पताल जाने गरेको पाइएको छ । १४१९ अर्थात १२.०० प्रतिशत परिवार अझै पनि बिरामी हुँदा सर्बप्रथम धामी/झाँक्री/लामाको मा जाने गरेको देखिएको छ । जसले गर्दा अझैपनि परम्परागत उपचार प्रणालीबाट मानिसहरुको विश्वास हटेको छैन भन्ने कुरा यो तथ्यांकले देखाउँछ । यसको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ६० परिवारको सदस्य विरामी हुँदा सर्वप्रथम उपचारका लागी जाने स्थान

वार्ड	स्वास्थ्य चौकी	धामी झाक्री लामा,स्वास्थ चौकी, अस्पताल	अस्पताल, स्वास्थ्य चौकी
१	१५९०	४०४	१४५६
२	१३२०	३४२	२०६
३	२८७	३	४८२
४	१५२	११	९३९
५	४०५	६७	१२४६
६	९९९	१७	१०३३
७	५५२	३	५५५
८	९५९	१४	१०२१
९	११६६	११८	१३४२
१०	२	१	१११५
११			११६२
जम्मा	**७४३२**	**१४१९**	**३१२५**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

५.२.९ प्रसुतिको लागी सर्वप्रथम जाने स्थानका आधारमा परिवारको संख्या विवरण

नगरवासीहरु सुरक्षित सुत्केरीको बारेमा कत्तिको जानकार छन् भनी उनीहरुको जनचेतनाको स्तरमापन गर्नका लागी यो प्रश्न राखिएको थियो पारिवारिक तथ्यांक संकलनमा प्रसुतिका लागि सबैभन्दा पहिले जाने स्थानबारे ३ ओटा बिकल्प दिइएको थियो । जसमा जम्मा परिवार संख्या मध्ये ७७.६० प्रतिशत परिवारले प्रसुतिका लागी सर्वप्रथम स्वास्थ्य चौकी जान्छौ भनी उत्तर दिए, ६३.०० प्रतिशत परिवारले अस्पताल वा क्लिनिकमा सुत्केरी गराउछौ भनी उत्तर दिए भने १५७३ अर्थात १३.१० प्रतिशत परिवारले सर्वप्रथम घरमै सुत्केरी गराउछौ भनी उत्तर दिएको पाईयो । सर्वप्रथम घरमै सुत्केरी गराउँछौ भन्नेको संख्या कम देखिएतापनि यसले मातृशिशु मृत्युको जोखिम भने वढाउने सम्भावना रहन्छ । त्यसकारण नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रका स्वास्थ्य चौकीहरु र अन्य स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई Zero home delivery गराउनका लागी प्रेरित गर्नुपर्ने देखिन्छ । सोही अनुसारका जनचेतनामुलक कार्यक्रम आमासमुह मार्फतसंचालन गर्दा वढी प्रभावकारी देखिन्छ ।

तालिका नं. ६१ प्रसुतिका लागी सर्वप्रथम जाने स्थानका आधारमा परिवार संख्याको विवरण

	स्वास्थ चौकी	अस्पताल	धरमा
१	१५९०	१५७२	९९२
२	१३३५	११४३	१४८
३	४३७	४६२	८
४	९४६	४	११
५	१२७८	४०६	७३
६	१०११	१०२२	३

७	५५४		१
८	१०३०	१९१	५
९	११३५	४७६	३३१
१०		१११६	
११		११५८	१
जम्मा	**९३१६**	**७५५०**	**१५७३**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

५.२.१० खानेनुन प्रयोगका आधारमा परिवार संख्या

खानामा प्रयोग हुने नुनका कारणबाट उत्पन्न हुने रोगहरुको जोखिमबाट बच्नका लागी सरकारले देशभरी नै आयोडिन नुनको आपूर्ति गरीरहेको छ र विभिन्न जनचेतनामुलक कार्यक्रम मार्फत आयोडिन नुन खानका लागी नागरिकलाई सचेत गरिरहेको पाईन्छ । फलस्वरुप यस पुनर्वास नगरपालिका भित्र अहिले पनि ११९२७ अर्थात ९९.३८ घरपरिवारले आयोडिन नुन प्रयोग गरेको पाईयो भने जम्मा ७४ अर्थात ०.६१ प्रतिशतले धुलो वा ढिक्का खुला नुन प्रयोग गरेको पाईयो । वडागत रुपमा यसको विवरण तल उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ६२ आयोडिन नुन प्रयोग गर्ने परिवारको विवरण

खाने नुन प्रयोगका आधारमा परिवार संख्या सम्वन्धि विवरण			
वार्ड	**धुलो / खुल्ला**	**आयोडीन युक्त**	**जम्मा**
१	१	१५८९	१५९०
२	५३	१२९२	१३४५
३		४८५	४८५
४		९५०	९५०
५	१	१३३२	१३३३
६		१०५०	१०५०
७	२	५५३	५५५
८	१	१०३४	१०३५
९	१५	१३६५	१३८०
१०	१	१११५	१११६
११		११६२	११६२
जम्मा	**७४**	**११९२७**	**१२००१**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण, २०७५

५.२.१२ पुनर्वास नगरपालिका भित्र सञ्चालित एम्बुलेन्स बिवरण

नगरवासीहरुलाई छिटो छरितो सेवा प्रदान गरी हुन सक्ने जोखिमबाट बचाउने उद्देश्यका साथ पुनर्वास नगरपालिकामा रहेका ३ वटै स्वास्थ्य संस्थामा एक,एक गरी ३ वटा एम्वुलेन्स सेवाहरु रहेका छन् । जसको विस्तृत विवरण तलको तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. ६३ नगरपालिका भित्र रहेका एम्बुलेन्स सेवाको विवरण

वडा नम्बर	संस्थाको नाम	एम्बुलेन्स नं	मोबाईल नम्बर
	नगरपालिका स्वास्थ्य शाखा	१	

स्रोतः स्वा.शाखा, पुनर्वास नगरपालिका, २०७५

५.२.१३ स्वास्थ्य स्वयम् सेवीकाको विवरण

नेपाल सरकारको स्वास्थ्य नीति अनुसार प्रत्येक वडामा त्यहाँको जनसंख्या अनुसार महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेवीकाहरु राख्ने रहेको छ । जसले हाल नेपालको स्वास्थ्य क्षेत्रमा सुधार ल्याउन ठूलो भूमिका निर्वाह गरेका छन् । ग्रामीण जनताको स्वास्थ्य क्षेत्रको विकास गर्नका लागी प्रवर्द्धनात्मक र उपचारात्मक सेवा प्रदान गर्दै आईरहेका यीनले खासगरी आमा र ५ वर्षमुनिका वालवालिकाको स्वास्थ्य सुधारमा महत्वपूर्ण योगदान रहेको छ । पुनर्वास नगरपालिका अन्तर्गत ९१ स्वांस्वयम् सेवीका रहेका छन् । त्यसैले नगरपालिकाले पनि स्वास्थ्य स्वयम् सेवीकाको भूमिकालाई अझै वलियो बनाउनका लागी उत्प्रेरकमूलक कार्यक्रमका संचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ । नगरपालिकामा रहेका स्वास्थ्य स्वयम्सेविकाको विवरण तलको तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. ६४ स्वयम् सेविकाको विवरण

कालिका स्वा.चौकी अन्तर्गत वडा नं.१,२ र ३					
क्र.सं.	स्वयं सेविकाहरूको नाम,थर	स्वयं सेविकाहरूको आई.डी.नं.	ठेगाना (न.पा.वडा र टोल)	सम्बन्धित संस्थाको नाम	स्वयं सेविकाहरूको सम्पर्क नं.
१	मन कुमारी तामाङ	४७९७८	पु.न.पा.१	कालिका स्वा.चौकी	९८१२७४४९६९
२	लालमाया तामाङ	४७९७७	,,	,,	९८१२७४४२८४
३	चन्द्रा खडायत	४७९७९	,,	,,	९८४०२१२५६४
४	ओमिका मडै	४७९८०	,,	,,	९८०५७५१७०६
५	दुख्खो राना	४७९८२	,,	,,	९८१०६५१४५२
६	फिरिया राना	४७९८१	,,	,,	९८६५९१६६८९
७	घुम्मा राना	४७९८४	,,	,,	९८१०६६२३५६
८	सरस्वती राना	४७९८३	,,	,,	९८१०६३४५८३
९	लक्ष्मी विष्ट	४७९४१	,,	,,	९८०९४६८११५
१०	अप्सरा बुढा	४७९७३	,,	,,	९८१०६८३६६२
११	उज्वला साउद	४७९७२	,,	,,	९८१२६८०९३५

१२	मिरा चन्द	४७९७१	,,	,,	९८६५९१६६९७
१३	जितमाया वि.क.	४७९७०	,,	,,	९८०६४२४२६१
१४	सिता मोक्तान	४७९६९	,,	,,	९८१०६८२५८१
१५	शारदा चौधरी	४७९६८	,,	,,	९८१२७४०६०१
१६	रिता वि.क.	४७९५५	पु.न.पा.२		९८१९०४८७९७
१७	हिरा विष्ट	४७९५४	,,	,,	९८२३४११५२९
१८	शान्ती तामाङ	४७९५६	,,	,,	९८०६४४७०००
१९	तारा विष्ट	४७९५९	,,	,,	९८१४६९१६१२
२०	अनिता तामाङ	४७९५७	,,	,,	९८१०६६२१३८
२१	विमला तामाङ	४७९५८	,,	,,	९८१२७४७५७६
२२	सुशिला खत्री	४७९६६	,,	,,	९८१२७४८३१६
२३	जानकी चन्द	४७९६३	,,	,,	९८०५७७७४३५
२४	निर्मला नाथ	४७९६५	,,	,,	९८६९१८९६३३
२५	कल्पना थापा	४७९६७	,,	,,	९८०६४२४३४५
२६	सिता चौधरी	४७९९६४	,,	,,	९८१०१७०५९१६
२७	सपना राना	४७९७५	,,	,,	९८०९४२०४३२
२८	लक्ष्मी पन्त	४७९७४	,,	,,	९८०९४३२७३२
२९	ईन्द्रा चौधरी	४७९७६	,,	,,	९८०६४३४५४१
३०	धन माया तामाङ	४७९६०	पु.न.पा.३		९८४६१७१८४५
३१	विश्राम तामाङ	४७९६१	,,	,,	९८१२७९२८२७
३२	मिना खतिवडा	४७९६२	,,	,,	९८१४६७२०४८

त्रिभुवनवस्ती स्वा.चौकी अन्तर्गत वडा नं.४,५ र ६

क्र.सं.	स्वयं सेविकाहरूको नाम,थर	स्वयं सेविकाहरूको आई.डी.नं.	ठेगाना (न.पा.वडा र टोल)	सम्बन्धित संस्थाको नाम	स्वयं सेविकाहरूको सम्पर्क नं.
१	इन्दिरा कार्की	४७९०८	पु.न.पा.४	त्रिभुवनवस्ती स्वा.चौकी	९८१२६४०६१६
२	विष्णु सुनार	४७९१२	,,	,,	९८१०६९८६९३
३	सुस्मिता सिग्देल	४७९११	,,	,,	९८०६४६८८९२
४	सरस्वती वडू	४७९१०	,,	,,	९८०५७७३२५४
५	विन्दु वड	४७९०९	,,	,,	९८०६०४८२०
६	वेदमाया लोहनी	४७९०७	,,	,,	९८०९४४६८७१
७	देउसरा वि.क.	४७९१८	पु.न.पा.५		९८४८७४५५०४
८	गोमा देवी वि.क.	४७९२१	,,	,,	९८०९४२९८२०

९	कल्पना राना	४७९२६	,,	,,	९८०९४१८६१६
१०	गंगा रोकाया	४७९१९	,,	,,	९८४८७५७१०२
११	दिना निरौला	४७९१४	,,	,,	९८०६४३२०६५
१२	तारा राना	४७९२७	,,	,,	९८१०६४८७३४
१३	अनिता थापा	४७९२३	,,	,,	९८४८७७७७९०
१४	भवानी दहाल	४७९२२	,,	,,	९८४८८८१२८३
१५	कलावती कापडि	४७९२४	,,	,,	९८१२७७६८७९
१६	सोना राना	४७९२५	,,	,,	९८१५६०९८४९
१७	कलपना रिमाल (पौडेल)	४७९१६	,,	,,	९८०६४९२३८३
१८	शकुन्तला क्षेत्री	४७९१३	,,	,,	९८४८८२३०६७
१९	प्रमिला क्षेत्री	४७९१७	,,	,,	९८१५६८७२०२
२०	चन्द्रा हमाल	४७९०३	पु.न.पा.६		९८०९४४६४९७
२१	देवकी माया पौडेल	४७९०५	,,	,,	९८०५७७३२५४
२२	विन्दु शाही	४७९०६	,,	,,	९८०९४६२४०१
२३	विमला सापकोटा	४७९०४	,,	,,	९८१०६७७५६०
२४	भिम कुमारी गुरूङ	४७९०१	,,	,,	९८४६३१३२१८
२५	चन्द्रा भण्डारी	४७९००	,,	,,	९८४८७९४८१३
२६	अनिता गुरूङ	४७९०२	,,	,,	९८०६४८०७५८

परासन स्वा.चौकी अन्तर्गत वडा नं.७,८ र ९

क्र.सं.	स्वयं सेविकाहरूको नाम,थर	स्वयं सेविकाहरूको आई.डी.नं.	ठेगाना (न.पा.वडा र टोल)	सम्बन्धित संस्थाको नाम	स्वयं सेविकाहरूको सम्पर्क नं.
१	रश्मी तामाङ	४७९२८	पु.न.पा.७	परासन स्वा.चौकी	९८६५९१६६६४
२	विमला तामाङ	४७९२९	,,	,,	९८६५९१६६५३
३	कैलासो राना	४७९३१	,,	,,	९८६५९१६६४३
४	अनिता राना	४७९३२	,,	,,	९८६५९१६६६२
५	वदला राना	४७९३०	,,	,,	९८६५९१६६६५
६	पार्वती बुढा	४७९५१	पु.न.पा.८		९८६५९१६६४१
७	निर्मला विष्ट	४७९३३	,,	,,	९८६५९१६६९८
८	खगीसरा जैशी	४७९३४	,,	,,	९८६५९१६६६३
९	हरिना विष्ट	४७९३५	,,	,,	९८६५९१६६४२
१०	कमला राना	४७९५२	,,	,,	९८६५९१६६४७

११	कल्सिया राना	४७९५३	,,	,,	९८६५९१६६६०
१२	माया देवी घिमिरे	४७९३६	,,	,,	९८६५९१६६४४
१३	ईश्वरी कार्की	४७९३७	,,	,,	९८६५९१६६४५
१४	सिता वि.क.	४७९३९	पु.न.पा.९		९८६५९१६६४६
१५	टिका देवी काफ्ले	४७९४२	,,	,,	९८६५९१६६४९
१६	देवीमाया पनेरू	४७९४१	,,	,,	९८६५९१६६५८
१७	रेवती ढकाल	४७९४०	,,	,,	९८६५९१६६६१
१८	जयन्ती महरा	४७९३८	,,	,,	९८६५९१६६५२
१९	लक्ष्मी भाट क्षेत्री	४७९४५	,,	,,	९८६५९१६६५४
२०	तुली बुढा	४७९४४	,,	,,	९८६५९१६६५५
२१	दुर्गा बुढा	४७९४३	,,	,,	९८६५९१६६५९
२२	शकुन्तला पाण्डे	४७९४९	,,	,,	९८६५९१६६५६
२३	गंगा गिरी	४७९४८	,,	,,	९८६५९१६६४८
२४	अमृता गिरी	४७९५०	,,	,,	९८६५९१६६५१
२५	सिता जैशी	४७९४७	,,	,,	९८६५९१६६५०
२६	चन्द्रकला कठायत	४७९४६	,,	,,	९८६५९१६६५७

शहरी स्वा.केन्द्र अन्तर्गत वडा नं.१० र ११

क्र.सं.	स्वयं सेविकाहरूको नाम,थर	स्वयं सेविकाहरूको आई.डी.नं.	ठेगाना (न.पा.वडा र टोल)	सम्बन्धित संस्थाको नाम	स्वयं सेविकाहरूको सम्पर्क नं.
१	पदमा पाठक	४७८९७	पु.न.पा.११	श.स्वा. केन्द्र भीमबस्ती	९८६५९१६७३२
२	रूपा रोकाया	४७८९८	,,	,,	९८६५९१६७३१
३	अस्तुनि देवी चौधरी	४७८९६	,,		९८६५९१६७३३
४	तारा गौतम	४७८८९	१०		९८६५९१६७२५
५	भिम कुमारी मगर	४७८९०	११		९८६५९१६७३६
६	गोमा भट्टराई	४७८९२	,,		९८६५९१६७३५
७	चित्रा घर्ति	४७८९४	,,		९८६५९१६७३४
८	शान्ती ढुङ्गेल	४७८९१	,,		९८६५९१६७३८
९	बान्ती राना	४७८८६	१०		९८६५९१६७४१
१०	सिता चौधरी	४७८९५	११		९८६५९१६७२७
११	सावित्री गुरूङ	४७८८४	१०		९८६५९१६७३९
१२	गंगा गुरूङ	४७८९२	११		९८६५९१६७२६
१३	रत्ना बोहरा	४७८८८	१०		९८६५९१६७३०

१४	राम दुलारी राना	४७८८२	,,		९८६५९१६७४०
१५	बविता वडायक	४७८८३	,,		९८६५९१६७२९
१६	भगवती जैशी	४७८८७	,,		९८६५९१६७२८
१७	हिरा देवी विष्ट	४७८८५	,,		९८६५९१६७३७

स्रोतः स्वास्थ्य शाखा, पुनर्वास नपा, २०७५

५.३ खानेपानी तथा सरसफाई

५.३.१ खानेपानी सुविधाको अवस्था

खानेपानी तथा सरसफाई सेवा आधारभुत मानव अधिकारको रुपमा स्थापित छ । खानेपानीको पहुँचलाई नेपालको संविधानमा मौलिक हकको रुपमा नै व्याख्या भएबाट यस क्षेत्रमा थप जोड दिनु आवश्यक भएको छ । चौधौ आवधिक योजना अनुसार हाल खानेपानी सेवाको संरचना पुगेको जनसंख्या ८३.६ प्रतिशत रहेको छ । अझैपनि वर्षेनी पानीजन्य रोगबाट ग्रामीण भेगमा मृत्यु हुनेको संख्या अधिक रहेको छ । तराई क्षेत्रमा जमिनमुनि थोरै सतहमा पानी निस्कने भएतापनी पिउनयोग्य पानीमा भने अझै कमै नागरिकहरुको पहुँच पुगेको देखिन्छ । यस पुनर्वास नगरपालिकामा ७८ प्रतिशत मानिसहरुले अहिले सम्म ट्युवेल वा हातेपम्पबाट पानीको प्रयोग गरिरहेका छन् भने जम्मा १९.३२ प्रतिशत मानिसले मात्र खानेपानीको सेवा धाराबाट लिईरहेको पाईयो । स्वास्च्छ खानेपानीको प्रयोग गर्ने परिवार संख्या वडा नं.१ मा वढी रहेको पाईन्छ । नगरपालिकाको केन्द्र र पुरानो बजार भएका कारण वार्ड नं. २ मा धारा।पाईपबाट पनि खानेको संख्या १३४३ रहेको जो अरु वार्डहरु भन्दा बढी छ । त्यसैगरी स्वच्छ खानेपानी सेवाबाट वार्ड नं. ८को एउटा घरधुरी बंचित भएको देखिन्छ । अन्य विवरण तलको तालिकाबाट हेर्नसकिन्छ ।

तालिका नं. ६५ खानेपानीको श्रोतको आधारमा घरपरिवार संख्या सम्वन्धी विवरण

वार्ड	धारा / पाईप		टूयुबेल / हाते पम्प		ढाकिएको इनार / कुवा		नदी / खोला		जम्मा
	शंख्या	प्रतीशत	शंख्या	प्रतीशत	शंख्या	प्रतीशत	शंख्या	प्रतीशत	
१	१	0.01%	१५८५	13%	४	0.03%		0.00%	१५९०
२	१३४३	11.19%	२	0%		0.00%		0.00%	१३४५
३	१	0.01%	४८४	4%		0.00%		0.00%	४८५
४	११	0.09%	९३८	8%	१	0.01%		0.00%	९५०
५	१६४	1.37%	११६५	10%	४	0.03%		0.00%	१३३३
६	३	0.02%	१०४६	9%	१	0.01%		0.00%	१०५०
७	१	0.01%	५५४	5%		0.00%		0.00%	५५५
८	७९२	6.60%	२४२	2%		0.00%	१	0.01%	१०३५
९	४	0.03%	१३७५	11%	१	0.01%		0.00%	१३८०
१०	१	0.01%	१११४	9%	१	0.01%		0.00%	१११६

११		0.00%	११६२	10%		0.00%		0.00%	११६२
जम्मा	**२३१८**	**19.32%**	**९३०२**	**78%**	**९**	**0.07%**	**१**	**0.01%**	**१२००१**

५.३.२ शौचालयको प्रयोगको अवस्था

मुलुकलाई खुला दिसापिसाब मुक्त क्षेत्रको घोषणा गरी वातावरणीय सरसफाईमा विशेष जोड दिने र खानेपानी तथा सरसफाईको क्षेत्रको दिगो विकास लक्ष्य हासिल गर्ने अपेक्षा नेपाल सरकारको रहेको छ । सोही लक्ष्य पूरागर्न सरकारलाई मद्दत पुगोस् भन्ने उद्देश्यका साथ पुनर्वास नगरपालिकाले पनि २०७३ सालमा नगरपालिकालाई खुला दिसापिसाब मुक्त नगरपालिका भनि घोषणा गरेको थियो ।

नगरपालिकाको वस्तुस्थिती विवरण २०७५ अनुसार नगरपालिकाको कुल घरपरिवार १२००१ मध्ये ३५.५१ प्रतिशत घरपरिवारमा साधारण शौचालय, ५०.४५ प्रतिशत घरपरिवारमा फ्लसभएको (सेफ्टी ट्याङ्कीमा) शौचालय, १९ वटा घरपरिवारमा फ्लस भएको र सार्वजनिक ढलमा मिसिने शौचालय र १६४ वटा घरपरिवारमा अझैपनि कुनैप्रकारको शौचालय नरहेको पाईयो । शौचालयका साथसाथै नुहाउनका लागी वाथरुमको प्रयोग गर्ने परिवारहरु पनि रहेको पाईयो । नगरपालिका खुला दिसापिसाब मुक्त भईसकेको कारण शौचालय नबनेका घरपरिवारहरुको विवरण लिई बनाउनकालागी सहयोग तथा सल्लाह दिई पूर्णसरसफाई युक्त नगरपालिका बनाउनका लागी योजना बनाउनुपर्ने देखिन्छ । सानो सङ्ख्याले मात्र खुल्ला स्थानमा दिसापिसाब गर्दासमेत समुदायको ठूलो हिस्साको जनस्वास्थ्य प्राणघातक संक्रामक रोगहरूको जोखिममा पर्ने हुँदा चर्पी प्रयोगलाई अनिवार्य गर्ने र चर्पीको गुणस्तर सुधारमा ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । शौचालयको प्रयोगका आधारमा घरपरिवारको विवरण तलको तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं.. ६६ शौचालय प्रयोगका आधारमा घरपरिवार संख्या सम्वन्धी विवरण

वार्ड	चर्पी नभएको	फलस भएको	फलस भएको	साधारण सौचालय	बाथरुम र सौचालय छुट्टै भएको	अस्थायी / कच्ची
		सेफ्टी ट्यांक भएको	सावजनिक ढल			
१	३२	१४६८	२	८७	१	
२	०	५५८	२	५३०	२५५	
३	०	१०९	३	३५४	३	१६
४	७			९४०	३	
५	०	२६५	३	७७३	२९२	०
६	०	९६५	३	४०	४२	
७	०	१		५२२	३२	
८	०	९१३	२	०	१२०	
९	०	४		६५५	७२१	
१०	७३	७९२	१	२४६	४	

११	५२	९७९	३	११४	१४	
जम्मा	१६४	६०५४	१९	४२६१	१४८७	१६
%	1.37%	50.45%	0.16%	35.51%	12.39%	0.13%

५.३.३ शौचालयको प्रयोगको अवस्था

यस नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका मुख्य स्थान जस्तैः वसपार्क, वजारक्षेत्र, पार्कहरुमा आउने नागरिकहरुलाई दिसापिसाबका लागी सुविधाहोस् साथै वातावरणीय सरसफाईमा मद्दत पुगोस् भन्ने उद्देश्यका साथ नगरपालिकाका विभिन्न ५ स्थानमा सार्वजनिक शौचालय रहेको पाईयो । तर ती शौचालयहरुलाई सुविधाजनक, सफा र स्वच्छ बनाउनका लागी उचित व्यवस्थापनको आवश्यकता रहेको छ । जसका लागी नगरपालिकाले उचित योजना सहित यसतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । साथै दिन प्रतिदिन वढ्दै गईरहेको शहरीकरणले गर्दा नगरको वातावरणमा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्षरुपमा असरपर्ने भएका कारण अन्यवडाका पनि वजारक्षेत्रमा पर्यटकीय गन्तव्यहरुमा सार्वजनिक शौचालयको निर्माण र उचित व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखिन्छ । यस नगरपालिका भित्र रहेका सार्वजनिक शौचालयको विवरण तपशिल वमोजिम रहेको छ ।

तालिका नं. ६७ सार्वजनिक शौचालयको विवरण

क्र.स.	विवरण	ठाउँको नाम	जम्मा सदस्य
१	सार्वजनिक शौचालय	वडा नं. ६ ,	
२		आई. बि. आर. डी, हाटबजार वडा नं. ३	
३		अलंकार बजार वडा न.१०	

५.३.४ फोहोरमैला व्यवस्थापन

स्वच्छ नगरपालिका, हरित नगरपालिका भन्ने अवधारणा अनुरुप नगरपालिकालाई वातावरणमैत्री बनाउनका लागी नगरपालिकाले सरसफाई सम्वन्धि अभियानलाई निरन्तरता दिनुपर्ने देखिन्छ । खुला दिसापिसाबमुक्तले मात्र नगरपालिकालाई स्वस्थ र सफा राख्न सकिदैन । दैनिक जसो सार्वजनिक स्थल, वजार, घरबाट निस्कने फोहोरमैलाका उचित व्यवस्थापन गर्नाले मात्र सुन्दर नगरपालिका सफा नगरपालिका बनाउन सकिन्छ । जसले विश्वको वढ्दो तापमानलाई घटाउनका लागी मद्दत पुग्दछ । जसका लागी नगरपालिकाले फोहोर व्यवस्थापनका लागी ल्याण्डफिल साईटको पहिचान गरिसकेको छ र सोको IEE गर्ने क्रममा रहेको छ । टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने फोहोरको वर्गिकरणगरी पुनः प्रयोग गर्न सकिने वस्तुलाई रिसाईकिलिङकाललागी जमा गर्न नागरिकलाई जिम्मेवार र सचेत बनाउनुपर्ने देखिन्छ । फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागी नगरपालिकामा १ ट्रेक्टर र उउटा ठेला रहेको छ भने फोहरमैला डम्पीङ्गका लागि ठाउँ पहिचान गरि प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण (IEE) गर्ने काम भैरहेको छ ।

५.३.५ फोहोर विसर्जन, करेसावारी आदिका आधारमा घरधुरी संख्या

नगरवासीहरुले आफ्नो घरभित्रबाट निस्कने फोहोरमैलाको व्यवस्थापन कसरी गर्दछन् भन्ने कुरा पत्तालगाउनका लागी यो तथ्यांक संकलन गरिएको हो । जसबाट स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्वन्धिको चेतनाको स्तर जाँच्न र आगामी दिनमा नगरपालिकालाई पूर्ण सफा नगरपालिका घोषणा गर्नका लागी नगरपालिकाले आफ्नो वार्षिक तथा आवधिक योजनामा यस विषय सम्वन्धि कार्यक्रम तयार पार्न यो तथ्यांकले मद्दत पुर्याउने छ । यस नगरपालिकामा रहेका कुल घरधुरी संख्या मध्ये ६६.९३ प्रतिशत घरपरिवारले निश्चित स्थान खाल्डोमा फाहोर फाल्ने गरेको देखियो । त्यसैगरी जैविक अजैविक फोहोर व्यवस्थापनमा ५१.५५ प्रतिशत घरपरिवारले जैविक फोहोर व्यवस्थापन गर्ने गरेको, ८४.४४ प्रतिशत परिवारसंग करेशावारी भएको यस तथ्यांकले देखाउँछ । करेसावारीमा विभिन्न प्रकारका मलको प्रयोग गर्ने घरपरिवारमा ५०.८४ प्रतिशतले कम्पोष्ट गोबरको प्रयोग गर्ने गरेको, २५७ घरपरिवारले कम्पोष्ट र रसायनिक (छ्यासमिस) को प्रयोगगरको पाईयो । त्यसैगरी, तरकारीमा लाग्ने विभिन्न प्रकारका रोग तथा किराहरुबाट बचाउन र छिटो, धेरै तरकारी फलाउने उद्देश्का साथ करेसावारीमा विषादीको प्रयोग गर्ने घरपरिवार. ६.०९ प्रतिशत रहेको पाईयो र नगर्नेमा ५२.४९ प्रतिशत रहेको छ । यस्ता विषादीले स्वास्थ्यमा पार्ने असरका वारेमा विभिन्न समुहहरुमार्फत नगरपालिकाले सचेतनामुलक कार्यक्रम संचलनगर्नुपर्ने देखिन्छ । फोहोरको व्यवस्थापन र करेसावारी सम्वन्धि वडागत विवरण तलको तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. ६९ फोहोर विसर्जन, करेसावारीको प्रयोगका आधारमा घरधुरी संख्या

वार्ड	फाहोर विसर्जन				जैविक अजैविक व्यवस्थापन		घरमा करेसाबारी		करेसाबारीमा मल प्रयोग				करेसाबारीमा बिसादी प्रयोग	
	निश्चित स्थान खाल्डो	करेसाबारी	जथाभावी	जम्मा	छ	छैन	छ	छैन	जैविक	रासायनिक	कम्पोस्ट गोबर	छासमीस	छ	छैन
१	४३	१४८६	२३	१५५२	६००	९७१	१५१६	५४			२७	७	२९	४
२	१३२८	९	१		६९९	६३२	१२८५	६०	१		१२५६	१	१०२	११५४
३	४७८	१	१		४७४	८	४१२	७०	३३०	१५	१	६४	१३	३९७
४	९२३	८	८		८४२	१०५	८७०	७६			८३६	२३	२४	८२४
५	१२५०	७	३		५३४	७३९	१२५५	१९	५४	२	११८३	६	४०	१२०५
६	९६३	५८	१३		९०३	१३७	९७७	६८	१३	४	७८७	५१	२०	८३४
७	५३९	५			५४५	४	४५४	९८	४६	२०४	६		२३४	२२
८	९७८	२९	१४		८३६	१९६	८५६	१७५	२	२१	५८०	१०	७४	५४०

९	१८३	३३३	४७		२५०	२८५	४५१	६५	१	२	३	६	१	१०
१०	१०७९	२६	२		४७९	६३२	१०५८	४७	३	३	५३४	३३	१३०	४३८
११	२६९	७९६	८५		२५	११३०	१०००	१५७		४	८८९	५६	६४	८७२
जम्मा	**८०३३**	**२७५८**	**१९७**		**६१८७**	**४८३९**	**१०१३४**	**८८९**	**४५०**	**२५५**	**६१०२**	**२५७**	**७३१**	**६३००**

स्रोत: घरधुरी सर्वेक्षण विवरण २०७५

५.३.६ व्यक्तिगत तथा घरेलु सरसफाई

कुनैपनि ठाउँको सभ्यता जनाउने भनेको उक्तठाउँमा वसोवास गर्ने नागरिकहरुको व्यक्तिगत सरसफाई तथा आफ्नो घर र घरवरपरको वातावरण कस्तो छ भन्ने कुरालेपनि निर्धारण गर्दछ । जसले उक्त ठाउँको स्वास्थ्य अवस्थाका बारेमा पनि सहजै अनुमान गर्न सकिन्छ । घरधुरी सर्वेक्षणका क्रममा यस नगरपालिका विभिन्न वडामा वस्ने परिवारहरुमा ९९.७३ प्रतिशत घरपरिवारका सदस्यहरुले खाना खानुभन्दा अगाडी र दिशापिसाब गरिसकेपछि साबुन पानीले हातधुने गरेको पाईयो । त्यसैगरी ८६.६७ प्रतिशत घरपरिवारले कुहिने फोहोर चिज वस्तुलाई खाल्डोमा हाल्ने गरेको पाईयो । भाडा धोईसके पछि चाङ वा सफाठाउँमा सुकाउने घरपरिवारमा ७७.९६ प्रतिशत रहेका छन्, ९७.१३ प्रतिशत घरपरिवारको घरआँगन सफाहुने गरेको पाईयो । अधिकांस ग्रामीण क्षेत्रमा गाईवस्तुको गोठ आफू वस्ने घरसँग हुने गरे भएतापनी यस नगरपालिकामा ७१.५६ घरपरिवारमा गाईभैसी र अन्य वस्तुभाउको गोठ छुट्टै रहेको छ । त्यसैगरी यस नगरपालिकामा अधिक ग्रामीण वस्ती रहेकाले अधिकांस कच्ची घरहरु रहेका छन् । सरसफाईको दृष्टिकोणले हेर्ने हो भने ५७.२० घरपरिवारहरुले घरको भित्री भित्ता लिपपोत गरेको भेटियो भने ५३.८४ प्रतिशतले घरको वाहिरी भित्तापनि लिपपोत गरेको देखियो । वडागत रुपमा व्यक्तिगत तथा घरेलु सरसफाईको अवस्था तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ७० व्यक्तिगत तथा घरेलु सरसफाइको अवस्थाका आधारमा घरपरिवार संख्या सम्वन्धी विवरण

वार्ड	साबुन पानीले हात धुने	फोहोर व्यवस्थापन गर्ने खाल्डो	भाडा सुकाउने ठाउँ भएको	घर आगन सरसफाई	बस्तुभाउ छुट्टै राख्ने गोठ	घरको भित्री भित्ता लिपपोत गरिएको	घरको वाहिरी भित्ता लिपेको	अन्य
१	१५९०	१५१९	१५१८	१५९०	१२९२	१५६१	१५५७	१
२	१३४४	१३४२	१०५६	१३४५	१२३०	१२१७	१२२८	
३	४८५	४८३	४७७	४७९	३०८	२०८	१४५	
४	९४८	८०२	८७५	८६०	६००	६२	३५	
५	१३३२	१२७५	१२७०	१३२६	१२४४	८२२	५५५	
६	१०४५	९७४	९१३	९१३	६११	३६७	३६३	
७	५५५	५२८	१८०	५४३	४३९	१५५	१४९	
८	१०३३	९६४	३९३	१०२६	७२६	९८५	९८६	१
९	१३६५	७१६	५७९	१३२४	५६२	५३७	५३१	१
१०	१११३	११०५	१०९६	११०६	५७०	५०	५१	
११	११५८	६९३	९९९	११४५	१००६	९००	८६१	
जम्मा	**११९६८**	**१०४०१**	**९३५६**	**११६५७**	**८५८८**	**६८६४**	**६४६१**	**३**
प्रतिसत	**99.73%**	**86.67%**	**77.96%**	**97.13%**	**71.56%**	**57.20%**	**53.84%**	**0.02%**

५.४ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण

५.४.१ लिंग अनुसार बालवालिकाको (उन्नाईस वर्ष मुनिका) विवरण

नेपालको वालवालिका सम्वन्धि ऐन २०७५ अनुसार वालवालिका भन्नाले १९ वर्ष उमेर पूरा नगरेको व्यक्ति सम्झनुपर्दछ । यो भन्दा पहिला वालवालिका सम्वन्धि ऐन २०४८ अनुसार वालवालिका भन्नाले १६ वर्ष उमेर पूरा नभएकालाई वालवालिका भनिन्थ्यो । पुनर्वास नगरपालिकामा कुल जनसंख्याको ३८.२९ प्रतिशत जनसंख्या वालवालिकाको रहेको छ । वालवालिकाको सबैभन्दा वढी संख्या वडा नं. १ मा ३५७० रहेको छ भने सवैभन्दा कम वडा नं. ३ मा ९३५ रहेको छ । वडागत लिंग अनुसार वालवालिकाको विवरण तलको तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. ७१ लिङ्ग र उमेर अनुसार वालवालिकाको विवरण

वडा नं.	विवरण	०-४ वर्ष	५-९ वर्ष	१०-१४ वर्ष	१५-१९ वर्ष
१	पुरुष	३५६	४८६	५२९	५१७
	महिला	३१४	४०५	४७०	४९३
	जम्मा	**६७०**	**८९१**	**९९९**	**१०१०**
२	पुरुष	३२७	४१३	४३६	४३४
	महिला	२७१	३२७	४०४	४४५
		५९८	**७४०**	**८४०**	**८७९**
३	पुरुष	८८	१२४	१२९	१५६
	महिला	६५	९६	१३३	१४४
	जम्मा	**१५३**	**२२०**	**२६२**	**३००**
४	पुरुष	२३५	२४३	३२१	२८६
	महिला	२४२	२६४	२८१	२९३
	जम्मा	**४७७**	**५०७**	**६०२**	**५७९**
५	पुरुष	३३८	३८६	४७८	४६४
	महिला	२८२	३८०	४१३	४५२
	जम्मा	**६२०**	**७६६**	**८९१**	**९१६**
६	पुरुष	२४४	३०७	३८१	३५८
	महिला	२०९	२३३	२९६	३२८
	जम्मा	**४५३**	**५४०**	**६७७**	**६८६**
७	पुरुष	१२७	१७६	१८८	१९३
	महिला	८९	१६८	१७६	२२९
	जम्मा	**२१६**	**३४४**	**३६४**	**४२२**
८	पुरुष	२७४	३०४	३६८	३७९
	महिला	२२७	२९०	३३९	३५८

	जम्मा	५०१	५९४	७०७	७३७
९	पुरुष	२२७	३०१	३१७	५०६
	महिला	२०१	२८७	३२७	५६७
	जम्मा	**४२८**	**५८८**	**६४४**	**१०७३**
१०	पुरुष	२४५	३१८	३५९	३७२
	महिला	१९९	२२७	३११	३३१
	जम्मा	**४४४**	**५४५**	**६७०**	**७०३**
११	पुरुष	२८२	३३७	३९६	३७९
	महिला	२७८	२८३	३६६	३९२
	जम्मा	**५६०**	**६२०**	**७६२**	**७७१**
	जम्मा	**५१२०**	**६३५५**	**७४१८**	**८०७६**
	%	**7.27%**	**9.02%**	**10.53%**	**11.47%**

५.४.२ कामदारको रुपमा घर वाहिर रहेका बालवालिका

यस नगरपालिकामा रहेको १९ वर्ष सम्मका वालवालिकाको कुल परिवार १२,००१ मध्ये २६ परिवारबाट १६ वर्षमुनिका वालवालिका अन्यत्र कामगर्नको गएको पाईयो जसमा होटल रेष्टुरेन्टमा कामगर्ने वालवालिकाको संख्या वढीरहेको पाईन्छ त्यसमा पनि वालिकाहरुको संख्या वढी रहेको छ । नेपालको संविधानले वालवालिकाको हक सम्वन्धि धारा ३९ मा नै मौलिकहककहरुको व्यवस्थागरेको छ । नेपालको कानुनले कुनैपनि वालवालिकालाई जोखिमपूर्ण कार्य लगाउन नपाउने व्यवस्था गरेको छ । १४ वर्ष उमेर नपुगेका वालवालिकालाई श्रमिकका रुपमा कुनैपनि काममा लगाउन नपाउने व्यवस्था रहेको छ । होटल रेष्टुरेन्ट जस्ता क्षेत्रमा वालवालिकाहरु माथी मानसिक, शारिरीक तथा यौनहिंसा हुने वढी जोखिम भएका कारण यस्ता क्षेत्रमा वालवालिकालाई काममा नपठाउन र काममा नराख्न घरपरिवार तथा व्यवसायिलाई सचेत पार्न नगरपालिकाले जरुरी देखिन्छ । यस्ता श्रममा गएका वालवालिकाको पहिचान गरी अभिभावकलाई आयमुलक कार्यको लागी सहयोग गर्ने र वालवालिकालाई शिक्षा आर्जन गराउनकालागी नगरपालिकाले विशेष कार्यक्रमहरुको व्यवस्था गर्नुपर्ने देखिन्छ । एक जना वालवालिका मात्र श्रममा देखापरे पनि नगर क्षेत्रलाई वालमैत्री बनाउनका निम्ती अप्ठ्यारो पर्न जान्छ । यस नगरपालिकामा रहेका जम्मा ११ वटा वडा मध्ये १, २ र ४ वडा बाहेक सबै वडाहरुबाट वालवालिका अन्यत्र कामगर्न गएको देखियो । जसमा वालवालिकालाई कामका लागी अन्यत्र पठाउने परिवारको संख्या वडा नं. ८ मा बढी रहेको छ ।

तालिका नं. ७२ वाल वालीका अन्यत्र काम गर्न गएका आधारमा परिवार संख्या विवरण (उमेर १६ वर्ष भन्दा कम भएका)

वालक अन्यत्र कामगर्न गएको आधारमा परिवारसंख्या				
वार्ड	**घरेलु कामदार**	**होटेल**	**उद्योग / व्यापार**	**जम्मा**
१				०
२				०

३		१	२	३
४				०
५	१		३	४
६	१		३	४
७		३		३
८		५		५
९		२		२
१०			३	३
११		२		२
जम्मा	२	१३	११	२६

वालीका अन्यत्र कामगर्न गएको आधारमा परिवारसंख्या				
वार्ड	घरेलु कामदार	होटेल	उद्योग / व्यापार	जम्मा
१				०
२				०
३				०
४				०
५	१			१
६	१			१
७		१		१
८		२		२
९				०
१०		३		३
११				०
जम्मा	२	६		७

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण विवरण, २०७५

५.४.३ अपाङ्गताका आधारमा जनसंख्या

२०६८ को जनगणना अनुसार नेपालको कुल जनसंख्याको १.९४ प्रतिशत जनसंख्या अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको रहेको छ । जसमा शारिरीकरुपमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु ३६.३ प्रतिशत रहेका छन् । नेपालको संविधानले अपाङ्गता भएका नागरिकलाई विविधताको पहिचान सहित मर्यादा र आत्मसम्मानपूर्वक जीवनयापन गर्न पाउने र सार्वजनिक सेवा तथा सुविधामा समान पहुँचको हक स्थापित गरेको छ । नेपाल सरकारले विभिन्न अन्तराष्ट्रिय महासन्धिहरुको कार्यान्वयनका लागी समुदायमा आधारित पुनर्स्थापना कार्यक्रम, आर्थिक, सामाजिक तथा राजनीतिक समावेशीकरण, सकारात्मक विभेद तथा निजामति सेवामा आरक्षण, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुद्धारा संञ्चालित संघसंस्थाहरु मार्फत अपाङ्गता भएका क्षेत्रका कार्यक्रमहरु सञ्चालन, पूर्ण असक्त र अति अशक्तहरुका लागी सामाजिक सुरक्षा भत्ता एवम् व्यवसायिक तालिम कार्यक्रमपनि संचालन गर्दै आएको छ । यस पुनर्वास नगरपालिकामा पनि जम्मा जनसंख्यामा ५८५ अर्थात १.०६ प्रतिशत जनसंख्या अपाङ्गता भए व्यक्तिहरुको रहेको छ । जसमा शारिरीक अपाङ्गता भएका

व्यक्तिहरु वढी रहेका छन् । अपाङ्गता भएका व्यक्ति सबैभन्दा वढी वडा नं.१० मा ९३ जना रहेका छन् भने सबैभन्दा कम वडा नं.९ मा रहेका छन् । नगरपालिका आफै स्थानीय सरकार भएका कारण अपाङ्गता भएका व्यक्ति लक्षित सिपमुलक, आयमुलक कार्यक्रमका साथसाथै, अपाङ्गता भएका वालवालिकाहरुका लागी विशेष शिक्षाको व्यवस्था गर्नका लागी निदृष्ट योजनाहरु बनाई कार्यान्वन गर्नुपर्ने देखिन्छ । वडागत रुपमा नगरपालिकामा भएका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको विवरण तलको तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं.७३ अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका आधारमा जनसंख्या विवरण

	अपाङ्गताको प्रकार									
वार्ड	अटिज्म सम्वन्धि अपाङ्गता	दृष्टि संबन्धि अपाङ्गता	बौद्विक अपाङ्गता	मानसिक वा मनोसामाजिक अपाङ्गता	वहु अपाङ्गता	शारिरिक अपाङ्गता	श्रवण दृष्टिविहिन अपाङ्गता	सुनाई सम्बन्धि अपाङ्गता (वहिरा, सुस्त श्रवण)	स्वर र वोलाई सम्बन्धि अपाङ्गता	जम्मा
१		९		९	१	२४	१	२	७	५३
२		८		५		७१	२	३	५	९४
३		४	४			६			३	१७
४		३	१	५		४१	२	५	९	६६
५		१०	१	६		४१		८	८	७४
६		३		१		१८		२	४	२८
७		६		२		१०		१		१९
८		१४	३	२	१	४५	१	१६	२	८४
९		८	२	३		१२१		१३	१७	१६४
१०		२		२		९			२	१५
११	३	१०	१	४		३६		१२	११	७७
जम्मा	३	७७	१२	३९	२	४२२	६	६२	६८	६९१

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण विवरण, २०७५

५.४.४ अपांगता परिचयपत्रका आधारमा जनसंख्याको विवरण

पुनर्वास नगरपालिकाको कुल जनसंख्यमा ०.३३ प्रतिशत अपांगता भएका व्यक्तिहरु रहेका छन् । अपांगता भएका व्यक्तिहरुको सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणका हेतु नेपालसरकारले अपांगताको प्रकारका आधारमा परिचयपत्र वितरण गर्ने गरेको छ ।

अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण गर्नका लागि अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई अपाङ्गताका आधारमा शारीरिक अपाङ्गता, दृष्टिविहीन र न्यून दृष्टियुक्त, स्वरबोलाई सम्बन्धी अपाङ्गता, सुस्त श्रवण र बहिरा, श्रवण दृष्टिविहिनता, मानसिक अपाङ्गता, बौद्धिक अपाङ्गता, बहुअपाङ्गता गरी सात किसिमले र गाम्भीर्यताका आधारमा तह **क** (रातो रङको परिचयपत्र), तह **ख** (नीलो रङको परिचयपत्र), तह **ग** (पहेलो रङको परिचयपत्र) र तह **घ** (सेतो रङको परिचयपत्र) गरी चार तहमा विभक्त गरी परिचय पत्र वितरण गर्ने कार्य सुरु गरिएको छ।

अपांग परिचय पत्र महिला विकास शाखामार्फत वितरण गर्ने गरिन्छ । यस पुनर्वास नगरपालिकामा जम्मा अपांगता भएका व्यक्तिहरु मध्ये ३४.०० प्रतिशतले मात्र परिचय पत्र प्राप्त गरेको देखिन्छ । अझैपनि ६६.०० प्रतिशतले परिचयपत्र नपाएको देखिन्छ । परिचय पत्र पाएका मध्ये ११.१४ प्रतिशत व्यक्तिले निलो अर्थात **ख** वर्गको परिचयपत्र पाएको देखिन्छ । ११.०० प्रतिशतले रातो अर्थात **क** वर्गको परिचय पत्र पाएको देखिन्छ ।

तालिका नं. ७४ अपांगता परिचय पत्रका आधारमा जनसंख्याको विवरण (जम्मा)

अपांग परिचयपत्रको प्रकार					
वार्ड	**रातो परिचयपत्र (क वर्ग)**	**निलो परिचयपत्र (ख वर्ग)**	**पहेलो परिचयपत्र (ग वर्ग)**	**सेतो परिचयपत्र (घ वर्ग)**	**जम्मा**
१	१०	८	५		२३
२	१०	१०	३	४	२७
३	६	६			१२
४	६	११	१०	२	२९
५	७	९	२	१	१९
६	८	४	२	२	१६
७	५	१	२		८
८	८	११	८	२	२९
९	७	८	१२	१३	४०
१०	३		२	१	६
११	६	९	८	३	२६
जम्मा	**७६**	**७७**	**५४**	**२८**	**२३५**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण विवरण, २०७५

५.४.५ अपांगता भएको अवस्थाका आधारमा जनसंख्याको विवरण (जम्मा)

अपांगताहुने निश्चित समय या उमेर नभई जुनसुकै समयमापनि हुन सक्दछ । यस नगरपालिकाको घरधुरी सर्वेक्षणका क्रममा अपांगताको मुख्य ४ वटा कारणहरुको तथ्यांक संकलन गरिएको थियो । जसमा जन्मजात अपांगता हुनेको संख्या ३२८ रहेको छ । यो संख्या सबैभन्दा वढी वडा नं. ९ मा ७८ जना देखिन्छ भने सबैभन्दा कम वडा नं. ३ र १० मा ७।७ जना देखिन्छ । त्यसैगरी, अपांगताको कारणमा २५ जना जन्मदाको समयमा अपांग भएको तथ्यांक पाईएको छ । जन्मजात अपांगता हुनुमा गर्भावस्थामा हुनेगरेको स्वास्थ्य परिक्षण, खानपान र रहनसहनको मुख्य भूमिका रहन्छ । त्यसकारण कुनै पनि वालवालिकाले अपांग भएर जन्मन नपरोस भन्नकालागी नगरपालिकाले गर्भावस्थामा हुन सक्ने जोखिम र वच्चामा त्यसको प्रभावबारे विभिन्न आमासमुह, महिला समूहमा कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने जरुरी देखिन्छ ।

तालिका नं. ७५ अपांगताको अवस्थाका आधारमा जनसंख्या विवरण

अपाङ्गता भएको अवस्था					
वार्ड	जन्म पश्चात (दुर्घटनाको कारण)	जन्म पश्चात (रोगको कारण)	जन्मजात	जन्मदको समयमा	जम्मा
१	६	२०	२५	२	५३
२	३४	१३	४३	४	९४
३	३	३	७	४	१७
४	४	१८	४४		६६
५	२२	२४	२१	७	७४
६	४	८	१५	१	२८
७	२	२	१०	५	१९
८	१३	३५	३६		८४
९	४९	३७	७८		१६४
१०	५	२	७	१	१५
११	१७	१७	४२	१	७७
जम्मा	१५९	१७९	३२८	२५	६९१

दृष्टि संबन्धि अपाङ्गता				
वार्ड	दृष्टि विहिनता)	न्यून दृष्टियुक्त	पुर्ण दृष्टि विहिन	जम्मा
१	२	४	३	९
२	२	६		८
३	१	१	२	४
४	२	१		३
५	१	८	१	१०
६		२	१	३
७	४	२		६
८	३	८	३	१४
९	२	५	१	८
१०	१	१		२
११		९	१	१०
जम्मा	१८	४७	१२	७७

सुनाई सम्बन्धि अपाङ्गता			
वार्ड	वहिरा	सुस्त श्रवण	जम्मा
१	१	१	२
२	२	२	४
३			०
४	४	१	५
५	४	४	८

६	२		२
७		१	१
८	८	८	१६
९	५	७	१२
१०			०
११	३	९	१२
जम्मा	२९	३३	६२

अपाङ्गताको परिचयपत्र भए नभएको			
वार्ड	**छ**	**छैन**	**जम्मा**
१	२३	३०	५३
२	३३	६१	९४
३	१२	५	१७
४	२९	३७	६६
५	१९	५५	७४
६	१६	१२	२८
७	१०	९	१९
८	२९	५५	८४
९	४४	१२०	१६४
१०	६	९	१५
११	२६	५१	७७
जम्मा	२४७	४४४	६९१

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण विवरण, २०७५

५.४.६ महिला हिसां सम्वन्धी विवरण

महिला भएर जन्मनु र त्यसमा सामाजिक लैंगिकताको दृष्टिकोणले समाजले गर्ने अनुचित वोली, कार्य वा व्यवहार जसले महिलाको आत्म सम्मानमा चोट पुग्दछ । त्यस्ता कार्य तथा व्यवहारलाई नै महिला हिंसा मानिन्छ । राष्ट्रिय जनसांख्यकीय तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण २०११ अनुसार ८५ प्रतिशत महिलाहरुले श्रीमानबाट शारिरीक तथा मानसिक हिंसा भोगीरहेको छन् । नेपालमा लैंगिक हिंसा र घरेलु हिंसा सम्वन्धि विभिन्न कानुनहरु निर्माण भएतापनि यसको प्रभावकारी कार्यान्वय भएको पाईदैन । ग्रामीण क्षेत्र, अशिक्षित महिलाहरु यो कानुनका विषयमा नै जानकर भएको पाईदैन । भने कतिपयले आफुमाथी भएको हिंसालाई वाहिर पनि ल्याउन चाहदैनन । विगत १ वर्षको तथ्यांक हेर्दा यस पुनर्वास नगरपालिकामा पनि ५० जना महिला घरेलु हिंसाबाट पिडित भई प्रहरीकहाँ उजुरी परेको देखिन्छ । जसमध्ये ५० महिला श्रीमान्बाट पिडीत भएका देखिन्छन् । तर हालको अवस्था हेर्दा मिलापत्र भई ४१ जना संगै बसेको देखिन्छ । नगरपालिकामा न्यायिक समितिको गठन भईसकेका कारण अहिले प्रहरीकहाँ फौजदारी, सार्वजनिक मुद्दावाहेक कमैसंख्यामा पिडीत आउने गरेको देखिन्छ ।

तालिका नं. ७६ विगत २ वर्षमा प्रहरीकहाँ महिलाहिंसा सम्वन्धि परेको उजुरी विवरण

आ. व. २०७४/७५ र २०७५/७६ पुष सम्म			
सि.नं.	विवरण	संख्या	हालको अवस्था
१	घरेलु हिंसावाट पिडित	५०	मिलापत्र ४१, मुद्दा दर्ता १
२	वहुविवाह रहेको	५	
३	वेचविखनमा परेको	१	
४	श्रीमानवाट पिडित/ पिटिएका	५०	
५	द्धन्दवाट पिडित	०	
६	सामाजिक कुरिती लगाईएका	१	
७	हराएका महिला	८	
८	हराएका बालबालिका	१	
९	आत्महत्या	२९	१३ आ व २०७४ / चालुमा १६ जना

श्रोतः इलाका प्रहरी कार्यालय, वेलौरी, २०७५।९।२९

५.४.७ वालवालिकाहरुको हत्या अपहरण सम्वन्धी विवरण

विगत १ वर्ष भित्र यस पुनर्वास नगरपालिकामा रहेको प्रहरी कार्यालयमा वालवालिका माथि भएको हिंसा बारे उजूरी नपरेको देखियो ।

तालिका नं. ७७ वालवालिकामाथीको हिंसा सम्वन्धि विवरण

घटना विवरण	घटेका घटना सङ्ख्या	उजुरी परेका सङ्ख्या	अदालतमा मुद्दा परेका सङ्ख्या	पीडित बनाइएका बालबालिकाको सङ्ख्या			उद्दार गरिएका बालबालिकाको सङ्ख्या		
				बालिका	बालक	जम्मा	बालिका	बालक	जम्मा
अपहरण	०	०	०	०	०	०	०	०	०
हत्या		०	०	०	०	०	०	०	०
यौन हिंसा	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०

श्रोतः इलाका प्रहरी कार्यालय, वेलौरी, २०७५।९।२९

५.४.८ द्वन्द्वबाट पिडीत भएका आधारमा परिवार संख्याको विवरण

नगरपालिकाको कुल घरधुरी मध्ये गत विगतमा द्वन्द्वबाट प्रभावित भएका परिवार संख्या ५१ रहेका छन् । जसमध्ये २० जनाको मृत्यु भएको, ५ जना घाईते भएको, शारिरीक यातानाबाट पिडीत २ जना र अन्य किसिमले पिडीत २४ जना रहेका छन् । द्वन्द्वबाट सवैभन्दा वढी प्रभावित घरपरिवार वडा नं. ५ मा १७ जना रहेका छन् । वडागत विवरण तलको तालिकामा हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. ७८ द्वन्द्वबाट पिडीत भएका आधारमा परिवार संख्या विवरण

वार्ड	प्रभावित परिवार संख्या	मृत्यु भएको पविार संख्या	घाइते	शारिरीक यातना	अन्य
१					
२	५	४			
३					
४					
५	८	९			
६	२	२	१		
७					
८	३	२	१	२	
९	२		२		
१०					
११	४	३	१		
जम्मा	२४	२०	५	२	०

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण विवरण, २०७५

५.४.९ परिवारमा विभिन्न कार्यहरु गर्ने लिंगका आधारमा परिवार संख्या विवरण

घरपरिवारमा, विभिन्न समाजिक तथा आर्थिक विकासका कार्यमा महिला र पुरुषको सहभागिताको अवस्थाबारेमा जान्नका लागी यो तथ्यांक लिईएको हो । यो तथ्यांकले नगरपालिका भित्रमा घरपरिवारमा लैंगिक समानताको अवस्था कस्तो भन्ने कुरा पनि दर्शाउने गर्दछ जसले आगामी सामाजिक तथा आर्थिक सशक्तिकरणका कार्यक्रम बनाउन पनि मद्दत पुग्नेछ भन्ने विश्वास पनि लिईएको छ ।

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण विवरण, २०७५

५.४.१० महिला समुहहरुको विवरण

तालिका नं. ७९ महिला समुहहरुको विवरण

क्र.सं.	ठेगाना	समुहको नाम	सदस्य संख्या	गठन मिति	मासिक बचत (प्रतिव्यक्ति)	बैठक मिति
१	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं १,अंशुबर्मा	महाकाली मविस	२२	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
२	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं १,ढक्का	सिद्धनाथ मविस	४०	२०७३।०३।०१	२००	हरेक महिनाको २५ गते
३	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं १,ढक्का	सिद्धनाथ मविस	४०	२०७३।०३।०१	२०	हरेक महिनाको २५ गते
५	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं १,मटैया डाँडो	चेतना मविस	३०	२०७४।१०।१५	०	हरेक महिनाको १५ गते
६	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं १,बन्दाताल	विकाश महिला नागरिक स.के.	३१	२०६९।०५।१०	०	हरेक महिनाको २० गते
७	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं १,अमरैया	कालिका मविस	३५	२०७३।०२।२७	०	हरेक महिनाको १८ गते
८	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं २,सिमरी	सिमरी मविस	३०	२०६८।१०।१४	२००	हरेक महिनाको १४ गते
९	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं २,अरनिको वस्ती	एकता मविस	२९	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
१०	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं २,इटाभट्टा	नवविकास महिला नासके	३०	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
११	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ३,रामवस्ती	लालीगुँरास मविस	३०	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
१२	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ३,	झरना मविस	४५	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
१३	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ३,आईवीआरडी	सगरमाथा मविस	३०	२०७५।०१।१२	५००	हरेक महिनाको ७ गते
१४	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ४,घ गाँउ	माछापुच्छे मबिस	२२	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
१५	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ४,घ गाँउ	चौतारी मविस	२२	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
१६	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ४,फुलवारी टोल	मौसमी मविस	४१	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते

१७	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ४,माछापुच्छे टोल	प्रगतीशिल मविस	२२	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
१८	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ५,मदन टोल	सरस्वती मविस	३३		०	
१९	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ५,प्रगती टोल	प्रतिमा मविस	२२	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
२०	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ५,सिमरीक	भीमसेन मबिस	२	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
२१	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ६, ङ गाउँ,सुकुम्बासी टोल	विकास मविस	२२	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
२२	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ६ सुकुम्बासी टोल ङ गाउँ	जागृती नासके	२८	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
२३	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ८, क गाँउ	पुनर्वास मविस	२८		०	
२४	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ८,क गाउँ	मनकामना मविस	२२	ु२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
२५	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ५,सिमरीक	भीमसेन मबिस	२२	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
२६	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ९,धनसिंगा टोल	पारिजात मविस	३५	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
२७	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ९ खड्डा	पिपल चौतारी मबिस	३१	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
२८	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ९ खड्डा ख गाउँ	प्रगति मबिस	४१	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
२९	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं १०,विकासवस्ती	पशुपती मविस	३१		०	
३०	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं १०,	मालिका मविस	३६	२०७०।०६।२०	१००	हरेक महिनाको पहिलो शनिवार
३१	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ५,सिमरीक	भीमसेन मबिस	२२	ु२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
३२	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ११,अमरवस्ती	सृजना मविस	२५		५००	हरेक महिनाको १५ गते
३३	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ११,प्रगती टोल	भेटघाट मविस	३०	२०७३।१२।२०	५००	हरेक महिनाको अन्तिम शनिवार
३४	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ५,सिमरीक	भीमसेन मबिस	२२	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते
३५	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ५,मदन टोल	सरस्वती मविस	३३		०	
३६	पुनर्वास नगरपलिका वडा नं ५,प्रगती टोल	प्रतिमा मविस	२२	२०७३।०२।२८	१००	हरेक महिनाको ५ गते

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण विवरण, २०७५

परिच्छेद ६ : वन तथा वातावरणीय स्थिति

६.१ वन क्षेत्रको अवस्था

६.१.१ सामुदायिक वन सम्वन्धि विवरण

वन ऐन २०४९ र नियमावली २०५१ ले उपभोक्ता समूहले कार्य योजना बमोजिम वनको विकास, संरक्षण, उपयोग, व्यवस्थापन गर्न तथा स्वतन्त्र रुपले वन पैदावारको मूल्य निर्धारण गरी बिक्री वितरण गर्न पाउने गरी जिल्ला वन अधिकृतले राष्ट्रिय वनको कुनै भाग तोकिए बमोजिम सामुदायिक वनको रुपमा उपभोक्ता समूहलाई सुम्पन सक्नेछ भन्ने व्यवस्था गरेको छ । सोही अनुसार यस पुनर्वास नगरपालिकामा पनि सामुदायिक वनहरु रहेका छन् । जसको सम्पूर्ण संरक्षणका साथै उपभोगको जिम्मेवारी पनि उक्त सामुदायिक वनहरुमा रहेको छ । विपन्न परिवार र महिलाहरुको प्रत्यक्षरुपमा वन संग सम्वन्ध भएको कारण सामुदायिक वनहरुमा यी वर्गहरुलाई लक्षितगरी वनबाट नै आयआर्जन गर्न सकुन भन्ने उद्देश्यका साथ नाङ्गा तथा खाली सार्वजनिक जमिनमा वृक्षारोपण गरी काठ, दाउरा, डालेघाँसहरु लगायत वन पैदावार उत्पादन गर्ने काम गरियो । हाल आएर सामुदायिक वनहरुको अवधारणाले सम्वन्धित उपभोक्तहरुको गरिवी निवारण गर्नुका साथसाथै जैविक विविधता संरक्षण, दिगो वन व्यवस्थापन, सुशासन, लैंगिक समानता तथा समावेसीकरणगराई महिला तथा दलित वर्गहरुको नेतृत्व विकासमा पनि सघाउ पुर्‍याएको छ । अझै यी सामुदायिक वनहरुमा विभिन्न प्रजातिका चराचुरुङ्गी, जंगली जनावर तथा अन्य प्राणीहरुको संख्या वढाई पर्या पर्यटनलाई अगाडी वढाउन सकिन्छ । त्यसका लागी नगरपालिकाले पनि डिभिजन र सवडिभिजन वन कार्यालय संग समन्वय, सहकार्य गरी उपभोक्ताहरुलाई पर्यापर्यटन प्रवर्द्धनका लागी उत्पेरित र सहयोग गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

यसका साथसाथै, नगरपालिकामा वढ्दो जनसंख्याले गर्दा वन जंगलमा भईरहेको वन अतिक्रमणले गर्दा वन सामुदायिक वनहरुको अस्तित्व पनि संकटमा परेको देखिन्छ । त्यसवाहेक सामुदायिक वन जुन अवधारणा विकसित भएको थियो हाल सो अवधारणा विपरित भईरहेको पाईन्छ जस्तैः केही व्यक्तित्वहरुको मात्र वाहुल्यताहुनु, राजनीतिकरण हुनु, दलित तथा महिलाहरुको अर्थपूर्ण सहभागितामा कमी हुनु र सामुदायिक वनको संरक्षण भन्दा आम्दानी र उपभोगमा मात्र ध्यान दिनु, वढ्दो चोरी निकासी, चरिचरण र आगलागीले वनहरु लोप हुन सक्छन् । त्यसकारण वन व्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन सामुदायिक वनहरूलाई स्रोत, साधन र प्रविधियुक्त जनशक्तिको उपलब्ध हुनु जरुरी छ। उपभोक्ताहरूमा रहेका परम्परागत वन संरक्षण विधिहरूका अतिरिक्त नयाँ विधि र कार्यशैलीहरूको विकास गराउन जरुरी देखिन्छ। प्रत्येक वर्ष वन्ने सामुदायिक वनको कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वन हुनुपर्छ ।

नेपाल सरकारले विक्रम संवत् २०७१ देखि २०८० लाई “समृद्धिका लागी वन” भन्ने नारा तय गरी वन दशक घोषणा गरी विशेष कार्यक्रम संचालन भईरहेका छन् । ती कार्यक्रमहरुको कार्यान्वन गर्नका लागी स्थानीय तहहरुले पनि आफ्नो स्तरमा यी रीष्ट्रिय कार्यक्रम गर्नुपर्ने भए बमोजिम यस पुनर्वास नगरपालिकाले पनि वनक्षेत्र संरक्षण र सम्वर्द्धनका लागी वार्षिक तथा आवधिक योजनामा कार्यक्रम बनाउनु पर्ने देखिन्छ । नगरपालिकामा धार्मिक वन, नीजि वन र संरक्षण क्षेत्रहरु रहेको पाईएन ।

तालिका नं. ८० पुनर्वास नगरपालिकामा रहेका वन हस्तान्तरण भएको सामुदायिक वनहरुको विवरण

सिन	विवरण	सख्या	क्षेत्रफल (हेक्टर)	कैफियत
	सामुदायिक वन			
१	जनजागरण सा व उ स, परासन	१	२७०.२	
२	नमुना महिला सा व उ स,, त्रिभुवनबस्ति	१	३२.५६	
३	अमरगोकुल सा व उ स, वडा नं ११ बाईसि बिचवा, नौरंगा	१	१६.८१	
४	होलिबाली बुझिया, वडा नं १० सा व उ स, बाईसिबिचवा, नौरंगा	१	१.९५	
५	प्रगति सा व उ स,, वडा नं १० सा व उ स,, बाईसिबिचवा, नौरंगा	१	१.२५	
६	ज्योति जागृति, सा व उ स,, वडा नं १०, बाईसिबिचवा, नौरंगा	१	२.५६	
७	नमुना बुजिया, सा व उ स,, वडा नं १० बाईसिबिचवा, नौरंगा	१	५१.८६	
	जम्मा	**९**	**३७७**	
२	कबुलियती वन	०	०	०
३	धार्मिक वन	१	०	**वडा न.४**
४	सरकारी संरक्षित वन	१	०	**वडा न.३**
५	अन्य	०	०	०
	जम्मा			
	जम्मा		**३७७**	
	स्रोत: सामुदायिक वन बार्षिक अनुगमन तथा मूल्याकंन प्रतिवेदन २०७२/०७३			

६.२ विपद् जोखिम व्यवस्थापन

६.२.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशील स्थानमा वसोवास गरेका परिवार) विवरण

नेपाल सरकार वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय (तात्कालिन वातावारण मन्त्रालय) ले गरेको जलवायु परिवर्तन संकटासन्न नक्शाङ्कन प्रतिवेदनमा उल्लेखित ईण्डेक्सको आधारमा यो जिल्ला न्यून जोखिमको अवस्थामा ०.१८१ (०.३५५, Low Rank) सुचिकृत छ । अति उच्च जोखिम वडा न. ७ र १० उच्च जोखिममा वडा नं.८, १० र ६ रहेको छ भने मध्यम जोखिममा वडा नं.७ र ३ रहेको छ, वडा नं. ४ न्युन जोखिममा रहेको छ । जोखिमयुक्त वस्ती अनुसार हेर्नुपर्दा अति जोखिममा रहेका १० वटा वस्ती, उच्च जोखिममा रहेका १० र मध्यम जोखिमा रहेका ९ वटा वस्ती रहेका छन् । विपदबाट क्षति भएको विवरण निम्न तालिका अनुसार रहेको छ ।

६.२.२ विपद् तथा प्रकोपबाट भएको मानवीय र भौतिक क्षतिको विवरण

आर्थिक वर्ष २०७४।०७५ र २०७५।०७६ को विवरण अनुसार पुनर्वास नगरपालिका ५ वटा वडामा भौतिक क्षतिको भएको विवरण प्राप्त भएको छ। विभिन्न प्रकारको प्रकोपको कारणबाट झण्डै १ करोड २७ लाख सम्मको भौतिक क्षतिभएको छ। प्रकोपबाट प्रभावित वडाको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. ८१ जोखिमयुक्त वस्तीहरुको विवरण

प्रकोपबाट भएको क्षति सम्वन्धी विवरण (आ.व. २०७४।०७५ र २०७५।०७६ को)												
प्रकोपको किसिम		वडा नं.१	वडा नं.२	वडा नं.३	वडा नं ४	वडा नं.५	वडा नं.६	वडा नं.७	वडा नं.८	वडा नं.९	वडा नं.१०	वडा नं.११
बाढि	अनुमानित क्षती (रकम रु.)							८०००००			१५००००	
	मानवीय क्षति										०	
पहिरो	अनुमानित क्षती (रकम रु.)											
	मानवीय क्षति											
आगजनी	अनुमानित क्षती (रकम रु.)	३३००००					२००००				२०,०००	
	मानवीय क्षति	०									०	
महामारी	अनुमानित क्षती (रकम रु.)											
	मानवीय क्षति											
हावाहुरी	अनुमानित क्षती (रकम रु.)				५०००००						३०००००	
	मानवीय क्षति										०	
चट्यांग	अनुमानित क्षती (रकम रु.)										१५००००	
	मानवीय क्षति										०	
नदि कटान	अनुमानित क्षती (रकम रु.)							२० बिघा			१५००००	
	मानवीय क्षति											
खडेरी	अनुमानित क्षती (रकम रु.)											
	मानवीय क्षति											
शित लहर	अनुमानित क्षती (रकम रु.)							५०००००				

	मानवीय क्षति											
भुकम्प	अनुमानित क्षती (रकम रु.)											
	मानवीय क्षति											
अन्य..(जंगली जनावर, छाडा चौपाया	अनुमानित क्षती (रकम रु.)											
	मानवीय क्षति										२	

श्रोत: रेडक्रस, कंचनपुर, २०७५ र वडा कार्यालय स्रोत: LAPA document, निडस् नेपाल,कञ्चनपूर

६.२.३ वडा अनुसार प्रकोपको स्तरीकरण

वडागत प्रकोपको स्तरीकरण अनुसार हेर्दा सवैभन्दावढी समस्या वाढीको देखिन्छ, दोस्रोमा डुवान र तेस्रो ठूलो प्रकोप जंगली जनावरको रहेको पाईन्छ । वडागत विवरण तलको तालिकाबाट हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. ८२ पुनर्वास नगरपालिकाको वडा अनुसार प्रकोपको स्तरीकरण

प्रकोपको स्तर	वडा नं १	वडा नं. २	वडा नं. ३	वडा नं. ४	वडा नं ५	वडा नं ६	वडा नं ७	वडा नं ८	वडा नं ९	वडा नं १०
१	डुवान	डुवान	डुवान	बाढी	बाढी	डुवान	डुवान	डुवान	डुवान	डुवान
२	बाढी	बाढी	बाढी	डुवान	जंगली जनावर	हावाहुरी	बाढी	बाढी	जंगली जनावर	बाढी
३	अन्न बालीमा रोग ब्याधी	अन्न बालीमा रोग ब्याधी	हावाहुरी	अन्न बालीमा रोग ब्याधी	अन्न बालीमा रोग ब्याधी	सितलहर	अन्न बालीमा रोग ब्याधी	अन्न बालीमा रोग	हावाहुरी	भूक्षय
४	हावाहुरी	हावाहुरी	अन्नवाली मा रोग ब्याधी	जंगली जनावर	सितलहर	आगलागी	सितलहर	जंगली जनावर	अन्न बालीमा रोग ब्याधी	हावाहुरी
५	सितलहर	सितलहर	सितलहर	सितलहर	भूक्षय	कटान	जंगली जनावर	सितलहर	सितलहर	सितलहर
६	जंगली जनावर	खडेरी	आगलागि	हावाहुरी	खडेरी	सर्पडन्स	खडेरी	कटान	सर्पडन्स	आगलागी

स्रोत: LAPA document, सिड् नेपाल,कञ्चनपूर

परिच्छेद ७ : भौतिक विकासको अवस्था

७.१ यातायात पूर्वाधार

७.१.१ सडक संजालको विद्यमान अवस्था

नगरपालिकाको पूर्वाधार विकास शाखा अनुसार नगरपालिकाका सबै वडामा सडकहरुको विस्तार भईसकेको छ । तर ती सडकहरु कालोपत्रे हुन भने बाँकी रहको देखिन्छ । नगरपालिकामा विभिन्न यातयातका साधनको आवागमन हुने देखिन्छ । मुख्यतया यस नगरपालिका भित्र मिनि वस, ट्याक्टर, जीप, मोटरसाईकल, साईकल, अटा रिक्साहरु चल्ने गरेको पाईन्छ । प्राय जसो मानिसले दैनिक कामकाजका लागी साईकलको प्रयोग गर्ने गरेको पाईन्छ । यस नगरपालिकामा सडक संञ्जालको पहुँच राम्रो देखिन्छ । समथर भूमि भएको तथा योजनाबद्ध तरिकाबाट बसोवास गराईको कारण थोरै लागतमा पनि सडक विस्तार गर्न सकिन्छ । तर मुख्य सडकका रुपमा रहेको धनगढी - पुनर्वास - बेलौरी - महेन्द्रनगर सडकहरु भने हाल सम्म पनि पक्की हुन सकेका छैनन् जसले गर्दा यहाँका वासिन्दाहरुलाई सदरमुकाम सम्म आवागमन गर्नका लागी वढी समयलाग्ने गरेको पाईन्छ भने वर्षायाममा यात्रामा सास्ती भोग्नुपर्ने हुन्छ । त्यसैले नगरपालिकाले यी मुख्य सडकको स्तरोन्नतिका लागी सम्वन्धित निकायसँग पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

तालिका नं. ८३ सडक सञ्जालको वर्तमान अवस्था

क्र.सं.	सडकको नाम	सडकको वर्गीकरण	लम्वाई कि.मि.	सडकको औसत चौडाइ (मि.)
१		..... राजमार्ग		
२	हुलाकी राजमार्ग	सहायक राजमार्ग	२०	१२
३		पक्की तथा कालोपत्रे	१६	१०
४		ग्राभेल सडक	६०	१०
५		कच्ची सडक/मौसमी सडक	११०	१०
६		मुल वाटो (Trail)		
७		इँटा विच्छाइएको वाटो		
८		ढुंगा छापेको वाटो		
९		सिढी तथा खुडकिला/भचाङ (Stair)		
जम्मा			**२०६**	**४२**

श्रोतः पूर्वाधार शाखा, पुनर्वास न.पा, २०७५

७.१.२ निर्माणाधीन नगरस्तरीय सडकहरु

जन निर्वाचित पदाधिकारीहरु आए सँगै नगरपालिका भित्र नागरिकको पहुँच सेवा केन्द्र सम्म सजिलै पुगोस् साथै जनताको दैनिकी पनि सहज होस् भन्ने उद्देश्यका साथ नगरपालिका भित्र सडकहरु विस्तार हुने क्रमले तिव्रता लिएको देखिन्छ । हाल यस पुनर्वास नगरपालिका भित्र निर्माणाधीन नगरस्तरीय सडकहरुको विवरण तलको तालिकाबाट देख्न सकिन्छ ।

तालिका नं. ८४ निमार्णाधीन सडकहरुको विवरण

सडकको नाम	सडकको किसिम	अनुमानित लम्बाइ किमी	सडकको औसत चौडाइ (मि.)	लाभान्वित जनसंख्या
	कालो पत्रे	७	१०	२०००
	ग्राभेल	१५	१०	३२००
	कच्ची तथा धुले	३०	१०	८०००
	जम्मा	५२.	३०	१३२००

श्रोतः पूर्वाधार विकास शाखा, पुनर्वास, २०७५

७.१.३ सवारी सुविधा र रुट

यस नगरपालिकाका मुख्य सडकहरु पक्की नभएता पनी छोटो र लामो दुरीका सवारी साधनहरु नियमितरुपमा चल्ने गर्दछन् । केही ठाउँमा भने वर्षातको समयमा पानी जम्ने, हिलो हुने भएका कारण नियमितरुमा यातायात सुचारु गर्न कठिनाई भएको पाईन्छ । यस नगरपालिकामा रुट परमिट लिएर संचालनमा रहेका सवारी साधनहरुको विवरण तल तालिका उल्लेखित छ ।

तालिका नं. ८५ रुट परमिट लिएर संचालनमा रहेका सवारी साधनको विवरण

गाउँ/नगर क्षेत्रभित्र रुट परमिट लिएर संचालन भएका सवारी साधनहरुको विवरण				
बस चल्ने शुरु स्थान	बस पुग्ने अन्तिम स्थान	समय	सवारी साधनको किसिम	
महेन्द्रनगर	पुनर्बास	१.४५	मिनिबस	
शिवनगर बिचफाँटा पुनर्बास	धनगढी	दिवा	दुई साफ्ट बस	
बेलौरी, डोके बजार	काठमाडौं	११	डिलक्स बस	
	श्रोत महाकाली सेती यातायात ब्यवसायी समिति			

गाउँ/नगर क्षेत्रमा चल्ने सवारी साधनहरुको विवरण				
क.स.	सवारी साधनको प्रकार	संख्या	अवस्था	
			१० वर्ष सम्म पुरानो	२० वर्ष भन्दा बढि पुरानो
१	नीजि			
२	सरकारी स्वामित्वका			
३	सार्वजनिक (भाडाका)			
जम्मा				

श्रोत: महाकाली सेती यातायात व्यवसायी समिति, २०७५

७.२ सार्वजनिक सेवा प्राप्तीका लागि लाग्ने समयका आधारमा परिवार संख्या सम्वन्धि विवरण

विभिन्न सर्वाजनिक सेवा प्राप्तीका लागी आफ्नो वस्तीबाट वडा कार्यालय, नजिकको सेवा केन्द्र, नगरपालिकाको कार्यालय र सदरमुकाम पुग्न कति समय लाग्छ भनी यो प्रश्न सोधिएको थियो । जसमा आफ्नो वस्तीबाट वडाकार्यालयमा सेवा लिन जान लाग्ने समयमा सबैभन्दा वढी अर्थात ८०६० घरपरिवारलाई ३० मिनेट समय लाग्छ भने ६० मिनेटसम्म समय लाग्ने ३९४१ घरपरिवार रहेको छ । त्यसैगरी नजिकको सेवा केन्द्र सम्म पुग्न ८६४२ घरपरिवारलाई ३० मिनेट लाग्छ भने ३३५९ घरपरिवारलाई ६० मिनेटसम्म लाग्ने रहेछ । त्यसैगरी विभिन्न सेवाहरु लिने क्रममा आफ्नो वस्तीबाट जिल्ला सदरमुकाम कञ्चनपूर पुग्नका लागी ३ देखि ५ घण्टासम्म लाग्ने गरेको छ । सेवा लिनका लागी लाग्ने समयका आधारमा घरपरिवार विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ८६ सार्वजनिक सेवा प्राप्तीका लागी लाग्ने समयको आधारमा घरपरिवार विवरण

वार्ड	वडा / न प को कार्यालय		नजिकको सेवा केन्द्र	
	३० मीनेट	३० - ६० मीनेट	३० मीनेट	३० - ६० मीनेट
१	१११४	४७६	१४६४	१२६
२	१०४४	३०१	८४०	५०५
३	२८६	१९९	२९४	१९१
४	१०	९४०	११	९३९
५	५७२	७६१	४५२	८८१
६	८९१	१५९	८४६	२०४
७	५५४	१	५५४	१
८	१०२१	१४	१००७	२८
९	८६४	५१६	११०६	२७४
१०	८३६	२८०	९१९	१९७
११	८६८	२९४	११४९	१३
जम्मा	**८०६०**	**३९४१**	**८६४२**	**३३५९**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण विवरण, २०७५

वार्ड	अस्पताल		
	३० मीनेट	३० -६० मीनेट	१ - २ घण्टा
१	१७०	४२५	९९५
२	१५	१२८	१२०२
३	४७५	९	१
४	२६	९१९	५
५	३५५	८००	१७८
६	१९३	८४४	१३
७	५३५	२०	
८	१०	४५	९८०
९	२०	११६६	१९४
१०	११	१५०	९५५
११	१२२	८७१	१६९
जम्मा	**१९११**	**४०४०**	**४६९२**

बालविकास		
वार्ड	१५ मीटेन भन्दा कम	१५–३० मिनेट
१	१३७७	२१३
२	५११	८३४
३	४८५	
४	३७१	५७९
५	१००२	३३१
६	७७७	२७३
७	५५४	१
८	१०३१	४
९	१२०३	१७७
१०	१०४३	७३
११	१०६७	९५
जम्मा	**४६९७**	**२५८०**

आधारभूत तह			
वार्ड	१५ मिनेटभन्दा कम	१५-३० मिनेट	३० - ६० मिनेट
१	१३४६	२२७	१७
२	३२८	९६८	४९
३	४४४	२१	२०
४	२१०	५७६	१६४
५	३८८	४९२	४५३
६	७१४	२९३	४३
७	५५३	२	०
८	१०२४	१०	१
९	१००५	३०३	७२
१०	३९०	१०६	६२०
११	८७४	१७१	११७
जम्मा	४५५६	३१६९	१३१५

मा. बि			
वार्ड	15 मीनेट भन्दा कम	१५-३० मिनेट	३० - ६० मिनेट
१	२९८	६९७	५९५
२	९१	५९६	६५८
३	४२	१८	४२५
४	४७	५७५	३२८
५	१२९	११८	१०८६
६	५९५	५०	४०५
७	४६६	९	८०
८	७७४	८३	१७८
९	१४	१४६	१२२०
१०	१२	३८	१०६६
११	६४९	२०९	३०४
जम्मा	३११७	२५३९	६३४५

७.३ वसपार्क तथा वस विसौनी सम्वन्धि विवरण

पुनर्वास नगरपालिका भित्रमा पुनर्वास वसपार्क र सिद्धेश्वर वसपार्क लगाएर दुईवटा वसपार्कहरु रहेको देखिन्छ । अन्य स्थानको हकमा भने सडकको वरीपरी नै गाडी, मोटरहरु पार्कीङ गर्ने गरेको देखिन्छ । अव्यवस्थित वसविसौनी तथा गाडीहरु पार्किङका कारण दुर्घटनाको जोखिम त छदैछ त्यस माथी वजारको सुन्दरतामाथी नराम्रो असर पुर्‍याईरहेको देखिन्छ । यस पुनर्वास नगरपालिकामा रहेका मुख्य वसपार्क तथा वस विसौनीको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ८७ वसपार्कको विवरण

वसपार्क को नाम	अनुमानित क्षेत्रफल	अवस्थित स्थान
पृथ्वी वस्ती बसपार्क	५ कठ्टा	पु न पा ८
टाउन बसपार्क	५ कठ्टा	पु.न.पा.६
पुनर्वास हाटबजार	१ बिघा	पु.न.पा.६

७.४ विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा

७.४.१ ईन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार)

नगरपालिकाको कुल घरपरिवार संख्या १२००१ मध्ये सबैभन्दा वढी ४९ प्रतिशत अर्थात ५८८० घरपरिवारले खाना पकाउने ईन्धनका रुपमा दाउराको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ, ३९ प्रतिशत अर्थात १०६४ घरपरिवारले खाना पकाउने एल.पि.ग्याँसको प्रयोग गर्ने गरेको छ भने सबैभन्दा कम २ घरपरिवारले ईन्धनका लागी विजुली र १४ घरपरिवारले ईन्धनका लागि मट्टीतेल को प्रयोग गर्ने गरेको पाईयो । वडागत रुपमा ईन्धनको प्रयोग गर्ने परिवारको संख्या तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ८८ खानापकाउने ईन्धनका आधारमा घरपरिवार विवरण

वार्ड	एल.पी.ग्याँस	एल.पी.ग्याँस, गुइठा/गोबर ग्याँस	एल.पी. ग्याँस, बिजुली	गुइठा/गोबर ग्याँस	गुइठा/गोबर ग्याँस बिजुली	दाउरा	दाउरा, एल.पी. ग्याँस	दाउरा, एल.पी. ग्याँस, गुइठा/गोबर ग्याँस	दाउरा, एल.पी.ग्याँस, गुइठा/गोबर ग्याँस, बिजुली	दाउरा, एल.पी.ग्याँस, बिजुली	दाउरा, गुइठा/गोबर ग्याँस	दाउरा, बिजुली	दाउरा, मट्टीतेल	दाउरा, मट्टीतेल, एल.पी. ग्याँस, गुइठा/गोबर ग्याँस	दाउरा, मट्टीतेल, बिजुली	बिजुली	मट्टीतेल	मट्टीतेल, एल.पी. ग्याँस	मट्टीतेल, गुंइठा/गोबर ग्याँस	जम्मा
१	३०७	२४		१५		५५२	५५३	२७		१	१०५	१				१	२	१	१	१५९०
२	१५३	१२	१	२०	१	४३३	६०६	५७		१	५६	३					१	१		१३४५
३	९२		११			३७	३०७	१३	१	११	७	१	१		१		३			४८५
४	९१	३६		१७		३१०	३७१	४६			६९		६	१				२	१	९५०
५	३५	१		१		८६१	३४७	८			७८						१			१३३३
६	१७८	४	१	६		२५३	५६६	१३		२	२७									१०५०
७	३७			२		४१७	९४				४						१			५५५
८	५९	१०	१			५८०	३२९	३४		१	१६		१				४			१०३५
९	१७		१			१०९०	२५८			३	८	२	१							१३८०
१०	१३					७६६	३२३	५			८		१							१११६
११	८३	४		३		५९१	४५८	५			१५					१	२			११६२
जम्मा	१०६४	९१	१५	६४	१	५८८०	४२१२	२०८	१	१९	३९३	७	१०	१	१	२	१४	४	२	१२००१

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण विवरण, २०७५

७.४.२ बत्ति बाल्ने ईन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार

नगरपालिकाको कुल घरपरिवार संख्यामा ९४.९७ प्रतिशत घरपरिवारले वत्ति वाल्ने ईन्धनको रुपमा विजुली प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ, त्यसपछि क्रमशः सोलार, मट्टितेल, वायोग्याँस र अन्य स्रोतको प्रयोग गरेको पाईन्छ । नगरपालिकामा राष्ट्रिय प्रसारण लाईनबाट नै नगरवासीहरुले विजुलीको सेवा प्राप्त गरिरहेका छन् ।

तालिका नं. ८९ वत्ती प्रयोगका आधारमा घरपरिवार संख्या सम्वन्धी विवरण

वार्ड	विजुली		मटिटतेल		वायो ग्यास		सोलार		अन्य	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१	१५६०	१३.११	२३	०.१९		०.००	२०	०.१७	२	०.०२
२	१२६०	१०.५९	६७	०.५६	२	०.०२	२०	०.१७	१३	०.११
३	४५५	३.८३	२९	०.२४		०.००	७	०.०६	२५	०.२१
४	८७०	७.३१	७५	०.६३		०.००	५	०.०४		०.००
५	१२३३	१०.३७	३७	०.३१	१०	०.०८	१०	०.०८		०.००
६	९६४	८.१०	५०	०.४२	७	०.०६	४८	०.४०		०.००
७	५४६	४.५९	४	०.०३	१	०.०१		०.००	४	०.०३
८	९९३	८.३५	३८	०.३२	२	०.०२	३८	०.३२	२	०.०२
९	१२८१	१०.७७	३६	०.३०	१	०.०१	६	०.०५	१६	०.१३
१०	१०२३	८.६०	८४	०.७१	३	०.०३	९	०.०८		०.००
११	१११२	९.३५	४५	०.३८		०.००	५	०.०४	१	०.०१
जम्मा	**११२९७**	**९४.९७**	**४८८**	**४.१०**	**२६**	**०.२२**	**१६८**	**१.४१**	**६३**	**०.५३**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण विवरण, २०७५

७.४.३ खाना पकाउने इन्धन दाउरा भएमा त्यसको श्रोतको आधारमा घरपरिवार संख्या सम्वन्धी विवरण

यस नगरपालिकामा कुल जनसंख्याको ४९ प्रतिशत घरपरिवारले खाना पकाउनका लागी दाउराको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ । दाउराका लागी ३६९७ घरपरिवार सामुदायिक वनमा निर्भर भएको देखिन्छ, २७५९ घरपरिवारले आफ्नै नीजि २६१० वनबाट दाउराको प्रयोग गर्ने गरेका छन् भने ३२०७ घरपरिवारले सरकारी वनको प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ । दाउराको प्रयोग गर्ने संख्या ठूलो भएको कारण वनजंगल मासिने सम्भावना अधिक रहन्छ । त्यसकारण नगरवासीहरुलाई वैकल्पिक ईन्धनको प्रयोगका लागी उत्प्रेरित गर्नुपर्ने देखिन्छ । वडागत रुपमा दाउराको श्रोतको प्रयोग गर्ने घरपरिवारको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ९० दाउराको श्रोतका आधारमा घरपरिवार विवरण

यदि दाउरा भए दाउराको स्रोत														
वार्ड	कबुलियती वन	निजी वन	निजी वन, भारतको बजार	निजी वन कबुलियती वन	निजी वन सरकारी वन	निजी वन सामुदायिक वन	निजी वन, सामुदायिक वन, भारतको बजार	निजी वन, सामुदायिक वन, सरकारी वन	सरकारी वन	सरकारी वन, भारतको बजार	सामुदायिक वन	सामुदायिक वन, भारतको बजार	सामुदायिक वन सरकारी वन	जम्मा
१		७			५			१	१२२१		५			१२३९
२		४२२			२२५				५०८				१	११५६
३		३७७			१	१								३७९
४		७९८		१		४								८०३
५		५०२			२३१				३४०		२२१			१२९४
६		२६				१			३९४		४३८		२	८६१
७		५				३					५०७			५१५
८		२९२	९	१५		११७	३६		११८		२०९	१६३	२	९६१
९	५५	१७३	१०		८९	७६	४५		६२६	१	२८७			१३६२
१०	८	८									१०६८		१९	११०३
११											९६२		१०७	१०६९
जम्मा	**६३**	**२६१०**	**१९**	**१६**	**५५१**	**२०२**	**८१**	**१**	**३२०७**	**१**	**३६९७**	**१६३**	**१३१**	**१०७४२**

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण विवरण, २०७५

७.४.४ खाना पकाउने चुल्होको प्रयोगका आधारमा घरपरिवार संख्या सम्वन्धी विवरण

खाना पकाउने परचुल्होको प्रयोगको आधारमा घरपरिवारको विवरण संकलन गर्दा नगरपालिकाको कुल घरपरिवार मध्ये ४७८० घरपरिवारले खाना पकाउन परम्परागत अगेनो वा चुल्हो प्रयोग गर्ने गरेको पाइएको छ । दोस्रो ठूलो संख्यामा परम्परागत चुल्हो तथा ग्याँस चुल्हो प्रयोग गर्ने घरपरिवारले प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ, भने धुँवा रहित चुल्हो, भुसे चुल्हो र विद्युतीय चुल्हो प्रयोग गर्ने घरपरिवारको संख्या थोरै मात्रामा रहेको पाईन्छ । विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं.९१ खाना पकाउने चुलको प्रयोगका आधारमा घरपरिवार विवरण

वार्ड	अगेनो वा परम्परागत चुल्हो	अगेनो वा परम्परागत चुल्हो, ग्याँस चुल्हो	अगेनो वा परम्परागत चुल्हो, ग्याँस चुल्हो	अगेनो वा परम्परागत चुल्हो, विद्युतीय चुल्हो	अगेनो वा परम्परागत चुल्हो, धुवाँ रहित चुल्हो	अगेनो वा परम्परागत चुल्हो, धुवाँ रहित चुल्हो, ग्याँस चुल्हो	अगेनो वा परम्परागत चुल्हो, धुवाँ रहित चुल्हो, ग्याँस चुल्हो विद्युतीय चुल्हो	अगेनो वा परम्परागत चुल्हो, धुवाँ रहित चुल्हो, भुसे चुल्हो	अगेनो वा परम्परागत चुल्हो, धुवाँ रहित चुल्हो, भुसे चुल्हो, ग्याँस चुल्हो	अगेनो वा परम्परागत चुल्हो, धुवाँ रहित चुल्हो, भुसे चुल्हो, विद्युतीय चुल्हो	अगेनो वा परम्परागत चुल्हो, धुवाँ रहित चुल्हो, विद्युतीय चुल्हो	अगेनो वा परम्परागत चुल्हो, भुसे चुल्हो	अगेनो वा परम्परागत चुल्हो, भुसे चुल्हो, ग्याँस चुल्हो	अगेनो वा परम्परागत चुल्हो, भुसे चुल्हो, विद्युतीय चुल्हो	अगेनो वा परम्परागत चुल्हो, विद्युतीय चुल्हो	ग्याँस चुल्हो	ग्याँस चुल्हो, विद्युतीय चुल्हो	धुवाँ रहित चुल्हो	धुवाँ रहित चुल्हो, ग्याँस चुल्हो	धुवाँ रहित चुल्हो, ग्याँस चुल्हो	धुवाँ रहित चुल्हो, भुसे चुल्हो	धुवाँ रहित चुल्हो, भुसे चुल्हो, ग्याँस चुल्हो	धुवाँ रहित चुल्हो, विद्युतीय चुल्हो	भुसे, चुल्हो	भुसे चुल्हो, ग्याँस चुल्हो	जम्मा
१	४२१	५७६		१		१		४				१२३	१०३	३		१७१		८	३		४	३		३	१६६	१५९०
२	३५६	६३३		१	५१	३५	१	४	१	१	१	५४	१०	१	१	१५१		१९	१५	२			१	२	५	१३४५
३	३७	३२९		६			१					२		१	१	९८	८		२							४८५
४	१०३	७८			२३०	३४९		२०	५		२	१५	६			१८	१	२८	९०		३				२	९५०
५	३४७	९०६			५							२७	११			३७										१३३३
६	२८१	५७६				२						११				१७२	१	३	२					२		१०५०
७	४९९	१९										१				२८		८								५५५
८	५८०	३७७	२	१	१							९				६०	३	१	१							१०३५
९	१११७	२३२				१	१					२			४	१७	२	३	१							१३८०
१०	४३०	२०९		१								१				६		८०	१०९		२७३	४		१	२	१११६

११	६०९	४७८										४				७१									११६२
जम्मा	४७८०	४४१३	२	१०	२८७	३८८	३	२८	६	१	३	२४९	१३०	५	६	८२५	१५	१५०	२२३	२	२८०	७	१	८	१७५	१२००१

स्रोतः घरधुरी सर्वेक्षण विवरण, २०७५

७.५ सञ्चार तथा प्रविधि

७.५.१ हुलाक तथा पत्रपत्रिका सम्वन्धि विवरण

यस नगरपालिकामा एउटा हुलाक कार्यालय रहेको छ भने स्थानीय र राष्ट्रिय पत्र पत्रिकाहरु आउने गर्दछन् । स्थानीय पत्रिका पुनर्वास नगरपालिकाको सदरमुकामबाट महेन्द्रनगर तीर आउने गर्दछ । जसले नागरिकहरुलाई स्थानीय स्तरमा भएका घटनाक्रमको सजिलै जानकारी दिन मद्दत पुर्‍याएको छ । स्थानीय पत्रिकामा मुख्यतया हेलो पुनर्वास, पुनर्वास पोष्ट, पश्चिम नेपाल, अभियान र जनक्रान्ति रहेका छन् भने राष्ट्रिय पत्र पत्रिकामा कान्तिपूर दैनिक, नागरिक आवाज आउने गर्दछ र गोरखापत्र भने कहिले काहीमात्र आउने गर्दछ ।

७.५.२ संचार सम्वन्धि विवरण

पुनर्वास र पुनर्वास नगरपालिका क्षेत्र हेर्ने गरेर पुनर्वास नगरपालिकामा दूर संचार कार्यालय रहेको छ । दुर संचार कार्यालय पुनर्वासका अनुसार नेपाल टेलिकमले जि.एस.एम प्रिपेड, पोष्टपेडका र स्काई मोवाईल सेवाहरु उपलब्ध गराउदै आएको छ भने एनसेल, स्मार्ट फोनले पनि सेवा दिदै आएको छ । नेपाल टेलिकम र एनसेलको 3G Network सेवा उपलब्ध छ । पुनर्वासनगरपालिका भित्र NCell र NTC भि इन्टरनेट सेवा उपलब्ध गराउदै आईरहेका छन् । विभिन्न केवल नेटवर्क तथा होमडिस मार्फत नगरपालिकाका नागरिकहरुले विभिन्न किसिमका समाचारका साथै मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रम हेर्ने मौका पाएका छन् ।

७.५.३ टेलीफोन/मोबाईल

यस कार्यालयबाट PSTN अथवा Landline का सेवाग्राहीहरु जम्मा ३१४ वटा रहेको पाईयो भने उक्त लाईन मध्ये २५२ वटा ग्राहकले ए.डी.एस.एल सेवा लिईरहेको पाईयो । त्यसैगरी पुनर्वासमा २ वटा मोवाईल टावर रहेको छ ।

तालिका नं. ९२ दूर संचार सेवा सम्वन्धि विवरण

क्र.सं.	संचार सेवाको किसिम	जम्मा	कैफियत
१	PSTN टेलिफोन लाईन	३१४	
२	ए.डी.एस.एल. सेवा	२५२	
३	इन्टरनेट तथा जी.पी.आर.एस. सेवा		
४	मोबाइल टावर जी.एस.एम.	२	

स्रोतः दुर संचार कार्यालय, बेलौर

७.५.४ रेडियो तथा एफ.एम स्टेसन सम्वन्धी विवरण

यस पुनर्वास नगरपालिकामा पुनर्वास र सुदुर संचार गरी दुईवटा नीजि एफ.एम संचालनमा रहेका छन् । यी एफ.एम.हरुबाट नगरपालिकाका वासिन्दाहरुले विभिन्न किसिमका समसामयिक समाचारहरु, गित संगितहरुबाट मनोरञ्जन लिने गरेको पाईनछ । यसका साथै स्तरका बी.बी.सी. नेपाली सेवा तथा राष्ट्रिय

स्तरका रेडियो नेपाल पनि प्रसारण हुने गरेको पाइन्छ ।यस नगरपालिका भित्र रहेका एफ.एम रेडियोबाट १५ जनाले प्रत्यक्षरुपमा रोजगार प्राप्त गरेको देखिन्छ ।

तालिका नं. ९३ पुर्नवास नगरपालिका भित्र संचालित एफ.एमहरु

सि.नं.	नाम	वडा नं.	फ्रिक्वेन्सी	प्रत्यक्ष रोजगारी		
				महिला	पुरुष	जम्मा
१	पुर्नवास एफ.एम.	४	९८	४	३	७
२	दुरसंचार	४	१०४	५	३	८

स्रोतः नगरपालिका कार्यालय, पुर्नवास

७.५.५ घरमा प्रयोग हुने संचार साधनका आधारमा घरपरिवार संख्या सम्वन्धी विवरण

नगरपालिकाको कुल घरपरिवार १२००१ मध्ये विभिन्न संचालनका साधनको प्रयोग गर्ने घरपरिवारको विवरणका लागी यो तथ्यांक लिईएको हो । जसमा सबैभन्दा वढी टेलिफोन मोवाईल भएको घरपरिवारको संख्या वढी छ अर्थात कुल घरपरिवार ७२.३१ प्रतिशत घरपरिवारले टेलिफोन मोवाईलको प्रयोग गर्ने गरको पाईयो, ४५.१५ प्रतिशत घरपरिवारको घरमा टेलिभिजन भएको, ११८१ घरपरिवारले संचार तथा मनोरञ्जनका लागी रेडियोको प्रयोग गर्ने गरेको देखियो, अत्याधुनिक सुविधाका रुपमा चिनिने ईन्टरनेटको सुविधा भएका घरपरिवार १.४ प्रतिशत रहेको पाईयो भने अन्य साधन प्रयोग गर्ने परिवार संख्या ४१ प्रतिशत रहेका पाईए । वडागत रुपमा संचारको प्रयोग गर्ने घरपरिवारको विवरण तलको तालिकामा हेर्न सकिन्छ ।

तालिका नं. ९४ संचारका साधनका आधारमा घरपरिवार संख्या

वार्ड	पंखा, साउण्ड सिस्टम, अटो रिक्सा	टेलिफोन, मोबाइल, इन्टरनेट, फ्याक्स,	टेलिभिजन टेलिफोन/ मोबाइल	रेडियो	रेडियो, मोबाइल, टेलिभिजन	टेलिफोन/ मोबाइल, इन्टरनेट	जम्मा
१	२२	७९६	७२४	५	१८	२५	१५९०
२	१९	५९५	६३३	२२	२८	४८	१३४५
३	७	३२९	१२७	९	११	२	४८५
४		२९५	५९७	१७	१९	२२	९५०
५	१	४१०	३१७	११	१३४	४६०	१३३३
६	४	३७६	५८२	३९	२१	२८	१०५०
७	३	१६१	१६६	२१३	१०	२	५५५
८	१२	५६६	३५८	२१	४०	३८	१०३५
९	२०	४५०	२३५	३६२	२६१	५२	१३८०
१०	१	२५६	१९६	३८८	६४	२११	१११६
११	७	४३०	५१८	१०५	१५	८७	११६२
जम्मा	**९६**	**४२२६**	**४४५३**	**११८१**	**३१९**	**९६६**	**१२००१**

७.६ घरमा उपलब्ध सेवा सुविधाका आधारमा घरपरिवार विवरण

घरमा उपलब्ध सेवा सुविधाको आधारमा तथ्यांकको विश्लेषण गर्दा नगरपालिकाका कुल घरधुरी मध्ये ९५२५ अर्थात ९६ प्रतिशत घरपरिवारमा सवारी साधनका रुपमा साईकल रहेको देखियो, त्यसैगरी २६३९ अर्थात २६ प्रतिशत घरपरिवारसँग मोटरसाईकल, २.८ प्रतिशत संग अन्य सवारी साधन र २.३ प्रतिशत सँग गाडी भएको पाईयो । त्यसैगरी फ्रिजको प्रयोग गर्ने घरपरिवारमा ७९० अर्थात ८ प्रतिशत रहेका छन् भने अन्य सुविधाको साधन प्रयोग गर्नेमा २९६ अर्थात ३ प्रतिशत घरपरिवारहरु रहेका छन् । विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ९५ घरमा उपलब्ध सुविधासाधनका आधारमा घरपरिवार विवरण

वडा नं.	गाडी		मोटरसाइकल		साइकल		अन्य सवारी साधन		फ्रिज		अन्य	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१	२	०.०२	१५१	१.५१	५९२	५.९४	३२	०.३	३३	०.३	१३	०.१
२	७	०.०७	२८०	२.८१	९३१	९.३४	२६	०.३	५१	०.५	५६	०.६
३	२८	०.२८	१६७	१.६८	७६४	७.६६	२	०	११	०.१	४	०
४	३०	०.३	३७६	३.७७	१०३३	१०.४	२२	०.२	३१२	३.१	६	०.१
५	२२	०.२२	२३६	२.३७	१०६१	१०.६	४३	०.४	५	०.१		०
६	१५	०.१५	३५४	३.५५	१२०३	१२.१	१५	०.२	२७२	२.७	२०६	२.१
७	७८	०.७८	१६७	१.६८	६२९	६.३१	९	०.१	२३	०.२	१	०
८	२९	०.२९	३१२	३.१३	१०२६	१०.३	५९	०.६	३०	०.३	२	०
९	१४	०.१४	२५३	२.५४	१०८३	१०.९	४	०	४३	०.४	८	०.१
१०	४	०.०४	३४३	३.४४	१२०३	१२.१	६७	०.७	१०	०.१		०
जम्मा	२२९	२.३	२६३९	२६	९५२५	९६	२७९	२.८	७९०	८	२९६	३

स्रोत : घरधुरी सर्वेक्षण विवरण, २०७५

७.७ आवास तथा भवन

७.७.१ नगरपालिका अन्तर्गतका सरकारी भवन सम्वन्धि विवरण

तालिका नं. ९६ नगरपालिका भित्र रहेका कार्यालय भवन सम्वन्धि विवरण

क.स.	भवनको नाम	भवन स्वामीत्व			भवनको प्रकृति : वटा		
		आफ्नै	भाडामा	वडा कार्यालय संयुक्तमा चलेका त छैनन?	गोटा	कच्ची	पक्की
१	न.पा. कार्यालय भवन	आफ्नै					पक्की

२	वडा नं ८ वडा कार्यालय भवन	आफ्नै		छन (७,८,९)			पक्की
३	वडा नं ६ वडा कार्यालय भवन	आफ्नै		छन (४,५,६)			पक्की
४	वडा नं १ वडा कार्यालय भवन	आफ्नै		छन (१,३)			पक्की
५	कृषि सामुदायिक भवन वडा नं २	सार्बजनिक					पक्की

तालिका नं. ९७ नगरपालिकाभित्र रहेका सरकारी कार्यालय तथा निकाय सम्वन्धि विवरण

सि.नं.	सरकारी कार्यालय	कार्यालयको नाम	स्थान	कार्यक्षेत्र
१	स्थानीय तह	पुनर्वास नगरपालिका कार्यपालिकाको कार्यालय	वडा नं.४	
२		वडा कार्यालयहरु	१ देखि ११	
३	सुरक्षा निकायहरु	ईलाका प्रहरी कार्यालय	वडा नं.५	
४		अस्थायी प्रहरी पोष्ट	वडा नं.३	
५		प्रहरी चौकी	वडा नं. ९	
६		प्रहरी चौकी	वडा नं. ११	
७	स्वास्थ संस्थाहरु	कालिका स्वास्थ्य चौकी	वडा नं. १	
८		शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	वडा नं.२	
९		त्रिभुवनवस्ती स्वास्थ्य चौकी	वडा नं.५	
१०		पराशन स्वास्थ्य चौकी	वडा नं.९	
११		शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	वडा नं.१०	
१२	सरकारी कार्यालय	राष्ट्रिय आवास कम्पनी	वडा नं.५	
१३		मालपोत	वडा नं.४	नपा क्षेत्र भरि
१४		नापी शाखा	वडा नं.४	नपा क्षेत्र भरि
१५		हुलाक कार्यालय	वडा नं.४	नपा क्षेत्र भरि
१६		वन सव डिभिजन कार्यालय	वडा नं.५	नपा क्षेत्र भरि
१७		ईलाका प्रशासन कार्यालय		
१८		अतिरिक्त हुलाक कार्यालय		
१९		नेपाल दुर संचालन कार्यालय		
२०		नेपाल विद्युत महशुल काउन्टर		
२१		मालपोत कार्यालय		

२२		नापी कार्यालय		
२३		घरेलु विकास कार्यालय		
२४	अन्य	उद्योग वाणिज्य संघ		
२५		नेपाल रेडक्रस		

परिच्छेद ८: संस्थागत विवरण

८.१. संगठनात्मक तथा मानव संशाधनको अवस्था

८.१.१. नगरपालिकाको संगठनात्मक ढाँचा

स्थानीय तहको संगठन ढाँचा र दरवन्दी तेरिजको अनुसूची ५.१ बमोजिम यस पुनर्वास नगरपालिकाको संगठनात्मक ढाँचा तपशिल बमोजिम हुनेछ ।

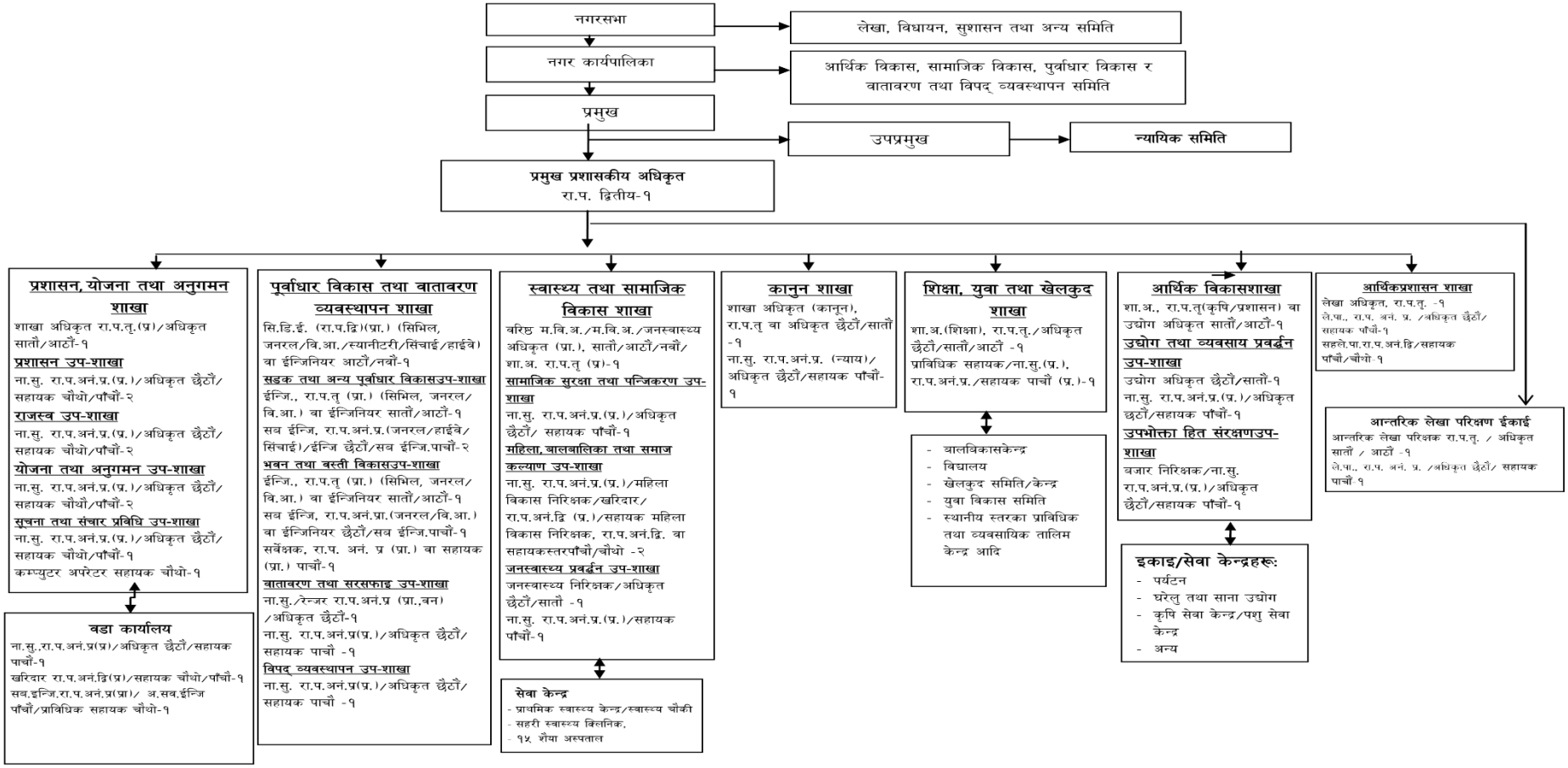

८.१.२. नगरपालिकाको मानव संशाधन तथा विषयगत शाखाको विवरण

८.१.२.१.नगरपालिकाको मानव संशाधन

यस पुनर्वास नगरपालिका कार्यपालिकामा ३२ र वडा कार्यालयमा २२ जना सहित ५४ जना अप्राविधिक र प्राविधिक कर्मचारीको दरवन्दी रहेको छ । तर हाल कार्यरतमा १२ जना स्थायी कर्मचारीहरु रहेका छन्, १४ जना करारमा र २ जना दैनिक ज्यालादारीमा कर्मचारीहरु रहेका छन् । वडा स्तरको कर्मचारीको अवस्था हेर्दा एउटा वडा सचिवले दुईवटा वडा कार्यालयको काम गर्दै आईरहेको पाईन्छ । त्यसैगरी विषयगत शाखामा पनि प्रर्याप्त कर्मचारी रहेको पाईदैन जसको कारण नागरिलाई छिटो छरितो सेवा दिनका लागी कठिनाई भएको देखिन्छ । नगरपालिकामा हाल कार्यरत कर्मचारीको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं.९८.पुनर्वास नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरुको विवरण

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम,थर	पद	श्रेणी/तह	दरवन्दी रहेको कार्यालय	स्थायी/अस्थायी/करार	कार्यरत कार्यालय	सम्पर्क नं.
१	श्री पिताम्बर पाण्डे	प्र.प्र.अ.	रा.प.द्वितीय	पु.न.पा.	स्थायी	पु.न.पा.	९८५८७२६१११
२	श्री दिपक विष्ट	ले. अ.	रा.प.तृतिय	नपा	स्थायी	पु.न.पा	९८५१२३७११०
३	श्री गणेश राज जोशी	ना.सु.	रा.प.अनं.द्वितिय	पु.न.पा.	स्थायी	पु.न.पा.	
४	श्री मुरलीधर जोशी	ईन्जिनियर	छैठौं	पु.न.पा.	करार	पु.न.पा.	९८४८७४५६३४
५	श्री आरती विष्ट	सू.प्र.अ.		पु.न.पा.	करार	पु.न.पा.	
६	श्री जनक कुमार चौधरी	लेखापाल	रा.प.अन.प्रथम	पु.न.पा.	स्थायी	पु.न.पा.	९८०९४५७०४२
७	श्री लाल मन तामाङ	अ.स.ई.	रा.प.अन.द्वीतिय	पु.न.पा.	स्थायी	पु.न.पा.	९८५८७५११३४
८	श्री मान वहादुर खडका	खरिदार	रा.प.अन.द्वीतिय	पु.न.पा.	स्थायी	पु.न.पा.	९८४८७७७६६१
९	श्री राज वहादुर राना	खरिदार	रा.प.अन.द्वीतिय	वडा का.	स्थायी व.सचिव	वडा नं.४-६	९८५८४२६०५९
१०	श्री काली प्रसाद तिवारी	खरिदार	रा.प.अन.द्वीतिय	वडा का.	स्थायी व.सचिव	वडा नं.१० र ११	९८४८३१७५१८
११	श्री अनिश तामाङ	खरिदार	रा.प.अन.द्वीतिय	वडा का.	स्थायी व.सचिव	वडा नं.१ र ३	९८४८७८२२०६
१२	श्री पुस्कर सिंह चाड	खरिदार	रा.प.अन.द्वीतिय	वडा का.	स्थायी व.सचिव	वडा नं.....	९८१५६०८६१६
१३	श्री लक्ष्मीदत्त जोशी	खरिदार	रा.प.अन.द्वीतिय	पु.न.पा.	स्थायी	पु.न.पा.	
१४	श्री ओमनाथ ढकाल	अ.स.ई.	सहायक चौथो	पु.न.पा.	करार	पु.न.पा.	९८१४५८०९२८

१५	श्री निर्मला विष्ट	खरिदार	सहायक चौथो	वडा का.	करार व.सचिव	वडा नं.७ र ८	९८५८४२६०५७
१६	श्री दुर्गा खत्री	खरिदार	सहायक चौथो	वडा का.	करार व.सचिव	वडा नं.२	९८५८४२६०५६
१७	श्री मेनका शर्मा	खरिदार	सहायक चौथो	वडा का.	करार व.सचिव	वडा नं.९	९८०५७८८९७१
१८	श्री नेआसपुत चौधरी	खरिदार	सहायक चौथो	वडा का.	करार व.सचिव	वडा नं.११	९८१६२६०९४९
१९	श्री हिरा वहादुर वि.क.	स.क.अपरेटर	सहायक चौथो	पु.न.पा.	करार	पु.न.पा.	९८५८४२६०५८
२०	श्री प्रकाश बावु सुवेदी	ऋमिन	सहायक चौथो	पु.न.पा.	करार	पु.न.पा.	९८०९४२४२९९
२१	श्री दल वहादुर गुरुङ	हे.स.चालक	श्रेणी विहिन	पु.न.पा.	करार	पु.न.पा.	९८१८४९२७५१
२२	श्री महेश कुमार चौधरी	ह.स.चालक	श्रेणी विहिन	पु.न.पा.	करार	पु.न.पा.	९८४८६१८४५०
२३	श्री राम प्रसाद राना	का.स.	श्रेणी विहिन द्धतीय तह	वडा का.	स्थायी	वडा नं.४-६	९८०५७५२०३०
२४	श्री सिता गिरी	का.स.	श्रेणी विहिन	वडा का.	करार	वडा नं.१-३	९८०४६३३१७६
२५	श्री दिपक व.श्रीमाल	का.स.	श्रेणी विहिन	वडा का.	करार	वडा नं.७-९	९८०९४६४४९३
२६	श्री कृष्ण प्रसाद शर्मा	का.स.	श्रेणी विहिन	पु.न.पा.	करार	पु.न.पा.	९८०५७८००६१
२७	श्री आशामाया तामाङ	सा.प.		वडा का.		वडा नं.१-३	९८१०६७४२१५
२८	श्री लक्ष्मी कु.दहाल ओझा	सा.प.		वडा का.		वडा नं.४-६	९८४८८४४२२१
२९	श्री सरस्वती विष्ट	सा.प.		वडा का.		वडा नं.७-९	९८४८७४०२१४
३०	श्री उमा देवी भट्टराई	सा.प.		वडा का.		वडा नं.१० र ११	९८४८६५८११२
३१	श्री महेश्वरी मल्ल	सा.प.		वडा का.		वडा नं.१० र ११	९८४८४२४७८३
३२	श्री टेक व.थापा	पि.ए.		पु.न.पा.	दै.ज्या.	पु.न.पा.	९८४८७७८०८०
३३	श्री नारायणी अधिकारी	क.अ.		पु.न.पा.	दै.ज्या.	पु.न.पा.	९८६०८०२९११
३४	श्री तुलसीराम लिमल्सेना	दमकल चालक	श्रेणी विहिन	पु.न.पा.		पु.न.पा.	९८१२७२५१२१

स्रोतः प्रशासन शाखा, पुनर्वास, २०७५

८.१.२.२. विषयगत शाखाको विवरण

राज्य पुर्नसंरचना भएपश्चात जिल्लामा रहेका विषयगत कार्यालयहरु स्थानीय तहमा नै गएर आफ्नो सेवा दिईरहेका छन् जसमध्ये केही कार्यालयहरुले स्थानीय तह वाहिर रहेर कार्य गरिरहेका छन् केही विषयगत कार्यालयहरु गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संरचनाभित्र नै गाभिएर आफ्नो सेवा दिईरहेका छन् । पुनर्वास नगरपालिकामा रहेका विषयगत शाखा र तिनभित्र रहेका मानव संशाधनको अवस्था तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं.९९ विषयगत शाखाको विवरण

विषयगत शाखा शिक्षा				
सि.न.	**नामथर**	**पद**	**श्रेणी र तह**	**सम्पर्क नं.**
१	नरेन्द्र वहादुर खाती	उपसचिव	रा.प.द्वितिय	९८४८८८९८८८
२	श्री रुपराम तिरुवा	शाखा अधिकृत (वि.नि)	रा.प.तृतीय	९८५८७५०२०२
२. विषयगत शाखा स्वास्थ्य				
सि.न.	**नामथर**	**पद**	**श्रेणी र तह**	**सम्पर्क नं.**
१	श्री नन्द कुमार देव	सि.अ.हे.व.अ	छैठौ	९८४८५८२१०५
२	श्री पूर्ण प्रसाद जैशी	हे.अ	पाँचौ	९८०४५७४४२९
३. विषगयगत शाखा महिला तथा वालावालिका र सहकारी				
सि.न.	**नामथर**	**पद**	**श्रेणी र तह**	**सम्पर्क नं.**
१	श्री रिता मल्ल	म.वि.नि	रा.प. अनं प्रथम	९८६७७५७४५१
२	श्री चन्द्रा तिमिल्सेना	स.म.वि.नि	रा.प. अनं द्वितिय	९८६८७१८२१२
४. पशु सेवा शाखा				
सि.न.	**नामथर**	**पद**	**श्रेणी र तह**	**सम्पर्क नं.**
१	श्री मान बहादुर के.सी	पशु चिकित्सक	रा.प.तृतीय	९८४८७७७९८१
२	श्री अनिता के.सी.	प्रा.स	रा.प. अनं द्वितिय	
५. कृषि सेवा शाखा				
सि.न.	**नामथर**	**पद**	**श्रेणी र तह**	**सम्पर्क नं.**
१	श्री कर्ण वहादुर शाही	कृषि प्राविधिक	रा.प. अनंप्रथम	९८४८७८७२९०
२	श्री सुमन जोशी	कृषि प्रा.सं.	रा.प. अनंप्रथम	९८४८४५५७५९

स्रोतः प्रशासन शाखा, पुनर्वास, २०७५

८.१.३. विषयगत समिति तथा नगरसभाका पदाधिकारीहरुको नामावली

पुर्नवास नगरपालिकाले स्थानीय तहको कामलाई प्रभावकारी ढंगबाट कार्यान्वयन गरी चुस्त दुरुस्त सेवा प्रवाह गर्नका लागी नगरपालिकाको आन्तरिक तथा वाह्य क्षमताको सुढृढीकरणका लागी नगरपालिकाले विभिन्न विषयगत समितिहरुको गठन गरि क्रियाशिलमा रहेको देखिन्छ । समितिको गठन पश्चात सम्पूर्ण पदाधिकारीहरुलाई आफु सो कामका लागी जिम्मेवार भएको भन्नेकुरा दायित्ववोध भएको छ । पुनर्वास नगरपालिकामा गठन गरिएका विषयगत समितिको संयोजक तथा पदाधिकारीको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं..१०० विषयगत समितिको विवरण

१.राजश्व परामर्श समिति				
क्र.सं	**सदस्यको नाम,थर**	**पद**	**ठेगाना**	**सम्पर्कनं.**
१	श्री शारदा शर्माविष्ट (नगर उप प्रमुख)	संयोजक	पु.न.पा.६	९८४८७५२५१३
२	श्री पिताम्बर पाण्डे (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)	सदस्य	-	९८५८७२६१११
३	श्री विर वहादुर वोगटी	सदस्य	पु.न.पा.५	९८४८७५२५४८
४	श्री सुम माया तामाङ	,,	पु.न.पा.२	९८०९७३५१५९
५	श्री राम दुलारे राना	,,	पु.न.पा.७	९८१२७७१४२१
६	श्री कृष्णव.तामाङ (उ.वा.संघ)	,,	पु.न.पा.७	९८५८७५१५८४
७	श्री जनक कुमारचौधरी (लेखापाल)	सदस्य सचिव	-	९८०९४५७०४२
२.श्रोतसिमा अनुमान तथा वजेट निर्धारण समिति				
१	श्री जीवन राजथापा (नगर प्रमुख)	संयोजक	पु.न.पा.५	९८४८६६४०६६
२	श्री शारदा शर्माविष्ट (नगर उप प्रमुख)	सदस्य	,, ६	९८४८७५२३२५
३	श्री पिताम्बर पाण्डे)प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)	सदस्य	-	९८५८७२६१११
४	श्री विष्णु सिग्देल	सदस्य	,, ४	९८०६४६८८९२
५	श्री विमला सापकोटा	सदस्य	,, ६	९८४८७४५७०९
६	श्री विष्णु वहादुरवि.के.	,,	,, १०	९८१८५५४२३९
७	श्री योजनाशाखा(ई/अ.सब.ई.)	सदस्य सचिव	-	
३.सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास समिति				
१	श्री मन वहादुर गुरुङ	संयोजक	पु.न.पा.६	९८४८७४५५१०
४.आर्थिक विकास समिति				

१	श्री भारमल सुनार	संयोजक	पु.न.पा.९	९८४८६६४८६७
५.सामाजिक विकास शाखा समिति				
१	श्री सुरेश गजुरेल	संयोजक	पु.न.पा.५	९८५११२१८२८
६. पूर्वाधार विकास समिति				
१	श्रीप्रताप वहादुर चन्द	संयोजक	पु.न.पा.१	९८०६४६३६७५
२	श्री सुप्पा तामांग	सदस्यसचिव	पु.न.पा.३	९८१०६७७५९६
३	श्री प्रिथम सिंह राना	सदस्य	पु.न.पा.१	९८०९४८९१७६
४	श्री सकुन्तला क्षेत्री	सदस्य	पु.न.पा.५	९८४८८२९०६७
५	ई=मुरलीधर जोशी	सदस्यसचिव	०	९८४८७४५६३४
७. वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति				
१	श्री नारायण प्र.जैशी	संयोजक	पु.न.पा.९	९८४८७९४२९४
८. विधेयक समिति				
१	श्री तुलसी अर्याल	संयोजक	पु.न.पा.११वडा अध्यक्ष	९८४८४१७६२४
२	श्री प्रेम वहादुरवस्नेत	सदस्य	पु.न.पा.४ वडा अध्यक्ष	९८२५६०९१९३
३	श्री राना श्रवण	,,	पु.न.पा.८ वडा अध्यक्ष	९८०६४८९७६८
४	श्री शान्तीमाया तामाङ	,,	का.पा.सदस्य	९८१०६१२७९८
५	श्री हिरा वहादुरवि.क.	सदस्य सचिव	पु.न.पा.कार्यालय	९८५८४२६०५८

९. पुनर्वास नगरपालिका नगर शिक्षा समितिका पदाधिकारीहरूको नामावली तथा विवरण

क्र.सं.	नाम,थर	पद	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	श्री जीवनराज थापा	संयोजक	९८४८६६४०६६	नगर प्रमुख
२	श्री शारदा शर्मा विष्ट	सदस्य	९८४८७५२५१३	नगर उप प्रमुख
३	श्री पिताम्बर पाण्डे	,,	९८५८७२६१११	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
४	श्री विष्णु वि.क.	,,	९८१८५५४२३९	का(दलित)सदस्य.पा.
५	श्री विमला सापकोटा	,,	९८४८७४५७०९	का(महिला)सदस्य.पा.
६	श्री विष्णुभक्त पौडेल	,,	९८४८७५७५४७	शिक्षा प्रेमी बुद्धिजिवी
७	श्री कर्ण वहादुर बुढा	,,	९८४८८२९०९६	शिक्षा प्रेमी बुद्धिजिवी
८	श्री राम नारायण कंडेल	,,	९८५८७५०९१०	मा(१२-९).अ.प्र.वि.
९	श्री शालीग्राम शर्मा	,,	९८१०६८४७५६	विअध्यक्ष तथा .स.व्य. संघ अध्यक्ष.अ.शि

१०	श्री पदम वहादुर थापा	”	९८४८८२०२५०	शिक्षा प्रेमी बुद्धीजिवी
११	श्री चन्द्र वहादुर थापा	”	९८१२६००२२६	आ(८-१).अ.प्र.वि.
१२	श्री कृष्ण वहादुर तामाङ	”	९८१०६२१९२९	प्रसंस्थागत विद्यालय.अ.
१३	श्री रूप राम तिरूवा	सदस्य सचिव	९८५८७५०२०२	विद्यालय निरीक्षक(.अ.शि)

८.१.४. नगरपालिका निर्वाचित प्रतिनिधिहरु

तालिका नं. १०१.पुनर्वास नगरपालिका कार्यालयमा निर्वाचित नगर सभाका पदाधिकारीहरुको नामावली

क्र.सं.	सदस्यको नाम,थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	श्री जीवन राजथापा	नगर प्रमुख	पु.न.पा.५	९८४८६६४०६६
२	श्री शारदा शर्माविष्ट	नगर उप-प्रमुख	पु.न.पा.६	९८४८७५२५१३
		वडा नं.१		
१	श्री प्रताप व.चन्द	वडा अध्यक्ष	पु.न.पा.१	९८०६४६३६७५
२	श्री फुर्पा तामाङ	सदस्य	,,	९८१०६३२८४०
३	श्री पृथम सिंह राना	,,	,,	९८०९४८९१७६
४	श्री सुमित्रा राना	म.सदस्य	,,	९८०६४३०५५५
५	श्री वसन्ती लुहार	द.म.सदस्य	,,	९८१२७१३२६८
		वडा नं.२		
१	श्री सन्त कुमार चौधरी	वडा अध्यक्ष	पु.न.पा.२	९८६७२६४७४८
२	श्री डिल्ली सार्की	सदस्य	,,	९८०६४५८३८६
३	श्री सुम माया तामाङ	म.सदस्य	,,	९८०९७३५१५९
४	श्री तिर्थलाल राना	सदस्य	,,	९८१४६२१२६१
५	श्री शोभा सुनार	द.म.सदस्य	,,	९८१०६२०५२०
		वडा नं.३		
१	श्रीफैरु तामांग (जिल्ला प्रमुख निर्वाचित)	वडाध्यक्ष	पु.न.पा.३	९८५८७५०७८५
२	श्रीसुपा तामांग	का.वा.वडा अध्यक्ष	पु.न.पा.३	९८१०६७७५९६
३	श्रीबम बहादुर तामांग	सदस्य	,,	९८०८४४२८६९
४	श्रीशान्तिमाया तामांग	म.सदस्य	,,	९८१०६१२७९८
५	श्रीदुर्गा बि.क	द.म.सदस्य	,,	९८१२७५१५७८
		वडा नं.४		
१	श्री प्रेम वहादुरवस्नेत	वडा अध्यक्ष	पु.न.पा.४	९८२५६०९१९३
२	श्री गोपाल सुबेदी	सदस्य	,,	९८०५७८१९४१
३	श्री पार्वती शाही	म.सदस्य	,,	९८०६४८२२२१

४	श्री विष्णु सिग्देल	सदस्य	,,	९८०६४६८८९२
५	श्री टिका सुनार	द.म.सदस्य	,,	९८१०६७४४६४
		वडा नं.५		
१	श्री विर वहादुर वोगटी	वडा अध्यक्ष	पु.न.पा.५	९८४८७५२५४८
२	श्री लाल वहादुर राना	सदस्य	,,	९८०६४१२२०६
३	श्री कलिभान थापा	,,	,,	९८१०६५२२९८
४	श्री शकुन्तलाक्षेत्री	म.सदस्य	,,	९८४८८२९०६७
५	श्री देउसरा वि.क.	द.म.सदस्य	,,	९८४८७४५५०४
		वडा नं.६		
१	श्री मन वहादुर गुरूङ	वडा अध्यक्ष	पु.न.पा.६	९८४८७४५५१०
२	श्री विमला सापकोटा	सदस्य	,,	९८१०६७७५७०
३	श्री पृथ्वी गुरूङ	सदस्य	,,	९८२३३७३६७८
४	श्री गम वहादुर सुनार	,,	,,	९८०९४३५३४८
५	श्री मोनिका सुनार	द.म.सदस्य	,,	९८१८८९६४२५
		वडा नं.७		
१	श्री रामदुलारे राना	वडा अध्यक्ष	पु.न.पा.७	९८१२७७१४२१
२	श्री जित वहादुर तामाङ	सदस्य	,,	९८१२६८५९७४
३	श्री मान वहादुर तामाङ	,,	,,	९८०४६८६०७५
४	श्री बदला राना	म.सदस्य	,,	-
५	श्री सुन्तली वि.क.	द.म.सदस्य	,,	-
		वडा नं.८		
१	श्री राना श्रवण	वडा अध्यक्ष	पु.न.पा.८	९८०६४८९७६८
२	श्री दल वहादुर धामी	सदस्य	,,	९८०६४६६४६३
३	श्री जानकी देवीअवस्थी	म.सदस्य	,,	९८०५७६२६८०
४	श्री अमर वहादुर कामी	सदस्य	,,	९८१२७०४५३६
५	श्री गौमति लुहार	द.म.सदस्य	,,	९८०६४५७३०६
		वडा नं.९		
१	श्री नारायण प्रसादजैशी	वडा अध्यक्ष	पु.न.पा.९	९८४८७९४२९४
२	श्री दान वहादुर सुनार	सदस्य	,,	९८०६४९६३८२
३	श्री कलक वहादुर वि.क.	,,	,,	९८१०६४८२२८
४	श्री सरु सुनार	म.सदस्य	,,	
५	श्री आरती नेपाली	द.म.सदस्य	,,	९८०६४३११४८
		वडा नं.१०		
१	श्री सुकदेव राना	वडा अध्यक्ष	पु.न.पा.१०	९८०४६२१३७५

२	श्री पदमराज उपाध्याय	सदस्य	,,	९८१४६३६०६८
३	श्री विरभान विष्ट	,,	,,	९८००६९६४१६
४	श्री नैनमति चौधरी	म.सदस्य	,,	९८१२६४८३९९
५	श्री कोपिला वि.क.	द.म.सदस्य	,,	९८२३८६४२९७
वडा नं.११				
१	श्री तुलसी अर्याल	वडा अध्यक्ष	पु.न.पा.११	९८४८४१७६२४
२	श्री पदम सिंह धामी	सदस्य	,,	९८१२६१७८३८
३	श्री रामचन्द्रभट्टराई	,,	,,	९८०४६४८२६७
४	श्री अस्तुनी देवीचौधरी	म.सदस्य	,,	९८०४६३५०४६
५	श्री मनमाया सुनार	द.म.सदस्य	,,	९८१२७६४४४५

तालिका न. १०२ .नगरकार्यपालिका पदाधिकारीहरूको नामावली सम्पर्क नं. र ठेगाना

क्र.सं.	सदस्यको नाम,थर	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.
१	श्री जीवन राज थापा	नगर प्रमुख	पु.न.पा-५	९८४८६६४०६६
२	श्री शारदा शर्मा विष्ट	नगर उप-प्रमुख	पु.न.पा-६	९८४८७५२५१३
३	श्री प्रताप व.चन्द	का.पा.सदस्य	पु.न.पा-१	९८०६४६३६७५
४	श्री सन्त कुमार चौधरी	,,	पु.न.पा-२	९८६७२६४७४८
५	श्री फैरु तामाङ (जिल्ला प्रमुखमा निर्वाचित	,,	पु.न.पा-३	९८५८७५०७८५
६	श्री प्रेम वहादुर वस्नेत	,,	पु.न.पा-४	९८२५६०९१९३
७	श्री विर वहादुर वोगटी	,,	पु.न.पा-५	९८४८७५२५४८
८	श्री मन वहादुर गुरूङ	,,	पु.न.पा-६	९८४८७४५५१०
९	श्री रामदुलारे राना	,,	पु.न.पा-७	९८१२७७१४२१
१०	श्री राना श्रवण	,,	,, ८	९८०६४८९७६८
११	श्री नारायण प्रसाद जैशी	,,	,, ९	९८४८७९४२९४
१२	श्री सुकदेव राना	,,	,, १०	९८०४६२१३७५
१३	श्री तुलसी अर्याल	,,	,, ११	९८४८४१७६२४
१४	श्री सुम माया तामाङ	,,	,,	९८०९७३५१५९
१५	श्री शान्ती माया तामाङ	,,	,,	९८१०६१२७९८
१६	श्री विष्णु सिग्देल	,,	,,	९८०६४६८८९२
१७	श्री सुरेश गजुरेल	,,	,, ५	९८५११२१८२८

१८	श्री शकुन्तला क्षेत्री	,,	,,	९८४८८२९०६७
१९	श्री विमला सापकोटा	,,	,,	९८१०६७७५७०
२०	श्री भारमल सुनार	,,	,, ९	९८४८६६४८६७
२१	श्री विष्णु वहादुर वि.क.	,,	,,१०	९८१८५५४२३९
२२	श्री पिताम्बर पाण्डे	सदस्य सचिव	प्रमुख प्र.अधिकृत	९८५८७२६१११

८.१.५. विगत २ वर्षको आर्थिक वर्षको आयव्यय विवरण

आर्थिक कारोबारको स्थिति

कार्यालय र स्थान: पुनर्वास नगरपालिका, कञ्चनपुर
आर्थिक वर्ष:२०७४/२०७५

	नाम	कार्यरत अवधि	
		देखि	सम्म
कार्यालय प्रमुख:	नि.प्र.प्र.अ श्री अर्जुनसिंह कार्की	२०७४र४र१	२०७४र११र२७
	प्र.प्र.अ श्री पिताम्बर पाण्डे	२०७४र११र२८	२०७५र३र३१
लेखा प्रमुख:	श्री जनक कुमार चौधरी	२०७४र४र१	२०७५र३र३१

आ.ब. २०७४/७५ को एकीकृत आय व्यय विवरण

सि.नं.	आयतर्फ			सि.नं.	व्ययतर्फ		
	विवरण	रकम	रकम		विवरण	रकम	रकम
1	गत वर्षको जिम्मेवारी		१७६७७६२५.२८	1	चालु खर्च		१९५९११९८४.८०
	क) नगद	९८२६८७.८७		2	पूँजीगत खर्च		२४१३०४५६१.९७
	ख) बैंक	१६६९४९३७.४१		3	वित्तीय व्यवस्था भुक्तानी		
2	राजस्व (आन्तरिक आय)		१७८१००३१.७१		क) ऋण भुक्तानी		
	क) आन्तरिक राजस्व	१७८१००३१.७१			ख) ब्याज भुक्तानी		
	ख) राजस्व बाँडफाँड				ग) अन्य भुक्तानी		
	ग) अन्य आय			4	लगानी		
3	वित्तीय हस्तान्तरण		३८७४३७०९०.१		ऋण लगानी		
	क)वित्तीय समानीकरण अनुदान	२६०९१००००			शेयर लगानी		
	ख) सशर्त अनुदान	१२६५२७०९०.१०			अन्य लगानी		
	ग) समपूरक अनुदान			5	धरौटी फिर्ता	१६०६६९६	१६०६६९६
	घ) विशेष अनुदान			6	कोष खर्च	३०००००	३०००००
4	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान			7	मौज्दात		७४२४६०११.८
	क)वित्तीय समानीकरण अनुदान				क) नगद मौज्दात	५७५५६१.८७	
	ख) सशर्त अनुदान				ख) बैंक मौज्दात	७३६७०४४९.९३	
	ग) समपूरक अनुदान						
	घ) विशेष अनुदान						
5	अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त						
6	वित्तीय व्यवस्था प्राप्ति						
	क) ऋण प्राप्ति						
	ख) साँवा प्राप्ति						
	ग) ब्याज प्राप्ति						
	घ) अन्य प्राप्ति						

7	विभिन्न कोषतर्फको आय	२०९४१३५.१२	२०९४१३५.१२				
8	जनसहभागिता (नगद)						
9	विषयगत निकायबाट प्राप्त रकम						
10	धरौंटी आय	१०००७६०२.३९	१०००७६०२.३९				
11	लगानीको साँवा फिर्ता						
12	अन्य विविध आय		७८३४२७६९.९७				
	जम्मा		५१३३६९२५४.५७		जम्मा		५१३३६९२५४.५७

आ.ब. ०७५/०७६ को संसोधित बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम

आ.व.२०७५/०७६ को अनुमानित आय

१	संघिय सरकार बित्तिय समानिकरण	१४६२०००००
२	प्रदेश सरकार बित्तिय समानिकरण	७६७९००००
३	संघिय सरकार ससर्त अनुदान	१७४२०००००
४	राजश्व बाडफाड (संघ)	९७१३७०००
५	राजश्व बाडफाड (प्रदेश)	०
६	आन्तरिक श्रोत	१६४२१०००
७	सडक बोर्ड नेपाल	४००००००
८	सामाजिक सुरक्षा	७१५०००००
९	तराई मधेस समृध्दि बिकास कार्यक्रम	२०००००००
१०	स्थानिय शासन तथा सामुदायिक बिकास कार्यक्रम(LGCDP)	३०६०००
११	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	१३००००
१०	स्थानिय साझेदार पुर्वाधार बिकास कार्यक्रम(निर्वाचन क्षेत्र बिकास कार्यक्रम)	९९७५०००
११	अल्या	६३००००००
१२	जम्मा	७८८७०६०००

आ.व. २०७५/०७६ को अनुमानित व्यय

१	शिक्षा (शसर्त)	१२७७८२०००
२	स्वास्थ्य (शसर्त)	१६७१४०००
३	कृषि (शसर्त)	५०५००००
४	पशु (शसर्त)	८६२०००
५	बन(शसर्त)	४२८०००
६	महिला बालबालिका ज्येष्ठ नागरिक(शसर्त)	१७९६०००
७	खेलकुद(शसर्त)	१०००००
८	बैकल्पिक उर्जा (शसर्त)	१४६८०००
९	तराई मधेस समृध्दि बिकास कार्यक्रम	२०००००००
१०	स्थानिय शासन तथा सामुदायिक बिकास कार्यक्रम(LGCDP)	३०६०००
११	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	१३००००
१२	स्थानिय पुर्वाधार साझेदार बिकास कार्यक्रम(निर्वाचन क्षेत्र बिकास कार्यक्रम) समितिको निर्णय अनुसारका कार्यक्रम	९९७५०००
१३	सामाजिक सुरक्षा	७१५०००००
१४	सडक बोर्ड नेपाल	४००००००

१७	कार्यालय संचालन कर्मचारी त.भ. /जनप्रतिनिधी, विषयगत कार्यालयमा कार्यरत करार, ज्यालादारी कर्मचारी पारिश्रमिक समेत	७३००००००
	नगर तथा वडास्तरीय पूँजिगत रकम	२७५४१५०००
	संसोधित कुल अनुमानित ब्यय	५८८५०६०००
	चालु	२९९१३६०००
	पुजिगत	२८९३७००००
	जम्मा	**५८८५०६००० ०**

८.१.६. नगरपालिकाको चल तथा अचल सम्पत्तिको विवरण

नगरपालिकाको जिन्सी शाखाका अनुसार नगरपालिकाको सेवालाई छिटो छरितो बनाउनका लागी रहेका तपशिल वमोजिमको भौतिक चल तथा अचल सम्पत्ति रहेको छ ।

तालिका नं..१०२.नगरपालिकामा रहेको अचल सम्पत्तिको विवरण

सि.नं.	भवनको नाम	भवन स्वामीत्व			भवनको प्रकृति : वटा		
		आफ्नै	भाडामा	वडा कार्यालय संयुक्तमा चलेका त छैनन?	गोटा	कच्ची	पक्की
१	नगरपालिका भवन	आफ्नै					पक्की
२	वडा नं.८ कार्यालय भवन	आफ्नै		७,८,९			पक्की
३	वडा नं.६ कार्यालय भवन	आफ्नै		४,५,६			पक्की
४	वडा नं.१ कार्यालय भवन	आफ्नै		१,३			पक्की
५	कृषि सामुदायिक भवन वडा न..२	सार्वजनिक					पक्की

तालिका नं.१०३.नगरपालिकामा रहेको चल सम्पत्तिको विवरण

सि.नं.	विवरण	स्थान	संख्या	कैफियत
१	द्यमकल		१	
२	एमबुलेन्स	स्वा.शाखा	१	
३	श्ववाहन	पालिका क्लिनिक	१	
४	नगर प्रहरी भ्यान		२	प्रहरी चौकी
५	जिप, भ्यान, कार, बस	नपा	१	
६	स्काभेटर, जेसिवी	नपा	१	

७	ट्र्याक्टर	नपा	१	
८	ट्रिपर, ट्रक, लोडर	नपा	१	
९	मोटरसाईकल र स्कुटर	नपा, वडाकार्यालय	२१	
१०	रोलर	नपा	१	

८.१.७ सार्वजनिक जग्गा

तलिका न.. १०४ राष्ट्रिय आवास कम्पनी लि. (कम्पनीको नाममा दर्ता श्रेस्ता कायम रहेको जग्गाको विवरण				
सि.नं.	नगरपालिका	कित्ता नं.	क्षेत्रफल (व.मि)	कैफियत
१	बेलौरी जाने बाटो बलभद्रवस्ती वडा नं.२,	१	३५६४०	
२	बेलौरी जाने बाटो बलभद्रवस्ती अरनिकोवस्ती वडा नं.२,	७०	१९१६०	
३	बेलौरी जाने बाटो बलभद्रवस्ती वडा नं.२,	२२१	२७२६५	
४	६५ विगाहा क्षेत्र वडा नं.२,	१८२	५१४३०	
५	बेलौरी जाने बाटो बलभद्रवस्ती अरनिकोवस्ती वडा नं.३	२	५११५०	
६	६५ विगाहा क्षेत्र वडा नं.३,	१५८	११८८७५	
७	६५ विगाहा क्षेत्र वडा नं.१,	१८३	१४७९४५	
८	बेलौरी जाने बाटो बलभद्रवस्ती वडा नं.१,	४५०	२०७२५	
९	बेलौरी जाने बाटो बलभद्रवस्ती वडा नं.१,	५३३	३५२००	
कम्पनीको फुटकर जग्गाको विवरण				
सि.नं.	स्थान	क्षेत्रफल	वर्गमिटर	
१	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.६	५८-८-२	३९५५५३.७	
२	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.६	६/८/२००६	४३४४६.२२	
३	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.६	३३-१-५	२२३९१९	
४	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.४	६६-१९-८	४५३५६१.०१	
५	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.४	५२-४-३	३५३५८०	
६	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.४	१२/६/२०१०	८३४७२.२६	
७	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.५	२९-९-१	१९९४७०	
८	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.५	६१-६-१०	४१५३२९.६८	
९	त्रिभुवन वस्ती वडा नं.५	२४-१३-८	१६७०८०.०३	
	जम्मा	**३४४-१६-१३**	**२३३५४१२**	

८.२. संस्थागत सम्वन्ध र नागरिक संगठन

८.२.१. नगरपालिका भित्र गठित विभिन्न नागरिक समुहहरु

पुनर्वास नगरपालिकाराज्य पुर्नसंरचनाका क्रममा २०७१ सालमा गठन भएको नयाँ नगरपालिका हो । नेपालको संविधान, २०७२ अनुसार स्थानीय सरकारको गठन पश्चात स्थानीय तहहरुले आफुलाई आवश्यकता भएका कानुनहरुको निर्माणपनि आफैगर्नुपर्ने कारणले गर्दा नगरपालिकाले नगरक्षेत्रभित्र के कस्ता सहकारी, समुह संगठनहरु गठनगर्दा सम्पूर्ण नागरिकहरुलाईलाई संगठित गर्न सकिन्छ भन्ने तर्फ अझै ध्यानाकर्षण गर्न सकेको छैन । त्यस कारण नगरपालिका ११ वटै वडाहरुमा मा टोल विकास समुहहरुको गठनका साथै पुराना समुहहरुलाई सुदृढीकरण भई परिचालन गरेको पनि देखिदैन । वडा अनुसार केही अन्य समितिहरुको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका गं १०५ पुनर्वास नगरपालिका भित्र रहेका सहकारी संस्थाहरूको विवरण

सि.नं.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	सहकारी संघ,संस्थाको नाम	ठेगाना	अध्यक्षको नाम	किसिम	कार्यक्षेत्र	सम्पर्क नं.	कैफियत
१	51।०५८।०५९	२०५८।४।२४	गौरा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.८		बचत तथा ऋण	परासन गा.वि.स.	९८०९४१२०३०	
२	४०३।०६७।६८	२०६८।३।१६	सगरमाथा हिमचुली बचत तथा ऋण स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.६		बचत तथा ऋण	त्रिभुवनवस्ती १,२ र ३	९८४८७४४५६३	
३	९३।०६०।६१	२०६१।३।२७	साना किसान कृषि बउदेश्य स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.६		कृषि	त्रिभुवनवस्ती पुरै	५६००९३	
४	२६८।०६६।०६७	२०६६।७।२३	राना कृषि बउदेश्य स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.७		कृषि	परासन त्रिभुवनवस्ती		
५	२८०।०६६।६७	२०६६।९।२०	साना किसान कृषि स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.८		कृषि	परासन पुरै	९८१२७८६१५७	
६	२८१।०६६।६७	२०६६।९।२०	साना किसान कृषि स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.३		कृषि	कालिका पुरै	५६०२२७	
७	४१०।०६८।६९	२०६८।४।२५	प्याराताल सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.९		कृषि	परासन पुरै	९७४९५०६६३८	

८	४३१।०६८।६९	२०६८।७।२२	जनसेवा कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.३		कृषि	कालिका पुरै	९८५८७५०७८६	
९	४४३।०६८।६९	२०६८।९।५	दोंदा कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.९		कृषि	परासन पुरै	९८६८४५९५६६	
१०	५९०।०६९।७०	२०६९।११।२३	अरनिको कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.२		कृषि	कालिका पुरै	९८४८८२०२४७	
११	६०९।०६९।७०	२०७०।१।१२	सुनौलो महिला कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.६		कृषि	त्रिभुवनवस्ती पुरै	५६००२५८	
१२	६२५।०६९।७०	२०७०।२।२६	नव कृषक सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.१		कृषि	कालिका पुरै		
१३	६८८।०६०।७१	२०७०।९।८	पुनर्वास प्रगतिशिल कृषि सहकारी सं.लि.	पुनर्वास न.पा.५		कृषि	त्रिभुवनवस्ती पुरै	९७४१०४९५६७	
१४	७२९।०७०।७१	२०७१।३।२०	नमुन कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.७		कृषि	पुनर्वास ५ र ६	९८०६४५१८९७	
१५	७४३।०७१।७२	२०७१।६।७	उषा कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.९		कृषि	पुनर्वास १ र ३		
१६	७९८।०७२।७३	२०७२।८।१४	आनन्द कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.२		कृषि	पुनर्वास ११ र १२		
१७	८१५।०७२।७३	२०७३।३।२	न्यु प्रगति कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.५		कृषि	पुनर्वास १०		
१८	८२०।०७३।७४	२०७३।४।२१	माछा पुच्छ्रे कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.६		कृषि	पुनर्वास ६	९८४८८२०३३८	
१९	८२९।०७३।७४	२०७३।७।३	तुलसी कृषि सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.४		कृषि	पुनर्वास ८		
२०	८४४।०७३।७४	२०७४।३।३०	गाउँ शहर महिला विकास कृषि	पुनर्वास न.पा.५		कृषि	त्रिभुवनवस्ती पुरै		
२१	१५।०५६।५७	२०५६।१०।१९	प्रतिभा बहुमुखी सहकारी संस्था	पुनर्वास		बहुमुखी	त्रिभुवनवस्ती,कालिका र	५६०१००	

			लि.	न.पा.६			परासन		
२२	३६।०५७।५८	२०५७।१०।९	परासन बहुमुखी सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.८		बहुमुखी	परासन	९८०६४९४५९९	
२३	१८।०५६।५७	२०५७।१।२७	पृथ्वी पशुपालन सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.३		पशुपालन	परासन	९८०४६६३१७४	
२४	२१४।०६४।६५	२०६५।२।२८	जागरण पशुपालन बहुमुखि स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.६		पशुपालन	त्रिभुवनवस्ती,१,२ र ८	९८४८८१५८८६	
२५	४५२।०६८।६९	२०६८।११।१४	सुभेक्षा पशुपालन	पुनर्वास न.पा.३		पशुपालन		९८०९४७०००२	
२६	११६।०६२।६३	२०६३।११।१३	बुद्ध ग्रामिण बिद्युत सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.११		बिद्युत	वाईसी विचवा-९		
२७	१६०।०६३।०६४	२०६४।१।१६	सिद्धदेवी ग्रामिण बिद्युत सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.११		बिद्युत	वाईसी विचवा-७ र ८		
२८	४०७।०६३।६४	२०६३।१०।१८	ज्योति ग्रामिण बिद्युत सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.१०		बिद्युत	वाईसी विचवा-७ र ८		
२९	३९४।०६७।६८	२०६८।२।८	धनलक्ष्मी दुग्ध उत्पादन स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.५		दुग्ध	त्रिभुवनवस्ती पुरै		
३०	३९७।०६७।६८	२०६८।२।२२	भानु दुग्ध उत्पादन स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.५		दुग्ध	त्रिभुवनवस्ती पुरै		
३१	३९८।०६७।६८	२०६८।२।२२	पृथ्वी दुग्ध उत्पादन सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.८		दुग्ध	परासन पुरै	९८०६४४४९२१	
३२	४६६।०६८।६९	२०६९।२।२१	शिवशक्ती दुग्ध सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.८		दुग्ध	परासन पुरै	९७४९०७७५४	
३३	५५२।०६९।७०	२०६९।८।२५	मोति दुग्ध उत्पादन सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.२		दुग्ध	कालिका पुरै		
प्रादेशिक संघ ,संस्थाहरूको विवरण									
सि.नं.	**दर्ता नं.**	**दर्ता मिति**	**सहकारी संघ,संस्थाको नाम**	**ठेगाना**	**अध्यक्षको नाम**	**किसिम**	**कार्यक्षेत्र**	**सम्पर्क नं.**	**कैफियत**

१	१३८।०६३।६४	२०६३।१२।१४	मोहना लालझाडी क्षेत्र बचत तथा ऋण स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.१०		बचत तथा ऋण	वाईसी विचवा पुरै		
२	१।१७	२०३३।६।२९	पुनर्वास सहकारी संस्था .लि.	पुनर्वास न.पा.१		बहुउदेश्य	पुनर्वास,वाईसी विचवा	५६०१०४	
३	३।०५३।५४	२०५३।१०।१०	दलित बहुउदेश्य सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.३		बहुउदेश्य	कंचनपुर जिल्ला भरी	५६०१५८	
४	२९०।०६६।६७	२०६६।१०।२१	नागरिक बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.३		बचत तथा ऋण	कालिका,लक्ष्मीपुर र वाईसी विचवा		
५	२७७।०६६।६७	२०६६।९।३	कालिका कृषि बहुउदेश्य सहकारी सं.लि.	पुनर्वास न.पा.३		कृषि	कालिका,लक्ष्मीपुर,श्रीपुर र त्रिभुवनवस्ती		
६	१२६।०६३।६४	२०६३।१२।२	जनमुखी बहुउदेश्य कृषक सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.२		कृषि	कालिका,लक्ष्मीपुर,श्रीपुर र शंकरपुर		
७	३६९।०६७।६८	२०६७।७।२५	किसान दुग्ध उत्पादन स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.१		दुग्ध	कालिका,लक्ष्मीपुर,श्रीपुर र परासन		
८	६।०५५।५६	२०५५।५।२	जनसेवा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	पुनर्वास न.पा.३		बचत तथा ऋण	पुनर्वास,लक्ष्मीपुर र शंकरपुर		
९	७७१।०७१।७२	२०७१।१२।२९	लालझाडी सहकारी संस्ता लि.	पुनर्वास न.पा.११		कृषि	बाईसी विचवा		
१०	८३६।०७३।७४	२०७३।१२।०१	सिमाना साना किसान कृषि स.सं.लि.	पुनर्वास न.पा.११		कृषि	बाईसी विचवा		
११	१६।०५६।५७	२०५६।११।१७	किसान जागरण बहुमुखी सहकारी संस्था लि।	पुनर्वास न.पा.५	शंकर व.के.सी.	कृषि	पुनर्वास र बाईसी विचवा	९८१५६०००५०	
१२	३९६।०६३।६४	२०६३।१०।४	जनमुखी बहुउदेश्य सहकारी संस्था लि.	बाईसी विचवा ८		बहुउदेश्य	,वाईसी विचवा पुरै		

तालिका नं.१०६.वडा स्तरमा रहेका समितिहरु

सि.नं.	समूह /समितिको नाम	स्थान
१	खानेपानी, सरसफाई, स्वच्छता तथा समन्वय समिति,	वार्ड नं. ४
२	वाईसि विचवा खानेपानी समिति	वार्ड नं. ११
३	राना टोल विकास समिति	वार्ड नं.७

८.२.२ विषयगत समुह तथा संस्थाहरु (कृषि, पशुपालन, महिला वालवालिका) सम्वन्धि विवरण

नगरपालिकाका विभिन्न विषयगत शाखाहरुबाट लिएको विवरण अनुसार १८१ वटा कृषि खाद्यान्न तरकारी, माछापालन, उखु र विउ उत्पादन सम्वन्धि महिला, उत्पिडीत कृषक समुहहरु रहेका छन् । जसमा खाद्यान्न तरकारी सम्वन्धित कृषक समूहहरु अधिक रहेको देखिन्छ । उक्त कृषक समूहहरुमा ३८९२जना आवद्ध भएको पाईन्छ । ३५ वटा पशुपालन सम्वन्धि समूहहरु रहेका छन् जसमा बाखापालन समुहहरु, वंगुरपालन समुह तथा फर्म, गाईभैसी पालनफर्म रहेका छन् । त्यसैगरी४७ वटा महिला विकास समितिहरु रहेको पाईयो जसले महिला शसक्तिकरणका लागी काम गर्दै आईरहेको छन् ।विषयगत समुहको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं.१०७ कृषि तथा पशुपालन सम्वन्धि विवरण

सि.नं.	विवरण	वडा नं.										
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१	कृषि शाखा				१							
२	कृषक समूह	१९	१७	६	१२	१९	२३	६	२२	३८	१	९
३	पशु सेवा शाखा				१							
४	पशुपालन समूह	२	३	०	३	३	७	४	४	१	२	६
जम्मा												
स्रोत : कृषि विकास शाखा र पशुविकास शाखा, पुनर्वास,												

८.२.३. गैर सरकारी तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स.सम्वन्धि विवरण

यस नगरपालिकामा विभिन्न गैरसरकारी संघ संस्थाहरु प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रुपमा विभिन्न क्षेत्रमा कार्य गरिरहेका छन् । जसले नगरपालिकासंगको साझेदरीमा सामाजिक, स्वास्थ्य, संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि र जलवायु सम्वन्धि नगरपालिकाका विभिन्न वडाहरुमा कार्यक्रम गरिरहेका छन् । जसले नगरपालिकाका विकासमा मद्दत पुगेको छ । नगरपालिकाले यी संघसंस्थाका साथसाथै अन्य नगरपालिकासंग सम्वन्ध नराखी काम गरिरहेका कुनै संघ संस्थाहरु भएमा तिनीहरुलाई पनि नगरपालिकाको मुलद्धारमा ल्याउनुपर्दछ ।

तालिका नं..१०८ गैरसरकारी संघ संस्थाको विवरण

सि.नं.	संघसंस्थाको नाम	कार्यक्रम
१.	निड्स नेपाल	प्रकोप, पोषण र जिविकोपार्जन सम्वन्धि
२.	CS Nepal	जलवायु, MTMP
३.	CRDA	
४.	RADA, Nepal	

८.३ ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली

८.३.१ नगरपालिका स्वीकृत ऐन, नीति, नियम, निर्देशिका तथा मापदण्डहरु

नेपालको संविधान २०७२ को अनुसूची ८ मा उल्लेखित स्थानीय तहका एकल अधिकारहरुको कार्यान्वयनका लागी गाउँपालिका तथा नगरपालिकालाई संघ र प्रदेश सरकारसँग नवाझिने गरी आफुलाई आवश्यक कानुन बनाउने अधिकार रहेको छ । सोही अधिकारको प्रयोग गर्दै पुनर्वास नगरपालिकाले पनि अत्यावश्यक ३२ वटा कानुनहरु बनाई कार्यान्वयनमा ल्याईसकेको छ । जसको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं.१०९.नगरपालिकाबाट स्वीकृत कानुनहरु

सि.नं.	ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि को नाम	नगर कार्यपालिकाबाट पारित	नगरसभाबाट स्वीकृत मिति
१	नगरपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७५		२०७५ बैशाख २१
२	नगरपालिकाको न्यायिक समिति कार्यविधि ऐन २०७५		२०७५ बैशाख २१
३	नगरपालिकाको सहकारी ऐन, २०७५		२०७५ असार २५
४	नगरपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७५		२०७५ असार २५
५	नगरपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७५		२०७५ असार २५
६	नगरपालिकाको आर्थिक कार्यविधि नियमित तथा व्यवस्थि तगर्न बनेको ऐन, २०७५		२०७५ असार २५
७	नगर कार्यपालिका कार्यालयको कार्यसम्पादन नियमावली २०७४	२०७४ श्रावण १८	
८	नगरकार्यपालिकाको बैठक संचालन कार्यविधि, २०७४	२०७४ श्रावण १८	
९	नगरकार्यपालिकाका पदाधिकारीको लागी आचार सहिंता, २०७४	२०७४ श्रावण १८	
१०	नगर कार्यपालिका कार्यालयको कार्य विभाजन निमावली, २०७४	२०७४ श्रावण १८	
११	नगरकार्यपालिका कार्यालयको नगरसभा संचालन कार्यविधि, २०७४		२०७४ श्रावण ३२

१२	स्थानीय राजपत्र प्रकाशन सम्वन्धि कार्यविधि, २०७५	२०७४ चैत्र १९	२०७५ बैशाख २१
१३	नगरकार्यपालिकाको निर्णय वा आदेश र अधिकारपत्रको प्रमाणिकरण नियमावली, २०७५	२०७४ चैत्र १९	२०७५ बैशाख २१
१४	नगरपालिकाको पूर्व प्राथमिक विद्यालय व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७५	२०७४ चैत्र १९	२०७५ बैशाख २१
१५	नगरपालिकाबाट गरिने बजार अनुगमन निर्देशिका २०७५	२०७४ चैत्र १९	२०७५ बैशाख २१
१६	नगरपालिकाको विज्ञापनकर निर्देशिका, २०७५	२०७४ चैत्र १९	२०७५ बैशाख २१
१७	नगरपालिकाको निर्माण व्यवसाय नियमन गर्ने निर्देशिका, २०७५	२०७४ चैत्र १९	२०७५ असार २५
१८	नगरपालिकाको आधारभुत शिक्षा उत्तिर्ण परिक्षा संचालन कार्यविधि, २०७५	२०७५ असार ८	२०७५ असार २५
१९	नगरपालिकाको जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र निर्देशिका, २०७५	२०७४ चैत्र १९	२०७५ असार २५
२०	नगरपालिकाको करार प्राविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने सम्वन्धि कार्यविधि	२०७५ असार ८	२०७५ असार २५
२१	नगरपालिकाको स्थानीय तहको उपभोक्ता समिति गठन परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्वन्धि कार्यविधि, २०७५	२०७५ असार ८	२०७५ असार २५
२२	कोचिङ कक्षा कार्यविधि, २०७५		
२३	अनुदान तथा आर्थिक सहयोग निर्देशिका, २०७५		
२४	भवन अभिलेखिकरण कार्यविधि, २०७५		
२५	नगरसतरीय खेलकुद विकास कार्यविधि, २०७५	२०७५ मंसिर २९	
२६	पुनर्वास अपांगता भएका व्यक्तिका लागी परिचयपत्र वितरण कार्यविधि, २०७५	२०७५ फागुन ०१	
२७	नगरपालिकाको वालकोश संचालन कार्यविधि २०७५,	२०७५ फागुन ०१	
२८	वालगृह एवं वालसंजाल परिचालन निर्देशिका २०७५	२०७५ फागुन ०१	
२९	सामाजिक विकास समिति, उपसमिति गठन तथा लक्षितवर्ग कार्यक्रम संचालन सम्वन्धि कार्यविधि, २०७५	२०७५ फागुन ०१	
३०	महिला सुरक्षाकोष संचालन कार्यविधि, २०७५	२०७५ फागुन ०१	
३१	पुनर्वास नगरपालिकाको बालमैत्री स्थानीय शासन समिति गठन निर्देशिका २०७५	२०७५ फागुन ०१	
३२	पुनर्वास नगरपालिकाको वाल संरक्षण निर्देशिका २०७५	२०७५ फागुन ०१	

८.३.२. न्यायिक समिति र सम्पादनगरेको मुद्दाको विवरण

नेपालको संविधानको धारा २१७ अनुसार आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रका विवाद निरुपण गर्नका लागी गाउँपालिका तथा नगरपालिकालाई उपप्रमुख तथा उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा ३ सदस्यीय समिति गठन गर्ने अधिकार प्रदान गरेको छ । सोही प्रावधान अनुसार पुनर्वास नगरपालिकाले पनि उपप्रमुखको संयोजकत्वमा न्यायिक समिति गठन गरेको छ । सो समितिले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्र पर्ने नगरवासीहरुका विवादहरु निरुपण गर्दै आएको छ ।

न्यायिक समिति गठन भएयता न्यायिक समितिमा ५८ मुद्दाहरु दर्ता भईसकेका छन्, जसमध्ये २३ वटा मुद्दाहरु मिलापत्र भईसकेको छ, १३ वटा तामेली भईसकेको र २२ वटा मुद्दाहरु विचाराधिनमा रहेका छन् । उजुरीको किसिम अनुसारको विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ११०.न्यायिक समितिले सम्पादन गरेका मुद्दाको विवरण

सि.नं	उजुरीको किसिम	जम्मा दर्ता संख्या	मिलापत्र	तामेली	विचाराधिन	कैफियत
१	घरेलु हिंसा सम्वन्धि	१२	६	२	४	
२	जग्गा सम्वन्धि विवाद	१०	१	१	८	
३	अंश सम्वन्धि विवाद	५	०	२	३	
४	बाटो सम्वन्धि विवाद	२	२	०	०	
५	लेनदेन सम्वन्धि विवाद	७	३	०	४	
६	नागरिकता सम्वन्धि	२	२	०	०	
७	नाता प्रमाणित सम्वन्धि	४	२	२	०	
८	कुटपिट तथा घरेलु झैझगडाझघ	१३	६	४	३	
९	सम्वन्ध विच्छेद	२	०	२	०	
१०	जालसाजी	१	१	०	०	
	जम्मा	**५८**	**२३**	**१३**	**२२**	

स्रोत: प्रशासन शाखा, पुनर्वास नपा, २०७५

▶समाप्त◀